הארץ

VOL 54 / 16,039 / APRIL 21, 1972 / שנה נ"ד / יום ו' ז' אייר תשל"ב

גופת השבוי המצרי תוחזר היום בקנטרה

קהיר תמסור על המקרה למועצת־הביטחון

מאת כתבנו הצבאי של "הארץ"

ועדת החקירה שמונתה ביום ג' לחקור את נסיבות התפרצות ה־שבויים המצריים במכלאתם, המ־שיכה אתמול בעבודתה. מניחים, כי הוועדה תסיים את עבודתה ו־תגיש מסקנותיה בראשית השבוע הבא.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 11)

חברי הוועדה המשיכו אתמול ב־גביית עדויות מפי השוטרים הצב־

(הסוף בעמוד 2, טור 8)

יוון דורשת החזרת שגריר בון

אתונה 20 (יופ"י ע"ר). — ממ־שלת יוון דרשה היום להחזיר את השגריר המערב גרמני, פטר ליב־בורג, שהואשם באירגון בריחתו של אסיר פוליטי יווני לחו"ל.

במשרד־החוץ היווני נמסר תיאור של יציאת איש האופוזיציה היווני, פרופ' גיאורג מנגאקיס, בשבת מיוון, ש־עות אחדות לאחר ששוחרר זמנית מכלא.

ההודעה פירסמה בעיקבות מחאה שנמסרה ביום ג' לבר ליבבורג על שר־החוץ היווני כריסטיאן אנטופו־לוס פלסאס.

הנחיתה בירח נדחתה ועמדה להתבטל

לאחר שנתגלתה תקלה בחללית־האם

יוסטון, 20 (אי.פי. רע"ר). מרכז הבקרה ביוסטון דחה את התהבר הנ־חיתה על הירח של שני האסטרו־נאוטים, ג'ון יאנג וצ'ארלס דיוק, לאחר שנתגלתה תקלה בחללית האם, בה נשאר האסטרונאוט תומאס מט־נגלי.

עם סגירת הגליון נמסר, שהמבצע הכושל יוכל בעשרי השעה ההרי־בית, כלומר עד השעה 07.11 בבוקר [illegible]

לפי שעון ישראל.

ברכז הבקרה הודיע דקות ספורות לפני שיאנג ודיוק עמדו להתחיל ב־תמרון הנחיתה בחללית היה אי־רוע, כי עליהם לבצע עוד הקף אח־ד סביב הירח, ובינתיים יערכו בדיקות נוספות לאחר את התקלה בחללית האם, הנהוגה בידי מטנגלי.

ההוראה להוסיף ולהקיף את ה־ירח ניתנה לאחר שמטנגלי דיווח כי אינו מסוגל להפעיל את מנוע ההיגוי

(הסוף בעמוד 2, טור 7)

הנבי׳ הורידו דיוק, ויעבור [illegible] סיווגם באדוק היום, שמציין [illegible] על אבר הנחיתה של האסטרונאו־טים באמצע 16 על הירח. [illegible]

(צילום ראדיו של אי. פי.)

קייפ קנדי, 20 (ע"ר). [illegible] — נמסר כאן היום.

ספ"ד הוצאנו לביטחון 25 מיליארד ל"י מאז יוני 67

[illegible] ... שנת ה־[illegible] הוציאה ישראל 3.7 מיליארד דולר לביטחון ... 15.5 מיליארד ל"י על ייבוא ציוד ביטחוני מחו"ל. — אמר אמש שר־האוצר, פנחס ספיר [illegible]

[illegible]

ירושלים, 20 (מיוחד ל"הארץ"). משלחת ישראלית בראשות שר ה־[illegible]

מזג האויר

בהירות בהינבות של עננים בגובה רב ובינוני. הורגש ירידה בטמפרטורות ויתכנו טיפטופים בקובע.

הטמפרטורות הצפויות להיום: ירושלים — 11 עד 15 בלילה, 15 עד 21 ביום. באר־שבע 15 עד 25, אילת 14 עד 31, בצפת שלמה 17 עד 33 בלילה.

בגליון זה 26 עמודים בצרוף המוסף השבועי בן 56 עמודים

סאדאת חזה בתמרון התקפה מצרי משולב

"גמרנו אומר להילחם לשיחרור השטחים"

מאת כתב "הארץ" לענייני ערבים

מצרים גמרה אומר להילחם כדי לשחרר את השטחים הערביים, בלי להתחשב בקורבנות. "אין בפנינו ברירה אלא לשאת בסכנות של הדרך הקשה", — אמר הנשיא סאדאת בנאום שנשא בקהיר בפני

אירגון הנוער של מפלגת השילטון. בדבריו אמר הנשיא סאדאת וגילה, כי במצרים קיימים היום תכנונים להמשך הניבחות הסובייטיות. אני מוכנים במצרים בפני על עצמאות מצרים שנפגעה התק־פה דרישה הרבה הסובייטית על עצמאות זה". — אמר והסביר כי

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

המשלחת שחזרה לצרפת התלוננה על דברי אלון

"אלון עשה השוואה לא־הוגנת בין פאריס ובון"

מאת אליהו מאייטי, סופר "הארץ" בצרפת

פאריס, 20 (מיוחד ל"הארץ"). חברי המשלחת הצרפתית שבי־קרה בישראל, בראשות יו"ר הס־ינט אלאן פוהאר, התלוננו בשו־בם לצרפת על דברי ביקורת נגד צרפת שהשמיע באוזניהם סגן ראש הממשלה יגאל אלון, שחלק מה־מאות לגרמניה המערבית.

הם הביעו מורת־רוח מכך שנחשב בעיניהם השוואה לא־הוגנת בין צר־פת וגרמניה, לאחר שנבעצו, בהת־אם לנוהג הצרפתי, מלבטא זאת בי־היותם אורחים בישראל.

נמסר, כי מר אלון הציג בדברי־ באור חיובי את עמדת בון כלפי ישראל, והישווה אותה לאנטאגוניזם הצרפתי כלפי המדינה.

דיפלומטים ישראליים, שהקשיבו לתלונות בעת קבלת־הפנים הגדולה שערך כאן השגריר אשר בן־נתן ביום העצמאות, הביעו צער על ה־דברים.

למעלה מ־2,000 אורחים, ביניהם נציגה הרשמי של ממשלת צרפת, שר התיכנון אנדרה באטאנקור, מז־כיר המדינה לענייני הסברה, ליאו

[illegible]

שיחות פקיסטן והודו — ביום ד'

איסלאמאבאד, 20 (ע"ר). שיחות שלום בין פקיסטאן והודו ייפתחו ב־יום ד' במקום נופש במרחק של כ־50 ק"מ מבירת פקיסטאן, — מסר ה־יום דובר משרד־החוץ הפקיסטאני.

השיחות יתקיימו בדרג שגרירים מיוחדים שיכינו את ועידת הפיסגה בין הגב' גאנדי לנשיא זולפיקר עלי בהוטו, שתיערך בקרוב.

בראיון לסופרת השבועון האיטלקי "ל'אירופאו", היוצא לאור במילנו אמר בהוטו, כי בתנאים מסויימים הוא מוכן להכיר במדינת בנגלה־דש, ו־אחד התנאים הוא שיחרור 93 אלף שבויי המלחמה הפקיסטאניים בהודו. הוא הביע אמונתו כי תוך 10 עד 15 שנה אפשר יהיה לאחד את פקיסטאן ובנגלה־דש בפדרציה.

מרכז הארים, 20 (ע"צ). בריה"מ האשימה היום את ארה"ב, שהיא מסרבת לתת יד להסכם בדבר איסור השימוש בנשק כימי וכי היא משת־משת בקשיים הטכניים הכרוכים ב־פיקוח על האיסור באליבי.

שחקן הכדורגל הישראלי שלום ג'רבי (לבוש בלבן) נוגח בראשו את הכדור לרשתה של נבחרת נפאל באליפות הנוער בבנגקוק. המשחק הסתיים בתוצאה 0:7 ל־טובת ישראל.

(צילום רדיו של אי.פי.)

נצחון נוסף לנבחרת הנוער בבנגקוק — 0:7 על נפאל

מחר נגד תאילנד במאבק על ראשות בית א'

באנגקוק, 20 (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת הכדורגל הצעירה של ישראל זכתה כאן הלילה ב־ניצחונה השני במשחקי גביע אסיה לנוער, כאשר הביסה את צעירי נפאל בשיעור 0:7 לאחר 0:2 במחצית.

למרות הניצחון הגבוה לא נודשה הנבחרת הישראלית למאמץ רב. היא ניצלה כהלכה את העובדה שבחלק ניכר מהמשחק נותרו הנפאלים ב־עשרה שחקנים בשל פציעת השוער שהוחלף בין הקורות ע"י מגן נפא־לי שכפס חצי תריסר שערים שכל שוער בינוני היה מצליח לכבוש אר־תם. עם פציעת השוער נוהרו הנבד־לים בעשרה שחקנים, מאחר שקודם לכן ביצע מאמנם את שני החילופים המותרים על פי התקנון.

את השערים לנבחרת הישראלית הבקיעו — ויקטור פרץ (3), יואל מסוארי, יחזקאל סיני (2), ושלמה ג'רבי.

במוצאי־שבת תסיים הנבחרת הצ־עירה של ישראל את מחקיה בשלב המוקדם, כאשר תתמודד עם נבחרת הצעירה של תאילנד על ראשות בית א'.

בנחרות ישראל ואיראן, בגביע דיי־ויס, צימצמה אתמול הנבחרת היש־ראלית בפתיחת את היתרון האי־ראני ל־2:1, כאשר הזוג יוסף שטב־הולץ ויאיר ורטהיימר (בן 17, הופ־עה ראשונה בנבחרת) גבר על הזוג האיראני שכלל את חוסיין אקברי ובנטי בשיעור 2:6, 3:6, 6:2, 3:6.

ניצחון ישראלי מפתיע זה הותיר לנו סיכוי לגבור היום ביכוה ה־מאבק הכללי עם איראן, כדי לע־לות לשלב הבא, בו תתמודד הנב־חרת המנצחת עם טניסאי... מצרים. היום יתמודד יוסף שטבהולץ עם האיראני טאגי אקברי ואם ינצח יכ־ריע המאבק האחרון בו יתמודד יהושע שלום עם האיראני חוסיין אקברי.

היום יכרע מיפגש המנים עם איראן

ביום הכני להתמודדות הטניס בין

ג. מאיר תזמין את צ'אושסקו או מאורר לביקור־גומלין

תחל שיחותיה ברומניה ב־5 במאי ✱ צ'אושסקו היה מוכן לדווח לגב' מאיר על שיחותיו בקהיר, אך לא יכול היה לבוא לישראל בגלל נסיבות טכניות

מאת דן מרגלית, סופר "הארץ"

ראש הממשלה תצא לרומניה במאי ותשהה בבוקרשט כמה

ימים. שהותה ברומניה יהיה סגן ראש הממשלה יגאל אלון בארה"ב שעות שתסתיים רק ב־12 במאי. מניחים מגיחים, שגב' מאיר תבקש ממשטים, יעקב שמשון שפי־רא למלא את מקומה בהיעדרה, כפי שאירע כאשר מר אלון היה [illegible] ולא יכול היה למלא את [illegible]

[illegible] בירושלים עמדו אתמול על [illegible] שרומניה לא רמזה מהם ה־[illegible] הידיעות ששמע הנשיא צ'־אושסקו בקהיר ואשר ביקש [illegible] לגב' מאיר. ידוע, כי בשי־חה אמר סגן שר־החוץ, ג'י־ [illegible] מקובסקי, כי הנשיא הרומני [illegible] לבקר בארץ כדי לדווח [illegible] מאיר על מגעיו בקהיר, אך [illegible] סיבות מנעו זאת ממנו.

כתום ביקורה בבוקרשט תז־מין, כנראה, הגב' מאיר את הנשיא צ'אושסקו או את ראש הממשלה הרומני מאורר, לבי־קור־גומלין בארץ.

[illegible] שבירושלים יש הערכות [illegible] הידיעות שיכול להעלות [illegible] הרומני בשיחתו עם הגב' [illegible], מתגבשת בממשלה הדיעה, ל־[illegible] אשר יציג צ'אושסקו. הוא [illegible] של ציוד היזומה להסכם בין ישראל למצרים. עם זאת [illegible] גל המקורות, שבשיחותיה [illegible] מאיר ועם שר־החוץ אבא [illegible] הדגיש מקובסקי, כי לא ידוע [illegible] ההצעות המצריות שיעלה [illegible] בשיחתו עם ראש הממשלה.

פגישת אבן־רוג'רס

[illegible] ייפגש היום בוואשינגטון [illegible] כי ישמע תגובה אמריקאית [illegible] וויליאם רוג'רס. [illegible] מתבססת על המהלך האזורי [illegible]

מהתגובה קודמת של דובר הסטייט־דפרטמנט היתה של הסתייגות מ־סויימת מהיוזמה הרומנית.

יש להניח, כי בשיחה זו ייסקרו כמה מאורעות אחרונים בישראל ובד־מזה"ת. בין השאר ישוחחו אבן ורו־ג'רס גם על תכנית חוסיין, שאלת המשך ההתנחלויות והצהרת השר ישראל גלילי בקשר לעתיד עזה — הצהרה אשר נחשבה במערב כ"ני־צית" ואשר רישומה רוכך במידה מסויימת לאחר שראיונו של השר גלילי ב"הארץ" הוברק למשרדי ה־חוץ במערב.

במרכזו שיחות אבן־רוג'רס תעמוד ההכנה לקראת פיסגת מוסקבה. בי־רושלים מניחים, כי ההתפתחויות ב־ויישנגטון יקבעו במידה רבה את תקי־פות הנשיא ניכסון בשאלה זו בעת ביקורו בבריה"מ. עם זאת מניחים,

(הסוף בעמוד 2, טור 9)

מקלוסקי: אם יהיו לרומנים רעיונות תיווך — נקדמם בברכה

"איוונינג סטנדרד": בעת ביקור גב' מאיר בבוקרשט יימצא שם שר מצרי ואולי גם ערפאת

בוקארשט, 20 (ע"צ וע"ר). סוכנות הידיעות הרומנית אגרפרס הודיעה היום רשמית על ביקורה הקרוב של ראש ממשלת ישראל, גב' גולדה מאיר, ברומניה.

סוכנות הידיעות חזרה על תוכן ההודעה שפורסמה בירושלים וציינה, כי ביקור הגב' מאיר נערך ע"פ הז־מנת ר"מ רומניה והוא יתקיים בראש־ית מאי.

משרד־החוץ האמריקאי הודיע ה־יום, כי ארה"ב תקדם בברכה הצעות שלום במזה"ת ממדינות אחרות, אך אין לה כל ידיעה על יוזמה רומנית

ליישוב הסיכסוך הערבי־ישראלי. לשאלה אם ארה"ב תקדם בברכה נסיון רומני לתווך, השיב דובר מי־ניסטריון החוץ, רוברט מקלוסקי, כי "אם יש למישהו רעיונות כלשהם, נקדם אותם בברכה".

עתון הערב הלונדוני "איוונינג סטנדרד" מסר היום, כי בעת ביקור הגב' מאיר בבוקרשט יימצא בבירה הרומנית שר מצרי רם־דרג וייתכן שגם יאסר ערפאת יימצא שם.

הפרשן ג'ון קמפר טוען, כי ממ־שלת רומניה עשויה להציע הצעות ל"הכניה שלום ביחס לתעלת סואץ" וכי "הערבים יודעו בעת ביקור מר צ'אושסקו בקהיר".

בפאריס הסתיימו אתמול שני ימי שיחות על בעיות בינלאומיות בין נציגי רומניה וצרפת. סגן שר־החוץ הרומני, ג'ורג'יו מאקובסקי, שוחח עם מנכ"ל משרד־החוץ הצרפתי על המצב בוויטנאם ובמזה"ת.

בבוקרשט נפגש אתמול שגריר בריה"מ ברומניה, ואסילי דרוזנקו, עם מזכיר המפלגה הקומוניסטית ה־רומנית.

אבן בהמריאו לארה"ב:

רומנים דאגו במגעיהם לא להשתמש במושג תיווך

הזמנת הגב' מאיר לרומניה משקפת היחסים בין שתי המדינות ✱ ייוועד היום עם רוג'רס

מאת סופר "הארץ"

בנמל התעופה לוד [illegible] לא יכול להעיד, כי בכל ה־[illegible] שהיו לנו עם הנציגים ה־[illegible]ים, הם דאגו תמיד לא להש־תמש במושג תיווך, אלא הבהירו [illegible] רק מוסרים את עמדות שני [illegible]ים מאחר ורומניה נהנית [illegible] רב גם בישראל וגם ב־[illegible] הערבי", — אמר אתמול

שר־החוץ בנמל התעופה לוד לפ־ני המריאו לארה"ב, בתשובה על השאלה אם יש בכוונת רומניה לתווך בין ישראל לערב.

מר אבן ציין, כי הפגישות שת־קיים ראש הממשלה בחודש הבא ברומניה, משקפות את היחסים ה־כשותפים לשתי המדינות ויש להן משמעות לגבי מיכלול היחסים בין ישראל ורומניה. שר־החוץ אישר, כי את ההזמנה לביקור ראש ה־ממשלה ברומניה הביא עמו סגן שר־החוץ, ג'אורגה מקובסקי, בביקורו בארץ.

כאשר נשאל מר אבן מה יהיה תוכן השיחות של גב' מאיר ברו־מניה, השיב: "אין לי צל של מושג מהו תוכן הדברים שייאמרו בבוק־רשט".

לשאלה אם לדעתו תיגנה פרשה אוגנדה במדינות אחרות באפריקה, אמר שר־החוץ, כי אין להניח שזה יקרה שוב וזאת "בשל הטעם הפ־שוט, שאין מנהיגות דומות לזו של אוגנדה במדינות אחרות באפ־ריקה". לשאלה בדבר ידיעה ב"טיימס", לפיה הוא אחד המועמדים

(סוף בעמוד 2, טור 3)

ג. מאיר בת"א:

איני יודעת אם אביא את השלום במזוודתי מבוקרשט

(ע). איני יודעת אם אביא במזוו־דתי מבוקרשט את השלום", — אמרה אמש ראש הממשלה בהופעתה במועדון האקדמאים שליד מ. פ. ת"א, באולם נחמני בת"א.

גב' מאיר הוסיפה, כי ייתכן ויש כאלה המאמינים שאלי נשוב למ־קום ממנו יצאנו לפלמחה ששת ה־ימים — וכל זאת ברגע של חול־שה ושל עייפות.

"אני בטוחה, — אמרה, — שלא נגיע לזה מכיוון שאנחנו רוצים ב־שלום. אבל לא באיזה דבר במקום שלום, לא עוד פיסת נייר עם חתי־מות שיחייב אותנו להתכונן למל־חמה הבאה. זאת לא נעשה".

גב' מאיר הזכירה את דברי נשיא מצרים, סאדאת, אשר אמר לפני כמה שבועות שהאמריקאים והיש־ראלים חשבו שמצרים רוצה בפתיחת תעלת סואץ. סאדאת הוסיף, כי מה שהוא רצה באמת, הוא — להעביר את כוחותיו לצד השני של התעלה בלי קרבנות.

דיין ואלעזר ביקרו בעזה

דנו בשיקום הפליטים בענייני ביטחון ומינהל

מאת עקיבא הדר, סופר "הארץ"

שר־הביטחון משה דיין, הרמט־כ"ל רב־אלוף דוד אלעזר, ביקרו אתמול בעזה ונפגשו לשיחה ממושכת עם מפקד אזור הרצועה וצפון סיני, האלוף יצחק פונדק וקציני מטהו.

לסופר "הארץ" נודע, כי בשיחה דיווחו קציני המטות על פעולותיהם ברצועה ובין היתר בדרכי שיקום הפליטים והעברתם ממחנות הפלי־טים לדיור ההולך ומוקם למענם ליד רפיח. הפליטים יועברו בשלבים וב־קרוב יוחל בביצוע השלב הראשון, כשהמחנות בבניה השיכונים הרא־שונים. לפי התכנית תיגמר הוך שנה בניית כ־1500 דירות שאליהם יוע־ברו כ־10,000 פליטים.

כן דונו בעת ביקור שר־הביטחון והרמטכ"ל בענייני הביטחון של ה־רצועה וצפון סיני ובענייני המינהל האזרחי.

בביקור השתתפו אלוף פיקוד ה־מרכז האלוף רחבעם זאבי ומתאם הפעולות בשטחים, תא"ל שלמה גזית.

התנגדות גוברת להצעות זנבר לריסון האינפלציה

ועדת השרים לענייני כלכלה תמשיך היום בדיוניה על ההמלצות ✱ צפויים חלוקי־דעות

המלצותיו של נגיד בנק יש־ראל, מר משה זנבר, לריסון ה־אינפלציה באמצעות העלאת ה־רבית על האשראי המכוון לטווח קצר ב־3% ולטווח הארוך ב־2%, נתקלו בהתנגדות חריפה הן של אנשי משרד המסחר וה־תעשיה ומשרד החקלאות והן של ראשי התעשיה, החקלאות ובעלי המלאכה התעשייה הזעירה.

ועדת השרים לענייני כלכלה המ־שיך היום בדיוניה בהמלצות נגיד בנק ישראל. הראה מצפיים בה חלוקי־דעות בעיקר בשאלת העלאת הריבית על האשראי להעשיה ולח־קלאות. בדיונים מוקדמים שנערכו באו הגשת התכנית, התגבשה במשר־די המסחר והתעשיה עקרה נגד המלצות אלה. חוגים אלה מצביעים על כך, שביצוע הבניה פיתוח ה־תעשיה עלול להיפגע אם יעלה שי־עור הריבית. גם במשרד החקלאות התגבשה עמדה דומה נגד העלאה שיעורי הריבית החקלאית, העלולה לייקר את התוצרים החקלאיים.

לגבי שאר המלצות הנגיד, כגון הקפאת הבנייה הציבורית ודחיית הבנייה הפיזית, החובה להפקיד ק־בניית ישראל הון מפקלטיבי ולקבלים קבלנים, כבלים לגב השרים יתם

היזמי. ישנה תמיכה־דעים בצורך להביא לצימצום ממדית דירות למש־קי־החוץ שאינם צלים חשיש ה־דיהם לנגד בדירות אלו. אך גם כאן מביעים אנשים מהשרים ספק אם הצורך של איסור הוצאת מטבע־החוץ לאחר מכירת הדירה, כתאימה למשק הישראלי. לטווח ארוך יתפרש הדבר כנסיגה מהליברליזציה בפיקוח על מטבע החוץ וכהבאים מהשבים במשק עלול הדבר לפגוע והיציה בקרב בעלים פוטנציאליים.

תגובת התעשיינים

דובר התאחדות התעשיינים פירסם אמש הודעה בה נאמר, כי העלאת שיעורי הריבית על אשראי מכוון ועל אשראי לייצוא אם תבוצע, תביא נזק להתעשיה, תעלה את עלות הייצור והגורם קשיים רבים לתע־שייה בתקופה בה כל המאמץ של פיתוח כלכלי מוטל על התעשייה.

"לא ייתכן שבציות כלכליות של הרצע ייפתרו בחופזה ע"י שינוי הוד־גיות לטווח ארוך. כמו כן, שאין כל משמעות ממשית בהצעות אלה לרי־סון האינפלציה", — אמר הדובר.

עוד מסר הדובר, כי נשיא התאח־דות התעשיינים, מרק מושביץ, הודיע עוד לפני ימים אחדים לשר המסחר והתעשיה, מר חיים ברלב, חוזר ההודיע לו היום, כי התעשיינים מד־

(הסוף בעמוד 2, טור 4)

ברגע האחרון

אבן הגיע לוואשינגטון

וואשינגטון, 20 (אי.פי. יו.פי). שר־החוץ מר אבא אבן הגיע היום לכאן להתייעצויות עם אנשי ממ־של אמריקאים על מצב מאמצי ה־שלום במזרח התיכון.

דובר הסטייט דיפארטמנט מסר, כי מר אבן ייפגש עם עמיתו האמ־ריקאי ויליאם רוג'רס ביום ד' (היום) ב־17.30 לפי שעון ישראל. השניים לא נפגשו מזה שישה חודשים, הם יסקרו את המצב במזה"ת ואת סי־כויי פעולה אמריקאית להשגת הסדר ביניים לפתיחת תעלת סואץ.

בתשובה לשאלה אמר מר אבן ל־כתבים, כי אין כל צורך לשוחח עתה עם האמריקאים על מכירת מטוסי פאנטום לישראל, "שכן, אין לנו ת־לונות בקשר לכוונות האמריקאיות הנוכחיות לשמור על מאזן הכוחות הצבאי במזה"ת".

שלושה דיפלומטים רוסיים גורשו ממאלי

דקאר, 20 (ע"צ). שלושה דיפלו־מטים סובייטיים גורשו ממאלי, — סיפרו הערב נוסעים שהגיעו לדקאר.

שלטונות מאלי החליטו על הגי־רוש בגלל "התערבותם בענייניה ה־פנימיים של מאלי". לדברי אותם מקורות, ביקשו הרוסים הללו לגרום קשיים ביחסי מאלי עם סין.

ביירות, 20, (ע"צ). לבנון רואה בהסכמת מועצת־הביטחון להגדיל את מספר משקיפי או"ם בגבול עם יש־ראל כאישור תוקפו של הסכם שבי־תת־הנשק בין שתי המדינות משנת 1949, — אמר היום שר־החוץ הלב־נוני חליל אבו חמאד.

היום ב"הארץ"

עמ' 11: דן מרגלית: איצ־[illegible] רומני ✱ שבתי טבת: [illegible] כהוסיה: החלום ופשרו [illegible] שייבר: הפסיק של זנבר.

עמ' 12: יואל מרקוס: דו"ח [illegible] ✱ מרדכי צבי: ה־[illegible] המשתוללת ✱ אורי קיסרי: [illegible] ✱ רפאל רוטשטיין: [illegible] בשראה מישראל ליהודי [illegible]

עמ' 13: מתי גולן: דת [illegible] מאבקים ותככים ✱ [illegible] עצמאות כלכלית — [illegible] ✱ אליהו מאייטי: [illegible] שואה מהאנושות ✱ אי־[illegible] מאבק בפשע המאורגן ב־[illegible]

עמ' 14: אלכסנדר פולוניצקין: [illegible] הרוסית משתעבדת לשל־[illegible] ✱ רהבים האלמב: [illegible] האלימות של מהטמה [illegible]

עמ' 15: שירות שפיגל: שי־[illegible] של סוחר ההגנים [illegible] ברונהואבן: פרשת [illegible] הרמטכ"ל ✱ משה שכביא: [illegible] על צעים.

עמ' 16 ו־17: הרצות ומפ־[illegible] בתוך קרוצויל: סיפורי [illegible] של בעזית [illegible] הכהדרי במאה העש־[illegible] ✱ דוד אבינן: שירי יהוד־[illegible] ✱ רות אלמוג: [illegible] טוב וספר רע ✱ גבריאל [illegible] מארקאס: יום כלל ה־[illegible] (סיפור) ✱ רן שהרר, [illegible] על הערוכות.

עמ' 18: שחמט ✱ בורסה ✱ [illegible]

עמ' 19: שלמה גרבר: פירצה [illegible] השכר ✱ עמוס הדר: [illegible] כרתוב אשדוד—אשקלון [illegible] פביאן: שמורת הצבי [illegible] ✱ עוזי בנזימן: דת ומדי־[illegible] הנשיא ✱ נקמן אלון: [illegible] משאן ירושלים.

עמ' 25: ספורט "הארץ".

עמ' 26: מכתבים למערכת ✱ [illegible] שמעתי.

איטליה-מגדל פיזה

פרסום א. אריאלי

هكذا من الأصل

רוז קנדי מתנגדת למירוץ אדוארד לנשיאות

רוז קנדי

ניו־יורק, 20 (צ"ר). סנטור אד־וארד קנדי לא יציג את מועמדותו לבחירות לנשיאות שייערכו בשנה זו, מאחר שאמו סבורה שהסכנה של הירצחו היא גדולה למדי.

בראיון שהעניקה גב' רוז קנדי ל„לידיס הום ג'ורנל" היא ציינה, כי הסכנה הנשקפת לחיי בנה, אם יציג עתה את מועמדותו, היא גדולה מאוד. „מוטב שידחה את הצגת מועמדותו ולא יעבוד למחירה בזו הפעם", — אמרה האם.

גב' קנדי, ששניים מבניה — הנשיא ג'ון קנדי וסנאטור רוברט קנדי — נרצחו, ציינה, כי רוב ידי־דיו של אדוארד קנדי מרוצים מ־החלטתו שלא לרוץ הפעם לנשיאות.

לאדוארד קנדי התחייבויות כבד־יות כלפי ילדי אחיו המנוח רוברט קנדי, בנוסף להתחייבויותיו כל־פי משפחתו, — אמרה גב' רוז קנדי.

טרפר יתבע לדין את רושא הצרפתי

קופנהגן, 20 (מיוחד ל„הארץ"). ייתכן שליאופולד טרפר יתבע ל־דין את ראש שירותי הביטחון של צרפת, מר רושא, שהאשימו, כי היה סוכן כפול סובייטי־גרמני.

מר מיכאל ברודיא, בנו של ליאו־פולד, אמר כאן היום, כי אביו ייפה את כוחו של הסופר הצרפתי ג. פארו להתבע לדין את מר רושא על הוצאת דיבה.

מר פארו יבוא ביום א' לקופנהגן כדי להיפגש עם הגב' ליובה טרפ־פאר, אשת ליאופולד.

עוד אמר, כי מנהיגי המפלגה הקומוניסטית בגרמה הגדירו כשקר את דברי ראש שירותי הביטחון של צרפת.

יהדות ארה"ב קוראת לניכסון לפעול להוצאת הרוסים מהמזה"ת

הכרת תודה למימשל על היענותו לבקשות ישראל

מאת צ'ארלס [illegible], סופר „הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון, 19 (מיוחד ל„הארץ"). 300 נציגי אירגונים יהודיים מ־רחבי ארה"ב קראו לנשיא ניכ־סון, לקראת נסיעתו למוסקבה, להמשיך במאמצים להבטיח את נסיגת כוחות בריה"מ מהמזה"ת ולהתנגד לכל הסדר הנותן גוש־פנקה חוקית לנוכחותם שם.

קריאה זו באה בסוף ועידה שנתית בת יומיים של הוועד לענייני ציבור האמריקאי־ישראלי, שנפתחה ע"י מר אירווינג קיין.

מר קיין הביע הכרת תודה לשני בתי הקונגרס על ההחלטות התקי־פות בזכות אספקת פאנטומים ליש־ראל וכן הקצבת אשראי לרכש צבאי בסך 300 מיליון דולר ומענק־סיוע של מיליון דולר לישראל.

הוא הודה לממשלת ארה"ב שנענ־תה כיאה לתמיכה בישראל. „אנו משבחים את המימשל על התחייבו־תו הנמרצת באיזור", — אמר. כן קרא לקונגרס לחדש גם בשנה הבאה את האשראי הצבאי ומענק התמיכה לישראל ולקבל הצעת חוק שתוגש לו לסייע לישראל בקליטת העולים מבריה"מ.

הוועידה שיבחה את הגברת העלייה לישראל מבריה"מ ותבעה, כי בריה"מ תבטיח ליהודים הנשארים ב־תחומה את מלוא זכויותיהם. „אנו תוב־עים שבריה"מ תעניק היתרי יציאה לכל אלה המבקשים להצטרף לעמם בישראל", — נאמר בהחלטה.

הוועידה פירסמה מחאה על היחס האכזרי ליהודים החיים בארצות־ערב, ביחוד סוריה, ותבעה את הת־ערבות האו"ם.

מחזרים במרץ אחר הקולות היהודיים

מאת רפאל רוטשטיין, סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, 20 (מיוחד ל„הארץ"). השואפים למועמדות המפלגה הדמו־קרטית לבחירות לנשיאות מחזרים במרץ אחר חצי מיליון קולות הבו־חרים היהודיים בפנסילוואניה לקראת הבחירות המוקדמות שייערכו שם ביום ד' הבא: יום העצמאות ה־24 של מדינת־ישראל, היה בשבוע החולף נושא מרכזי במערכת ה־בחירות שלהם.

הסינאטור יוברט האמפרי הכריז, שאם ייבחר לנשיאות, יבקר בירו־שלים כדי לבטא את הכרתו בירו־שלים המאוחדת כבירת ישראל. האמ־פרי ומועמדים אחרים בלטו באירועי יום העצמאות שאירגן הקונסול ה־ישראלי, משה יגר, בפילדלפיה, ש־בה מתגוררים 400,000 מבין 500,000 יהודי פנסילוואניה.

מינהל העיר ניו־יורק, שהושפע כנראה גם הוא משיקולים פוליטיים, הודיע השבוע, כי יבטל החלטה קודמת ויתיר עריכת מיצעד סולי־דריות עם יהודי בריה"מ בשדרה ה־חמישית ב־30 באפריל.

לפני כן קבעה העירייה, כי ה־שדרה החמישית בניו־יורק שמורה רק למיצעדים מסורתיים, כגון מיצ־עד השנתי „הצדעה לישראל" אשר ייערך במאי.

ביירות, 20 (יופי"צ, צ"צ). מש־טרת ביירות השתמשה היום בגאז מדמיע וירתה לאוויר, כדי לפזר כ־אלף סטודנטים, שהסתערו על בניין משרד־החינוך הלבנוני, בתביעה ל־שיפור תנאי לימודיהם.

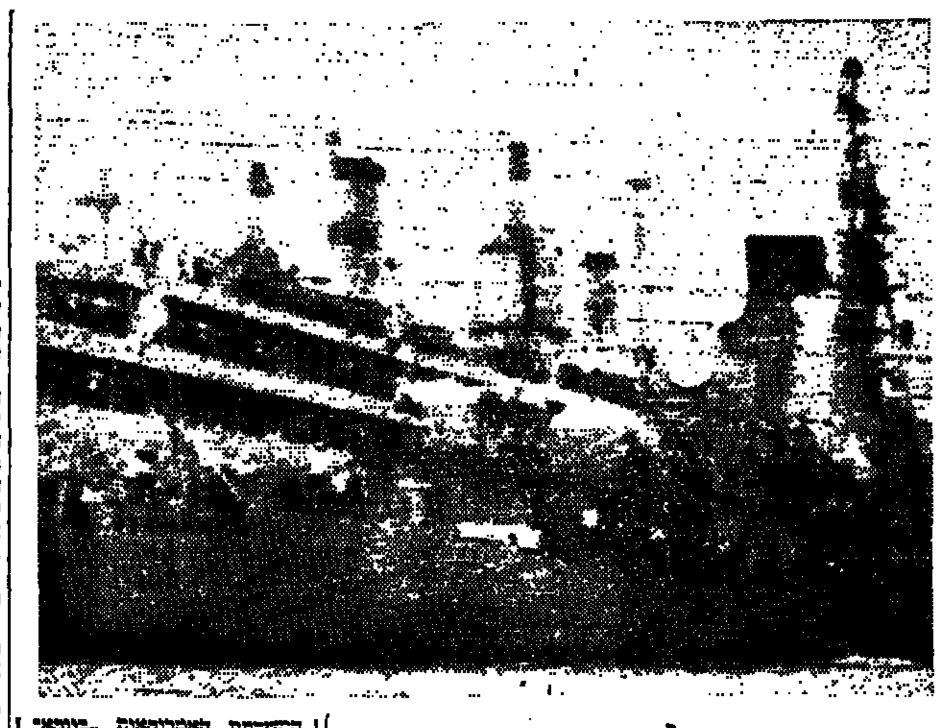

המשחתת האמריקאית „ביוקא־נאן", נושאת טילים מונחים, עו־גנה במפרץ דאנאנג לאחר שנפ־געה לפני 3 ימים באש סוללות החופים בצפון וייטנאם. על סיפון המשחתת נהרג מלח אחד ו־5 נפצעו. (צילום רדיו של אי. פי.)

חודשה פעילות הסטודנטים בארה"ב נגד המלחמה

מצפים מחר להפגנה ענקית בניו־יורק

מאת רפאל רוטשטיין, סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, 20 (מיוחד ל„הארץ"). הפעילות האנטי־מלחמתית בקרב תל־מידי הקולג'ים בארה"ב התחדשה השבוע בעיקבות הגברת ההפצצות על צפון וייטנאם.

עד כה התקשו המועמדים הדמו־קרטים לנשיאות לעורר עניין בקהל המצביעים בוויכוח על המלחמה ש־אמריקאים רבים חשבו שהיא כמס־תיימת. עתה גוברות שוב — לרא־שונה מאז מהומות 1970 — ההת־עניינות והדאגה בנושא בקרב תל־מידי הקולג'ים.

אתמול והיום נערכו תוכניות רבות להפגנה ענקית בניו־יורק בשבת זו נגד המלחמה ולעריכת מוראטוריום כל־ארצי באמצע מאי.

כמה סטודנטים שראיינו השבוע באוניברסיטת קולומביה אמרו, כי אמנם אינם מאמינים בפוליטיקה קונ־בנציונלית — אף כי לרובם הני־תנה הפעם זכות הבחירה בהגיעם לגיל 18 — אולם לדעתם הפגנה עממית של התנגדות לניכסון עשויה לשנות את מהלך המלחמה, להחיש את פינוי האמריקאים מוייטנאם ו־אולי גם להביס את ניכסון בבחי־רות.

באוניברסיטאות רבות בארה"ב קר־או סטודנטים לסגור את מיכללו־תיהם, כפי שעשו בעבר בעת משבר פוליטי. איש אינו יודע מה יושג בסגירתן, אולם מיעוט רעשני של סטודנטים שמאלניים דבק בטקטיקה זו כיסוד לאיסטרטגיה פוליטית.

משקיפים סבורים, שגל הזעם ה־נוכחי ישכוך בתום סמסטר האביב ויציאת הסטודנטים לחופשת הקיץ, כשם שפרץ־הזעם של הסטודנטים על הפלישה האמריקאית לקמבודיה לא האריך ימים בשעתו.

בשבוע זו יתברר כמה אזרחים אמריקאים שאינם סטודנטים מת־נגדים לצעדי הנשיא ניכסון בוייט־נאם, עד כדי השתתפות בעצרת ה־ענק. ואם ייערך מוראטוריום כל־ארצי במאי עשוי הדבר להגביר את סיכויי הסנאטור ג'ורג' מקגאוורן, המבסס את מערכתו על התנגדות מוחלטת למעורבות האמריקאית ב־דרום מזרח אסיה.

(צ"צ). דובר הבית־הלבן הודה ה־יום, כי משחתת אמריקאית התקרבה ביום א' או ביום ב' כמעט עד ל־פתח נמל האיפונג.

צוללנים גילו: אנייה עם מיטען כספית טבעה במאה ה־17 בשארם א־שייח'

מאת אבינעם חיימי, סופר „הארץ" לענייני ארכיאולוגיה

אנייה טעונה כספית, שכנראה היתה בדרכה מטורקיה למיכרות הזהב של דרום ערב (במיכרות שימשה כספית חומר־עזר להפקת הזהב) טבעה אי־אז במאה ה־17 בהיותה ליד שארם א־שייח — זוהי מסקנתה הנסיונית של משלחת הצוללנים מטעם האגודה לחקר ארכי־אולוגי תת־ימי בישראל שפעלה 10 ימים במימי שארם א־שייח („הארץ" מ־4.4") בשיתוף עם המכון הארכיאולוגי של האוניברסיטה העברית ורשות שמורות הטבע.

האנייה עצמה לא נמצאה, ולדברי מר אבנר רבן, הארכיאולוג הראשי של המשלחת, היא נטרפה כנראה אל שירטון אלמוגים והידר־דרה ממנו יחד עם מיטענה במדרון הימי התלול. לכן אין פרטים על צורתה או על גודלה. אך על זמנה, המאה ה־17, ניתן להסיק גם ע"פ הקרמיקה של כלי־החרס הרבים שהיו על סיפונה, וגם לפי צורת אותיותיה של כתובת ערבית על גבי חישוק נחושת. כתובת זו נמסרה לפיענוח לד"ר הוה בר ולפי קריאה ראשונה אין בה תאריך.

הכספית שרפה את העץ

מן הכספית, מיטענה העיקרי של האנייה, נמצאו טלוליות על קרקע הים ובכלי הנחושת. היא שרפה והשחירה את כל העץ — חלקי עץ שרוף נמצאו מפוזרים בכל אזור ההריסות — וחלק גדול מן הכלים.

עם זאת נמצאה כמות עצומה של כלים. יש כדי חרס בינוניים, קטנים וגדולים, עד לגובה של יותר במטר. כן נתגלו כל מיני קערות וקדרות מנחושת ורגון מצופה בצורת צלב. כל המימצא הזה נתגלה כשהוא מכוסה ציפורני־ים.

אם נכון התאריך המאה ה־17 כזמן טביעת הספינה — רבן מסרב לקבוע מועד מדוייק יותר — כי אז עתיקה היא בכדי מאה שנה מספינה טבועה אחרת בשארם א־שייח שתוארה ב„הארץ" בגליון ראש־השנה.

„לא מונד": בסרט של ערבה לא נתגלו צילומים אסורים

מאת א. מאייפי, סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 20 (מיוחד ל„הארץ"). ב־ידיעה על תקרית מטוס הערבה ה־ישראלי שיורט בצרפת, כותב „לא מונד", שבניגוד לטענת הטייס, היה מזג האוויר שעבר מעל רמת־אלביון (אתר הטילים) נאה, עם ראות למר־חק 12 ק"מ. הטייס קיבל הוראה לטוס בגובה 6,000 רגל, ואילו ב־היותו בשטח רמת אלביון היה גובהו מעל הקרקע מאה רגל — כותב פרשן העתון. הוא מאשר, כי מצלמת המ־טוס הופקעה ומגנית הסרט פותחה, אך לא התגלו בו כל צילומים אסו־רים. עם זאת שואל הפרשן שמא ניסה הטייס לבדוק את עירנות מע־רכת הפיקוח של רמת אלביון.

האנובר, 20, (ע). מטוס הערבה, מתוצרת התעשייה האווירית בישר־אל, אשר נשלח כמוצג לסלון האווי־רי בהאנובר, הגיע אתמול אחה"צ ליעדו.

בסלון, אשר פתיחתו הרשמית תהיה היום, יוצג מטוס הערבה יחד עם המטוס מדגם קומודור ג'ט, ש־עמד גם הוא להגיע למקום.

ביתן התעשייה האווירית הישרא־לית ייפתח במעמד שגריר ישראל בגרמניה, אלישיב בן־חורין, ובנוכחות מנכ"ל התעשייה האווירית, אל שוי־מר.

ועידת מק"י נפתחה בסימן מאבק חריף עם קבוצת מיקוניס

מיקוניס מסר „דו"ח אישי"

מאת סופר „הארץ" לענייני מפלגות

תוך מאבק חריף בין יורשי משה סנה ז"ל, המהווים רוב ב־מוסדות המפלגה, לבין המיעוט המחולל את קווי היסוד שלו, שב־ראשו עומדים מזכ"ל המפלגה, ח"כ שמואל מיקוניס וגב' אסתר וילנסקה, נפתחה אמש בת"א ה־ועידה ה־17 של מק"י.

עם פתיחת הוועידה חולקו התפ־קידים בין נציגי שתי הסיעות ב־תואם ליחסי הכוחות. מזכ"ל מק"י, מר מיקוניס, מסר את הדו"ח המסו־רתי הנהוג בוועידות של כל המפל־גות הקומוניסטיות, אך מאחר שסירב למסור את הדו"ח לאישור מוסדות מק"י, הוגדר נאומו כ„דו"ח אישי".

נאום הפתיחה השני, בשמו של ה־ועד המרכזי של מק"י, השמיע חבר לשכת המפלגה, יאיר צבן, אחד התומכים הנלהבים של סנה המנוח.

בנאומו נמנע מר מיקוניס מלהת־קיף בחריפות את הרוב בהנהגת המפלגה, אך הדגיש, כי חילוקי־הדעות בין שתי הקבוצות הם „מהו־תיים ועקרוניים". מר מיקוניס התע־לם מנקודת המבט בראשי הפרקים של סנה ותבע „לברר את האיבה ש־נצטברה, להכיר בתרומה הקונס־טרוקטיבית של בריה"מ לצינון יצרי המלחמה של שליטי קהיר ודמשק ולהכוונתם אל הפיתרון המדיני".

ח"כ מיקוניס העלה על נס את הזמנת ראש ממשלת ישראל לבוק־רשט וקבע, כי „זהו אירוע ללא־תקדים ביחסי ארצות סוציאליסטיות עד היום עם מדינת־ישראל".

מר יאיר צבן תקף לעומת זאת בחריפות רבה את ראשי המיעוט ב־מק"י, באומרו, כי „מק"י זו לא תינתן יהיה למשכיני סנה ולא יסולה להם". „בשם הוועד המרכזי אני מציע לוועידה לדחות בכל ולכל את הרוזיריה על הקו המדיני של המפלגה", — אמר.

הוא חזר והדגיש את הקו המרכזי של סנה בראשי הפרקים המובאים לוועידה, כי מק"י עומדת „בחזית ההגנה הלאומית — ההגנה הצבאית, הפוליטית והאידיאולוגית־מוסרית על ביטחון ישראל ועל זכויותיה." הנו־אם יצא נגד ספר ההשמצה על יש־ראל והציונות „הציונות — אידיאו־לוגיה ופרקטיקה" שיצא במוסקבה, וקבע, כי למרות חילוקי־דעות מסו־יימים בין מק"י למפלגות ציוניות, אין כל סכנה בשותף של מק"י עם המשמיצים הסובייטיים. „אם הציונות היא מאבק נגד ההתבוללות העם היהו־די בגולה ואם הציונות זה מאבק על זכותו של עם ישראל לחיות במדי־נת־ישראל — כולנו ציונים," — אמר מר צבן.

בוועידה הוקראה ברכת נשיא ה־מדינה, מר זלמן שזר. בה ציין ה־נשיא: „אתכם אני ברוחי, כאשר העלתם את זכר מנהיגכם, ידידי מ־שכבר הימים, המנוח ד"ר משה סנה ז"ל".

ראש עיריית עזה מגיב על דברי גלילי:

נפנה לאו"ם שיקבל את הרצועה תחת חסותו

נכבדים בעיר: אין זה תפקידו לטפל בעניינים מדיניים

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ"

„תושבי רצועת עזה רואים את עצמם כבעלים החוקיים הבלעדיים של האיזור, שהוא חלק בלתי־נפרד מן העולם הערבי" — הצ־הרה זו מסר אתמול ראש עיריית עזה, ראגב א־שאווה, לעתונאי הרצועה, בתגובה על דברי השר גלילי בראיון ל„הארץ", שפור־סמו ערב יום העצמאות.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 11)

מר א־שאווה אומר „לעולם לא נעזוב את האיזור למרות כל ההצ־הרות ולא נסכים לשום הפרדה בעם הערבי. ...אנו חלק ממנו. הואיל, ומצבנו רציני, לא נותרה לנו ברירה אלא לפנות לאו"ם שיקבל את אזור רצועת עזה תחת חסותו.

ראש עיריית עזה, המסביר זו ל־ראשונה הצהרה מדינית רשמית, עו־רר למעשה את כעסם של נכבדים רבים בעזה, שטענו אתמול בשיחה עם סופר „הארץ", כי לדעתם אין זה מתפקידו של ראש העיר להתערב בעניינים מדיניים אלא לדאוג לפי־תוח השירותים בעיר, ואת אינו עושה. מאז כניסתו לתפקידו לא הש־גים לתעצוה כל התקדמות בפיתוח השירותים. כל התקדמות שחלה ב־רצועת עזה באה מצד הממשל ולא מצד העירייה, שקופתה ריקה — אמרו.

בהצהרתו התייחס ראש עיריית עזה גם להחלטת מועצת־הביטחון 242. הוא אמר: „החלטה זו מחייבת נסיגה מלאה גם מרצועת עזה". א־שאווה לא פירש אם כוונתו לנסיגה מה־רצועה פירושה החזרה למצרים או מסירתה לגוף מדיני אחר.

סוחרים שנתבקשו אתמול על־ידי להגיב על הצהרה זו היו נבוכים. תחילה לא האמינו, כי ראש העירייה אמנם אמר את הדברים, אך לאחר ששמעו זאת בשידורי ישראל, הגי־בו: „הוא ראש העירייה. ודאי הוא יודע מה הוא מדבר". כאשר נשאלו הסוחרים אם הם מסכימים לדב־ריו, אמרו: „בין כה לא יעזרו הצהרותיו או הצהרותינו. אנו יודעים שרצועת עזה תישאר בידי ישראל. אולי תוקם מדינה פלשתינאית, ש־רצועת עזה תיכלל בתוכה, אך כל זה בתנאי שישראל תסכים לכך".

חוגי משרד־הביטחון המביכל ב־רצועה נמנעו מתגובה על הצהרת א־שאווה.

„נשאר במקומותינו"

ביירות, 20 (צ"צ). אין ספק שיש־ראל מתכוונת לספח את רצועת עזה, למרות החלטות האו"ם, — השיב ראש עיריית עזה על שאלתו של ה־שבועון הלבנוני „אל־חוואדס", ש־הועבר לו לעזה באמצעות „ידידים". השבועון פירסם את תשובות ראש העירייה היום.

לשאלה אחרת השיב א־שאווה, כי תושבי עזה יישארו במקומותיהם ולא יפנו אותם לא בעוד שנה, לא בעוד שנתיים ואף לא בעוד 5 שנים. על השאלה אם תיתכן הקמת מדינה פלשתינאית עצמאית, השיב, כי ב־תנאים הנוכחיים תהיה מדינה כזו באפוטרופסות ישראל, דבר שאינו יכול להתקבל על דעת שום פלשתי־נאי. הבעייה הראשונה היא ל־אחד את האירגונים הפלשתינאיים ב־חוץ לפיתרון, כדי שהפלשתינאים בשטחים הכבושים יוכלו להתאחד ולבחור נציגות, עליהם לדרוש ש־השטחים הכבושים יעמדו תחת פי־קוח או"ם לתקופה להחלטת־דיעה, כדי שהפלשתינאים יוכלו לב־חור באורח חופשי את המשטר ה־רצוי להם.

ראש עיריית עזה אמר עוד, כי הזמן הוא גורם חשוב מאוד, חובת הערבים לסייע לפלשתינאים למצוא את אחדותם ואחה"כ לגלות יוזמה בשותפה להבין פיתרון מתאים.

סאדאת חוזה

(סוף מעמוד 1)

האשמות אלה נועדו ליצור בילבול בחזית הפנימית המצרית וכי הן באו לאחר הפסקת הדו־שיח עם ארה"ב מאז אוקטובר אשתקד.

רדיו קהיר גילה אמש, כי סאדאת השתתף ביומיים האח־רונים בשלב האחרון של תימ־רון התקפה בשילוב של כו־חות שריון וחיל־אוויר „המה־ווה חלק מההכנות הצבאיות המצריות לקראת המערכה נגד ישראל".

סאדאת הגיע לאזור התרגיל אור ליום אתמול בלווית שר־המלחמה ה־גנראל סאדק. את פניהם קידמו סגן שר המלחמה, עבד אל־קאדר חסאן והרמטכ"ל סעד אל־דין אל־שאזלי. התימרון נמשך שבוע וכלל שלבי לחימה שונים. על מפקדי הכוחות הוטל לקבל הכרעה ולשרטט תוכ־ניות לחיפוי התקפות נגד הכוחות שבידי צה"ל ואת בהתאם ל־נתונים שהוכתבו מראש. התימרון הסתיים אתמול בקרב שריון בשריון. סאדאת עקב אחר שלביו האחרונים של התימרון בעל לחזל הפיקוד ו־נפגש בסיומו עם מפקדי הכוחות שהשתתפו בו.

התנגשות גוברת להצעות זנבר

(סוף מעמוד 1)

המלצות נגיד בנק ישראל זכו גם לתמיכה המועצה המייעצת של ה־בנק, בדו"ח של ועדת שמונה, ב־ראשות הנגיד לשעבר, מר דוד הו־רוביץ, שהוגש אתמול לנגיד. בדו"ח נאמר, כי יש להקטין בהדרגה את הפער בין שער הריבית על האשראי המכוון לבין שער הריבית בשוק ה־חופשי, ולביצוע ההחלטה בציפה הוצעה עתה להעלות את שער הרי־בית על כל האשראים המכוונים ב־3%. ההחלטה בדבר ההעלאה של ההמלצות נתונה בידי הנגיד.

האשראי הבנקאי המכוון בנק יש־ראל מגיע ליותר מ־2 מיליארד ל"י והווה כ־35% מיתרת האשראי ה־בנקאי הניתן לציבור והגיע לכ־6 מיליארד ל"י. בכלל האשראי המכוון אשראי לייצוא בסך 1,5 מי־ליארד ל"י ואשראי להון חוזר בסך חצי מיליארד ל"י.

קרן הייצוא מעניקה אשראי בריבית של 6% והאשראי המכוון האחר ב־9%.

תמיהה על טענות הקבלנים

חוגי בנק ישראל הביעו תמיהה על טענות קבלנים כאילו הצעדים המוצעים בתחום הבנייה הם צעדי ראווה. אותם חוגים מדגישים, כי המצב בבנייה ובשוק הדירות הוא כיום „צוואר בקבוק" במשק ויש הכרח לטפל בו כדי למנוע סתימה. לשם כך מציגים צוות תכניות מע־שיות. אחת ההמלצות שהתגבשה בוועדה בישיבה של ועדת השרים לענייני הבנייה היא להוריד מסים על ייבוא דירות מוכנות או חלקי דירות. המלצה אחרת היא להקדים מכירת 5000 דירות הנמצאות בשלבי בנייה מוקדמים, כדי להפחית בכך את לחץ הביקוש. לדעת חוגי בנק ישראל יש הכרח לפעול נגד רכישת דירות ע"י משקיעי־חוץ למטרות ספקולטיביות.

תיגים בהתלטיות מהמלצה זו והצ־ביע על משמעויותיה החמורות לתע־שייה.

תגובה דומה פרסמה אמש גם ע"י אירגוני החקלאים, הטוענים, כי הח־מרת תנאי האשראי הגבלתו יפגעו במקורות המימון לחקלאות ויגרמו להתייקרות המוצרים ולהגדלת ה־אינפלציה.

גם התאחדות בעלי המלאכה והתע־שייה הזעירה פירסמה אמש את פני־תה לשרי האוצר והמסחר והתעשייה לדחות את תכנית זנבר. ההתאחדות מציינת, כי התעשייה והמלאכה נאב־קת גם היום במחסור משווע של מקורות מימון, דבר שגורם לכך ש־שיעורי ריבית הגיעו עד 20%.

גח"ל: מלאי על המדיניות

יו"ר הנהלת גח"ל, ד"ר א. רימלט, מסר אמש, כי מוסדות גח"ל ידונו בהצעות מר זנבר. בדברו במיפגש פעילים טען ד"ר רימלט, כי הצעותיו של הנגיד הן מערכה נפסת של אמצעים למתנה הבאים להחליא על מדיניות הממשלה שנכשלה ואין בהם פיתרונות אפקטיביים להאטת הקצב הגובר של האינפלציה.

חילוקי־דעות בוועדת הכספים

ועדת הכספים של הכנסת דנה אתמול בתכנית מר זנבר, והחש־פותיו. יו"ר הוועדה, י. קרגמן, תמך בהמלצות הנגיד בעניין הפערים ב־ריבית תוך דאגה לתעשייה וחקלאות בדרכים אחרות. עם זאת השמיע טענות קשות נגד משרד השיכון ו־רווחי הקבלנים בכל הקשור במחירי הדירות, ותבע להגביר את המאמצים לגבות מהם מס אמת. יתר חברי הוועדה נחלקו בדעותיהם, מהם תמכו בתכנית הנגיד וחלקם טענו, כי אין בהן כדי לרסן את האינפלציה או הוצאות הממשלה.

„לא מונד":

הזמנת ג. מאיר הצלחה רבה למדיניות הישראלית

מאת א. מאייפי, סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 20 (מיוחד ל„הארץ"). הצ־לחה גדולה לדיפלומטיה הישראלית רואה „לא מונד" הצרפתי בהזמנת ראש הממשלה הגב' מאיר לביקור ברומניה.

במאמר מערכת בעמוד א' שולל העתון הצרפתי את הדעה, כי הצעד מהווה קריאת תגר על מוסקבה. לאור היחסים הקשים בין בוקרשט ומוסקבה, סבור העתון, שהרומנים עשויים לר־אות בעין יפה ביקור ישראלי רשמי במדינה מזרח־אירופית.

הפאטריארך הפראבוסלבי הסובייטי פימן יבקר בסוף החודש ביר־ושלים, בעוד שכנסיית מוסקבה שלחה איגרת ברכה לחג העצמאות לראש עיריית ירושלים טדי קולק, — מציין העתון.

שמעוני — בראש המשלחת לאפריקה

מאת סופרו המדיני של „הארץ"

סגן מנהל משרד־החוץ לענייני אסיה ואפריקה, יעקב שמעוני, יע־מוד בראש קבוצת הפקידים הבכי־רים והצירים שתצא במאי לשיחות מדיניות בכמה בירות אפריקאיות.

מקורות בירושלים מסרו אתמול, כי נמשך עדיין הבירור עם הנציגו־יות הישראליות ביבשת האפריקאית, לברר היכן יש צורך בקיום שיחות מדיניות כאלה ואילו פגישות יאור־גנו.

הכוונה היא, שנמשכת החתירה נגד מעמד ישראל בכמה מן הארצות האפריקאיות, ובעיקר בולטת יוזמה של לוב.

השליחים הישראלים לא ייצאו ב־קבוצה אחת, אלא בצורה נפרדת, לכמה בירות.

שני יועצים רוסיים מתו — בקהיר ודמשק

מאת אליהו מאייפי, סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 19 (מיוחד ל„הארץ"). שני יועצים סובייטיים נמצאו באחרונה מתים, אחד בקהיר ואחד בדמשק. כנראה בקשר עם פעולות הברחת סמים, — מוסר השבועון הצרפתי „מינוט".

בקהיר נמצא באחרונה יועץ צבאי רוסי ללא רוח־חיים בדירת פאר ב־רובע זאמאלק ומשטרת מצרים מס־רה שהתאבד. המשטרה גילתה אשה סובייטית שהיתה מעורבת ברשת הב־רחת הסמים המצרית שהקיפה חוגים רמי־דרג בצבא המצרי.

זמן קצר לאחר מכן, כותב השבו־עון הצרפתי, — נמצא יועץ רוסי הרוג בדמשק, לשם הועבר ממצרים לאחר שדיווח למשטרת מצרים על רשת הסמים.

ברנדט בלונדון: נועד עם הית

לונדון, 20 (ע"צ, צ"ר יופי"צ). הקנצלר המערב גרמני, וילי בראנדט, הגיע היום אחה"צ ללונדון לביקור של יומיים.

מר בראנדט יסעד את סעודת ה־ערב בארמון וינדזור עם מלכת ברי־טניה. הזמנה זו אל המלכה היא מעבר לפרוטוקול המקובל לגבי בי־קורים רשמיים של ראשי ממשלות והיא רומזת להערכה שיש בבריטניה למר בראנדט.

מייד לאחר בואו של מר בראנדט ללונדון נפגש לשיחות עם ראש ה־ממשלה, אדוארד הית. בהודעה ש־נמסרה בגמר הפגישה נאמר, כי ש־ניהם דיברו על „היחסים הבצוריים בין שתי המדינות וכי הרחבת השוק המשותף מפתח פרק חדש בהיסטוריה של הקהילה האירופית".

הנחיתה נדחתה

(סוף מעמוד 1)

האם כדי לתקן את מסלולה. הנחי־תה על הירח צריכה להתבצע ב־22.41 לפי שעון ישראל. אם לא תתוקן התקלה בחללית־האם, ייתכן שמרכז החלל יורה לשתי החלליות להיצמד שוב ולשוב לכדור־הארץ תוך שי־מוש במנוע חללית הירח אוריון. ל־פיכך ניתנה הוראה לאנג' דיוק ל־הקיף את הירח לא־הרחק ממסלולו של מטנגלי בחללית־האם. כאשר מר־כז הבקרה ציוה על המשך הקפת הירח, עדיין קיוו המומחים שם ש־התקלה תתוקן ואפשר יהיה לנחות. המומחים ביוסטון הסבירו, כי לא נשקפת שום סכנה לשלושה האס־טרונאוטים.

שעתיים לפני הנחיתה על התקלה עדיין התבצע הכל לפי התכנית: רכב הנחיתה אוריון נפרד מחללית־האם ושני האסטרונאוטים התכוננו להפעיל את מנועיהם כדי להתחיל בנחיתה על הירח. הם בדקו את כל המערכות ולהוציא שתי תקלות זעי־רות, הכל התנהל כשורה. הם עמדו לנחות צפונית ללוע דה־קארט, לש־הות על הירח 73 שעות ולבצע 3 סיורים באיזור ההררי במשך 21 שעה.

ספיר: אם השכר יחרוג מהמוסכם – יוטלו עוד מסים

ביקורת חריפה במרכז העבודה בפרשות כלכליות

שר־האוצר, פנחס ספיר, אמר אתמול, כי הממשלה לא תירתע מנקיטת אמצעים נגד האינפלציה, כדי למנוע זעזועים במשק, והז־היר, כ„אם תהיה חריגה מהסכמי השכר, לא יהיה מיפלט ממסים חדשים".

מר ספיר, שסיכם את הדיון על ענייני חברה ומשק במרכז מפלגת העבודה בת"א, דחה בתוקף את ה־ביקורת שהושמעה בדיון, בעיקר ב־עיקבות מסקנות ועדת ויתקון בפר־שת נתיבי נפט ויצא נגד אווירה של לינצ'ים ציבוריים.

שר־האוצר הזהיר את האיגודים המיקצועיים, שעדיין לא התנבו על הסכמי השכר, בהסכימו, כי צפוייה התמוטטות כלכלית, אם יועלו תב־עות שכר כמו של עובדי אל־על.

גם אם נגמור אופטימלי, עוד ישארו לחצים אינפלציוניים, וצפויה עליית מחירים מואצת ב־1972, — הזהיר מר ספיר, בהצביעו על עליית אמצעי התשלום ועליית מדד יוקר המחיה ברבע הראשון של השנה.

ביחס למסקנות ועדת ויתקון, אמר, כי מסקנות הרוב המציעים אינן מצ־דיקות את התביעה שהועלתה בשע־תו, שהוא צריך להתפטר, אם איננו מפטר את סגנו ד"ר צ. דינשטיין.

מצטער על פרשת אוטוקרס

על פרשת אוטוקרס אמר, כי נכנע ללחץ הכבד של מ"פ חיפה והמ־תנגדים בשעתו. „עשיתי שגיאה כ־אשר נכנסתי לעניין הזה. אני מצ־טער שהתכנסתי אל שרף וכרגל ל־עניין, אבל אנשים יכולים לשגות", — אמר.

בהמשך דבריו יצא נגד הדיבורים בעניין העלייה, בהדגישו, כי הפסקת העלייה לא תביא לפיתרון הבעיות החברתיות. עם זאת צריך לבחון את ההקלות וההטבות לעולים.

מר ספיר התריע גם על האידיא־ולוגיה של „הפערים" בשכר בצד האקדמאים, וציין, שיש עלייה ברמת־החיים רצופה בשכבות החלשות. „בין הרבבות שיצאו ביום העצמאות ב־מכוניות לפיקניקים, היו לא רק קב־לנים וסוחרים גדולים. אני מכיר רבבות ואלפים שחיים בצל לרמת־החיים המותרת לנו במצבנו הנוכחי".

הדיון, שהחל עוד בישיבה קודמת של המרכז, עסק בעיקר בפירסום מס־קנות ועדת ויתקון וכמה מנואמים תבעו להסיק מסקנות בתחום המו־סר־הציבורי. התעשיין דניאל בלוך שאל: „האם על מנהלי חברות ממ־שלתיות לא צריכים לחול הקריטרי־ונים ציבוריים? האם מנהל איננו צריך להתנהג בענייני היום עסקי הפר־טיים כמיסכנים וצדיק? ביקורת ח־ריפה על המצב בחברה הביע מיכה ארם, באומרו: בצד המסכת הגדולה של המדינה, הולכת ונפרשת לנגד עינינו גם מסכת נגעים חברתיים שזורת פרשות, כגון אוטוקרס, נת־יבי נפט ובדיבר, וכן בריונות אלימה וזיוף מיצרכים, קנאות דתית הבא־בת על רופאים, ספסרות קרקעות, תאוות להתעשרות קלה, מעילות בדרגות שונות של הסולם החברתי, זנות, סמים ועולם התחתון העוסק ברצח. לדבריו יש לטהר גם את „האקולוגיה החברתית".

בסיכום הדיון הוחלט, שהמזכי־רות תכין מסקנות, שיובאו לאי־שור המרכז. החלטה זו נתקבלה ל־אחר שהצעת הלשכה להסמיך את המזכירות לקבל את הסיכומים עו־ררה התנגדות של צירים רבים.

ג. מאיר תוזמין

(סוף מעמוד 1)

כי אין בהלך הדברים בוייטנאם כדי לשנות את העמדה הבסיסית של ארה"ב בקשר למזה"ת.

„בניגוד גמור לדעת בריה"מ"

א. זהבי, סופר „הארץ" בסקנדי־נביה, מוסר: בשיחת שר־החוץ הדני ק. ב. אנדרסן עם מנהיג רומניה ני־קולה צ'אושסקו, שהיתה ב־15 בחו־דש, העלה המנהיג הרומני את נושא המזה"ת וחזר על דעתו, כי בהחלטת מועצת־הביטחון מס' 242 יש פיתרון לבעיית האזור. באותה שיחה לא הזכיר צ'אושסקו את הזמנת הגב' מאיר לבוקרשט.

פרשן רדיו שוודיה אמר היום, כי בניגוד לד"ר יארינג הכפוף להחלטות האו"ם, חופשי צ'אושסקו להעלות פיתרונות חדשים.

„סבנסקה דאגבלאדט" כותב ה־יום, כי ההתערבות של צ'אושסקו בסיכ־סוך המזרח־תיכוני נעשית בניגוד גמור לדעת בריה"מ, כשם שרומניה ערכה יחסים מדיניים רבות בניגוד לקו של מוסקבה.

שום תחנת רדיו מזרח אירופית, לרבות רדיו אלבניה, לא מסרה היום על הזמנת הגב' מאיר לרומניה.

רומניה חזרה באחרונה על הת־נגדותה המוחלטת לבקשה להתיר ל־כוחות ברית ורשה לערוך תימרונים בשטחה. בבוקרשט נערכה השבוע ועידת ראשי ברית זו, בהשתתפות מפקד הברית, מרשל יאקובובסקי.

הזמנת הגב' מאיר לרומניה עמדה היום בראש החדשות בעתונות וב־תחנות השידור במערב אירופה.

זכו בפיס

בסך —.150,000 ל"י זכו המספרים: 125096; 656387.

בסך —.50,000 ל"י זכה המספר: 298362.

בסך —.12,500 ל"י זכו המספרים: 583556; 793303.

בסך —.6,250 ל"י זכו המספרים: 436784; 513290; 581579; 669431.

בסך 1,250 ל"י זכו הכרטיסים הבאים: 044820; 098377; 105527; 111921; 118450; 196143; 397067; 439990; 454579; 466444; 477333; 499806; 509866; 581917; 604472; 678663; 682579; 683404; 734753; 750508; 776062.

בסך —.600 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־30698; 31473; 34977; 63429; 65195; 65238; 79473; 81547; 82289; 88039.

בסך —.250 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־03362; 08853; 10300; 18971; 22624; 23455; 24581; 28710; 28795; 33273; 39510; 40117; 40330; 40799; 46907; 50114; 54115; 58668; 68378; 70239; 79289; 89427; 95444; 95735; 96969.

בסך —.160 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־1416; 2106; 4638; 5451; 7772; 8388; 9805.

בסך —.50 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0567; 1088; 1459; 1952; 2079; 2277; 2353; 2528; 2654; 3263; 3821; 4133; 1571; 5275; 5293; 5412; 5932; 6132; 6115; 6235; 6322; 6699; 6750; 6935; 7214; 7356; 7447; 7484; 7486; 7499; 7523; 7744; 7817; 8160; 8418; 8893; 9650; 9737.

בסך —.4 ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים בספרה: 8.

צ'כיה ניצחה את בריה"מ בהוקי הקרח

פראג, 20 (ע"צ). נבחרת הוקי־הקרח של צ'כוסלובקיה זכתה היום בניצחון מזהיר על נבחרת בריה"מ, בשיעור 3:2 ובכך הבטיחה לעצמה את תואר אלופת העולם בענף ספורט זה.

הצ'כים שיחקו בהתלהבות עצומה כשהקהל הריע בשידור אוהד בלי הרף.

הצ'כוסלובקים הובילו 2:0 בשליש הראשון, הפסידו 2:1 בשליש השני ואילו השליש האחרון נסתיים ללא שערים.

גופת השבוי

(סוף מעמוד 1)

אנשים שעמדו על משמרתם בסמוך ל־גדר הגבול, היה שנעשתה פנייה כדי לבצע את החיפוש. הסדר ה־יפוה בבקשים לפיד על בייה ה־עובדות היהודיות לבירה.

בבית החולים הביעו הדוהר היום לידי שלטונות צבא־בארים נצי־גי הצלב־האדום. ההחזרה תבוצע כ־נראה בקנטרה בבסיס צבאי, כנהוג במקרים כאלה.

יקירנו

אשר בן יעקב איזביצקי

איננו

ההלויה תצא היום, יום ששי, ז' באייר תשל"ב (21.4.72) בשעה 12.30 אחר־הצהרים מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א, לבית העלמין בקרית שאול.

המשפחה המתאבלת

ביקור סקוט ומנספלד בסין – במעטה של סודיות

80 דיפלומטים מסיירים בתוככי סין

פקינג, 20 (צ"ר וע"צ). מנהיגי הסנאט האמריקאי, יו סקוט ומייק מנספילד, המבקרים עתה בסין, שיתפו היום פעולה עם מארחיהם הסי־ניים ואפפו את פעילותם במעטה של סודיות.

סין, שביקור שני הסנאטורים ה־בכירים גורם לה כנראה מבוכה, שמרה על שתיקה מוחלטת ביחס לביקור.

הסנאטור הדמוקרטי מייק מנספילד מסר לסופר רויטר שלא ייפגש עם כתבים ולא ישמיע שום הודעות רש־מיות כל עוד הוא נמצא בסין.

בתשובה למיברק ששלחה אל מסו־מר בפקינג, בו נתבקש לתת ראיון, טילפנה אשה סינית לסופר רויטר כדי למסור לו שלא יהיה שום ראיון. אותה תשובה נתקבלה גם מסנאטור מנספילד.

„יומון העם" הסיני הביא רק ידיעה קצרה בעמוד פנימי על סעודת ה־צהרים שנערכה אמש ע"י נשיא אק־דמית המדעים של סין אמש לכבוד הסנאטורים. משקיפים בפקינג ציינו, שעד לפתיחת הקרבות בוייטנאם הי־ה בודאי ביקור הסנאטורים זוכה ל־טיפול נרחב יותר בעתונות הסינית.

שני הסנאטורים בלווית רעיותיהם הגיעו אמש לפקינג משנגהאי. דיפלו־מטים בפקינג אמרו היום שהשתיקה הסנאטורים במשך 3 שבועות ביקו־רם בסין באה לגרום קורת־רוח למ־ארחיהם הסיניים.

הסנאטורים מתגוררים במעון ה־אורחים הרשמיים המוקף חומה גבוהה והם נוסעים לפגישותיהם בצי של כלי־רכב, מלווים ע"י פקידים סיניים.

המסע בן 3 השבועות בסין אורגן בעת ביקור הנשיא ניכסון בפקינג בפברואר.

סיור דיפלומטים בפנים סין

יותר מ־80 דיפלומטים זרים, ב־ליווי סגן שר־החוץ הסיני, האן ניין־לונג, ומספר גדול של פקידים סי־ניים, יצאו אתמול מפקינג ברכבת מיוחדת למסע של 2000 ק"מ בפנים סין.

המסע יימשך 9 ימים ובמיסגרת הסיור יבקרו בין השאר בקומונה העממית הטאצאי המוחשבת לקומונה לדוגמה וכן במחוז הונאן ובמחוז שנסי.

כפי שנודע ייצאו 3 קבוצות נוס־פות של אורחים זרים למסע דומה בשבועות הקרובים.

לגבי הדיפלומטים הזרים מסע זה הוא הזדמנות נדירה לצאת מבירת סין והם מעריכים מאוד את האפש־רות הניתנת למגע כזה למגבים בין הדיפלומטים ובין הפקידים הסיניים בתנאי הרכבת ובבתי־המלון ובביקור בעת המסיבות.

הרומנים דאגו

(סוף מעמוד 1)

להפקיד ראש הממשלה, ענה: „שבו־עון זה איננו מכתיר ראשי ממשלה בישראל". כאשר נשאל מר אבן ה־אם ייפגש בוואשינגטון עם המלך חוסיין, כפי שפורסם בשבועון מצ־רי, הגיב: „הפגישה זו איננה רשומה בסדר יומי. חוסיין נמצא כעת ביב־שת אחרת והדבר מהווה מיכשול לא מבוטל", — הוסיף בהומור. יחד עם זאת הוסיף מר אבן, כי אין לו סי־בה לומר שנשיא ירדן וההסדר עמה יהיה הנושא היחיד שידון בו עם שר־החוץ האמריקאי.

מר אבן ייפגש היום עם מר רוג'רס ולא מן הנמנע שיבקש לשמוע על המגעים האחרונים שקיימה ואר־שינגטון עם המצרים והסעודים לק־ראת נסיעת מר ניכסון למוסקבה. על פגישתו הצפוייה עם מר רוג'רס אמר אתמול מר אבן בלוד, כי ארה"ב מסתייגת מההנחה שניתן להגיע ל־פיתרון כפוי במזה"ת.

שר־החוץ יצא לארה"ב בלווית סגן מנכ"ל משרד־החוץ לענייני צפון אפריקה, אפרים עברון והיועץ ה־מדיני, איתן בן־צור.

„אבן יבקר בלונדון"

לונדון, 20 (צ"ר). שר החוץ, אבא אבן, עשוי לבקר ביקור בלתי רש־מי בלונדון בשבוע הבא בדרכו חזרה מארה"ב, — מסר היום מקור יש־ראלי מהימן.

המקור הדגיש עם זאת, שלא נעשו שום סידורים סופיים ביחס לביקור.

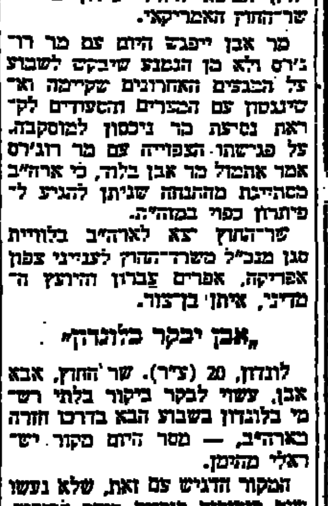

[illegible]

המפלגה הליברלית

פעולות

ראה עמ' 26

קורס לאחיות מוסמכות לטיפול נמרץ בחולי לב

ייפתח בתחילת מאי ויימשך חודשיים.

בתקופת הלימודים תשולם לאחיות משכורת.

ההרשמה עד 25 באפריל.

לפנות לאחות הראשית בבית החולים בילינסון.

רשות הנמלים בישראל - נמל אשדוד

ISRAEL PORTS AUTHORITY - PORT OF ASHDOD

מיכרז 1/72

מכירת טובין

מוזמנות בזה הצעות לקניית הטובין הבאים:

א. משאבה להתזת בטון ציקלופית;
ב. ממגוא בבני — תוצרת „פאגי" + חלקי חילוף (לפי רשימה מצורפת);
ג. גופי סירות הידברה;
ד. מיחזנות ובקודחות פניאומטיות;
ה. גרדשאות פחים וברזל;
ו. מגנה וריעות משומשות וקרועות;
ז. סולם מלסקופי מתוצרת „שושנה";
ח. זרועות חיבור לברקמוד חקלאי מפירמפוקה;
ט. מכשיר לבדיקת גלגלים;
י. מתקן ברזל לתלוית תיקים — מפורק;
יא. ציוד שונה.

את הטובין הנ"ל אפשר לראות ולבדוק בכל יום בין השעות 8.00—12.00, בנמל אשדוד במחסן האפסנאות.

את טפסי ההצעה ניתן להשיג בשעות העבודה הרגילות במקומות הבאים:

רשות הנמלים, המשרד הראשי — מגדלין תל־אביב, בית „מפיא", דרך פתח־תקוה 74, ת"א.

נמל אשדוד, ראש מדור אפסנאות, בנין המינהלה (חדר 49).

את ההצעות יש להגיש אך ורק על גבי טפסי ההצעה החתומים בידי המציע בכל עמוד ועמוד, ולצרף אליהן המחאה בנקאית בשיעור של 10% מסכום ההצעה, כביטחון לקיומה.

את ההצעות יש לשים במעטפות סגורות. חתומות וכשעליהן בבלים — „הצעה למיכרז מס' 1/72", ולשלשלן כך לתיבת המכרזים ברשות הנמלים, המשרד הראשי, תל־אביב בית „מפיא", דרך פתח־תקוה 74 ת"א, עד לתאריך 5 במאי 1972, שעה 12.00.

אין רשות הנמלים מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

מ. ברגר — מנהל נמל אשדוד

עיריית ראשון לציון

מכרז מס' 25/72

עיריית ראשון לציון מבקשת בזה הצעות לניהול מגרש חניה לרכב ואחזקתו בחוף הים בראשון לציון, על שטח של כ־25 דונם למשך עונת רחצה אחת מיום 15.5.72.

לזוכה במכרז שיקבל את מגרש החניה בזכיון למשך עונת רחצה אחת, או לאיש מטעמו ימסרו סמכויות כסדרן בהתאם לתקנות ויהא רשאי לגבות את אגרת החניה כמפורט בתוזה.

הזוכה יהא חייב בשמירת הניקיון במגרש החניה (פרט להרחקת אשפה), בהתאם להוראות מחלקת התברואה של העירייה.

הזוכה יהא חייב לשפץ ולהכין מגרש החניה לחניה מסודרת בצורה שתניח את דעתו של מהנדס העירייה.

העתק מן החוזה שהזוכה במכרז יהא חייב לחתום עליו אפשר לקבל במזכירות העירייה בשעות העבודה תמורת תשלום של —.5 ל"י.

הצעות על גובה התשלום לעירייה בצרוף ערבות בנקאית או שיק בנקאי (ערבות אחרת לא תתקבל) בשעור של 10% מסכום ההצעה יש להגיש למזכיר העיר במעטפה סגורה נושאת ציון „מכרז מס' 25/72" עד יום ראשון, ט"ז באייר תשל"ב, 30.4.72, שעה 6 בערב.

על הזוכה במכרז להתום על החוזה תוך 7 ימים מיום שנמסרה לו הודעה כי זכה במכרז.

אין העירייה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה או כל הצעה שהיא.

חנניה גיבשטיין

ראש העירייה

הארץ

ד' באייר תשל"ב
21 באפריל 1972

בתל-אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טלפ' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.

ירושלים: רח' ההסתדרות 2 טלפ' 224245-6, ת. ד. 273. חיפה: רחוב טרודי 20 טלפון 661146-8, ת. ד. 5259

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 623311

לא תהא חסות או"ם בעזה

ראש עיריית עזה הסתייג בתוקף מהתכרזה הידועה של השר ישראל גלילי לפיה רצועת עזה שוב לא תופרד ממדינת ישראל. בכוחו לומר זאת. עצם הופעתו במסיבת עתונאים מוכיחה, אגב, עד כמה המימשל הצבאי הישראלי אינו מקפח את חופש ההתבטאות של ערביי השטחים המוחזקים.

לגופו של עניין עלינו לדחות, קודם כל, את אופן פירושו את החלטת מועצת הבטחון מס' 242. אין החלטה זו כופה על ישראל נסיגה מכל השטחים שנכבשו במלחמה, וכאשר ממשלת ישראל הצהירה, בתגובתה ליוזמתה של ארה"ב מחודש יוני 1970, שהיא מוכנה לסגת לעבר גבולות בטוחים ומוכרים, לא התחייבה באופן מפורש לגבי אף אחד מהשטחים המוחזקים. פנייה אל האו"ם מוטעית את הכתובת; גבולות כנ"ל יוכלו להיקבע רק במשא ומתן — ישיר או בלתי-ישיר — בין ישראל למדינות ערב, וגורלה של רצועת עזה צפוי להיות מוכרע במשא ומתן כזה, ולא בדרך אחרת.

תגוה דעתו של מר ראשד א-שאווה: איש בישראל אינו מתכוון לפגוע בערביותם של ערביי הרצועה. המימשל הצבאי אף מקפיד על כך שערביי השטחים המוחזקים יוכלו לקיים קשר עם העולם הערבי. אך מושג זה, ככל שהוא מוחשי מבחינה תרבותית ורגשית, הוא מושג ערטילאי מבחינה מדינית. קיימות רק מדינות ערביות, וכל עוד לא יסכימו אלה להסדר של שלום עם מדינת ישראל, בהכרח ימשיכו גם ערביי רצועת עזה להיות תחת שלטון ישראלי. וזהי תוצאה של מלחמת ששת הימים, של צו הפסקת האש וכן — במידה רבה — של אי-רצונן של מדינות ערב לשאת ולתת עם ישראל כיצד ליישב את הקונפליקט המזרח-תיכוני.

מר א-שאווה נזהר מלומר לאיזו מדינה ערבית הוא רוצה שהרצועה תשתייך. יתר על כן, צריך שיהיה ברור לו כי למדינת ישראל יהיה מה לומר לגבי נושא זה, גם לדעתם של אלה מבינינו שאינם רואים את הצהרתו של השר גלילי כסוף פסוק. קיים מכלול של פתרונות אפשריים, אך דומה כי מקובל על כל זרמי המחשבה בישראל כי „חסות האו"ם" היא הפתרון הפחות רצוי מכולם. זכור היטב כי מאחורי הפרגוד של חיל החירום של האו"ם נכנס לרצועה, בשנת 1957, שלטון מצרי, ולהחזרתו ודאי שישראל לא תסכים.

נדמה כי גם תושבי הרצועה אינם ששים להחזרת שלטונה של קהיר אשר השאיר את הפליטים במצוקתם ולא נקף אצבע לפיתוח הרצועה. קריאתו של ראשד א-שאווה אל האו"ם שיפרוש את כנפי חסותו על רצועת עזה היא בחזקת הפגנה אנטי-ישראלית, אולם אין בה כדי להצביע על מדיניות מעשית. נוכל רק להביע תקווה שתושבי הרצועה לא ייגררו אחרי חלום תעתועים זה.

להחליף שבויים

התמרדותם של כששים שבויי מלחמה מצריים, שבהמשך יה נהרג מצרי אחד ונפצע קצין אחד של המשטרה הצבאית, עוררת את השאלה כיצד יכלו השבויים להצטייד בכל מיני חפצים שר שימשו להם ככלי נשק נגד אנשי המשטרה הצבאית. ועדת חקירה שמונתה על ידי הרמטכ"ל תצטרך לתת דעתה לשאלה זו, אין היא עומדת בדרגה הגבוהה ביותר של סולם עדיפות הנושאים היא נתבעת להבהירם. לעת עתה קיים חשד כי המספר במתנה א הקפיד די הצורך על הסדרים שיוכלו למנוע מראש פריצת מרד. תכן כי בריחתם של שלושה שבויים סוריים עוררה תסיסה מוגברת קרב יתר השבויים ועודדה אותם לאחוז באמצעים אלימים נגד ומריהם, אך דווקא מן הרגע ההוא צריך היה להגביר את הערנות. מדת התמורות וההקלות לפיה יש לנהוג לגבי שבויי המלחמה ערביים מושפעת אצלנו, באורח טבעי, מן המגמה שלא להמציא מדינות ערב תירוץ שבעזרתו יוכלו כאילו להצדיק חומרות יתירות יחסן אל שבויי המלחמה שלנו. אפשר כי מתוך מגמה מובנת זו הגים אצלנו ביתר רכות, וטוב תעשה ועדת החקירה אם תחקור בנקודה זו, כלומר אם ובאיזו מידה לא הקלנו, שלא מתוך כוונה בל למעשה, על פרוץ ההתפרעות אשר בהתפתחותה גרמה לשימוש שק חם מצד המשטרה הצבאית.

אין גורעים ממשקלן של שאלות ותהיות אלה אם אומרים כי לוה הכל קשה המשימה של החזקת שבויים זמן ממושך במכלאות. ל הבחינות וזהי מעמסה על כוחות הבטחון, ואין לנו עניין בהח-ת השבויים שנה אחרי שנה. כל עוד מצרים וסוריה מוסיפות חזיק שבויים ישראלים אין כמובן לשחרר באופן חד-צדדי את צינים החיילים הערביים שנפלו בשבי כוחותינו. הפתרון הטוב יהיה בהסכם על חילופי שבויים. תחת לאיים במעשי הגמול שבויי צה"ל, תיטיב הממשלה המצרית לעשות אם תסכים להח-ף 11 ישראליים תמורת 62 מצרים. זהו צו השכל הישר, והוסר רופורציה בין מספרם של שבויי שתי המדינות ודאי שלא ימנע שראל להענות לכך בחיוב.

יבוא פועלי בנין

יש לברך את כל הגורמים שהביאו להחלטה ליבא עובדים צועים החסרים בצוואר הבקבוק של ענף הבניה. הסכמה לכך עה גם מצד הסתדרות פועלי הבנין. מדובר במספר לא גדול בעלי מקצוע שיבואם יאפשר להגדיל במידה ניכרת את אספקת יזות הנחוצות באופן דחוף גם לזוגות צעירים, עולים ומפוני בנות עוני.

לכאורה יש ביבוא עובדים משום הוצאה של מטבע זר ופגיעה בת במאזן התשלומים, אולם למעשה אפשר יהיה על ידי כך היב מכירת דירות לתושבי חוץ שכמוה כיצוא בעל ערך מוסף ה ביותר, במחיר דולר נמוך ביותר. מכירה כזו שלילית אולי ב בגלל מיגבלות של היצע. הרחבת ההיצע על ידי יבוא עובדים שר להמשיך ולמכור דירות גם לתושבי חוץ בלי לפגוע בצרכים מיים.

כל מה שנאמר על יבוא עובדי בנייה ודאי נכון עוד יותר, וגם יותר לביצוע, בתחום אביזרי בניה שגם המחסור בהם מגביל את צת הדירות החסרות. מן הדין על כן להשלים את יבוא העובדים ת מיגבלות מינהל ומכס מיבוא אביזרים אלה.

משבר ממשלתי בטורקיה

מינויו המיידי של מיניסטר ההגנה בממשלה היוצאת, מר פריט לראש ממשלתה החדש של טורקיה, אינו מפחית מחומרת בר המדיני שהוחרף השבוע על-ידי התפטרותו של ד"ר ניהאט ם.

הד"ר ארים נקלע למבוי הסתום בו נמצאת הפוליטיקה הפני-ת של ארצו. מצד אחד דרש הצבא, שהודיח מהשלטון במבדואר את סולימן דמיראל על חוסר יכולתו לבלום את גל הטרור אלמי, כי מר ארים ישתלט על המצב במסגרת המשטר הפרל-רי. מצד שני, המפלגות בפרלמנט, המייצגות לרוב אינטרסים רשים, מסרבות לאשר את הרפורמות החקלאיות והחברתיות יוניות — לדעת הד"ר ארים וגם לדעת הצבא — כדי להשמיט הקרקע מתחת לרגלי הטרוריסטים.

על רקע זה התפטר כבר הד"ר ארים בדצמבר, אך הוא הרכיב לה חדשה, בנסיון נוסף למצוא מוצא מהמבוי. בעקבות רצח שת טכנאי הרדאר — אחד קנדי ושני בריטים — בידי המחר-ים שרצחו גם את הקונסול הכללי של ישראל באיסטנבול, ש הנשיא סונאי מראשי המפלגות להסכים להפסקה זמנית של עילות מפלגתית ולמתן סמכות לראש הממשלה למשול באמ-ת צווים, כדי לחסל את הטרור. המפלגות לא הסכימו לכך, ר מחשש שהממשלה תנצל את ההזדמנות לבצע את הרפורמות הבעלות על הקרקע ובתחומים כלכליים אחרים שאת אישורם המפלגות בפרלמנט.

הצבא בטורקיה מתייחס בחוסר-אמון מחולט אל הפוליטיקאים לגותיים, אך מהסס לתפוס את השלטון ולמשול במישרין. יש יח, כי מר מלאן נהנה לא פחות מד"ר ארים מאמון הצבא. וזה שהוא יצליח יותר מאשר קודמו. ואולם יש סימנים שסבלנות יכים כלפי התהליכים הפרלמנטאריים מגיעה לקצה. אם יותהדכו ני הטרור במעדים חמורים, אין להוציא מכלל אפשרות שהצבא בר על היסוסיו, ייצא מאחורי הפרגוד ויכבוש אל מרכז הזירה ליטית באנקרה.

אינטרמצו רומני

מאת דן מרגלית

סברות שונות על הסיבות להזמנת גולדה מאיר לבוקרשט

המאמץ המופגן של כמה גורמים ממשלתיים לתאר את שיחות סגן שר החוץ הרומני גיאורגי מקובסקו בירושלים כ„ביקור שיגרתי", עורר חשד כי מאחורי המלים הבדושות מסתתר „סיפור גדול". אישים ר פקידים בכירים טענו ששיחתו עם ראש הממשלה גולדה מאיר היתה „פגישת נימוסין" בלבד. הם הסבירו שמקובסקו יזם את נסיעתו לארץ כדי „להתעדכן", ורק מעטים הסכימו לאשר כי מועד הביקור הושפע מביקור הנשיא הרומני ניקולאי צ'אושסקו במצרים.

רק באמצע השבוע נתגלו העובדות הנכונות, לפיהן הוזמנה ראש הממשלה לביקור מדיני ברומניה — מסע שעשוי להיות החשוב ביותר מאז מלחמת ששת הימים, כלבד מפגשי ראשי הממשלה ושרים בכירים עם הנשיאים האמריקאים ג'ונסון וניכסון.

הידיעה הראשונה על רצונו של מקובסקו לבקר בארץ הגיעה לירושלים חמישה ימים לפני שהסיור יצא לפועל. במשרד החוץ הבינו כי יוזמת מקובסקו נועדה לנטרל את רושם ביקורו של צ'אושסקו בקהיר. אולם עדיין לא ידעו מה באמתחתו. שר החוץ אבא אבן, סגן המנכ"ל לעניני אירופה יוחנן מרוז, וראש המחלקה יוחנן כהן, השתתפו בדיון, שלא הצביע בבירור על המגמה הרומנית. היא לא נחשפה גם בדיון הראשון שהתקיים במשרד החוץ, ובו הובהרו לקראת אירוחו של מקובסקו כמה ענינים ידועים, או משניים, בלבד:

* רומניה ממשיכה לדגול בזכות כל המדינות באיזור להיות בבטחון, עם זאת היא מצדדת בנסיגה ישראלית מכל השטחים.
* מקובסקו ביטל כבלתי חשובה את פגישת צ'אושסקו עם ערפאת.
* בוקארשט מוכנה למלא תפקיד רציני ליישוב הסכסוך במזרח התיכון לצידו של שליח האו"ם ד"ר גונאר יארינג, אם כי אין לה הצעות מעשיות.
* התקיים דיון ממושך, אך עקר, על מעמד סין והוזכרה במזרח התיכון וסיכויי ירושלים להידבר עם פקינג.

רק לאחר מכן — כאשר נפגש מקובסקו עם גולדה מאיר לשיחה בארבע עינים, בשעה שיועצה המדיני שמחה דיניץ והזמן להוציא הממשלתית אשר בחנה ואישרה את ההצעה למבוא כמנכ"ל משרד ראש הממשלה — נתגלה דבר ההזמנה לרומניה. וזהי הפעם הראשונה, שראש ממשלה ישראלי מוזמן לביקור בארץ קומוניסטית כלשהי. הזמנה אשר במהותה לא נשמרה בירושלים גם בשנים בהן קיימה ישראל יחסים דיפלומטיים עם כל הגוש המזרחי.

בירושלים נשמעו השבוע כמה הסברים „טבעיים" להזמנה הרומנית. המשקיפים הבכירים נחלקים בדעותיהם על המשקל שיש לייחס לכל אחד מהם.

בעלי הגישה התקיפה מגלים חשדנות עקיבית כלפי הרומנים. הם מדגישים שהשארותה של השגרירות הרומנית בישראל בעת ניתוק היחסים הדיפלומטיים בסוף מלחמת ששת הימים, נעשתה לא רק בגלל ההתרחקות בין בוקארשט לבין שאר בירות הגוש המזרחי, אלא גם בגלל טעמים מודיעיניים-בטחוניים. רומני-

גולדה מאיר

ניקולאי צ'אושסקו

יה — אומרים משקיפים אלה — אמנם שרויה בויכוח חריף עם הסובייטים. והיא גם פועלת לעבר סין. אך בכל הענינים המנותקים ממסור היחסים שבין בוקארשט לבין פקין או מוסקבה, מגוננת רומניה לעשות את רצונה של ברית המועצות.

המזרח התיכון מהווה — לפי בעלי השקפה זו — זירה אידיאלית בשביל רומניה למצוא הבנה במוסקבה הן בתחום המדיני, הן בתחום הבין-הבטחון. הראיה לכך הם דיפלומטים רומניים רבים, יחסית, בישראל, אשר מאז מלחמת ששת הימים נתבקשו לעזוב את הארץ „בשקט" ובלי לעורר „בפיזיה" בכל הקשור לפעילותם בישראל. פעילות זו לא תמיד עלתה בקנה אחד עם הפרוטוקול של ההתנהגות הדיפלומטית.

מי שמחזיק בדעות כאלה יכול להגיע על נקלה למסקנה אופטימית: בהזמינם את גולדה מאיר לבוקארשט עושים הרומנים את רצונה של ברית המועצות, אשר לראשונה מאז 1967 מבקשת להידבר בדרג בכיר עם הסמכות הממשלתית הבכירה בישראל. שכן אחת התנהות היא, שבבירה הרומנית תוכל גולדה מאיר לשוחח עם גורמים סובייטים, ואולי בעקיפין גם עם ערבים.

מומחים אחרים סבורים שגם במזרח התיכון אין בוקארשט פועלת לפי הכתיב הסובייטי, וכי גם בתחום זה, המשוחרר מהסבוכת היחסים שבין רומניה לברית המועצות, יש לצ'אושסקו אינטרס להפגין מדיניות עצמאית. לפיכך הם מניחים שהזמנת גולדה מאיר לרומניה איננה נעשית אמנם נגד רצון מוסקבה, ואולי אף בידיעתה, אך לא לפי צרכיה ויוזמתה של ברית המועצות.

מאז החליטה רומניה לנהל מדיניות חוץ עצמאית במסגרת המוגבלת והאפשרית בין מדינות ברית ורשה, היא משתדלת לשמור על קיום יחסים תקינים עם כל הצדדים המעורבים בסכסוכים שונים. כך גם במזרח התיכון, לפי תפישה זו רצתה בוקארשט „לאזן" את רושם ביקורו של הנשיא צ'אושסקו בקהיר ואת התבטאויות הרומניות בשאלת הפלסטינאים, ולכן הזמינה את גולדה מאיר.

רוב המומחים לענייני הגוש הקומוניסטי בירושלים סבורים, כי צ'אושסקו שמע בקהיר דברים המצדיקים, בעיניו, ניסיון תיווך. הם רואים שתי סיבות עיקריות להזמנה: האחת, שהמגביע לביקור אינו קשור בהישגי הרוסי או הסיני אלא בסכסוך הישראלי-ערבי, אשר לפתרונו יכולה בוקארשט להרום תרומה מדינית כל שהיא, ואה הוך ידיעה מדוקדקת של עמדות גולדה מאיר וממשלת ישראל; האחרת, שרומניה סבורה כי מדיניות קיום היחסים הדיפלומטיים בכל סכסוך עולמי נותנת פירות המצדיקים את המשכה. לצ'אושסקו תיחשב הזמנת גולדה מאיר להישג לא רק מפני שהיא נעצמה אלא מפני שיש יסוד להניח, כי הנשיא סאדאת הסכים — לפחות בשתיקה — לצעד כזה. לפיכך, יש המרחיקים לכת עד כדי מחשבה שלא רק הסובייטים אינם מרוצים מעצמאותה המדינית המופגנת של רומניה אלא גם האמריקאים מסתייגים בכך.

קשה להסתפק בהסבר לפיו הרצון לאזן את הרושם שנוצר ממסע הנשיא צ'אושסקו בקהיר היה המניע היחיד להזמנת ראש הממשלה לבוקארשט. רומניה יכלה לצמצם את „האיזון" בשיגור מקובסקו לירושלים ובמתן ביטוי לדעותיו על ערכה האפסי של השיחה עם ערפאת, תוך חזרה על העמדות המדיניות הידועות של ממשלתו.

הסבורים כי מדובר במהווה גיבוס בלבד חייבים להניח כי בוקרשט מבקשת לאזן לא רק את רושם ביקור צ'אושסקו בקהיר.

ריבוי הגירסות והסברות מצביע על גישוש בהתיכה המדינית. רוב המשקיפים הבכירים מנפים מהסברהם את הרעה שהזמנת ראש הממשלה קשורה במישור היחסים בין רומניה לבין ישראל, המתרכזים בעיקר בנושאים יהודיים וכלכליים. יש נטיה סבבית להאמין כי רומניה רוצה למלא תפקיד פעיל יותר במזרח התיכון, וכי קיבלה לכך את ברכתה האילמת של מוסקבה.

אם תתאמת הערכה זו, ייצא כי ברית המועצות מקבלת טענה ישראלית ישנה: מוסקבה הפסידה בניתוק היחסים הדיפלומטיים עם ירושלים. בעוד וואשינגטון מנהלת משא ומתן משני צידי תעלת סואץ, יכולה מוסקבה לשוחח עם הלקוח המצרי בלבד — דבר המצמצם את יכולת התמרון שלה בתקופה בה יש לה מחלוקת עם סאדאת.

תומכיה של גולדה מאיר רואים בעצם ההזמנה לבוקארשט תמיכה למדיניות החוץ של ממשלתה. לדעתם, ביקורה ילמד כי היה זה מוטעה להניח מראש כי הזמן החולף מגביר את בידודה המדיני של ישראל. הם סבורים כי לא גילתה בעבר גבורות לויתורים נגד דעתה היתה ההזמנה לרומניה אחד ההישגים שלא היו מגיעים לכלל מימוש.

„הביקור ברומניה", אמר השבוע אחד מתומכיה, „הוא רק אחד הפירות הלא מרכזיים של מדיניות החוץ הישראלית מאז הפסקת האש באוגוסט 1970".

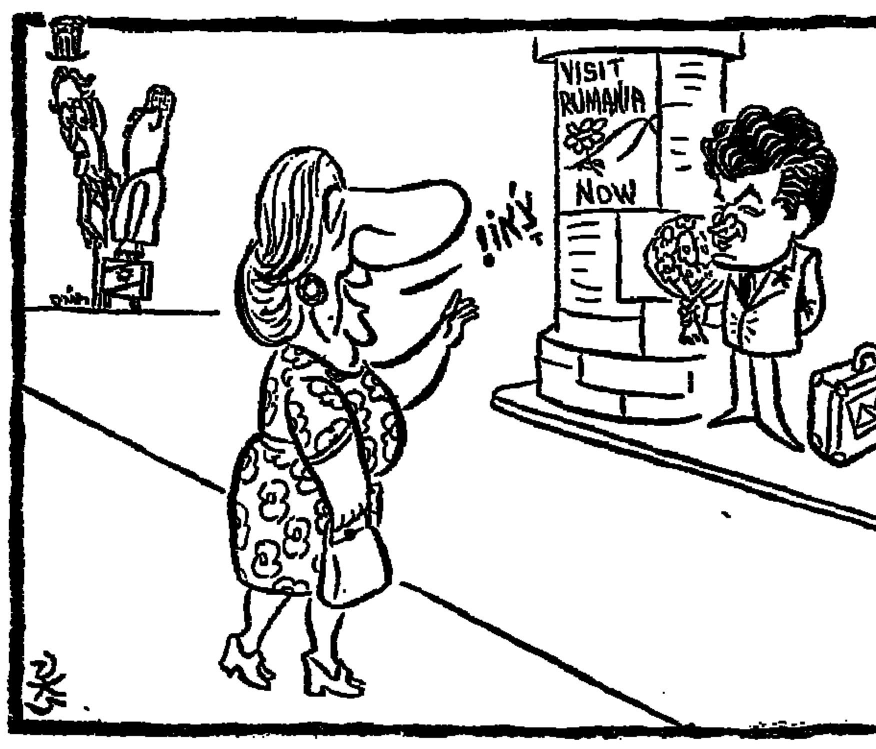

העליה מרוסיה: החלום ופשרו (י')

זמרת-עם מווילנה ובתה

מאת שבתי טבת

בדרך כלל מקבלים יפה העולים את פני הבא להתעניין בגורלם. ובכלל זה גם עתונאים. אבל במרכז-הקליטה החדש בבאר-שבע גילתה הגב' שרה סטריכלינג להיטות מרובה. רק נכנסתי לחדר-ההמתנה וכבר הודיע לי איש דק חזות, הנראה כמרחף באויר, שהגברת כבר ממתינה לי בקוצר-רוח. על עצמו אמר המודיע שהוא פקיד במרכז-הקליטה.

הגב' סטריכלינג היא בשרונה כבודה ורבועה שלא כל שינה במקרכן באשר מתמיך פיה הכבד באודם-שפתיים. ומיד היא מספרת שזה לה חדשיים בארץ, שבאו 1950 עשתה בוילנה ויש לה בעל אחד — חיים — שהוא כלכלן ובת אחת, בת 24 שסיימה אקדמיה למוסיקה, „פסנתרנית וגם מנצחת אבל למעשה מורה לפסנתר. הבת נשואה, למהנדס-מכונות עמוס גולדין, ולשניהם בן אחד, בן שנתיים-וכחצה. זו המשפחה שעלתה לישראל וכולם יחד באולפן בבאר-שבע.

כסבור הייתי שהגב' סטריכלינג חוששת לפרנסה שמא לא תימצא לבעלה ולחתנה ולבתה. לא טעיתי הרבה, חשש כזה קינן בליבה. אולם בעלה כבר מצא עבודה חלקית וייתכן שיצטרך להכשיר עצמו במקצוע מחדש ותימצא לו עבודה; להתנהג

מה חשוב יותר: דירה או קריירה

בהנדס-מכונות גולדין ודאי שהימצא עבודה, ואף לבת, יש להניח, יימצאו תלמידים לנגינה בפסנתר. ובכן, חששה הגדול אינו נובע דווקא ממאר-נת-פרנסה. הבעיה היא שהמשפחה כולה רוצה להישאר יחד, בין היתר משום שהבת והאם קשורות זו לזו ומשום שהאם יודעת שהבת זקוקה לעזרתה — בבית, עם התינוק, עם ילדים שייוולדו. הנה, אף כי באר-שבע היא עיר נאה לכל הדעות, ואף כי ציבור העולים מברית-המועצות גדל והתגבר בה, ואף כי יש בבאר-שבע סיכויים רבים לעבודה טובה לבעלה המהנדס, בכל זאת יש קשי בדבר, והגב' סטריכלינג סבורה שטוב היה לוא התגוררה המשפחה כולה בתל-אביב, למשל.

ומדוע?

ובכן, בברית-המועצות הסתייבה הגב' סטריכלינג לאנסמבל הווילנאי והיתה אחת הכוכבות שלו. היתה היא זמרת-עם, באידיש ובעברית, ובעלה מנגינה בוילנה ובסביבה. את „ירושלים" של נעמי שמר, למשל, שרה בעברית בהצלחה רבה, וכך את „כורה" ושירים אחרים. הנה, מבט-תחום בלבד מבלה שבארשבע. עם כל מעלותיה הרבות, איננה עיר המסוגלת לקיים ולכבד זמרת-עם שכל שירה באידיש ומקצתם שירים עבריים בעלי משמעות לאומית. וגם ולחגי-היצירה אין היא ההמררה. לא באנגלית ולא בכל שפה אחרת — על כך אפילו איני צריך לשאלה.

כלכלן יעבוד כובן?

שיחותי עם הגב' סטריכלינג נתקלות בקשיי-שפה והפקיד הדק החזרפני מתור-הקבלה מלך לעזרתי ומגיע אלינו ביזוף, לסייע לי בתרגום דבריה לעברית. באמצעותו אני חוזר לדון עם הגב' סטריכלינג במה שנראה כצעד ראשון להיקלטותם, כלומר פרנסה בטוחה לבעלה. ובכן הגב' סטריכלינג מספרת לי, והפקיד הדק מעביר סיפורה לעברית, כי בעלה חיים: הלה יודע עברית היטב, סיים גימנסיה עברית בשאוולי עוד בטרם סופחה ליטא לברית-המועצות: השכלתו הגבוהה היא זו של כלכלן, ויש לו דיפלומה של כלכלן. בוילנה עבד במדריך ראשי במרכז הקואופרציה.

מה עשה ליתר דיוק? — אני שואל.

הגב' סטריכלינג אומרת ואחר-כך הפקיד מתרגם: בעלי אדגן ויחד קואופרטיבים צרכניים לבית-חולים בכורת הבזאות וצייתה.

והיי בכיר שיימצא לו מקום-עבודה בממשל המרכזי? — אני שואל.

הגב' סטריכלינג משיבה והפקיד כיסיב את כתפיו העגולים על תוכו הדק ומתרגם: אין בישראל דרישה לכלכלן בברית-המועצות. במרכז הקואופרציה אבדו לו כאין מקומות שבויים, ובמוסדרקם בבאר-שבע אמרו לו, כי שיטות העבודה שונות כאלה שבברית-המועצות וכי אם ירצה להתקבל לעבודה יהיה עליו להתחיל הכל בבראשית, כלומר להתחיל לעבוד כובן. אבל ייתכן ויימצא לו קורס להסבה שיכשיר אותו לעבודה טובה יותר.

והרי התחלה אכרת שנמצאה לו עבודה חלקית. היכן? — אני שואל.

כאן במרכז-הקליטה, היא משיבה. הוא מסייע בפקידות למנהלת מרכז-הקליטה.

היכן הוא? — אני שואל.

הריני, אומר הפקיד הדק, ומחייך. אני הוא חיים סטריכלינג, בעלה של הזמרת שרה סטריכלינג.

בלבי אני מהרהר על ההתפרקות המתחוללת על-ידי העליה לישראל. אני נזכר בעליה מצפון-אפריקה, כאשר האבות, ראשי-המשפחות, נדחקו ממעמדם הפטריארכלי כאשר משפחותיהם יושבו בחבל לכיש והבנים נטלו לידיהם את ניהול המשק החקלאי, ובבת אחת נתהפך עולמם של האבות, שלא תאמו להגיבות החברה הנפיבות בישראל.

דרוש אימפרסריו

לגב' סטריכלינג יש, איפוא, חששות רבים. התוכל לשמור על מעמדה כזמרת-עם מפורסמת גם בישראל? כלום ההיררכיה של הקבוצות בישראל היא כזו כבברית-המועצות, ששם שמור לאמן השלב הגבוה ביותר בסולם הכבוד של כשלחי-העיד? ושוב, איך יימצא לה קהל, איך תימצא לה התעסוקה?

כאשר מדובר בפתיחותיה של הגב' סטריכלינג מדברים היא ובעלה חיים יחד. כמו הן שני קולות המקיפים בגרון אחד. וכך אומרים שניהם שבבאר-שבע יהיה קשה לגב' סטריכלינג להגיע להופעות ברחבי-הארץ. אני מנסה להכניס לשיחתנו מקצת מאווירת-המציאות ומעלה את הסברה שיתכן והגיעות בבאר-שבע לא יהיו כה מרובות, ולגיחות מועטות ייתכן שגם באר-שבע תוכל לשמש בסיס כביסוי.

חיים סטריכלינג: והרי יש כאן בבאר-שבע ביתימה, למה שהגב' סטריכלינג לא תזמר בו?

הגב' סטריכלינג מהסה אותו בדברי הסבר, שבישראל יש צורך באימפרסריו פרטי, ורק אימפרסריו כזה יוכל לסדר הופעה. לפי מה שמבינה, אין בבאר-שבע אימפרסריו. אבל — עתה הדברים מכוונים בעיקר אלי — בירושלים, כאשר עלתה לשם כדי לשיר בקול ישראל, נמצא לה אימפרסריו, כי עלה לישראל כבר ב-1945 ועובד עתה בשבשבה.

וכך אנו חוזרים לדון בדאגה הכפולה של המשפחה, להיות יחד ורצה זאת בסביבה החמצה להאמין לגב' סטריכלינג. עתה מתברר שבעצם מדובר בשלוש משפחות: להתן מהנדס-מכונות גולדין יש הורים, אם ואב; האב הוא מכונאי של מכונות-הפירה, ולפי שעה גם לו טרם נמצאה עבודה. „כלומר, אנחנו שלוש משפחות שצריכות להסתדר יחד", אומרת הגב' סטריכלינג.

מה חשוב יותר, למצוא קודם עבודה או קודם דירה? — שואל אותי מר סטריכלינג. והגב' סטריכלינג משיבה: „קודם כל עבודה". וכו חוזר הגלגל חלילה: דירות יש בבאר-שבע, גם עבודה יש בבאר-שבע להתן וסיכוי של עבודה למר סטריכלינג, אבל היכן תזמר הגב' סטריכלינג?

ומר סטריכלינג חוזר ושואל אותי, נו, מה לדעתך, חשוב יותר? ושוב משיבה הגב' סטריכלינג „עבודה, וצריך לגור יחד."

[illegible]

עתה שואל אני מדוע חשוב לגור יחד? והיא: „חובה שהבת תמשיך ללמוד מוסיקה ולעבוד כפסנתרנית, אולי כמורה לפסנתר בקונסרבטוריה, ויש לבת ילד, ואני צריכה לעזור לה עם הילד."

מדוע את צריכה לעזור לה עם הילד? — אני שואל.

גב' סטריכלינג: „אם אני לא אעזור לה — היא תשכח את המוסיקה מרוב עבודת-בית."

כאשר נפרדתי מעל הגב' ומר סטריכלינג היה לי במה להרהר. אותה גב' סטריכלינג בוילנה היתה כנושאת גחלת העם והתקווה. שירה משך קהל רב והיא חיבבה את ליבו בני-סורות ובגעגועים לישראל. היה לה מעמד נכבד בקהילה ולא פעם סיכנה אותו כאשר שרה בעברית שירים כישראל. הנה על אלה כאירית עתה סכנה בישראל. לבעיבה חייה בגולה, שהיה בזרות ודאתיבבד. נוספה בישראל כעין עליה כבדה. ולא רק בבחוב. אף כרגיה בבידה מסויימת — [illegible] — דבוקה „גולה ובזורה."

ועוד זו: כשאיפה של הגב' סטריכלינג לשיר ובתה, כדי שלא „תשכח את המוסיקה", ביטאה בבהירות את יחסם של עולי ברית-המועצות להשכלה הגבוהה. [illegible] ביחס של האדם בעולם החברה.

הפטיש של זנבר

מאת א. שוייצר

הנגיד מתעסק בענינים שוליים

המלבוש של נגיד בנק ישראל למלחמה באינפלציה מזכיר במקצת פטיש-פלסטיק של יום-עצמאות: הן דומים לכלי הולם, הניף היד של בעליהן משוה אסוציאציה של מכה אדירה, אך האפקט שלהן הוא מינימום של פגיעה במכסימום רעש. לא במכשיר כזה קוטלים אינפלציה כמו זו של ישראל: הפער בין מראית העין ובין הביצוע הוא גדול מדי.

מר זנבר אינו חשוד בחוסר הבנה מספקת במה שמתרחש עתה: חזקה עליו לדעת כי האינפלציה היא תוצאה בלתי נמנעת ממה שמדינת ישראל מנסה לעשות, וממה שיהודי התפוצות — אלה שבשעת דחק רצים אליהם בזעקות „הצילו" — כופים עליה. מי שאינו רוצה בהוצאה — קח או תן חצי אחוז או אחוז בשנה וחצי עליית מחירים — צריך לשלול את המעשה. ומי שנוהג אחרת משחק בזומהדלי.

*

במה הדברים אמורים? צריך להוציא ב-1972 כ-6 מיליארד ל"י לבטחון, צריך להשקיע כ-7 מיליארד ל"י בנכסים קבועים, צריך לייבא ב-8 מיליארד ל"י ולמרבה הצער גם לאכול צריך, תוך הריצה אחרי יעדים אלה, עם כל אלה וכבראה בנוסף להם, צריך לאסור ליהודים מחוץ לארץ לקנות דירה בישראל או לקנות מגרש, ואולי גם לעסוק במעט ספקולציה. האין בין האגרגטים הללו אחד, שחבר ממשלה סביר או אפילו פקיד בכיר, אשר אינו צריך להתיצב לבחירות בעוד שנה וחצי ירצה להצביע עליו ולומר, בזה?

בכל ספר לימוד כלכלי ראוי לשמו יש פרק המדבר על הגאי צמיחה לא אינפלציוניים. אך לא מדובר בהם בצורך הבו-זמני לבנות אבי-סלה אצל מיליון ערבים, לדאוג לכך שהעולה לא יצטרך לשבת באוהל או בפחון, ולעצב את המשק על-פי מתכונת של מדינה מפותחת. בספרי הלימוד גם לא כתוב מה הן ההוצאות והצפויות לשלום של תושבי המדינה — אלתים, מרחוקים דעלים — ולמצוות בעולם ובין יהודי התפוצות, אם המקנים על מדיניותה הכלכלית יתחילו לערוך ניסויים בהכוונה מדוייקת של ההתפתחות הכלכלית. על כן צריך לזכור בצער שהכתוב בספרי הלימוד השגורים אינו רלבנטי למקרה הישראלי.

אפשר, כמובן, לשחק בשוליים ולעורר רושם שעושים משהו לעיקרו של הדבר. אך אם במשק יש לנו עסק, ייתכנו בהולם כללים אחרים מאלה שמבקש מר זנבר להכתיב; הנה דוגמאות אחדות. גידול יתרות המטבע מוחזה כאחד מגורמי האינפלציה, ואמנם הגיעו יתרות אלה ל-900 מיליון דולר בקירוב. אך אם היתרות הללו הן גורם אינפלציוני, מדוע צריך להקטין את זרם ההון לישראל, ומדוע הדאגה מפני גידול הגרעון במאזן המסחרי? אפשר להגיע אותה מטרה עצמה על-ידי צידוד הזרמה היבוצים הייצוא או גידול היבוא. מר זנבר הבדיק את הראשה, אך מדוע לא יעדיף משהו אחר את השני, כשמבחינת האמת והאינפלציה. זה האחרון צפוי לפעול מהר יותר?

*

הוא הדין בהצעה שהממשלה תדחה בחצי שנה התחלת פרוייקטים של פיתוח. הנזהה בו כשהפרוייקט מועיל בעל לכל ספק? האם תדחה, האם במוצאת השביה של השנה הבאה להדביק את הפיגור? וכיצד הבטיח, שבראשון באוקטובר יעמדו לרשותה כל המשאבים החדשים, גם באלה שביוויתים הופצלו במקום אחר? האם על-ידי הצגת מחירים גבוהים יותר? ובכלל, איזה מדיניות היא זו שמבטיחים כי בעוד חצי שנה תתבטל?

ואחרון אחרון חביב: מדוע לדחות תכניות פיתוח דווקא ולא הוצאות נוספות, למשל על-ידי סגירתם לחצי שנה של משרדים ממשלתיים נבחרים? וכדי ששאלות אלה יישאלו אפילו לא צריך להניח כי כל תכנית פיתוח היא טובה ומועילה; מספיק להניח כי היא לא פחות טובה ומועילה מהממוצע של ההוצאות השוטפות.

יש בין הצעותיו של הנגיד כאלה שצריך היה לבצען בכל מקרה ובלי קשר לאינפלציה. כך למשל צריך לבטל את מחירו המבודקד של הון השקעות, הקובע שער ריבית ריאלי שלילי, או את ההגנה מרקיעת-המחקים לתוצרת החקלאית או התעשייתית שבעבורה משלם הצרכן הישראלי 10 15 או 20 ל"י עבור דולר. ואמנם מוטב שההמלצותיו אלה של מר זנבר יזכו לאישור נלהב ולביצוע מהיר, לא בשל השפעתן על האינפלציה (שהיא מינימלית בטווח קצר) אלא בגלל תוצאותיהן המבורכות לאורך ימים על מבנה המשק והחלוקה הרציונלית של מקורותיו.

ועוד יכולה הממשלה, גם אם לא הציע זאת נגיד בנק ישראל, להעלות פעם נוספת את שיעורי הנזילות. אם כנה הדאגה מפני עודף אמצעי התשלום שבידי הציבור, אין שיטה מהירה וקולעת יותר, גמישה ומעודנת, כמניפולציה של כושר יצירת האשראי של הבנקים. אמנם ודאי שהללו יקימו רעש, כפי שזה דרכם, נגד צעד העשוי לנגוס ברווחיותם — אך נדמה שאם כה רבה הסכנה ליציבות המשק כפי שמעיד מר זנבר, מותר להתעלם לזמן מה מזעקת קרטל הכספים.

*

ובעצם יכולה ועדת השרים הכלכליים, המתכנסת היום לדיון בהמלצותיו של הנגיד, לרשום לפניה כי אין בהם לדון. יהודי ביום בו הוצגה בפני הקהל תכניתו של הנגיד, הצהיר שר האוצר בשיחת פיוס עם חברי ועדת אשר, שבשנה הבאה יופחתו שיעורי מס ההכנסה. לפי אמרות ליבים, גמל הוא סוס שהורכב ע"י ועדה; והוא הדין לגבי התכנית האנטי-אינפלציונית שאת מרכיביו תרמו ה"ה ספיר וזנבר. כפי שגמל אינו סוס, כך התכנית אינה תכנית אנטי-אינפלציונית שבידה האחת מעלים את הריבית על המשכנתא, ובידה השניה שופכים 300 מיליון ל"י אל כיסי המפרנסים.

למותר אולי לשוב ולהדגיש כי לא יתכן כיום מדיניות אנטי-אינפלציונית במובן המקובל של המונח אלא מדיניות אנטי-קוניונקטורית, כזו אשר משנה לא את כיוונה אלא את כיוונה של התפתחות הכלכלית. הממשלה אינה מוכנה לכך מ-מיקודה — שגם הם לא פורסמו מעולם בגלוי — עתה, מר זנבר כנראה אינו חולק על מגמתה הכללית של המדיניות הממשלתית ומכאן רפיון המלצותיו אשר נוגעות לשולי הדברים, לא לעצם הענין האינפלציה.

ואולי הזוית הנכונה שממנה יש להשקיף על הצעותיו של מר זנבר ולהעריך את חשיבותה איננה הזוית הענינית, אלא זו של מעמד הנגיד ויוקרתו. היה זה טבע זנבר בממשלה להזעיק השרים הכלכליים: במובן זה אפשר להעריך באופן חיובי את יוקרתו של נגיד בנק ישראל. פטיש הפלסטיק לא נועד להכאיב למוכה אלא לעורר תשומת לב אל המכה: לממשלת ישראל, ובאופן מוחשי יותר למר פנחס ספיר, נמסרה כאן תזכורת כי מר זנבר נמצא בשטח, ואין להתעלם מיכולתו לעשות רעש בלתי מבוטל.

פיג'ו
אלוף אירופה במשקל בינוני

פיג'ו 504 מקובלת כאחת המכוניות הטובות ביותר בשוק האירופי, במכוניות בעלות נפח של 2000 סמ"ק.

The Financial Times Tuesday November 2 1971
The Executive's World
EDITED BY DAVID PALMER
PEUGEOT
Middleweight champion of Europe
BY JAMES ENSOR

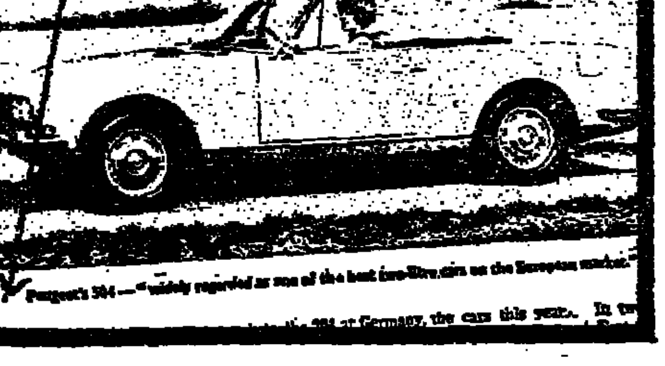

Peugeot's 504 — "widely regarded as one of the best two-litre cars on the European market."

PEUGEOT

כך הוגדרו מכוניות פיג'ו ע"י העתון הלונדוני הנודע „פיננשיאל טיימס". במאמר מצוינת העובדה שהצלחת פיג'ו טמונה בכך שמהנדסי החברה לא הסכימו לפשרות בכל הקשור לטיב המנוע ועילותו, והעמידו לעצמם כמטרה דרישות טכניות גבוהות במיוחד. ועוד ממשיך המאמר: 504 היא אחת המכוניות (בעלות נפח מנוע של 2000 סמ"ק) הטובות ביותר באירופה וזאת בזכות ביצועיה, השקטה המרובה בה היא מצטיינת והשקט האופייני לפעולת המנוע.

פיג'ו
האריה שבחבורה

[illegible]

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דו"ח סכיזופרני

סלחנות חסרת הגיון למעשים בלתי-נסבלים בדו"ח ויתקון

מאת יואל מרקוס

מה הן תכונות האופי האידיאליות הנדרשות ממנהל חברה ממשלתית בישראל ?

מובן מאליו שהוא חייב להיות פיקח, מוכשר, דינאמי ותכסיסן. אין הוא חייב להיות איש משק, אינו חייב לדקדק במצוות המינהל התקין ואף אין הכרח שיהיה „דק פורתא" בבקשת היתרים מן המדינה. אינו צריך להיות צדיק, איסטניס או ברנז'ן כשמדובר בקידום האינטרס הכספי האישי שלו. מותר לו להיות אדם העלול להסתבך בענייני כספים. יסולח לו אם יערבב עסקיו הפרטיים עם אלה של המדינה, אם ישקיע כספים בשווייץ (דבר האסור לבן תמותה רגיל), יקבל היתר בדיעבד מן האוצר, ואם יעשה זאת שוב לא יפגע הדבר כלל במעמדו. מותר יהיה לו לעכב בחשבונו הפרטי כספים המיועדים למדינה ולהנות מכל הפירות של השקעה אסורה זו. הוא יהיה רשאי להשתתף באופן פרטי במכרזים של חברה פרטית הקשורה במוסד הממשלתי שהוא עומד בראשו. הוא לא יהיה חייב לדווח לממונים עליו או „לכל סקרן" שנשלח על ידי הממשלה לבדוק עניניו. אם יסתיר דברים מגורמים מוסמכים או לא יתן „תמונה שלמה" ממעשיו יבינו לרוחו.

חלום בלהות ? מכרז הלקוח מתוך הספר 1984 ? פארודיה של הגשש החיוור ? לא זה ולא זה. שהרי כל מלה בקטע זה שאולה מאוצר התיאורים וההגדרות בהם תואר מנהל נתיבי נפט מר מרדכי פרידמן על-ידי ועדת ויתקון.

דמות זו של מנהל כפי שהיא מצטיירת מתוך דו"ח הוועדה אינה פסולה בישראל — והראייה שהרוב בוועדה ממליץ שימשיך בכהונתו. ממשלה חסרת אחריות ציבורית עוד יכלה להיתפס חלילה ברצינות להמלצות אלה ולקבוע תקן חדש למנהלי חברותיה בדמותו ובצלמו של האב-טיפוס של המנהל האידיאלי כפי שהוא עולה בדו"ח הוועדה.

אלא שאינני מעלה כלל על דעתי שד"ר ויתקון היה רוצה באמת לראות בראש כל החברות הממשלתיות מנהלים שאינם אנשי משק ומינהל, מנהלים שצפויים להסתבך בענייני כספים או כאלה שאינם בודדים באמצעים לקידום האינטרס הכספי האישי שלהם. מותר איפוא להגיע למסקנה שמא לא הצעה לדגם חדש של מנהל אידיאלי לפנינו, אלא פשוט דין וחשבון שהוא מתחילתו ועד סופו לקוי. דו"ח שיש בו סתירות פנימיות, הגדרות וניסוחים מעוררי תמיהה, דו"ח שמחמיר כלפי מי שלא צריך ומקל ראש במעשים ובמחדלים חמורים מבחינה ציבורית.

במשקפי החוק הפלילי

המשגה היסודי והחמור ביותר של ד"ר ויתקון הוא בכך שהרכיב על עיניו את משקפי החוק הפלילי ובחן כל מעשה או מחדל, כל עדות וראיה, לפי הקריטריון הפורמליסטי: האם היה בכך מעשה פלילי או לאו.

והרי ועדת החקירה לא קמה כתחליף לבית משפט ואף לא הכוונה שתמלא מקומה של המשטרה. לו היו למשטרה הוכחות לשוחד ולמעשים פליליים מן ההתם היתה פועלת זה מכבר. אם היא לא פעלה הרי זה לא מעט בשל העובדה שהיו בפרשה זו מעשים ומחדלים „על הגבול" שנשאו אופי של שערוריה ציבורית משום שהיו מעורבים בה גם גורמים רמי מעלה במדינה.

ועדת החקירה קמה איפוא כדי לדון באספקטים הציבוריים של הפרשה (זאת דווקא הביע אלוף זורע) ולבחון אם היו במעשיו ומחדליו של מר פרידמן משום פסול מבחינת ההיגיינה הציבורית, ואם זה בכך (או לאו) שאותם גורמים רמי מעלה נהגו בפרידמן כחוק לדין קהל על מנהלי חברות אחרים. זו היתה משימת הוועדה ושום דבר אחר.

מעל לכל שלטה בוועדה הפיכתו של ד"ר ויתקון שכל דבר שלא הוכח בראיות, באותות ובמופתים כמעשה פלילי מובהק, איננו אלא ענין של מה בכך.

למעשה: כתב קיטרוג

כתוצאה מכך נולד דו"ח סכיזופרני. מצד אחד הוצגה סלחנות חסרת הגיון למעשים בלתי נסבלים מבחינה ציבורית. בעיניו של מר ויתקון נראו מעשים חמורים כ„עניינים של מה בכך", כ„מדרשים שכולם פליאה", כעניינים „מעוררי תמהון", „עגומים", „מצערים" ו„פגומים". כנראה משום שרק אמות מידה של החוק הפלילי עמדו לנגד עיניו.

מצד שני לא היה ד"ר ויתקון עקבי בצמידותו לחוק הפלילי. הראיה שכאשר באה לפניו ההזדמנות לבדוק עד תום את האשמה על שוחד מוסווה, עשה מפנה על 180 מעלות ונמלט על נפשו באומרו שאין זה מעניינה של הוועדה. ברוצה לכך להעביר על כתפיו של בית דין אזרחי שאלת הנאתו של מר פרידמן מפירות כסף שהיה שייך למשרד הבטחון. התחמקות זו די תמוהה — שכן ועדת החקירה התכוננה כדי לשים סוף פסוק לפרשה ולא כדי לספק שוטר תנופה שיקבע כה להתבדר לאן.

דעת הרוב בוועדה היא סכיזופרנית גם מבחינה זו שיש הינתקות ניכרת בין 73 עמודי ניתוח העובדות שבו לבין שלושה העמודים האחרונים המכילים את סיכום המסקנות. ביחוד מורגש הפער הקטר בין כל ממצאות הדו"ח לפיסקה האחרונה במסקנות הקובעת שהרוב בוועדה ממליץ לא לפסול את מר פרידמן מהמשך כהונתו כמנהל נתיבי נפט. במקרה זה, כבמשפטים פליליים, לא גזר-הדין חשוב לציבור כמו ההנמקות שבפסק הדין.

לפי דעתי, אילמלא היתה קיימת השורה האחרונה הנותנת הכשר לפרידמן, היה מתקבל הדו"ח ללא ספק ככתב קיטרוג חמור מבחינה ציבורית הן נגד מר פרידמן הן נגד ד"ר דינשטיין — למרות שלא כל האשמות שהוטחו נגדם מגורמים שונים התגלו כמבוססות.

כדאי לזכור שלמרות השמועות הדמגוגיות שרווחו בציבור התבקשה הוועדה להשיב בעצם רק על שש שאלות, שכמעט שתיים מהן נבעו מהליך החקירה: 1) האם חברת נתיבי נפט פרקה מעצמה עול רשויות המדינה ? 2) האם הועדיפו להקים חברה ממשלתית חדשה ובלבד שלא יתנו את העבודה ל„לפידות" שהיתה באותה עת החברה העסקית ? 3) האם ניהלה החברה בהפקרות, בבזבוז ובשחיתות ? 4) האם היה בעיסקת מדבר-פרידמן אלמנט של שוחד מוסווה ? 5) האם היו דברים בגו בעיכוב מסירתה של התרומה בסך 97,000 דולר למשרד הבטחון ? 6) האם השתתף מר פרידמן, בהיותו מנהל נתיבי נפט, באורח פרטי במכרז של חברה שעבודה לקנות את הציוד ממנו ?

מתברר שעל ארבע וחצי מתוך שש השאלות משיבה הוועדה ב„הן".

משתמע מן הדו"ח כתב קיטרוג חמור ברוב הנושאים שעמדו לבירור :

✱ הדו"ח מאשר שאכן הדיווח לרשות החברות הממשלתיות היה לקוי ביותר. נמסרו מאזנים גמורים במקום שיימסרו טיוטות כנהוג ו' היה מקרה (כגון שחרור התרומה למשרד הבטחון) שמר פרידמן לא דיווח עליהן לאיש אפילו לא לאלה שנחשבו כידידיו בצמרת. אך באופן מפתיע למדי מסיקה הוועדה שהגנב הוא החור ולא העכבר. עיקר האשמה מוטלת על האוצר שלא חייב את נתיבי נפט לעמוד תחת פיקוח. בהקשר זה מצביעה הוועדה על ד"ר דינשטיין במפורש כעל אחד האשמים בכך ש„נקט עמדה לכאן ולכאן". בזאת אושרה אחת האשמות שעמדו במרכז הסערה הציבורית והיא שנתיבי-נפט פרקה מעצמה עול הפיקוח הממשלתי המקובל.

✱ הדו"ח משיב במפורש ב„הן" גם על האשמה השניה : מינויו של מר פרידמן והקמת החברה החדשה אכן באו „לאגוף" את מנהל לפידות מר חן משום שהיו ספקות לגבי כשרו. בכך אושרה הטענה שהועלתה גם על-ידי „הארץ" שהיה קל יותר לממשלה להקים חברה חדשה מאשר לסלק מנהל אחד.

✱ הדו"ח מאשר שהיו פגמים חמורים בנתיבי נפט אשר גרמו לשיבושים ואי-סדרים ואולי גם לגניבות. אך היא תולה את הקולר בכך שמר פרידמן איננו איש משק או אדם המדקדק במצוות מינהל (הגם שהצטיין בתחומי ההפקה והשיווק) ובצירה שהיה צורך למנות לידו איש משק.

✱ הדו"ח מתאר כ„פגם בלתי מבוטל" את השתתפות חברתו הפרטית של מר פרידמן במכרז של מדבר (ב-1968) על אף שהיה מנהל נתיבי נפט ולמרות שכבר היה ידוע שמדבר מתכוונת לרכוש את ציוד קונטיננטל (חברתו הפרטית של פרידמן). בהקשר זה נאמר שפרידמן לא היה רשאי להשתתף במכרז ושהיה בכך ניגוד אינטרסים עם תפקידו כמנהל חברה ממשלתית. הוועדה אומרת שהמכרז כנראה לא היה כן (כלומר, פיקטיבי) היא קובעת בין השאר שמר פרידמן הסתיר את השתתפותו במכרז בוועדה בפני מר בן-זאב שחקר את הנושא מטעם שר המשפטים (איך מכנים „הסתרה" זו בבית משפט השלום ?).

✱ הדו"ח קובע במפורש שמר פרידמן גם לא סיפר לאיש במדינה שחברת מדבר שחררה עוד במארס 1971 את התרומה של 97,000 דולר למשרד הבטחון ומשאיר פתוחה את השאלה האם שולמה התרומה בדצמבר משום שוועדת החקירה כבר פעלה, או כמילא היתה משתלמת בתאריך זה. הדו"ח יוצא מתוך הנחה שמר פרידמן היה איש פיקח מדי כדי לשלשל לכיסו כסף זה. מאידך נקבע במפורש שמר פרידמן לא שילם למשרד הבטחון את פירות התרומה הזאת (ריבית הפרשי פיחות של 20%) שהיתה מופקדת על שמו, ביחד עם כספו הפרטי, בשווייץ (הריבית שולמה לבסוף עקב הדיון בוועדת החקירה. הפרש הפיחות לא הוחזר עד היום).

✱ הדו"ח קובע שמשרד הבטחון גילה הנהגה בחוסר התעניינות בגורל התרומה.

✱ הדו"ח מאשר שמר פרידמן השקיע כספי התרומה יחד עם כספו הפרטי בשווייץ ללא היתר. משנודע הענין נתן לו ד"ר דינשטיין היתר בדיעבד בתנאי שעם סיום ההשקעה יוחזר הכסף לארץ. תנאי זה הופר על-ידי מר פרידמן שהשקיע את הכסף מחדש בשווייץ.

✱ הדו"ח מאשר שבביצוע העיסקה (מכירת חברתו הפרטית למדבר) היו פגמים מתחילתו ועד סופו ושכתוצאה מכך נוצרה עירבוביה בין כספים שהיו שייכים למר פרידמן לבין כספים אחרים.

✱ כן מהדו"ח משתמעת אחריותו של ד"ר דינשטיין, כממונה על מר פרידמן, לכמה מעשים ומחדלים. דינשטיין לא ידע על ההשקעה החוזרת בשווייץ (זורע: פרידמן עשה מכנו היכא דאיטלולא). הוא היה אשם בכך שלא נקבעו הנחיות פיקוח ברורות. הוא היה אחראי לכך שלא צורף איש משק למר פרידמן למרות שידע את מגרעותיו בתחום זה. ומי אם לא ד"ר דינשטיין היה אחראי לכל צורת הפירוק שבה מר פרידמן לא הקפיד על ניתוק מהלס מחברתו ואשר כתוצאה מכך נמצא סבוך ומבורר בעסקה ובכספים עד היום הזה ? לאור זה קשה להבין מדוע פוטרים את ד"ר דינשטיין מכל אחריות ומייחסים לו „בהול מינהלי" בלבד. כלום אחריותו הפוליטית והציבורית כסגן שר האוצר איננה מחייבת אותו לשאת בתוצאות מחדליו ?

לשון מאופקת ומביכה

הנה למהות כתב הקיטרוג הזה מצוקה ד"ר דינשטיין הרוב אף מוצא את מר פרידמן ראוי בהחלט להמשיך לכהן כמנהל חברה ממשלתית.

העובדה שאינו צדיק או איסטניס כשמדובר באינטרס הכספי האישי שלו לא נראתה בעיני הרוב בוועדה רלוונטית „לגבי התפקיד שהוא ממלא בעולם הנפט במסירות ובכשרון ובהצלחה רבה" (שמא התכוונה הוועדה לומר ש„בעולם הנפט" יש אמות מוסר אחרות שיש להסתגל להן ?).

הוועדה ראתה את השתתפותו הפרטית במכרז רק כ„פגם". אי הסדרים והשיבושים ואולי הגניבות אינם בעיני הוועדה אלא תוצאה של „החטא הקדמון" שנוצר בגלל צורת פירוק חברתו הפרטית. עיכוב התרומה למשרד הבטחון והשקעתה יחד עם כספו הפרטי — אינם בעיני הוועדה אלא „מצב עגום". הסברו של פרידמן מדוע לא העביר פירות השקעה זו למשרד הבטחון מוגדר כ„מעורר תמיהה". והעניין כולו נראה בעיני הרוב בוועדה „פגום רק בעצם התעוררותה של השאלה".

לפי הגיונם המוזר של ה"ה ויתקון וקליר הרי דברים אלה אינם מעניינה של ועדת החקירה הציבורית אלא חייבים להתברר בבית דין אזרחי. אני רואה בעיני דמיוני איך משרד הבטחון תובע לדין אזרחי את מר פרידמן מנהל חברה ממשלתית. היכן נשמע אבסורד כזה ?

קשה באמת להבין איך יכול היה הרוב בוועדה להגיע לקהות חושים ציבורית שכזאת. היו במדינה אנשים שנענשו או הודחו על דברים פחותים מאלה שהדו"ח מתאר אותם בלשון מאופקת וממעיטה. הרי כל בר-בי-רב שיקרא את הדו"ח יתמה על סמך מה ראה הרוב בוועדה את מר פרידמן כשר להמשיך בכהונתו. אחת משתיים : או שהרוב טעה, או שבאמת ובתמים התכוונו ה"ה ויתקון וקליר להציע לנו נורמות חדשות על פיהן יתמנו להבא מנהלי חברות ממשלתיות, והרי לכם כאן ג'ונגל אמיתי.

נראה שהמסקנות תלושות מהדו"ח בעיקר מהנימוק שהעליתי בפתיחת מאמרי : „שד"ר ויתקון ראה את החוק הפלילי הפורמלי ולא את כללי ההיגיינה הציבורית כאמת המידה לקביעותיו". מכאן תמימותו וסלחנותו. אפשר שד"ר ויתקון גם נתפס בלי שירגיש להתפלמס עם יריביו האישיים של מר פרידמן שהופיעו בוועדה ושגישתם נראתה לו קיצונית מדי. על-ידי כך הוא נמצא בלא-יודעין מרכך האשמות כבדות כשלעצמן.

דומה שמרוב התפעלות מכשרונו הדינמי ומהצלחתו של מר פרידמן להפיק נפט ולשווקו (ואין חולקים בהצלחות אלו של מר פרידמן) נראו לד"ר ויתקון מגרעותיו ומחדליו חסרי חשיבות בעיניו.

בכך נתן לדעתי אישור לסיסמה המסוכנת שהילכה בפי המימסד עם פרוץ הפרשה : „נו, אז הוא איננו צדיק גדול — העיקר שהוא מפיק נפט". גישה זו פסולה מבחינה ציבורית במדינה מסודרת. רצוי שבראש חברה ממשלתית יעמוד ג ם אדם מוכשר ו ג ם אדם שאין בו פגם מבחינה ציבורית. האלטרנטיבה איננה בין „מוכשר-אך-לא-צדיק" לבין „ישר-אך-לא-מוכשר".

שאלת השוחד

לעומת המסקנות הסלחניות וההגדרות שהוטבעו בלשון המעטה קשה להבין את פסקנותה מצד אחד ואת בריחתה של הוועדה מצד שני בטיפול יסודי באחת האשמות המרכזיות : בשאלת השוחד המוסווה. מכיוון שבעבודת הוועדה לא זכתה לחקירה משטרתית, יכלה הוועדה לבדוק את הנושא עד תום על פי שני אספקטים :

✱ האם היתה מדבר תלויה במידה כזאת במר פרידמן שהיתה צריכה לשחדו ?

✱ האם היתה מדבר תלויה במידה שיכול היה להתפרש כשוחד מוסווה ?

בסעיף הראשון קבעה הוועדה שלא היה לה צורך לחברה אמריקאית כה גדולה לשחד את פרידמן כאשר לא היתה סיבה שתהיה תלויה בו. הנה במקום אחר, בהקשר אחר, נאמר בדו"ח דבר הפוך : „פרידמן היה האיש שאליו פנו אנשי מדבר בכל מגעם ומשאם עם שלטונות ישראל ועם גורמים אחרים בארץ. כשהביע דעתו, היה משקל לדעתו הן בעיני מדבר והן בעיני הממשלה". כלומר שהיתה בכל זאת תלות.

אך אין זו סתירה יחידה בדו"ח. בסעיף ב' קובעת הוועדה שזמן קצר אחרי שמדבר קנתה את הציוד מאת פרידמן ב-700,000 דולר ניהלה מו"מ למכירת הציוד לחברה אחרת במחיר 750,000 דולר. במקום שהוועדה תקשה כאן מי קונה ציוד על מנת למכרו מיד — היא מנצלת את העיסקה הזאת (שלא יצאה לפועל) כהוכחה לכך שהמחיר ששילם למר פרידמן היה סביר. כך קיבלה הוועדה במסקנות למרות שהוועדה הדגישה שקשה לה לסמוך אפילו על מומחים בקשר לקביעת מחיר „סביר" או „הוגן" לציוד שכזה. אך יתכן שהוועדה התרשמה בדבקותו [?] של מר פרידמן לגירסתו שהוא עצמו קנה את הציוד ב-1965 במחיר 385,000 דולר מ„החברה הקנדית". אף כי מחיר המכירה היה כמעט כפול מאשר מחיר הקניה — פסקה הוועדה שהמחיר ששילמה מדבר היה סביר ולא היה כאן עניין של שוחד.

הוועדה בורחת מהנושא

הנה סמוך לסיום דיוני הוועדה הודיע מנהלה של „החברה הקנדית" מר בלומפילד שהציוד שמדובר בו נמכר עוד ב-1962 במחיר של 70,000 דולר לחברה בהאמית שיוצגה על-ידי מר פרידמן (פרט שמר פרידמן לא הזכיר בכל חקירותיו עד שנודע העניין במקרה על-ידי מר בלומפילד).

השופט א. ויתקון

היתה זו הפנית חשובה מאין כמוה. באשר הגילוי שציוד קידוח אשר נקנה ב-1962 במחיר 70,000 דולר ישתבח במשך הזמן כאילו היה יין בורדו צרפתי ויימכר כעבור שבע שנים פי עשרה ממחיר הקניה, עשוי היה בהחלט לערער את קביעתה של הוועדה בקשר ל„סבירות" המחיר ששילמה מדבר למר פרידמן.

פרידמן הסביר בעניין זה כי בזמן שהוא ייצג קבוצת משקיעים (בתוכן החברה האנגלו-אפריקאית) שהבטיחה לו שותפות ברווחים. אישר זאת מנהל החברה שהוא במקרה ידידו האישי של מר פרידמן וחברתו קשורה בנתיבי נפט. אך לדבריו היתה לקבוצת המשקיעים רק אופציה לקניה ואילו הוא קנה את הציוד מהחברה הבהאמית רק ב-1965 במחיר שאמר, היינו ב-385,000 דולר.

מדוע ההפרש במחירים ? כי נשתנו, לדברי מר פרידמן, תנאי הקידוח בארץ. הוועדה אינה שואלת את עצמה מדוע דווקא בדיוק כשהשתנו תנאי הקידוח בארץ לטובה מסתלקת החברה הבהאמית מכוונתה לקדוח כאן ! לעומת זה, למרות שפרקליט המדינה מכריז על ספקותיו אם אכן גם שילם פרידמן את המחיר של 385,000 דולר : למרות שהוועדה עצמה אומרת שכל הסיפור הוא „מדרש שכולו פליאה", מחליטה היא לברוח מהנושא בטענה שאין זה בתחום החקירה ואין לה בו לוגר. בריחה זו המוזרה ביותר, כי הרי יש קשר הדוק בין העיסקה הבהאמית לבין השאלה אם המחיר ששולם לפרידמן בעד ציוד חברתו היה סביר. אך על פי כן פטרה עצמה הוועדה בהערה [illegible].

הבורסה משתוללת (א')

נהירה המונית למניות

רבבות פנו להשקעות ספקולטיביות מחשש לירידת ערך כספם

מאת מרדכי צבי

במחצית יולי 1971 לקח ה. ש. את אשתו ושלושת ילדיהם תשעה לשבועיים לאחד מבתי ההבראה בצפון הארץ. בהיותו ברוקר בבורסה התל-אביבית לניירות ערך, קבע לעצמו מינהג לצאת לחופשה שנתית בחודשי הקיץ הלוהטים, משום שמנסיון העבר ידע, כי זוהי מעין עונה מתה בבורסה. ליתר הזהירות מכר את המניות שבתיקו האישי והסביר למכריו: אני רוצה להתרחק מהכל ולהיות פטור מכל דאגה.

כאשר שב לעבודה כעבור שבועיים לא האמין למראה עיניו. הבורסה שקקה חיים ושערי המניות עלו בצורה חדה. מכירת המניות שבתיקו „עלתה" לה. ש. למעלה מעשרות אלפים ל"י. חופשה זו עלתה לי ביותר — הירהר תגיג בבוקר להכיר את אשר החמיץ בהעדרו.

כך, באורח פתאומי, קמה לתחיה הבורסה התל-אביבית לניירות ערך ולהט חודשי הקיץ דבק בה והגיב לא הרפה במגת. הספקולאציה הפרועה שהתנהלה בשוקי הכספים של אירופה סביב הדולר בקיץ שעבר יצרה הד רב גם בארץ והולידה צפייה לפיחות שער הל"י. פיחות הל"י באוגוסט מצא את המשק בתהליך של עליית מחירים, שהחלה לאחר שבאוגוסט 1970 בוצע פיחות דה-פאקטו בצורת היטל של 20% על היבוא. תהליך עליית המחירים קיבל תנופה ניכרת לאחר הפיחות. מגמות אלה נסתייעו בנזילות הגבוהה ששררה במשק אותה תקופה. בין יוני 1970 לפברואר 1971 גדלו אמצעי התשלום, כלומר המזומנים ופקדונות עובר-ושב של הציבור, ב-340 מיליון ל"י. ואילו בתקופה של 25 החדשים, מינואר 1970 ועד פברואר 1972 גדלו אמצעי התשלום ב-1.5 מיליארד ל"י.

חלק ניכר של כספים אלה מצא דרכו לשוק המניות וכיום כידוע מספר מחזיקי המניות בישראל כלמעלה מ-100 אלף איש. חלק גדול מאלה הינם פעילים ועוקבים יום יום אחר ההתרחשות בבורסה השוכנת בבנין ברחוב אחד-העם בתל-אביב.

ברבע הראשון של 1972 הסתכם מחזור המניות, שנסחרו בבורסה ב-142 מיליון ל"י. מחוץ לבורסה נעשו עסקות ב-65 מיליון ל"י, וביחד 207 מיליון ל"י. במושגי הארץ זהו היקף חסר תקדים. הנה המספרים המתייחסים להיקף המחזורים בשוק המניות, בין כתלי הבורסה בלבד, בארבע השנים האחרונות: 1968 — 110 מיליון ל"י; 1969 — 104 מיליון ל"י; 1970 — 50 מיליון ל"י והשתקד — 100 מיליון ל"י.

מדוע פנו אנשים רבים כל כך להשקעות ספקולטיביות? יש הרואים תופעה זו כתוצאה של חוסר ברירה. בידי אנשים רבים הצטברו סכומי כסף ניכרים. רמת ההכנסות של רבבות אנשים עלתה בשנים האחרונות בשיעור ניכר. מדובר בחלקים גדולים של ציבור השכירים, אך יותר מכך באלפי עצמאים קטנים — אולי רבבות — שנהנו מן הגיאות במשק לאחר מלחמת ששת הימים. אלה היו הצרכנים הראשונים של מוצרי-יבוא בני קיימא, חלומו של כל ישראלי: טלוויזיה, מכונת כביסה, מיקסר, מצלמה, מכונת הקלטה. כאלה הגיע השוק לנקודת רוויה וכיום לא קל למכור עוד טלוויזיה או מכונת כביסה.

מילוות ומניות

השלב הבא הביא את הישראלי הממוצע לתחום ההשקעות. תחילה, בהשפעת אירועי המיתון, נקט גישה זהירה: הוא פנה לשוק אגרות החוב, כלומר נתן עדיפות לגורם הבטחון של ההשקעה ולמידת הנזילות שבה — דהיינו היכולת להפוך את השקעתו למזומנים בשעת הצורך. בתחום זה אירעה התפתחות שלא נחזתה מראש על-ידי קברניטי המשק. הצורך לממן את צרכי הבטחון הניע את האוצר להטיל מילווה בטחון ב-1967. לפני כן היה הכרח לספוג כסף מידי הציבור והוטלו מילוות הקליטה למיניהם. הבעיה מתעוררת כאשר מגיע מועד הפידיון, כלומר כאשר מחזירים לציבור את הכסף שלקחו ממנו לפני כן. הצרה היא שאנשי האוצר חלשים ביותר בתחום העיתוי. כך קורה שכסף שנלקח כדי „לכבות שריפה", מוחזר כאשר המשק נתון ב„שריפה" יותר גדולה.

בפועל אירעה התפתחות הבאה: סביב המילוות למיניהם התפתח בשנים האחרונות מסחר ער. תחילה היו אלה סוכנים פרטיים זריזים, שעברו מבית לבית והציעו לעקרות הבית לקנות מהן אותם ניירות צבעוניים שבארון הבגדים. ואלה שילמו כ-40 אגורות תמורת כל לירה ערך נקוב, כאשר אותם ניירות-ערך היו שווים אז הודות לריבית שהצטברה, אחוזים רבים מעל 100%. לכל דבר מגיע סוף ולתמונה נכנס בנק ישראל. כאשר החל שולח לאנשים הביתה את ההודעות של המילוות הנוספים, דאג לצרף לכך דברי הסבר בדבר ערכן הריאלי של ההעודות.

במקביל החל שוק אגרות החוב מגיע לידי שיכלול וייסות, הודות להתערבותו השוטפת במסחר היומי של מינהל מילוות המדינה. כתוצאה מכך למדו האנשים בשנים האחרונות את המשמעות המדויקת של המונח תשואה ולהבחין בין הכנסה ריאלית להכנסה נומינלית. כאשר המילוות למיניהם שהוחזרו לאנשים הגיעו למסחר בבורסה התברר לרבים, כי ניתן להגיע להכנסות נומינליות של 25% עד 30% לשנה. כך אירע לגבי מילוות הקליטה והבטחון למיניהם. הרי המדובר במילוות שהיקפם עשרות ביליוני ל"י. מאחר שהמסחר היומי בשוק אגרות החוב הגיע לממוצע של כ-2 מיליון ל"י והגידול בהכנסות מניירות ערך אלה הגיע לשעורים ניכרים, לבשו אלה אופי של רווחי הון.

מכאן ועד לשוק המניות הפרידה רק פסיעה קטנה.

הדחיפה האחרונה ניתנה על-ידי האמרת מחירי הדירות. קיץ 1971 יירשם על ידי קבלנים פרטיים רבים ומתווכים בנכסי דלא ניידי בספר עשור מהנב שגרפו אותו מידי יהודים מחו"ל, קוני הדירות המבורשים, ובחלקם הגדול מקונים ישראליים. כך הביאו יחדיו מספר גורמים שדחפו את הישראלי הממוצע לעבר שוק המניות. הוא נוכח לדעת שהמחירים עולים בהתמדה (מדד המחירים לצרכן עלה ב-1970 ב-10.1% ואשתקד ב-13.4%). מחירי הדירות מאמירים בלי הרף. ערכו של הכסף יורד ואין ביכולתו להגיע 100 אלף עד 150 אלף ל"י להשקעה בדירה. לצרכי ספקולציה או כדי לשמרה עבור ילד. בהכנסה קבועה לא הסכים שוב להתפשר. ריבית של 14% על פקדון בבנק משמעותה הכנסה ריאלית של 2% לשנה, אם מביאים בחשבון שהמדד עלה בשנתיים האחרונות בממוצע של 12%. אגרות חוב צמודות הבטיחו לו הכנסה ריאלית של 4.5% והצמדה. רבים הסתפקו בכך. אחרים תבעו יותר. אלה הגיעו אל הבורסה.

התפריט

מה עולה על שולחננו

מאת אורי קיסרי

לא תמיד מוצאים בני עיראק את מותם על עצי-התליה. גם רעל עצבים מביא, לעתים, תרומתו לקצר חייהם של חפים מפשע שבין פרת לחידקל. האמת היא, כי העצם אין זה מבצע על טהרת האיזור ו[illegible] לכך גם ארצות רחוקה שמעבר לים.

הדבר התחיל, כמו תמיד, מן הכוונות הטובות. המכסיקנים הסכימו למכור חיטה לעיראק. בשלב קודם, נאמנה למנהגן הזקים האלה, ריססה מכסיקו את החיטה כדי להבריח את העכברים המבוהלים בשדות. כשהגיעה החיטה לעיראק הפעילה בגדל את דרכי [illegible] הנוקשה והעבירה את המשלוחים המכסיקניים כתערובת מאכל לעדרים. לפרות ולשוורים וליתר סוגי הבקר. בשלב הבא הועברו הבהמות, שעדיין היו מפוטמות בתערובת החיטה המכסיקנית, לבית המטבחיים ושם נשחטו כמקובל. כשהוצא הבשר לשוק כבר היה הכל, בצורה שונה, כבשר מאכל, לאחר ביטול וסיגון במיטב המטבחים של המטבח הבשרי. וכיוון שהעיראקים הם חובבי בשר המתערו על השוק ובדרפו את המטבחים שהתקינו להם בשותיהם מן הנדיבות המכסיקנית ובשר העגלים העיראקים. אלא שחומרי הריסוס עשו דרכם מן החיטה אל הבשר, וכך, במקום עכברי מכסיקו, הורעלו ומתו אזרחי עיראק.

הסיפור היפאני הוא פחות מסובך. ביפאן מרבים לאכול דגים, לא בשר. וכסתבר, תושבי האיים מצדם אינם שוכחים לחסן (!) את הדגים שלהם נגד כל המזיקים המאיימים עליהם ועל חובריהם. אלא שחיסון באזורי הדיגים הללו הוא סיפור מסובך וגורר עמו סיבוכים לרוב. שכן חומרי הריסוס, לא פעם, הם חומרי מוות בסהה. וכך אתה מוצא תדיר במעבקי קופסות כורבות-גיחות של בשר דגים מן הצפון, את הרעלה הבכיחה.

✱

אפשר היה להכביר בסיפורים השג של המעבקים ואיצוניהם בתחומי הגסטרונומיה שבתבליך זה. אלא שלצערי [illegible]

גם בלי שקדם לכך ההליך של חיטה שרוססה ושסופקה למאכל לפרות ולעגלים. בישראל נעשה הדבר ביותר זהירות. כך קרה [illegible] כי תושבי כפר יאסיף שבגליל המערבי. בעיקר הורעלו מתבת שאכלו בשר גנוב. ביצעה בפרה שלקתה בחיידק הבוטוליזם, שהוא, כידוע, חידק מאוכן. במקרים כאלה משמיד הוטרינר הממשלתי את הבהמה הנגועה. החוק מגן על השחיטה, על בשרה ועל חיו דקה, זאת להלכה. אלא שבמציאות יודעים בעלי הפרה להערים על החוק. הם ממהרים לשחוט על הפתח של הבדיקה ושוחטים ומוציאים למכירה, „בשעות בין ערביים", את הבשר. [illegible]

אך מי שבטוח, כי רק השוחט שבקרב בני האדם, אלה שמאנשיהם בטיחיים, [illegible]. אין צורך להודקה בישראל לבשר דווקא כדי לבלות בתפריט הביילתן אפתעות בלתי נעימות. אפילו המסתפק בביצה ולוגם פרוסת לחם בלבד, עלול להיתקל בתוך להבו בצפר ובחוטי ברזל, והנ, כי נראה, כה שנאמר „לא על הלחם לבדו יחיה האדם".

מי אחראי לכך ? בעיני החוק, כמובן, המאפיה. אופה שאינו נשמר כן ואינו נוגן מבני הפרות הבריה מן הקמח. הוא החייב. אופה שלא הצליח להסביר כיצד נתגלגלו לתוך לחם שהוצא מתנוריו כפיסי עץ וטיח-קירות, ושוב אצל אופה אחר נתהלך הקמח שבלחם בוול, [illegible]. כל האחראים להפתעות הללו נקנסו, כמובן, בסכומים שונים, לפי חישובים הגיוניים. כשזה שהצטיין בהכנסת ברזל לתוך הלחם נקנס בסכום גדול יותר מזה שנתגלה כמכניס עצים זול לתוך לחמו. ללמדך, כי [illegible].

✱

[illegible]

אין השראה מישראל ליהודי ארה"ב

חשש להתגברות תחושת הריחוק מצד היהדות האמריקאית

מאת רפאל רוטשטיין, סופר „הארץ" בניו-יורק

[illegible]

דים האמריקאים במתן כסף לישראל.

סימני התרחקות

אך מה עושות תרומות אלה — הניתנות לניכוי במס — לכבוד רוחם של היהודים האמריקאים ? בדרג כלכלי אפשר להשיב על שאלה זו על-ידי קביעה, שיהודי ארצות הברית חשים ההוכחה באותה ומסופקים בזה שהם פותרים לישראל לטפל בעליה המבוגרת בכיסה ובבעיית האינטגרציה היהודית. אך בדרגים אחרים לא קל כל כך לבטא את התשובה.

ישראל נצטיירת פחות ופחות לצפה המבוכרת בחיים ובנסיון של יהודי אמריקה. [illegible]

בחדים, בדרך כלל שוקעת היהדות האמריקאית בבעיותיה שלה עצמה ולא מוצאה בישראל את ההשראה והמשמעות שציפתה להן.

לפני עשר שנים היו צעירים אמריקאים לומדים חיים בישראל כדי להסתגר עם היותם יהודים — כדי לגלות מה פירוש הדבר להיות יהודי. באוניברסיטה העברית, בקיבוצים, בירושלים וברחוב דיזנגוף יכול היה צעיר אמריקאי [illegible] היהודים שנכנסו בישראל, על מסורותיהם העשירות, [illegible] שלהם ותקוותיהם. אבל שגם כיום עוד באים לישראל צעירים יהודים מאמריקה. אך רבים מהם מבקשים את משמעות היהדות לא בירושלים, אלא בחבורות של קולג' או בחוגים ניאו-חסידיים הצמאים לטעם של יהדות אמיתית — לא לרציונות העקרים של הציונות המאורגנת, או למפוארות של בתי כנסת מפוארים ריקים ובאנקטים מרובלים לגיוס כספים.

[illegible]

רוב הפקידים הישראלים כאן הם אנשים [illegible]

אליהו, חברה לבטוחי חיים בע"מ — שונה מכולן: היא היחידה שעיסוקה הבלעדי הוא בטוח חיים.

בתחילת שנת הכספים החדשה אפשרו לנו להציע לכם הצעה לבטוח חיים, שיש עמה יתרונות ההולמים את הצרכים הספציפיים של כל אחד מכם.

בכלל יתרונות אלה תמצאו גם הקלות מירביות במס ההכנסה.

בפרטים פנה נא אל סוכן הבטוח שלך או לסניפי חברת אליהו.

אליהו — חברת הבטוח הדינמית בישראל

תמורה מלאה בעד כספך!

אליהו
חברה לבטוחי חיים בע"מ

דת ומדינה: מאבקים ותככים (ג')

הברית הבלתי־קדושה

שיקולים אישיים ולחץ של מיעוט קיצוני

מאת מתי גולן

בקשר עם הבחירות לרבנות נוצרה לאחרונה בחוגים הדתיים תופעה המקבילה למה שידוע בפוליטיקה החילונית כ„דין התנועה". אנו מבושרים כי הרבנים גורן ואונטרמן יהיו מועמדים בבחירות לא משום שהם רוצים בתפקיד, וחמנא ליצלן, אלא כיוון שידידים ואוהדים לוחצים עליהם. ואם לוחצים אין זה כדי להאדיר את שם המועמדים אלא כדי להאדיר שמה של תורה, שכן לכל מועמד חוג אוהדיו הסבור כי הוא, ורק הוא, יוכל לעמוד במשימה.

אך יש הבדל עקרוני בין התחום החילוני והדתי. „דין התנועה" הוא בדרך כלל דבר מוגדר. זה יכול להיות מרכז מפלגה, הנהלה, מזכירות או מוקד־כח אחר במפלגה. מכל מקום, ניתן לאתר את המקור. בתחום הדתי זה משהו אלמוני. כאשר אומר הרב אונטרמן כי הוא נאלץ להגיש את מועמדותו כי לוחצים עליו — למי, בעצם, הוא מתכוון? הרב עצמו מעולם לא פירש ולא נקב בשמות. ברור שאינו מתכוון לגוף כלשהו, מוסמך או בלתי מוסמך, שהחליט החלטות בכיוון זה. כאן מדובר באנשים המפוזרים על פני כל השטח — הן מבחינה גיאוגרפית הן מבחינה רעיונית.

בית הדין הגדול הוא המקום הראשון בו יש לחפש את הלוחצים האלמוניים. שלושה מחברי בית דין זה היו פעילים במיוחד במסע לאינוסו של הרב אונטרמן להגיש את מועמדותו. השלושה הם הרבנים בצלאל זולטי, אליעזר גולדשמידט ושאול אלישיב. בעבר הלא כל כך רחוק היו השלושה יריבים מושבעים של הרב אונטרמן, ומחסידי הרב הראשי נסים.

עמדתם נשתנתה בעקבות פרשת הממזרים. התירת הרב נסים לפתרון הבעיה מחוץ לבית הדין הגדול הקיצוני, העבירה את השלושה אל מחנהו של הרב אונטרמן. במחשבתו ובמעשיו הליברליים של הרב גורן רואים השלושה — המייצגים חוגים קיצונים ודתיים — סכנה לקיום שלמות הדת וההלכה במדינה. כדי לבלום את הרב גורן הם לוחשים על אזנו של הרב אונטרמן כי פרישתו מהמירוץ תגרום לא רק לפגיעה בתפקיד אלא לפגיעה ישירה בדת עצמה.

מעשה הסוד

כדי להבהיר את חומרת המעשה נשווה אותו להתערבות שופטי בית המשפט העליון במירוץ על תפקיד ראשות הממשלה. קל לנחש איזו סערה היתה פורצת במקרה כזה. למרות זה אין איש פוצה פה ומצפצף נגד התערבות הדיינים.

הדיינים אף הרחיקו לכת הרבה יותר. כיוון שהם מסופקים לגבי סיכויי נצחונו של הרב אונטרמן, הם מפיצים במקביל את האיום כי הרב גורן — אם וכאשר ייבחר — יוחרם על ידי רבנים ודיינים. לאיום זה משמעות חמורה מאד כיוון שבמקרה זה, האנלוגיה הקודמת אינה תופשת. התנהגות דומה של שופטי בית המשפט העליון, למשל, היתה גוררת את פיטוריהם ומינויים של שופטים אחרים במקומם.

תיאורטית ניתן לעשות זאת גם במקרה של הדיינים. מעשית זה בלתי

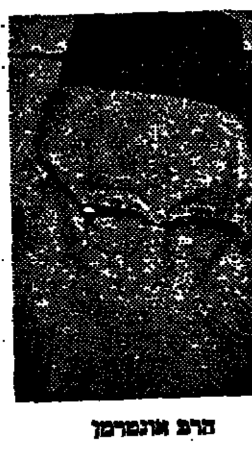

הרב אונטרמן

אפשרי, בגלל המגבלות בתחום הדת לגבי דייני הרבנים. אמנם, נכון, לפחות להלכה, שהדיינים שואבים את מקור סמכותם מהחוק החילוני. אולם נכון יותר שלמעשה כוחם בא להם מההלכה ומהציבור הדתי. בכל המדינה לא יימצא רב אחד שיסכים להתמנות במקומו של דיין שפוטר על ידי רשות חילונית.

הדיינים היוו את המוקד שסביבו התלכדו בארץ חוגים שונים שהם קיצוניים באמונתם או עויינים מסיבות אחרות את הרב גורן. אל חוגים אלה הצטרפו חוגים קיצוניים מחו"ל, ובעיקר מארה"ב. הדובר הראשי, בעל ההשפעה הרבה ביותר של הרבנים אלה, הוא האדמו"ר מלובאביץ', שמקום מושבו בניו יורק הוא ממטיר על הרב אונטרמן מכתבים וטלפונים המחזקים את ידיו להגיש את מועמדותו.

כדי שברית זו בין החוגים תוכל להחשב כברית קדושה צריך היה שהסיבה תהיה טהורה והתוצאה חיובית. שני אלמנטים אלה אינם קיימים בברית אד־הוק זו, שנוצרה. אין שום קדושה בנסיון לבלום רב גדול בישראל רק משום שפסקיו אינם לרוחם של חוגים אלה או אחרים. מה גם שהרב גורן לא פסק מעולם בניגוד להלכה. ההבדל בינו לבין הקיצונים הוא בפירוש — ועל ענין זה היו חילוקי דעות בין גדולים וטובים במשך כל הדורות. לגבי התוצאה אין חילוקי דעות. המצב הנוכחי נוגס כל חלקה טובה בתדמיתה של הדת, למגינת לבם של הדתיים והחילוניים כאחד.

מיהו האחראי העיקרי למצב שנוצר? — מי שיכול היה למנוע את היווצרותו, כלומר הרב אונטרמן. למרות הטיפול הרשלני והבלתי מכובד שזכה לו מידי המפד"ל והמערך, למרות לחצים המוזמנים והאמיתיים המופעלים עליו; למרות כל אלה יכול וחייב היה הרב הראשי הישיש לפנות את מקומו. דבקותו בתפקיד, הגורמת לביזוי התורה על עסקניה ורבניה, מעלה החשד כי שיקולים אישיים מכריעים בהכרעתו.

אין לי ספק כי הרב אונטרמן מודע לכך כי אותם חוגים התומכים בו הם מיעוט קיצוני קטן לא רק בקרב כלל האוכלוסיה אלא אפילו בקרב הציבור הדתי. צריך גם להיות ברור לו כי אותם חוגים אינם דורשי טובתו אלא עושים בו שימוש למטרותיהם. להמשיך בתפקיד הרב הראשי בתנאים של אלה פירושו ליהפך לשופר לדברים של קיצוניים שבאופן טבעי ובנסיבות רגילות אין הרב אונטרמן משתייך אליהם.

שאלה אחרת היא מדוע חוששים אנשי המפד"ל והמערך ממועמדותו של הרב אונטרמן. לכאורה, יש בידי שתי המפלגות לגייס ללא מאמץ רוב נגד הרב הראשי ובעד הרב גורן. אולם שוב, למעשה, קיים גם כאן הנימוק שהבאתי קודם לכן ביחס לדיינים. אנשים דתיים בכלל, ורבנים בפרט, יימנעו מלהצביע נגד רב ראשי. זה ענין עמוק מהרבה מיזם

הרב גורן

של כבוד. זה ענין של אמונה. הרב הראשי מייצג את ההלכה. הצבעה נגדו משמעותה פגיעה בו, ופגיעה בו פירושה פגיעה בהלכה. לפי החוק יש רוב לרבנים בגוף הבוחר את הרבנים הראשיים. הבחירות הן חשאיות, ומשום כך אין המפד"ל יכולה להיות בטוחה שאפילו הרבנים הממונים לגוף זה על ידה יצביעו בעד מועמד המפלגה.

למרות זאת, הרי שאם יתמיד הרב אונטרמן בדרכו הנוכחית, על המפד"ל לנהוג בבחינת יקוב הדין את ההר. בכל מקרה יש לקיים את הבחירות. כבר עתה מסתמנת הרגשה שהמפד"ל יבחר במוצא של דחיית הבחירות לזמן בלתי מוגבל. פתרון קלוש כזה יהווה כניעה מוחלטת לחוגי שוליים הקיצוניים שבציבור הדתי. הלקח שהם יסיקו מכך יהיה שעל ידי לחצים ואיומים יוכלו להשיג את מטרותיהם.

עצמאות כלכלית – אתגר שנשכח

משאבי־החוץ גורמים לנס כלכלי

מאת אלי רביב

סיסמאות מתבלות במרוצת הזמן. המבחן הוא הזיקנות האתגר שמאחוריהן. רעיון תקף מוצא לעצמו לבוש חדש, מותאם לצרכי התקופה. יש צליל אנכרוניסטי לסיסמא „הפרחת השממה"; „פיתוח כלכלי" מבליט את ההיבט הפונקציונלי ובכך מתאים יותר לטעמו של הדור. בדומה לכך „קיבוץ גלויות": הרעיון תקף וחיוני כפי שהיה מאז ומעולם, אך „קליטת עליה" מבליטה היבט אופרטיבי, מעשי, שבשמו יכולה ממשלה לבוא בתביעה לציבור בשנות השבעים. הצורך הדוחק ביותר, תנאי לקיום הישוב והמדינה, הוטבע מלכתחילה בביטוי פרגמטי וללא גינוני־מליצות: בטחון.

יש סיסמאות שעברו מן העולם על תוכנן ולבושן ומעטים המצטערים. מי זוכר את „סוציאליזם בימינו" — ביטוי למאוויו של ציבור גדול עוד בשנים הראשונות לקיום המדינה? מאידך יש אתגרים שתוקפם לא פג ואפשר רק לתהות מדוע אינם אתנו. „עצמאות כלכלית" היתה יסוד מרכזי במדיניות הציבורית בשנות החמישים וראשית שנות השישים. הביטוי אינו מליצי במידה שתסביר את דחיקת הרעיון. מכל מקום, איני רואה את תחליפו. אני מבחין בשלושה גורמים לאדישות כלפי משאלת העצמאות הכלכלית:

✱ התבדות נבואותיהם של חוזי השחורות. ככל שהוכח, שוב ושוב, שאין המדינה עומדת בפני „פשיטת רגל" על אף גרעונות גדלים במאזן התשלומים וכשלונות המדיניות הכלכלית, נתמעטה הרגישות לתלות בגורמי חוץ. החיסון האחרון ניתן ב־1970 האמקט שלו היה אדיר, משום שהאיש שגרם לזעזוע הראה, כי בכוחו למנוע שואה: לקראת הכנת הצעת התקציב (1970/71) איבחן שר האוצר פנחס ספיר מצב קריטי במשק (ירדנו אל מתחת ל„קו האדום" ביתרות מטבע חוץ) ובאוצר המדינה. מסע התרמה ומשא ומתן על סיוע כלכלי פורץ עד מהרה את הצגנים.

✱ קשור בכך — הבטחון שהמקור הראשי של משאבי חוץ מובטח, ערבותם של יהודי התפוצות היא הערבות הבין־לאומית היחידה שישראל מוכנה לסמוך עליה.

✱ כובד המשימות המוטלות על המשק. מתוך הצורך לתרץ הכבדת עול המסים נזקקו קברניטי המשק להוכיח, שהמשימות המוטלות על ישראל חורגות ממשימותיה של מדינה רגילה: נטל בטחון כבד, קליטת זרם עליה גואה, גישור על פערים חברתיים. טעמים אלה עצמם מצדיקים ומסבירים מדוע העצמאות הכלכלית מאתנו והלאה.

ממאמץ יצרני למאמץ מיקוח

החזות לזרם משאבי החוץ מתחולל בישראל דרך קבע נס כלכלי: הפלאה מתמדת וניכרת ברמת החיים בו־זמנית עם מילוי משימות ממלכתיות כבדות. בחסות השפע הולכים ומתגבשים דפוסי חיים חדשים. בין השאר, משקל הגובר עובר בהדרגה ממאמץ יצרני למאמץ מיקוח. הדבר נכון בכל הדרגים. עובדים התובעים תוספת שכר ללא זיקה לפריון; יצרנים ומשווקים המנסים להגדיל את רווחיהם בצורת תמיכות ובתוספות מכסי מגן; ואף ממשלה, שנציגיה יוצאים בגולים לחו"ל כאשר מתגלה חשש לקופה

פנחס ספיר

מהרוקנות, לכולם התברר. שהתשואה על מאמץ המושקע במיקוח גדולה לאין שעור מהתשואה על מאמץ המושקע בעיסוק הרגיל.

על רקע זה מצלצלות כאנכרוניזם הטפות המושמעות מפעם לפעם. איש מאתנו אינו מתייחס ברצינות לעובדה שנוסף לחובותיו הפרטיים רובץ עליו — ועל כל תושב אחר במדינה — חוב של יותר מ־5000 ל״י במטבע חוץ (החוב הלאומי מחושב לנפש). אולי אין גם טעם לדרוש יחס רציני ומודע לנתון סטטיסטי זר ומוזר זה. אולם במשך הזמן חדלנו להתייחס ברצינות לטענות משמעותיות יותר — למשל זו המועלית כמעט בכל משא ומתן על שכר: „המשק אינו מסוגל לשאת בזה". טענה זו יוצאת מההנחה, שקיים קשר כלשהו בין התוצר והפריון במשק, ובין התגמול. במציאות נוכח כל אחד מנסיונו שאין זה כך.

מדינות רבות התרגלו לחיות בצילו של גרעון במאזן התשלומים (אף כי מעולם לא ויתרו על השאיפה לחסלו). למדינת ישראל, אולי יותר מכל מדינה אחרת, יש עילה מעשית וצידוק מוסרי לצפות, שזרם סיוע החוץ יימשך עוד זמן רב. החשש מפני „הפסקת הזרם" אינו מחייב, כשלעצמו, לפי נסיון העבר ותחזיות העתיד, לחזור לסיסמא של „עצמאות כלכלית". אבל יתכן שכמה מחולי החברה הישראלית — נהנתנות קיצונית, אגואיזם, פריקת עול ואף אלימות — קשורים איכשהו בשקיעתו של אתגר, שהנחותיו היסודיות הן אחריות לאומית ומאמץ פרודוקטיבי.

מניעת שואה מהאנושות

היש צורך ואפשרות לעצור את הגידול החומרי בעולם?

מאת אליהו מאייסי
סופר „הארץ" בצרפת

פאריס

ואלאורי ז'יסקאר ד'אסטאן, שר האוצר הצרפתי הצעיר (יחסית) והשאפתן, הודיע בסוף החודש שעבר כי יארגן סימפוזיון חופשי שידון במה שנראה כאתגר הרציני ביותר הצפוי לאנושות כאן מאות שנים: היש צורך ואפשרות לעצור את הגידול החומרי כדי למנוע שואה קרובה בכדור הארץ?

דיסטאן, הנושא עיניו לכס הנשיאות בצרפת, אישר כי הסימפוזיון ייערך תוך שלושה חודשים בבניני אונסקו בפאריס ויימשך שלושה ימים. יהיו בו ויכוחים חופשיים בין גדולי ההוגים הכלכליים (גאלבראיית, ליברמן, מרקוזה ואחרים) ובינם ובין הקהל שיורשה להיכנס באופן חופשי בין השעות שש בערב לחצות הלילה. האירוע ייערך בעקבות הודעת שפירסם המועדון של רומא, החוקר בעיות אקולוגיות. (ראה „הארץ" מ־7.4).

סימון אזעקה

יימצא מי שיטען כי אין זו פעם ראשונה שהושמעו אותות אזעקה מעין אלה שניתנו ברומא וכי הקדמה במדע ובמחשבה מסוגלת לאפשר לנו להתגבר על המכשולים. למשל, אם יתגשם הלכה למעשה רעיון המכונית המונעת בכוח החשמל, אפשר יהיה לאסור את השימוש במנוע הבעירה ולמנוע את זיהום הערים התעשייתיות. אולם הבעייה אינה רק זיהום האוויר, אלא גם זיהום הסביבה, המזון וכן בעיית הרעש ובראש וראשונה — הצפיפות הקיצונית בתופעות הסביבה האנושית שבכתיב היצרני־יותר בתחומי החיים השונים, התוצאה הצפויה היא שהאדם לא יוכל בסופו של דבר להתקיים בתנאים אלה.

גידול האוכלוסים מצמצם את שטח המחייה הממוצע לכל תושב של החיים שלה המיוסד על פיתוח קיצוני של הייצור לשם סיפוק צרכיו הבלתי־מוגבלים של העולם. הצלחת מסע זה היותה שלבה, לפחות במערב אירופה וביפאן, אך כבר האנרגיה, הרצפ ועוד. בכליות הכל, חיי האדם והבהמה כהקיימים רק בכוכב יחיד פני כדור־הלכת שלנו יש צירוף תנאים יוצא מן הכלל ונדיר ביותר, המאפשר את החיים.

שרידי הציביליזציה „הוייי קניון" מועלים באש בכוונה למנוע זיהום נוסף של החיה הבריטי

כדור הארץ. מספר כלי הרכב, ריבוי הכבישים בכניסה לערים והתנועה בערים עצמן הופכים את ההליכה ברגל למסוכנת וקשה יותר ויותר. ההלירה הסביבה של האמצעים הטכנולוגיים לחיי בני־האדם (טלוויזיה, רדיו) והגידול העצום במספר הצעירים המתחרים כדי להיכנס לעילית, מולידות לחץ רוחני כה רב שרבים עלולים להישבר בעקב מבחנים קשים מדי. הבריחה לחיי ההיפים כבר שימשה צליל אזעקה.

לכחורת כלהבת העולם השניה הפיצה אמריקה המבצבת את אורח עשר שנים לפנות מעלים התפים האמריקאים את שאלת הגנת הסביבה. כתאום, על אף היותה לעתים קרובות רומנטית ובלתי־מציאותית, שיוותה אקטואלית לעובדות מסויימות שיש לראותן עין בעין. הגיעה שעת חשבון הנפש.

המנגנון ייעצר

אומרים לנו שהמנגנון ייעצר בקרוב ממילא בשל תנאי הדמוגרפיה, משאבי המזון, משאבי חומרי הגלם,

השאלה היא איפוא אם אפשר לעצור את מהלך ההתפתחות הנוכחית כדי שנוכל להוסיף ולהתקיים.

לגבי הארצות בעלות התיעוש־יתר, „להתקיים" פירושו להגביר על רמת חייהן הנוכחית. לגבי הארצות העניות, פירושה שיהיה להן בצה לבצע את פיתוחן כדי להגיע להתייחסן כשהוי כן השפע שאת הבינהו רואים בתמונים. בכלוזותיה זכוי. לגבי הארצות העניות ביותר, פירושו של „להתקיים" הוא שיהיה להן מה לאכול כדי לא לגווע ברעב.

הפתרון התיאורטי הוא פשוט: יש לעצור בעוד מועד את הפיתוח ובמקביל לחלק את מה שמצוי כדי להעלות את רמת חייהם של המקופחים ביותר. אך המוכנים העשירים ביותר להתחלק עם העניים ביותר? והעניים — המוכנים הם להתאזן בבכלנות?

מלבד זה יש לחיים הטכנולוגיים המודרניים שני אפפקטים: מצד אחד הייצור, שלהלכה אפשר לחשוב על הפסקתו, מצד אחר המחקר, שהוא עצם הגרעין של הרוח האנושית מאז קיים האדם. את המחקר אין לעצור. אלא שהמחקר כרוך בייצור עצום והגבר, כמו למשל חקר החלל או האטום. והי הבעייה — והי אדם מרגיש את עצמו קטן מדי להגיע להצלות וכן להצעה פתרון אם קיימת בכלל הצעה־פתרון.

ואחרון אחרון: בעולם שורדות כהי הפירטות הדים באשר לארגון הסוציאלי האנושי. בצד „העולם השלישי" צופה החוהר לשיתוף כצבו. אם הקבל על צנבה אמריקה — וזה כבר המקרה הטוב ביותר — את ההדפקה העצובה והגביניות של „גידול אפס", כלום לא תהיה זו הזדמנות מצויינת לצלם הקומוניסטי ההזאף „להסיג ולעבור" את העולם הקפיטליסטי, לנצל המצטיכות־כרבון זו ולהכריע באופן זה את העולם החופשי?

מאבק בפשע המאורגן בבריטניה

מלחמת־מנע מהווה תפנית במדיניות הסקוטלנד־יארד

מאת א. שם
סופר „הארץ" באנגליה

לונדון

קו מלודרמאטי מסויים בסקוטלנד־יארד, בא בימים האחרונים לידי ביטוי מלא, כאשר „היחידה לחיסול כנופיות" ערכה לפתע שורה של פשיטות, אשר העלו שלל של כלי־נשק וכעשרים חשודים, שמחציתם שוחררו ומחציתם נתבעו לדין. מטרת ההתערבות המשטרתית היתה למנוע השתלטות כנופייה גדולה על הכנופיות הקטנות וכינון ממלכת־פשע.

הצעד מהווה תפנית במדיניות סקוטלנד־יארד, שכן הוא כרוך בפעולה לקדם את פני הרעות, במקום להמתין להן. אנשי הסקוטלנד־יארד נתעוררו נוכח שורה של התקפות כנופייתיות בחודשים האחרונים, לרבות נסיון רצח.

הסתבר כי קבוצת פושעים ניהלה „עסקי־הסוד" נגד פושעים אחרים, במטרה להשתלט על הפשע באזורים שלמים בלונדון.

הנסיון מלמד כי לאחר הקמת ארגונים כבין־אלה, המסוגלים לשחד, להטיל פחד, לזכות בתמיכת אישי ציבור, לשכור פרקליטים מוכשרים ולנצל כל פירצה בחוק — נדרשות שנים כדי לחסל כנופיות אלו.

לפיכך התערב הסקוטלנד־יארד, והפעם כדי להגן על הפושעים הקטנים מפני הפושעים הגדולים מהם. נגד החשודים הועלו האשמות רציניות. יש להניח כי אנשי סקוטלנד־יארד הבטיחו הגנה מלאה לדגי־הרקק, שסיפרו להם אינפורמציה או שימסרו עדות בבית המשפט. כן מניחים כי יבטיחו חסינות מפני הגשת תביעה נגדם על פשעים שבוצעו.

ראש יחידה משעם

פעילות אחרונה זו נפשתת סלע־מחלוקת בין משרד־הפנים — המנוהל בידי פקידים „פרוגרסיביים" אשר מינה השר רוי ג'נקינס בכהונתו — ובין קציני המשטרה. משרד הפנים יצא באחרונה נגד המגעים הבלתי־רשמיים המרובים בין המשטרה לפושעים.

ראש יחידת המבחן של סקוטלנד־יארד הושעה, עד לתום החקירה בעניין זה. המשטרה טוענת כי ללא מגעים עם עולם הפשע, לא תוכל לנצח במלחמה בפשע המאורגן.

דומה כי סידרת המעצרים והתביעות הנוכחית תחזק את ידי המשטרה במאבק זה, אם יוכח כי לתביעתם יש ביסוס בבית־הדין.

הפרשה העלתה את יוקרתם בעיני הציבור, הואיל ויש בה מימוש הלכה למעשה של סידרת־פשע בטלוויזיה. כמו כן זוכה כי בהסבת דעתו של הציבור מבעיות חושות יותר, לבעיות הישנות והמוכרות של פושעים אלימים ואנשי סקוטלנד־יארד נחושי־החלטה, מסייעת הפרשה להשיב את תחושת הביטחון לציבור.

הכל בקורת גג אחת
שלושת שערי שמחה

„אולמי לחיים"
שיפר את מראהו וצורתו ללא הכר. לרשותכם אולמות מפוארים ומהודרים - המילה האחרונה בשטח אולמות החתונה בארץ. מזוג אויר מלא. שער כניסה חדש ומפואר כשר למהדרין.
„אולמי לחיים"
ת"א, רח' המסגר 48. טל: 32622

„היכל הכלות"
לראשונה בישראל!
הסירי דאגות מעצמך
ב„היכל הכלות" תהיי כלה מושלמת
לרשותך השרותים הבאים:
★ שמלות כלה לפי האופנה האחרונה
★ תסרוקות חגיגיות מרשימות בעיצובן
★ טיפול קוסמטי, מניקור, פדיקור, אמבטיות מעורים
★ זרי כלה
★ סטודיו אמנותי לצילום.
★ מכונית מפוארת לרשות הזוג הצעיר
היכל הכלות עומד לרשות כל כלה
היכל הכלות
רח' המסגר 48 ת"א טל. 31948
הפתיחה בל"ג בעומר יום ב' 1.5.72

„אולמי כלנית"
האולמות החדשים אשר פתחו את עונת האביב לחתונות ושמחות. מטבח מעולה, שרות מיוחד. כל אורח יכול לקבל את כל מה שלבו חפץ. מזוג אויר מלא כשר למהדרין
„אולמי כלנית"
ת"א, רח' המסגר 42. טל: 34157

בהנהלתו הדינאמית של מר אורי חיאוי

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אלכסנדר סולז'ניצין / הכנסיה הרוסית משתעבדת לשלטון המדינה

להלן הנוסח המלא של ה־מכתב ששלח הסופר אלכסנדר סולז'ניצין לפטריארך פימאן, הפטריארך של הכנסיה הרוסית, כפי שהתפרסם ב„ניו יורק טיימס".

נושא מכתב זה הוא מה שלוחץ על הראש כמצבה־קבר ומוחץ את חזהו של עם רוסי פרבוסלבי גוסס. כל אחד יודע זאת, ותמיד צעקו את הדבר בראש חוצות, אך כל אחד שוב חזר אל השקט שנגזר עליו. והיה צורך שישימו אבן קטנה על ראשה של האבן הגדולה כדי ששוב לא תהיה אפשרות לשמור על ה־שתיקה. הוכרעתי על־ידי אבן קט־נה כזאת כששמעתי את השידור שלך בערב חג המולד.

חשתי דקירה בלבי כשדיברת לב־סוף, אולי זו הפעם הראשונה ביובל שנים, על ילדים, והצעת את העק־רון הבא: שיחד עם נטיעת אהבת המולדת בלב ילדיהם, על ההורים לטפח בהם אהבה לכנסיה (וכנראה לאמונה עצמה?) ושעליהם להזק אהבה זו על־ידי דוגמא אישית טו־בה. שמעתי דברים אלה — וראיתי לנגד עיני את ילדותי אני, אותה ביליתי בהרבה תפילות בצבור בכנ־סיה, והכרתי אותו רושם ראשוני פרי וטהור בבידה בלתי־רגילה ש־שום אבן־ריחיים או תיאוריה רו־חנית לא יכלו אחר כך למחוק.

אך מה היא תכלית כל אלה? ה־היתה פנייתך הרצינית מכוונת רק לגולים רוסיים? מדוע קראת לחי־נוך באמונה הנוצרית רק של יל־דים אלה, מדוע מטיף אתה רק ל־צאן מרעיתך הרחוק „להבחין ב־השמצה ובכזב" ולהיות חזקים ב־אמת ובצדק? ואנו — במה עלינו להבחין? האם עלינו לטפח או לא לטפח אהבה לכנסיה בילדינו אנו? כן, המושיע לימד אותנו לבקש אף את השה האבוד המאה במספר — כש־99 הנותרים נמצאו. אך כשהס־רים אף ה־99 — כלום לא עלינו לדאוג בראש וראשונה להם?

השגחה

מדוע היה צורך להציג את דרכו־ני כשבאתי לכנסיה להטביל את בני? דרישות קאנוניות מאיזה סוג צריך הפטריארכאט של מוסקבה, ל־מלא ברשכו את נשמות הנטבלים? יש להתמה על כחום הרוחני של ה־הורים ועל ההתנגדות הרוחנית לאין קץ שהגיעה בירושה דרך התקו־פות, בה הם עוברים רישום מלשין כזה, כך שיהיו אחר כך צפויים ל־רדיפה במקום עבודתם או לנידוי פומבי של עמי ארצנו.

בנקודה זו מגיע אומץ הלב לידי גמר; אחרי הטבלתן של תינוקות נפסקים כרגיל כל קשרי הילד עם הכנסיה. הדלתות בפני חינוך דתי סגורים בפניהם סגור היטב. לא ניתן להם להשתתף בתפילה בצבור בכנ־סיה, לקבל את ברכת הכהנים, ו־אולי אף ללכת לכנסיה. אנו גוזלים את ילדינו על־ידי כאנו שוללים מ־הם אותה חוויה טהורה של התפילה בצבור בכנסיה — החויה שלעולם אין לשוב ולהגיעה כמבוגר, כאילו רואים ממש את המלאכים, ואף לא ניתן להבין כמבוגר כהו שאבד.

הופרה הזכות להפיץ את אמונת אבותינו, כמו גם זכות ההורים ל־חנך את ילדיהם לפי העקרונות של השקפת־עולמם הם. ואתם, מנהיגי הכנסיה, נכנעתם לכך והעלמתם כ־כך עין, על־ידי שאתם מקבלים כ־עדות כהימנה לחופש דתי את ה־עובדה שעלינו להפקיד את ילדינו הסרי־ההגנה לא לידיים נייטרליות, אלא לידי התועמלנים הכופרים מן ההוג הפרימיטיבי והסר־המצפון ב־יותר. אתם מוצאים עדות לחופש דתי בעובדה שבצעירים שנקרעו ב־כוח מן הנצרות (חס ושלום, לבל יידבקו על ידה) אין להם לצורך חינוכם המוסרי אלא ה„מדריך" של התועמלן וספר החוקים הפלילי.

הוזנח יובל של ההיסטוריה שלנו בעבר. אינני מדבר אף על הצלת ההווה; אך כיצד נוכל להציל את עתיד ארצנו — העתיד שייבנה על הילדים של היום? בסופו של דבר יהיה הייעוד האמיתי והעמוק של ארצנו תלוי בכך אם רעיון צדקתו של הכוח ייגמס סופית בתודעת ה־אנשים או יטהרו מן הלבלבת ססיה מחשיכה זו וכוח הצדק יקרין מ־חדש. הנהיה מסוגלים לחדש בתוך עצמנו לפחות כמה מערכי הנצרות, או שנאבד אותם לחלוטין ונתמסר לחישובים של „להחזיק מעמד" ושל רווח?

מחקר בהיסטוריה הרוסית של מאות השנים האחרונות מראה, כי יכולה היתה להיות אנושית הר־מוניה לאין שיעור יותר לולא ויתרה הכנסיה על עצמאותה והעם היה שומע בקולה, כפי שהיה הדבר ל־משל בפולין. להותנו, אצלנו היו פני הדברים שונים במשך זמן רב.

אנו איבדנו ומאבדים אותה אוו־רה מוסרית יפה של המאמינים שבה היו מיוסדים במשך אלפי שנים ער־כינו, אורח חיינו, השקפת עולמנו, הפולקלור שלנו. אנו מאבדים את העיקבות ואת הסימנים האחרונים של עם מאמין — היתכן שלא תהיה זו עיקר דאגתו של הפטריארך ה־רוסי?

הכנסיה הרוסית מפרסמת גילויי־דעת נועמים על כל רעה באסיה ובאפריקה הרחוקות, אך לגבי רעות פנימיות אין לה דעה — לעולם לא. מדוע קול־קורא שאנו מקבלים מן ההיירארכיה הכנסייתית הוא תמיד שאנן, מדוע כל הכתבים של הכנ־סיה הם כה שאננים, כאילו פורסמו בקרב העם הדתי ביותר בין כל ה־עמים? איגרות־רועים שקטות ו־שלוות באות בזו אחר זו במשך ה־שנה.

כלום לא ייפסק בקרוב בכלל ה־צורך באיגרות אלה? שוב לא יש־אר אדם שאליו יש להפנות אותם; עדת המאמינים תיעלם, חוץ מאשר לפקידים במשרד הפטריארכט.

עברו כמעט שבע שנים מאז כתבו שני כוהני־דת הגונים, יאקונין ו־אשלימן, את מכתבם המפורסם אל קודמך, בו הוכיחו על־ידי קרבן אי־שי, כי עוד לא כבתה בארצנו הלה־בה הטהורה של האמונה הנוצרית. הם תיארו בצורה מקיפה ומשכנעת את ההשתעבדות הפנימית מרצון של הכנסיה הרוסית שהגיעה עד לנקו־דת הביטול העצמי. הם ביקשו ש־יציינו לפניהם כל מה שאינו נכון בדבריהם.

יאקונין ואשלימן

אך כל מלה היתה נכונה; אף אחד מן ההיירארכים לא קיבל על עצמו להפריך את דבריהם. וכיצד השיבו על מכתבם? בצורה פשוטה וגסה ביותר: משום שאמרו את ה־אמת, נאסר עליהם לנהל תפילות בצבור. ועד עצם היום הזה לא תק־נת זאת.

גם המכתב המפחיד של 12 המא־מינים מוויאטקה נשאר ללא השו־בה, הם רק הועמדו תחת לחץ. ה־ארכיבישוף היחיד ללא פחד, יר־מוהן מקאלוגה, עודנו מסוגר במינזר. היה זה הוא שאסר את סגירת כנ־סיותיו ושריפת איקונין וספרים — הישג שבו הגיעה הכפירה המשתו־ללת, עד 1964, להצלחה רבה ב־מחוזות אחרים.

עברו עתה כמעט שבע שנים שכל אלה נאמרו בקול, אך מה נשתנה? לעומת כל כנסיה שפועלת יש 20 שנימחו מעל פני האדמה או נחרבו ללא תקנה, ועוד 20 נמצאות במצב של הזנחה או חילול. היש מראה מטריד יותר משלדים אלה, שהפכו מחסנים? כמה ישובים יש בארץ זו שבהם אין למצוא כנסיה אלא במרחק 100 או אף 200 ק"מ? וה־צפון שלנו — אותו גנזך עתיק־יומין של הרוח הרוסית שבו יכולה אולי רוסיה לתלות תקוותה לעתיד — נשאר לחלוטין ללא כנסיות. כל נסיון מצד פעילי כנסיה, תורמים או מורישים לשקם אף את הכנסיה ה־קטנה ביותר, מוקם לאל על־ידי החוקים החד־צדדיים של כה שבכור בה הפרדת הכנסיה מהמדינה.

איננו מעיזים אף לשאול על צל־צול של פעמוני כנסיה. מדוע שול־לים ברוסיה את קישוטה העתיק, את קולה היפה ביותר? אך כיצד נוכל לדבר על כנסיות? אין אף ספרי הברית החדשה — הם מוב־אים אלינו מחוץ לארץ, כמו כה־כסיפים שלנו עצמנו נהגו לקחת אותם בבאתם לכתת אל ארצות עברים.

וזהי השנה השביעית — כלום עמדה הכנסיה על שלה בענין כל־שהו? כל מינהל הכנסיה, מינויים של כוהנים ובישופים (כולל אף נושאי־משרות כופרים המבקשים ל־שים את הכנסיה לצחוק ולהרוס או־תה) — המועצה לעניינים דתיים חו־לשת עליהם. כנסיה הנשלטת באופן דיקטטורי על־ידי כופרים היא מח־זה שלא ראו כמוהו הנך 2000 שנה.

מיגבלות הפולחן

תחת שליטתם נמצאים גם משק הכנסיה והשימוש בכספי הכנסיה — אותם מטבעות צדקה שנדבו ה־מאמינים. לקרנות לצרכים חיצוניים תורמים בנדיבות של אצילות־נפש חמישה מיליון רובלים, בעוד שאין כסף לתקן גג דולף בכנות כנסייתי ענייה. ובכרשים מן הפתח בבקשי נד־בות, כהני־דת הם הסדרי־אנים ב־כהונות הכנסייתיים שלהם עצמם. רק ניהול תפילות הצבור בכנסיה עדיין מופקד בידיהם, ואף זאת רק כל עוד נשארים הם בין כותלי הכנ־סיה. אך אם רוצים הם לערוך ב־קור או לבקר בבית קברות, עליהם לבקש תחילה אישור של מועצה ה־עיר.

אילו נימוקים אפשר להעלות כדי להשתכנע שהריסתה העקבית של הכנסיה — בגוף וברוח — על־ידי כופרים היא הדרך הטובה ביותר ל־שמירתה? שמירה בשביל מי? ב־וודאי שלא בשביל המושיע. שמירה באילו אמצעים? כזב? אך אחרי כזב — היכן יהיו נקיות הצריכות להגיש את הלחם המקודש בעת ה־תפילה?

הוד קדושתך, אל תבוז להתפרצו־תי הבלתי־ראויה. מסתבר שלא תש־מע כמה כל שבע שנים. אל נא נחשוב שבעיניהם של אנשי הכמורה הבכירים של הכנסיה הרוסית השל־טון הארצי עדיף על הסמכות ה־שמימית, שהם יראים יותר את בני האדם מאשר את האלוהים.

אל נא נרמה את העם, ומה ש־חשוב יותר, אל נא נרמה את עצ־מנו שעה שאנו מתפללים, על־ידי מחשבה שכבלים חיצוניים חזקים מרוחנו. לא היה זה קל יותר בימי לידתה של הנצרות, אך היא הת־קיימה ושגשגה והראתה לנו את הדרך: דרך הקרבן. אותו קידוש השם שהיה ראוי למאות הראשונות, היה נחלת כמרינו ואחינו המאמינים בזמן שעודנו זוכרים אותו. אך באותו זמן השליכו אותם לאריות, כיום אפשר להפסיד רק חיים טובים.

בימי חג אלה (חג הפסחא), כש־הצלב מוצא אל אמצע הכנסיה ו־אתה כורע ברך לפניו, שאל את ה־אלוהים: מה טעם המשיך ותשרת עם שאיבד את רוח האמונה הצלם הנצרות?

חלום אי־האלימות של מהטמה גאנדי

מאת רוברט וואלטש

לונדון

כוקים לומר שחורבן פקיסטאן באמה יביא יתרון להודו. על־כל־פנים רוסיה כבשה עמדה חשובה בהתבסס הרפובליקה העצמית בנג־לה דש והגב' גאנדי נחלה נצחון מלא, שמצא ביטוי בבחירות. היא נחשבת עתה גיבורה לאומית.

במשך חמישים שנה היתה אצל אינטלקטואלים מערביים אשליה כי הודו, בגלל תרבותה העתיקה ועמ־דתה הדתית־פילוסופית, היא מקרה מיוחד במינו, לא ככל הגויים. הדעה המקובלת היתה כי לעם ההודי — אגב, דומה לעם היהודי — יש אתיקה יסודית העשויה להשפיע גם על הפוליטיקה. היו שציפו, כי תצא ממנה כמין תורה חדשה ביחסים בין עם לעם, שתביא שיפור בעולם כולו.

דעה זו היתה מבוססת קודם־כל על התופעה הגדולה של מהאטמא גאנדי (שאין לו קשר משפחתי עם ראש הממשלה), הפילוסוף של אי־אלימות, שתפס מקום חד־פעמי ב־מאבק ההודי על עצמאות נגד המש־טר האנגלי הזר. גאנדי השתמש ב־שיטות שלא היה להן תקדים. אנ־שי הרוח במערב, מתוך הייאוש ש־גרם על־ידי מלחמת־העולם הרא־שונה, קיבלו את בשורתו בברכה ובתקוות שכאן תיפתח דרך חדשה לפתרון סיכסוכים לאומיים, כשה־נשק החזק ביותר הוא מוסר ולא לחימה.

אין צורך להסביר את תורת גאנ־די, הידועה יותר או פחות ונעשתה לשם דבר. בשנות העשרים רחשו לגאנדי הערצה עצומה לא רק ב־אירופה המרכזית (הבגוצות), אלא גם באנגליה, ועד היום הוא נחשב שם אחד „ממורי דרך הדור", לכן נקבע לו מקום בסידרת ספרים ה־מופיעה בלונדון תחת שם זה [1]. אמ־נם יש לציין, כי מחברי הביוגרא־פיות הללו אינם תמיד אומרי הלל, אלא מודים גם בצדדים מפוקפקים אצל גיבורים ומהוזים עליהם בי־קורת.

גאנדי היה משורש במסורת ההו־דית (לפי גירסתו) ונשען על עק־רונות דתיים, הוסיף לאהבת הזולת ולאי־אלימות, ויחד עם זה היה בעל השכלה מודרנית, עורך־דין בעל סמיכות אנגלית, והגהרדעות לאו־מני שמטרתו היתה לסלק את המש־טר הזר מארצו ולסלול את הדרך למילוי יעוד העם בהתאם לדיעותיו המקוריות. רצונו היה לנהל את ה־מאבק הלאומי אגב חינוך יסודי של העם, שינהג לפי צווי האמונה ה־הודית כפי שהוא פירש אותה. ב־משך זמן ידוע היתה לו הצלחה, ההמונים שמעו בקולו, אולם לא היו לו אשליות בנוגע לטבע האדם ול־קשיים הגדולים המונעים הגלגה ד־כיבוש היצר הרע. הוא גם ידע את העיוון בו שרויים ההמונים המפגרים בהודו, את מארת ה„מעמדות", את העוני, הרעב, ההתמאבות, הבצורות, וידע כי השלטון האנגלי לא הביא ל־ארץ אך ורק דברים רעים. אולם כמו אחרים רבים גם גאנדי האמין, כי תנועה לאומית תביא רגש כבוד והכ־רעה עצמית להמונים, ובתור דובר התנועה הלאומית מצא גם תמיכה ב־שכבה הגבוהה ואצל בעלי השכלה אנגלית, שהיו היחידים המוכשרים לנהל מאבק פוליטי.

יש הרבה ללמוד ממספר זה על גאנדי, יחד עם קובץ אחר [2] הכו־לל מבחר כתביו (מאמרים, קטעי ספרים, רשמי יומן, מכתבים, ביני־הם חילופי מכתבים עם המשנה־ל־מלך, בימי הצום הפוליטי של גאנ־די ב־1943, צעד אשר רבים הכתי־בו כבוגו; יש גם מכתב כרטיס של טולסטוי אל גאנדי בשנת 1910). הספר אקטואלי, ולא רק בעניינים פילוסופיים. מרתק ומאלף הוא המ־בוא של מר דאנקן בו הוא מספר על נסיעתו ב־1937 — והוא אז בן 22 — להתייעץ עם גאנדי על התנגדות פאסיבית. המגע נמשך עד מותו של גאנדי.

בשבילו כל החיים היו דבר אחד, וגם פוליטיקה זקוקה לשלטון ה־רוח, אחרת כל ההפיכות יביאו רק לרודנות חדשה, כפי שנראה בסיון הקומוניזם, מר וודקוק, שכתב גם ספר מצוין על אנארכיזם [3], מתח את גאנדי עם האנארכיסטים; זהו אמנם כינוס רב־משמעי והמחבר אי־נו מתכוון לתנועה מאורגנת, אלא לאידיאולוגיה בה גאנדי היה תל־מידו של טולסטוי.

הוא לא האמין בישות הרע. ביטוי כך, אומר וודקוק, הוא היה לגמרי בלתי־מוכשר להבין תופעה כמו היטלר; בעיניו כמליאה הוא טען, כי גם היטלר צריך להיות טוב ב־לבו וכן הכתם אפשר לפתחו באמ־צעי תבונה ושיכנוע. עיוורון זה ה־ביא את גאנדי לצעד הבוזר, כשפנה אל יהודי גרמניה והציע להם להקים בהתנגדות פאסיבית מאורגנת ואף לבצע התאבדות המונית, כדי לעורר את מצפון הגרמנים ואת דעת הקהל העולמית. וודקוק סיכם באמרו שזה היה באמצע מלחמת־העולם השניה (כלומר כשהגרמנים כבר הכינו כה שהם קראו את „הפתרון הסופי" של בעיית היהודים). למעשה מאמר של גאנדי הופיע ב־20 בנובמבר 1938, שנה לפני פרוץ המלחמה.

אבל שוודקוק ודאנקן לא ציינו (או־לי אינם יודעים), כי ניתנה תשובה לגאנדי מפיהם היהודים. היה זה מכ־תבו של מרטין בובר מ־24 בפב־רואר 1939 שנדפס אחר כך יחד עם מכתב מאת י. ל. מאגנס בירושלים, באנגלית ובעברית, בחוברת [4] מ־שיב בובר גם להוכחת גאנדי בנו־גע לפעולת היהודים בארץ ישראל ונישול כביכול של ערבים בארי־מם. בענין זה הגן בובר על זכות היהודים להתיישב בארץ, כמום ש־יש בה מקום לשני העמים. באשר לשכות כלפי היטלר הסביר בובר את השוני העבור של מצב היהודים, שלא היה ידוע לגאנדי, לכאורה, כפי שמודה גם וודקוק. מאגנס ובובר היו מעריצים לגאנדי והביעוהו הודות, אך בענין זה הם חלקו עליו. אפילו פאצ־יפיסט חייב להודות, כי מלחמה נגד היטלר היא הכרחית, כפום ש־הוא מייצג את הרע — כתב מאגנס.

1) George Woodcock: Gandhi. (Fontana Modern Masters). Fontana/Collins, London 1972. 108 pp. 35p.

2) Selected Writings of Mahatma Gandhi. Edited by Ronald Duncan. Fontana/Collins 1972. 286 pp. 45 p.

3) George Woodcock: Anarchism. A History of Libertarian Ideas and Movements. Penguin Books. Books. 480 pp.

4) ר' מכתב גלוי למהאטמה גאנדי, משבץ מרדכי מרטין בובר: עם ועולם, מאמרים של עניני השעה (תצוה ושד, כרך שני), הספריה הציונית ירושלים תש"א (1941). ע. 174—196.

בואו למזנון יום ראשון המפורסם של מלון שרתון

תהנו מסעודה כיד המלך במזנון המלא כל טוב, ומיד לאחר מכן — ובמחיר כולל — תבלו במרבד הקסמים, שם יופיעו:

* ג'ין פטו — זמרת השנסונים מצרפת
* ג'וני בופלו — ותזמורתו המשלהבת מאיטליה
* חמישית המטרונומס — תזמורת הריקודים של מרבד הקסמים

מחיר כולל 32.00 ל"י (כולל מיסים)

מלון שרתון־תל אביב
Sheraton-Tel Aviv Hotel
SHERATON HOTELS AND MOTOR INNS, A WORLDWIDE SERVICE OF ITT

כל יום רביעי בשעה 5 אחה"צ תצוגת אופנה מעולה ותוכנית מרבד הקסמים המלאה. כל יום שבת בשעה 5 תה מנחה, ריקודים והתכנית המלאה של מרבד הקסמים. 10 ל"י לנפש (כולל מיסים)

משרד התחבורה
מינהלת נמל התעופה לוד

מידע על
זמני נחיתה של מטוסים בנ.ת.ל.

ניתן לקבל מידע על זמני נחיתה של מטוסים הפוקדים את נ.ת.ל. באותו יום על ידי חיוג מספר הטלפון 614656

הזמנים ניתנים למהח של 6 שעות כאשר זמנים מדוייקים ניתנים כשעה לפני הנחיתה.

בשלב זה המידע יימסר בשפה העברית בלבד.

ב"טיפ" זה לא יתכן

יש וכביסתך מקבלת גוון אפרורי שאינך מצליחה להיפטר ממנו. דבר זה לא יתכן אם תשתמשי למכונת הכביסה שלך באבקת הכביסה "טיפ". מוצר של "קלין" עד יותר טוב.

תוכנית גימלאות לעולה

משרד הקליטה והמרכז לבטחון סוציאלי בהסתדרות, שמחים להודיעך על הפעלת תכנית גמלאות מיוחדת לעולה הקשיש, החל מיום 16.4.72.

אם עלית לארץ ביום 1.1.69 ואילך, ובעת עלייתך היית בן 55 וטרם מלאו לך 65 שנה, ואם את העולה, היית בעת עלייתך בת 50 וטרם מלאו לך 60 שנה, תוכלו להצטרף לתכניות ולזכות בגמלאות בעת פרישה מהעבודה, אם תעבדו לפחות שנה אחת בישראל.

בקשה להצטרף לתכנית וכן פרטים נוספים, תוכלו לקבל בסניפים ובמחוזות של משרד הקליטה ובהת־אחדויות העולים.

מסגרת לימודים נעימה בבתי המדרש למורים וגננות

בוגרי תיכון

ההוראה קוראת לכם
הכשירו עצמכם במקצוע משתלם.

נמשכת ההרשמה
לשנת הלימודים תשל"ג

תנאי הלימוד
* שכר לימוד סמלי 12.5 ל"י לחודש — בבתי המדרש ללא פנימיה.
* מענקים כספיים, הלוואות נוחות ותמיכות אחרות — בבתי המדרש עם פנימיה.

תנאי העבודה כמורה. (לאחר ההסמכה)
* מקומות עבודה רבים בכל רחבי הארץ.
* 8 חודשי עבודה בשנה.
* תנאי משכורת משופרים (תחולבים וגדלים).
* אפשרויות רבות להגדלת ההכנסה.
* השתלמויות שוטפות ע"ח העבודה.
* זאת ועוד תנאים נוחים רבים אחרים.

בדבר פרטים והרשמה פנה אל אחד מבתי המדרש הקרובים למקום מגוריך בתחום ההוראה המעניין אותך.

רשימת בתי המדרש למורים וגננות, אפשר לקבל ע"י פניה בכתב למשרד החינוך והתרבות, המחלקה להכשרת מורים, רח' יפו 19 ירושלים.

משרד החינוך והתרבות / המחלקה להכשרת מורים.

גם מקצוע גם בגרות

חיל האויר פותח בית ספר לטכנאים מסלול מקצועי תיכון

בבית הספר הטכני של חיל האויר בחיפה, נפתח מסלול לטכנאות בפיקוח משרד החינוך והתרבות • לימודים על יסודיים ועל תיכוניים — הומני־סטיים, ריאליים וטכניים — במגמות מכונאות תעופתית, מכשור ובקרה • התלמידים יעמדו לבחינות בגרות במגמה טכנית ולמסיימים בהצלחה יוענקו:

תעודת בגרות במגמה טכנית — המקנה זכות כניסה למוסדות להשכלה גבוהה • תעודת גמר בי"ס לטכנאים • דיפלומה של טכנאי — לאחר תקופת עבודה במקצוע בחיל האויר • יתקבלו בוגרי כיתות ט׳, י׳ • שכר לימוד מודרג מטעם משרד החינוך והתרבות • הלימודים בתנאי פנימיה • בוגרי בית הספר ישרתו בחיל האויר במקצועם • משך הלימודים כשנתיים • המועמדים יחוייבו לעמוד בבחינות כניסה.

שכר הלימוד לכל תקופת הלימודים 950.- ל״י (כולל פנימיה)

פרטים והרשמה בכל לשכות הגיוס בארץ ובידעפון.

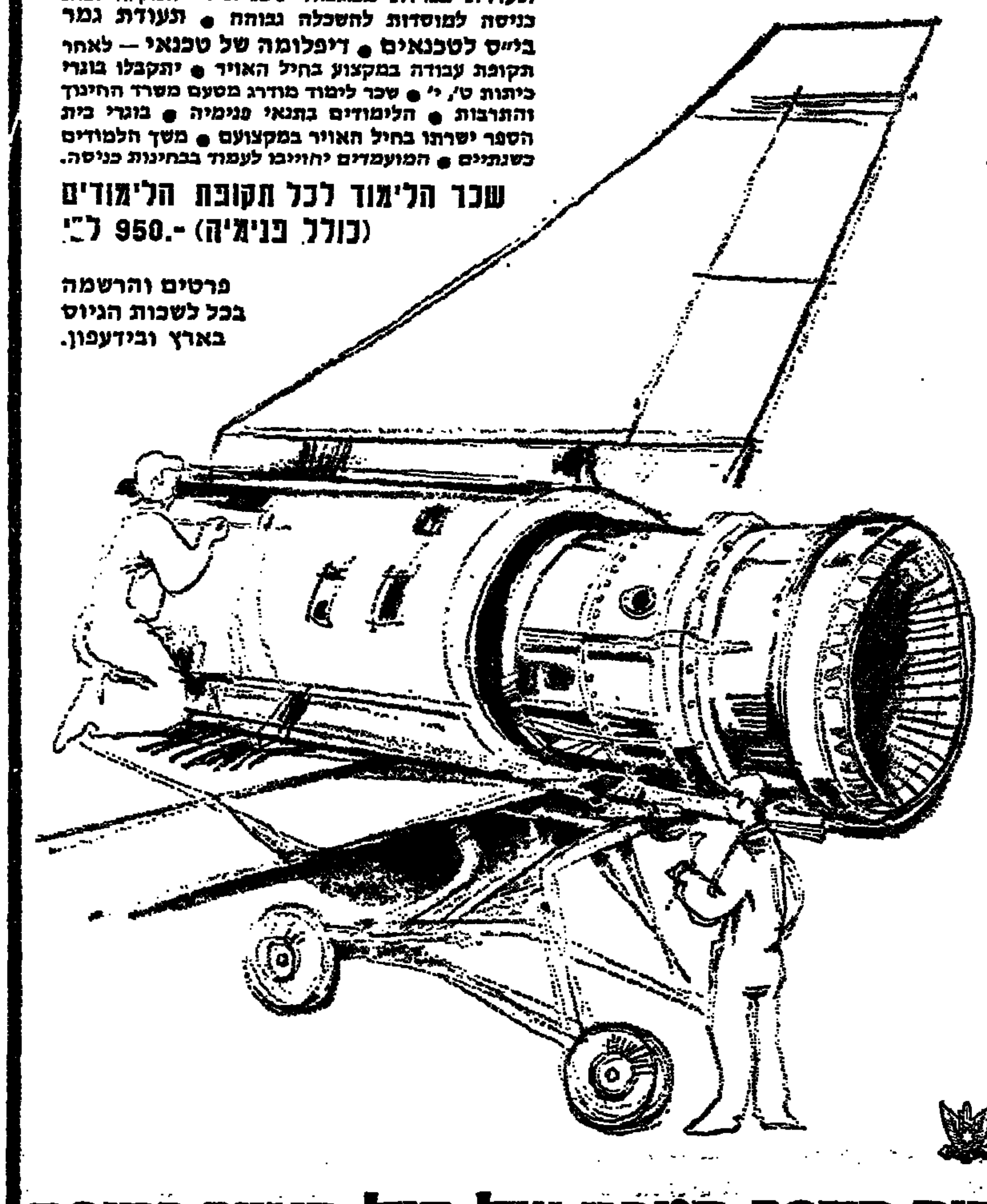

בית הספר הטכני של חיל האויר בחיפה

פרשת פרישת הרמטכ"ל

הגנרל סאם מאניקשו אולץ להמשיך בתפקידו

מאת ק. סריניוואסאן
סופר „הארץ" בהודו

ניו־דלהי

כל מדינה יכולה להתגאות במפקד צבא כמו הגנרל סאם מאניקשו. הוא מפורסם באומץ לבו בשדה הקרב, וידוע גם בבלילות־מושחתם ובשר שהוא מיוחס להודי־אמת. הגנרל שהוא עומד עתה במרכזו ויכוח סוער ד מיוחד שאותו עורר במהות התילה בעלי אינטרסים במיניסטריון ההגנה.

ב־3 באפריל השנה מלאו לגנרל מאניקשו 58 שנה, ובזה הסתיימה תקופת כהונתו. כמו גבור המלחמה עם פקיסטאן וגם מנצח הפרישה צב־רת יותר משלושה חודשים, שבהם יכלה ממשלת הודו להחליט באשר לעתידו.

לא נראה שנלקחו בחשבון השי־קולים הנבונים שבגללם לא צריכים היו לתת לו ללכת. צבא מערב פקיס־טאן בשאר שלם. מדינות ערב — בייחוד סעודיה, סוריה ועיראק — שלחו לפקיסטאן אספקה, כולל מטו־סים משוכללים, ובשלושת החודשים מאז המלחמה היא הצליחה להקים שתי דיוויזיות נוספות. הצבא ההודי אינו נמצא עתה אפוא בתקופה של רגיעה למרות שאינו שרוי במלחמה.

הציבור חשב שיש להפיק תועלת מאדם מוכשר: הגנרל מאניקשו לא היה פקיד שיש לתת לו ללכת כשי מגיע המועד. כמרכבן, רצתה דעת־הקהל להביע את הערכת הארץ ל־איש שהצליח להנחית מהלומה מה־חצת על הצבא הפקיסטאני, ותוך כדי כך להחזיר את המוניטין של הצבא ההודי שהובס ב־1962 על ידי הסינים.

אין להתעלם מן העובדה שאר־שתירות של הגנרל היה כרוך ב־בעיות רבות. מתחתיו יש שלושה

סאם מאניקשו

ליוטנאנט־גנרלים, שכולם הצטיינו בשדה הקרב. לוא היה הגנרל מאני־קשו ממשיך בתפקידו עוד שנה אחת, היו אנשים אלה, או לפחות אחד או שניים מהם, פורשים מן הצבא מבלי שהגיעו לעמדה הנכספת של ראש מטה הצבא. הגנרל מאניקשו עצמו התנגד לכך: כאיש צבא אמי־תי לא רצה להמשיך אף יום אחד יותר מן הדרוש.

אם כן, מה פשר השמועות לפיהן הוא רוצה בתפקיד של פילדמרשל בדרגת גנרל בעל חמישה כוכבים? זה אינו אלא פרי דמיונם הפורה של עתונאים שהיו מוכנים להשליך עליו בוץ. הגנרל לא ביקש משולם להיות פילדמרשל, שכן ידוע לו כי אף בצבא הבריטי לא נעשה גנרל לפילדמרשל באופן אוטומטי, אלא רק אם הוא מצטיין. הוא גם לא ביקש להיות רמטכ"ל, וכן הבין כי בנצחון על פקיסטאן היתה יד גם לחיל ה־אוויר ולחיל הים.

שדר תמוה

ה־1 באפריל חל בשבת, ומאחר שהגנרל מאניקשו חיכה להוראה שלא הגיעה על סיום תפקידו ב־מועד זה, הוליט ללחוץ את ידי חב־ריו ולעזוב. הוא עזב את משרדו והתחיל לארוז את חפציו. כוונתו היתה לנצל את יום א׳ לאריזה, ל־פנות למחרת היום, ה־3 באפריל, באותן רשמי את השדרה. והנה, ב־מוצאי שבת הגיעה הוראה מן ה־נשיא שהיתה מנוסחת בצורה אומ־ללה. היא „הורתה" לגנרל להמשיך בתפקידו. כמפקד עליון יכול הנשיא לתת הוראות לכל מפקד צבאי, לרוב הודעות לא היתה זו דרך נאותה ל־הביע את הערכת המדינה למפקד צבאה. ברור שלא היה זה הנשיא שניסח את השדר, אלא מישהו ב־מיניסטריון ההגנה.

לפי השמועות ימשיך בכל זאת ה־גנרל לכהן שישה חודשים נוספים. אך אין לכך אישור. הגנרל היה מע־דיף לסיים את תפקידו מייד ולהיות חיים שקטים. אולם כל הפרשה הש־אירה טעם מר. לעתים טועה הגב־גבור גם כאשר כוונתו טובה.

שירות המודיעין של סוחר הדגנים

שירות „שפיגל" מיוחד להארץ

במשך ימים התחבבו הרוסי וה־אמריקאי כיאכסנת הכורה בים התי־כון, הסערה ליד קורסיקה כמעט שמה קץ בטרם־עת לפגישותם המשאית. אך בסוף הסערה השיג מייקל פרי־בורג מניקולאי בעלוסוב — מנהל

מיכאל פריבורג ורעייתו

החברה המוסקבאית לקניית דגנים — הזמנה של 2.9 מיליון טונות תבואה בשווי של 137 מיליון דולר.

מייקל פריבורג שותף כמעט בכל עיסקת דגנים חשובה. בעזרת שיטות המזכירות שירות חשאי, הוא עלה למעמד סוחר התבואות החשוב ביו־תר בעולם. במרכזה הניו־יורקי של חברתו „קונטיננטל גריין", הוא אר־גן כל ידיעה שתוכל להועיל למסחר בחיטה, שיבולת שועל, שעורה, סו־יה, תירס ופולי סויה.

יותר מ־5,000 ידיעות מסווגות בארצות הגידול ובבורסות הסחורות ברחבי אמריקה, אפריקה, המזרח ה־תיכון ואירופה מגיעות מדי יום למטה בניו־יורק. לחברה יש מלכים ב־ממשלותיהן של כמעט כל הארצות הגדולות כך, על כל פנים, מוסר „ה„ביזנס וויק".

מיבצע מהונג־קונג

שירות המודיעין של פריבורג פו־על כה יפה, עד שהסוכנים המקצו־עיים של סוכנות הביון המרכזית של ארצות הברית סופדים לעתים קרו־בות עם מנהלים של „קונטיננטל", כדי לנצל את ידיעותיהם לצרכיהם הם. סוכני פריבורג „מריחים" כבר בשלב מוקדם מגמות פוליטיות וכל־כליות.

שבוע לפני שהודיע הנשיא ניכסון על הקלת ההגבלה במסחר עם סין, הבריק סוכן קונטיננטל בהונגקונג לניו־יורק: „זו הפעם הראשונה בה־גר בי במסוכן הגדה אמריקאית, ר־דיבר של אפשרות יחסי־מסחר בין אמריקה לסין. נראה שקיבלו הוראה מפקינג להעשיר אחרי ביקור ניכסון שם את הדרך בפני כל האפשרויות המסחריות".

לניו־יורקר המקיפות מיוחס פרי־בורג את השבעתן, שהוא שולט כיום על רבע מסחר התבואות הבינלאומי. מומחים אומדים את מחזורו ב־2.5 מיליארד דולר לפחות. ביום נייאות עוברים את הימים יותר מ־25 אניות משא עם 500,000 טונות של דגני „קונטיננטל". פריבורג מטפל ב־20% מכלל יצוא התבואות האמריקאי.

אומר פריבורג: „כשחברה פרטית מרכזה בידיה רבע מסחר התבואות העולמי, עליה לחלק את סיכוניה". ואכן שולט פריבורג (יהודי שנולד באנטוורפן, ומילט ב־1940, בשבתו בלונדון, את משפחתו מאירופה ל־ארצות הברית) על קיסרות של יותר מ־100 חברות עם 14,000 עובדים.

אף־על־פי־כן, הוא דומה יותר ל־אציל והאוהב את החיים הטובים מא־שר למנהל אמריקאי דרוך ושנון. ביתו במנהאטן מרוהט ברהיטים צר־פתיים בסגנון לואי ה־15 וה־16. ב־מרתף היין מונחים 1,500 בקבוקים, מהם רבים מן השנתונים 1928 ו־1929, שאניני טעם מעריכים אותם במיוחד. תמונות אותות אף בשאגות את הצייר פריבורג־בורגון — זכר לימים מלפני המלחמה, כשהיה ל־משפחת פריבורג חלק בכרמים ה־מפורסמים של קלו ווז'ו.

באביב אוהב פריבורג לשבת עם משפחתו בדירתו בפאריס, וכשפאריס נמאסת עליו, הוא נוסע למעונו ב־אלפים השוויצריים או למעונו האחר בריביירה.

כסף גדל על עצים

קורס אמריקאי יהפוך אותך למיליונר אם „בוערת בך התשוקה לעושר"

מאת משה שגיא

לוס אנג'לס

כיצד מגדלים עץ של כסף? בחב־רה בה הסטטוס החברתי הוא בעי־קר פונקציה של גודל הכיס, והעו־שר הוא תכלית הכל, נוסחת הגי־דול היא מצרך מבוקש למדי.

הנוסחה אכן קיימת, כך לפחות טוענים אלה שהיא מצויה באמתח־תם. בטוב לבם הם מוכנים להתחלק בה עם אחרים תמורת 45 דולר.

ראשית חכמה יש להצטרף ל־„קורס המיליונרים", מרסומת בדיון שוטפת את מוח הציבור 24 שעות ביממה וקוראת לו להגות מיתורנות הסמינר. רבים משתכנעים ומבק־שים את החומר הראשוני. עם קב־לת המעטפה מגיעים מבחינת ה־מארגנים שלב השיכנוע הראשון.

השלב השני כרוך בשיגור החומר. הניירות המגיעה באמצעות הדואר מכילה רמזים, תכונות וסיפורים ה־מכוונים להוכיח עד כמה מהימן ה־קורס וכי אין פשוט מלאסוף את המיליונים.

התשוקה לכסף

באופן ציורי, כלילד בן 8, מס־ביר מכתב הפתיחה כיצד מגדלים את העץ הניכסף. ההזדמנות שווה לכל נפש — לבן או שחור, זהוי או חילוני עשויים להתעשר בקלות אם ימלאו אחר התנאי ההכרחי והוא „התשוקה לעשות כסף". המחבר כבס־ביר כי הרצון אינו מספיק, חייבת לבעור במועמד תשוקה אמיתית ל־אגור את המיליונים, כך ורק כך יש סיכוי להתעשר. אם מצויד ה־מועמד בתשוקה העזה, הרי כל המוטל עליו הוא לעקוב בעירנות אחרי שלבי גידול העץ ועתידו מובטח.

כורע העץ משמש מוצר או שרות שהמיליונר הפוטנציאלי עומד לספק לציבור. שעה שהוא ינום בביתו אחרים יעשו את המלאכה עבורו, כך מבטיח מכתב הפתיחה.

מפעם לפעם יש להשקות את ה־עץ. כמים משמשת הפירסומת וכי־מטרה אמצעי התיקשורת. ככל ש־האדמה הרווה כך ילך העץ ויתח־זק. ענפי העץ הם סוכני המשנה, העושים ימים כלילות כדי להפיץ את המוצר. ביסוסו של העסק תלוי כמובן במועמד, במידת תשוקתו, ב־בטחונו העצמי, מקרנותו, בקיצור באישיותו. את זה אין הקורס מסוגל להעניק. אך מאחר והתצלחה המי־גנטית אינה קשורה במידות מרד־מיות אלא בהפעלת נוסחת הפלא־אים, אין מקום לדאגה.

ראו, פלוני הצליח

פרט למכתב הפתיחה מכיל החומר ההקדמה סיפורים אנושיים, אינטי־מים, סיפורי שיגשוג של האדם ה־קטן. לכולם משותף הרעיון „אם הוא הצליח, מי אני שאכשל". מתהפ־כות המשתרבבות לסיפורים אלה ניתן להסיק, כי ארבע שנים בקולג' אינן שקולות כנגד נוסחת הפלאים, כי השיטות שנלמדו בסמינר הקצר פותח בפני המשתתפים עולם ד־מלואו וכי אנשים שהעסקו כשכי־רים הפכו בתוצאה מן הקורס לאנשי עסקים פורחים.

כדי שלא יגשש המועמד באפילה יותר מדי, רומזים על מספר שיטות התעשרות. מסבר למשל, כי קיימת שיטה לקבל כל שנה במשך 18 שנים סכום של 100 דולר מאדם זר להלו־סין, באמצעות הזוכרות קברה. אר־מה יש לשלוח לאותו אדם. שיטה נוספת מבטיחה להפוך שכיר פשוט בעזרת 3 דולר לבראון מצליח. כמו בן מובטח ללמוד כיצד לקנות ספר ב־2 סנט ולמכור אותו ב־2 דולר.

מתוך לרמוזים מעניק יחס הקורס גם מספר תרשימים חינם. לפי אחד הרעיונות ניתן למכור עצי בוי ועצי פרי בשביל הגינה, פשוט מכיון ש־הבריות מעוניינים בשכולה. באופן מתמיד מוכיח המרצה, כי המצליח למכור עצים בשווי של 100 דולר יו־כל לעשות רווח של 25 דולר, אך אם ימכור עצים בשווי של 1000 דולר ישלשל לכיסו רווח של 250 דולר. כל מה שעל המועמד לעשות הוא למכור הרבה עצים. ממש גאו־נות.

ניתן לקצר את הדרך ולחסוך ב־כספים. ממציא השיטה העלה את רעיונותיו על הכתב והספרים נמ־כרים מעל הדוכנים. כל המעוניין להתעשר צריך רק להתעסק בספרים.

כך הולכים ומתווספים לאמריקה „מיליונרים פוטנציאליים" מדי יום ביומו. יתכן כי חלק מן המשתתפים מפיקים מהקורס תועלת כלשהי. ה־רעיונות אותם מפיץ המרצה אינם תלושים לגמרי מן המציאות, אך בין השמעתם בסמינר למיליונרים ובין יישומם לשפת המציאות, המרחק גדול.

תעשיין מבלגיה

מעונין לשכור

לחודשים יולי אוגוסט ש.ז. דירה נוחה או בונגלו בנתניה או הרצליה.

נא לצלצל בין השעות 8.00־16.00 למספר 54397 תל־אביב

הופיע

„לראות שחור באהבה"

ספר שירים חדש

מאת

יהודה שביט

עקד

בהזדמנות!

לרגל חיסול

רהיטים עתיקים במחירים זולים

המכירה לתקופה מוגבלת

עתיקות

יפו, רח' עולי ציון 7
טלפון: 873962

הוצאת ספרים „קרית־ספר" בע"מ

ירושלים, ארלוזורוב 15, טל' [illegible], ת.ד. 370

מלון עברי לכל בית

המלונים ללשון העברית

מאת

אברהם אבן־שושן

בהשתתפות חבר אנשי־מדע

המלון החדש

בשבעה כרכים, בתבנית 28×22

- אוצר שלם של הלשון העברית הספרותית, המדעית והמדוברת
- ניבים וצירופים עבריים וארמיים
- מונחים בינלאומיים ומקצועיים
- ראשי־תבות וקיצורים
- אנתולוגיה לכל ערך וניב ומטבע הספרותית
- שפע מובאות לכל ערך מכל רובדי הספרות העברית העתיקה והחדשה
- מספרים שמושיים רבים
- ילקוט שמות פרטיים
- אוצר המלים הזרות
- מפתח הניקוד והתחביר העברי
- נטיות שמות ופעלים
- מפתח מלא של כל המקורות
- 3300 עמודים בתלת־טורים
- 2000 ציורים ואיורים

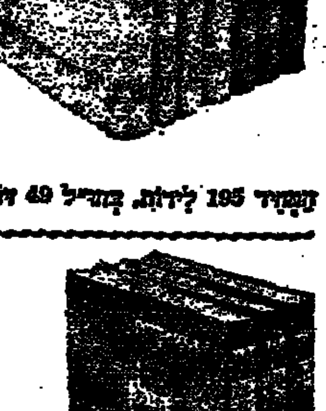

המחיר 195 לירות, בחו"ל 49 דולר

המלון החדש

בשלושה כרכים, בתבנית 28×22

- מהדורה מקוצרת של „המלון החדש" בן שבעה הכרכים — ללא קיצור וללא כל השמטה
- 1800 עמודים תלת־טוריים

המחיר 98 לירות, בחו"ל 24 דולר

- אוצר שלם ומקוצר של הלשון העברית
- ניבים וצירופים עבריים וארמיים
- מונחים בינלאומיים
- ראשי־תבות וקיצורים
- מספרים שמושיים
- רבנו מבחר של החומר
- 820 עמודים תלת־טוריים

בכרך אחד בתבנית 22×28

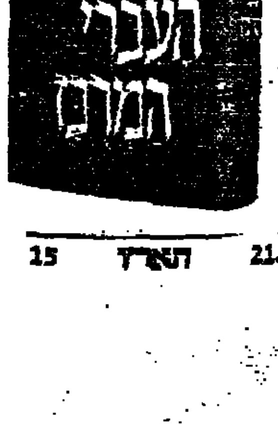

המלון השמושי לכל נפש

המחיר 52 לירות, בחו"ל 12 דולר

הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה ת"א

ליד האקדמיה ע"ש סמואל רובין

בפיקוח משרד החינוך והתרבות • נוסד בשנת 1945

החלה הרשמת תלמידים

לשנת הלימודים תשל"ג

שעורי נגינה בכלים ובזמרה, מקצועות עיוניים, מוסיקה קאמרית ומקהלה.

חוגים למבוגרים בתיאוריה ובתולדות המוסיקה.

כתות מתאימות לגילאי 6—4 וכתות סוזוקי (כנור).

הרשמה ובירורים:
1. במזכירות הקונסרבטוריון ברחוב ליליינבלום 7 ת"א, טלפון 57541 בשעות 12—10, 18—16.
2. בבית „דיזנגוף", רחוב דיזנגוף 221 ת"א בימים א'—ג' בשעות 18—16.
3. בבית „אלנותי" רחוב גרונימן, רמת אביב ביום ב' 18—16.

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל
הפקולטה להנדסה בנאית
המדור ללימודי חוץ

מרכז הבניה הישראלי

אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים בישראל

מודיעים על יום עיון בנושא:

„שימושי חקר ביצועים בהנדסה אזרחית"

אשר יתקיים ביום ראשון, 23 באפריל 1972, בשעה 8.30 בבוקר במלון „הילטון" בתל־אביב

ישיבת הבוקר:

פרופ' ב. ריס, הטכניון — יו"ר.
פתיחת יום העיון ע"י דיקן הפקולטה להנדסה אזרחית, פרופ' א. זקס.
ברכת מנהל מרכז הבניה הישראלי, מר א. אלהאל.
„ניתוח מערכות הנדסיות ויישומים לבעיות משאבי מים" — ד"ר א. שמיר, הטכניון
„אופטימיזציה ובטיחות של מבנים" — פרופ' ע. כוהן, הטכניון
„תכנון מבנים בשיטות אפטימיזציה" — ד"ר א. קירש, הטכניון.

ישיבת אחה"צ:

מר א. אלהאל — יו"ר.
„בעית מיקום בהנדסה אזרחית" — ד"ר א. הרשכוביץ, הטכניון.
„סדר אופטימלי של פעולות הבניה" — ד"ר ד. שרשה, הטכניון.
„תכנון רב שנתי של אחזקת מבנים" — ד"ר ר. גת, הטכניון.
דמי ההשתתפות ביום העיון — 45.— ל"י, כולל ארוחת צהרים, כיבוד קל והוצאת הרצאות.

ההרשמה: הטכניון, רח' ליסין 14, תל־אביב.

בהוצאת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

כולל לוחות ודיאגרמות, בצורה פופולארית ותמציתית, של הסדרות הסטטיסטיות העי־קריות מאז הקמת המדינה: על האוכלוסיה, החברה והמשק בישראל ובשטחים המוחזקים. מיועד לציבור הרחב שיוכל להסתייע בו בחיי היומיום; לסטודנטים ולתלמידים, לאנשי עס־קים, לעובדי ציבור, לעורכי־דין, למורים וכיו"ב.

המחיר: 5.— ל"י 230 עמ'

להשיג בחנויות הספרים והסוכנויות: תל־אביב — ספרים לעם, יבנה 7, טל' 621885
ירושלים — „המדיר", בן יהודה 2, טל' 224808
חיפה — „מרע", הרצל 49, טל' 663694

להזמנה בדואר — גזור ושלח!

לכבוד: שירות ההוצאה של פרסומי הממשלה רח' ב' 29, הקריה, תל־אביב

נא שלחו לי .... עותקים של שנתון כיס סטטיסטי — 1971.
רצ"ב המחאה ע"ס .... (נא להוסיף 0.70 ל"י דמי משלוח).

שם מלא ______ כתובת ______ חתימה ______

هكذا من الأصل

هكذا في الأصل

ברוך קורצווייל

סיפורי ברנר כאנטיציפאציה של בעיית הסיפור המודרני במאה העשרים

כל דיון על איזושהי תופעה של הספרות העברית החדשה — ובוודאי אם הדברים אמורים בתופעה כה ייצוגית כמו ברנר — דינו כזה צריך להתנהל מתוך התחשבות בשני מישורים, רוחניים ואסתטיים, המשלימים זה את זה. שני מישורים אלה הם גם שני עולמות, אשר אותם עימדת המציאות הספרותית, שהיא בחינת „מציאות שנייה", במתח המידי. מדבר אני על „מציאות שנייה", ביסוד המאתר את המציאות האכזבותית ותחומים תחומים לגבי המציאות והעולם הסובבים אותנו. אין האמונה ואין הספרות „מתקים" את המציאות האת. אין היא נתפסת על־ידינו, כמו שלשווא הוא מאבצם של ההסטוריונים „לתאר את הדברים כמו שהיו" (Ranke). היש צורך להזכיר כאן את משל־המערה לאפלטון? הננו ככולי המערה, ויושבים, לפי אפלטון, ארבעה שלבים המציינים את דרכי מאמצינו לדעת את מגבלותינו. וכך נוכל לשער את עוצמת השמש, והאור הגדול, שהוא נבדל מאוד במהותו מתאורת הצללים במערה. או, לפי דעת פילוסוף גדול אחר, על סף התקופה המודרנית, אפילו ה "esse", ה "being", ההוויה שלנו אינה הדבר הראשוני הבטוח לנו ללא ה„אווידנציה" הראשונית שהיא ה־ "cogitans res". מעולם ההופעות לא נשיג את העצם כשלעצמו, או בטרמינולוגיה של פילוסוף אחר, שאמור היה לפרש ולזהות את העצם כשלעצמו: אין לגשר מעבר לניגוד שבין העולם כדימוי לבין העולם כרצון.

מני אז ידועות מגבלות אלו לאמנים ולסופרים. ידיעה אינטואיטיבית לימדה ומלמדת אותם — כדברי משוררינו — להסתפק במה שניתן להם, בעולם המראות. זוהי המציאות השנייה, שלעולם אינה מנותקת לחלוטין מן המציאות הראשונה; היא מנחשת את קיומה, עמה היא מתמודדת, אליה מכוונים כיסופיה; אין היא „מתקה" אותה.

לאילו מישורים נתכוונתי? לזה של העולם היהודי, על ייחודו הספציפי, הן מבחינה רוחנית, הן מבחינה אסתטית ולמישורו של עולם התרבויות הסובבות את העולם היהודי, שאינו, ובוודאי לא בתקופה המודרנית, עולם סגור ומסוגר מבחינה רוחנית. הספרות העברית החדשה היא במהותה, בשאיפותיה הרוחניות וההתרבותיות, חלק של ספרות העולם. לא ייתכן לקצץ במשמעותה ובתביעותיה האימאננטיות לה על־ידי צרנסיגה לגבולותיה הלאומיים הצרים. זוהי המשמעות האמיתית של טענתי מזה עשרות שנים, טענה שנראה, כי עד היום לא הובנה: שספרותנו החדשה היא מהפכה ולא סתם המשך. במה היא ממשיכה, כה ברור עד שהדבר אינו טעון הבלטה. אבל דרוש היה, והכרחי הוא, להזכיר את הסיטואציה הדיאלקטית בין המשך ובהפכה ו־ להעביר את הדגש אל החדש שבספרות החדשה, את הקוטב המהפכני, את הרצייה החד־משמעית לפרוץ את האיזולאציה היהודית ולהגיע לאינטגראציה בתוך עולמה של ספרות כל התרבויות.

כאחר ששעת לידתה של ספרותנו החדשה היא שעת אובדנה של האמונה הדתית התמימה, מתייחסת ספרות זו בעליל יחס חדש לעצם הקיום היהודי. ובזה — בגלל הנתונים המיוחדים של הקיום היהודי,

תרבות וספרות

שהוא קיום ללא מדינה, ללא ארץ וללא לשון חיה — מבשרת ספרות זו, באמצעות בציגיה הגדולים, את משבר קיומו של האדם המודרני בכלל, לפני שמשבר מקיף זה הגיע להודעה בהירה ביצירות ספרותיות של עמים אחרים, שקיומם היה „מרגן" יותר, בטוח יותר מבחינה סוציאלית, פוליטית והתרבותית. במלים פשוטות: התודעה העצמית בחינת Sich-Selbst-verständlich-Sein היינו להיות בטוח בוודאות־הקיומית־העצמית של היהודי ללא אמונה דתית היא משהו שונה לחלוטין מהוודאות־הקיומית־העצמית של האנגלי ללא אמונה אנגליקנית, או של הצרפתי שאינו חי כבר בתוך הוודאויות של האמונה הקאתולית. לצרפתי, לאנגלי, לגרמני או לרוסי נשאר כאווידנטי קיומו הלאומי, על ארצו, מדינתו והתרבותו. מה נשאר לו ליהודי בתוך הגלויות, בין הגויים, אחרי אבדן אמונתו?

זוהי השאלה הנוקבת בספרות העברית החדשה; היא הופכת לזעקה מרה אצל אמניה הגדולים. זעקת ייאושה המזעזע עולה ובוקעת מתוך עולמו של ברנר בעוצמה שאין לה עוד דוגמה. אבל זעקה זו, רגישותו הסייסמוגראפית של האמן היא אנטיציפאציה של מה שיהיה מנת־חלקם של גדולי האמנים בעולם כולו, אם בעקבות זעזועי המאה העשרים יתנפצו מבצרי־התרבות המדומים.

דברי אינם מכוונים ל„השפעות", לא של דוסטויבסקי או של מישהו אחר. השפעות עקיפות לעניין אותנו כשלעצמן. הן אינן נושא לדיוננו. בוודאי צדק לחובר כשהעלה את השם דוסטויבסקי בקשר לברנר. אפשר להוסיף את השם ניצשה, ועשיתי זאת במקום אחר. היום מתכוון אני לאנטיציפאציה של בעיית הסיפור המודרני בכלל. מתוך תשומת־לב לסיטואציה הקיומית המיוחדת של העם היהודי, שסיפורי ברנר מדובבים אותה. וכאן, מבלי שידע זאת, היו לברנר אחים ורעים בספרות העולמית, וגם על כך עמדתי באופן כללי באחת ממסותי.

אבל כאן רוצה אני להתייחד בעיקר עם יצירה גדולה אחת של ברנר, יצירה המדגימה את הזוויות הפנימית של מפעלו כולו. כוונתי ל„שכול וכשלון". אבל לא נאבד את המגע עם סיפורים אחרים. נופיה הקודרים של יצירה זו יפתיעו אותנו בזוית חזות של מה שעשוי להעסיק את מספרי העולם הגדול במודיפיקאציה של הצורה, המקום והזמן.

בעיית הקיום היהודי, שהפך לאבסורדי, היא נקודת־מוקד של כתבי ברנר. אבל האבסורד שבקיום היהודי חושף רק את המצב האבסורדי הכולל, שנעשה מודע, קמעה קמעה, בספרויות העמים.

„שכול וכשלון" — התחנה האחרונה של קיום יהודי אבסורדי

„שקר! שקר! הבל! הבל! ייסורים אינם מעלים את האדם! האושר, העונג, הטבעיות — הם הם עלייה לאדם. הייסורים — חטא ועוון ונפילה... רופאי הזונות אינם חוטאים — אין זנות — אתה החוטא, אתה הזונה!

על ברכיך לפני חמילין!"[1]

„וכי כיצד יכול אדם, בכלל, להיות אשם... השקר נעשה סדר־העולם"[2]

עיון מחודש בכתבי ברנר עשוי להדהים. לא זו בלבד שהקורא עוקב בהתעניינות גוברת, מזועזע עד עומק נשמתו, אחרי המסע הקודר והמדכא לקץ הלילה של קיום יהודי אבסורדי, אלא יש תדמה כאילו רק עתה נחשפת, עם הקריאה המחודשת, מלוא חומרת המצב. ידעתי אמנם: „בצורה חדשה לגמרי בספרותנו רואה ברנר את מציאותו של היהודי, את הקיום היהודי ואת סבלו. אין הוא שלב־מעבר למשהו שמעבר לו. הוא ללא תכלית, סובב סביב עצמו."[3] לחורף הנצחי שבנופי הסיפור הברנרי אין תקוה לאביב. „אותו הגיטו עם כל אטריבוטיו... זרות זרות..." („מכאן ומכאן") כל זה מתמשך והולך גם כאן, בארץ־ישראל. אבל אין עוד בין כל סיפורי ברנר הגדולים מידה כזו של חישוף המייאש והאמיתי כמו ב„שכול וכשלון". אין הדברים מכוונים להערכה אסתטית. לא זו בלבד משום שהאסתטיסי — ובזה ברנר מזכיר את קירקגור — תופס מקום נמוך בעולמו של ברנר. הרי מעל ומעבר ליחס הזלזלני של ברנר לאסתטי, כשרונו כמספר נעלה מעל כל ספק. ומשום כך דווקא כוחו הגדול כאמן המתנכר לאמנותו ונכנע לה מתוך ייסורין, כוחו אינו נותן מנוח לקורא. אילו היתה לפנינו תביעה אתית־מוסרית בלבד היינו יכולים לנשום לרווחה. אבל האסתיטי כורת ברית עם האתי והדהורדה של קירקגור נראית כתשובה וכמלאכותית כאחד. בכל אמנות אמת האתי הוא נשמתו של האסתיטי ואפילו הריליגיוזי ו־ תהיה צורתו הכפירה המרדנית ביותר, דופקו עוד מורגש בתוך האסתיטי האמיתי; וזהו המצב אצל ברנר. כאמור, על אף הכול אין אני מתעלם מהחולשות האסתיטיות הבולטות ביתר־שאת ב„שכול וכשלון" מאשר, למשל, ב„מכאן ומכאן" וב„מסביב לנקודה". ובוודאי ישנם סיפורים קצרים כמו „עצבים", שמבחינה אמנותית מתקרבים לשלימות. וכאילו בזעיר־אנפין עולמו של ברנר בתמציתו מתגלה בהם: „שמע־נא, יודע אתה מה שאגיד לך? הן שונאים אנו את הדיבורים היתרים על היופי, אשר אנו שומעים השכם והערב מסביבנו. הן ריקים הם הדיבורים האלה וגורמים לנו לכעסים לכפור בעצם היופי גופא. אולם, אמור מה שתאמר, מלים אין בפי — ואז היה יפה. ו„הים הגדול" אכן הוא ים יפה ובחוץ — חיפה — יפהפה! באותה שעה האמנתי באמת ביופי, ביפי־הטבע, ביפי־היקום, ביופי של מעלה — — — מובן — גם זה „עצבים"."[4] המלה שוללת את עצמה, וההבעה מכחשת לעצמה. אבל היפה מדבר את האדם והוא אכן מאונס, בעל־כורחו והוא מקלל ומברך את הדיבור. זוהי הסיטואציה בכל סיפורי ברנר. הסבל והייסורין ללא משמעות. הם סבלנו של מי שכפו עליו הר כגיגית להיות אמן.

ב„שכול וכשלון" כאילו קיצוניות תחושת הסבל ללא תכלית גרמה להתרופפות המאבק החוק האכזרי באשליית־הגאולה. ומשום כך „כובן גם זה עצבים". העצבים חשופים בצורה הנוראה ביותר. והמלים כאילו הן רעידה בלתי־פוסקת של עצבים. אבל הם עצבי אבן ומשום כך שום פסיכולוגיה אינה יכולה להם; כמו שעים פסיכולוגיה אינה יכולה לקאפקא. ההיקף של „שכול וכשלון" כפיד על עוצבה־האכזריות העצמית האירצתיות. „שכול וכשלון" הוא סיפור הארוך ביותר של ברנר. האנרסיולוגיה הפרטית והייצוגית כאחד זועקת את זעקתה המרה נגד כל מארטירולוגיה פרטית, לאומית, דתית, אנושית. הכול הוא „שקר! שקר! שקר! הבל. ייסורים אינם מעלים את האדם!" הזעקה הדוחה את הייסורים כלוחה זעקה לאושר, לעונג הטבעי. אין עלייה לאדם בלי כפס אושר, בלי גילויי היפה. ומשום כך נקרא המשפט, כל משפט, לפני כס־המשפט. אין חטא, אין עוון ואין נפילה למשוחרר מייסורין; למי חוטא האדם אם לא לעצמו? „רופאי הזונות אינם חוטאים, אין זנות", האדם חוטא לעצמו, וזהו לעצמו. הוא גירש את עצמו מגן־העדן הפרטי החד־פעמי שלו. בדומה לגיבור יוסף ק. ב„המשפט" לקאפקא: „...אפשר להיות בחוץ למשפט. אפשרות זו כן ההכרח שתמצאי". גם „איש הייסורים המבקש כי יותן לו ליכנס לאישה, לתוך החוק, נרתע מפני המשפט, מפני שומרי־הפתח ושומרי־הפתח האחרים. הוא הוציא את עצמו. הוא התמכר למשפט, לרגש החטא והעוון, לייסורים. משום כך הוא נופל ונחל ובכוח מאור־עיניו הולך ופוחת. ולפני מותו הכול מצטמצם ומצטרף לשאלה אחת ויחידה: האם הכול הרמית בלבד? ואפשר מין זוהר בתוך האפלוליה הוא שקר, שקר. האיש לא ידע כי השער, שער־הישע והאושר היה מיועד לו בלבד. „עכשיו אני הולך וסוגר אותו".

האדם חוטא לעצמו, הולך לעצמו לאיבוד, כשום שהוא מאמין בייסורין, במשפט, ומשום כך מתפרץ יוסף ק. בשיחתו עם הכוהן: „וכי כיצד יכול אדם, בכלל להיות אשם... השקר נעשה סדר־העולם".

„שכול וכשלון" הוא האפופיאה של השקר שנעשה לסדר־העולם. שקר זה הוא הקיום היהודי שנתרוקן מערכיו. ומשום כך, בסיום הפרק הבחירי הזה ב„שכול וכשלון" צדים אנו לאפותיאוזה של האיש הבריא, ללא מצפון, ללא מעצורים, היודע אך ורק פולחן אחד בלבד. אותו אחד: הפולחן העצמי, פולחן האושר העונג האגואיסטי ביותר, פולחן החושים. האיש הוא חמילין. בעיות האתי, הריליגיוזי והאסתיטי אינן מטרידות אותו. הוא והאראציה כוגדלת לכימדים אידיפוסיים של בורסי מ„בחורי". חמילין, הנזאר בארבאר, החיה המנבחת: „על ברכך לפני חמילין".

השלילה העצמית היא טוטאלית. החוף משמע כלפי הזולת הוא „הזונה". כל מארטירולוגיה היא שקר וזנות.

ב.

„...בית־הדין אינו רוצה מאומה, הוא מקבל אותך בבואך, ומשלח אותך בלכתך"[5] כך הכוהן בקאתידראלה ב„המשפט" אל יוסף ק. קרוב לסיום הסיפור.

„...האם לא כל מה שנובע מתוך צרכי האדם הפנימיים — ערכו שווה? בגוחכה וכזובגה וחסרת־יסוד תורת המוסר... האינסטינקטים המנצחים אינם נידונים... החיים טובים לא רק מפני שאפשר לכלאותם במעשים טובים... כי אם טובים הם כשהם לעצמם"[6]

"Denn recht hat jeder eigene Charakter Der übereinstimmt mit Sich Selbst; Es gibt Kein andres Unrecht als den Widerspruch."[7]

אין ספק: ב„שכול וכשלון" לפנינו המשפט הרציני ביותר שנעשה ליהדות, שאינה מסוגלת כבר להעניק אמונה ליהודים. „בלי אמונה אין גם אהבה; זאת יודעים כל גיבורי ברנר" סופר ההלקאה־העצמית המרה האכזרית ביותר בספרותנו כוטר יחד עם זאת בכל סמכות מוסרית הכבטלת לפני התביעה המוסרית את זכויות האינסטינקטים של האני הנתבע. אין תובע שכתב אכנהו לתבוע עולה על תוקף של מה שהאני חייב לעצמו. הנצחון מכריע. הוא מוציא את צדקת התביעה לאור. חיי היהודים במשך כל הדורות בגויים היו על הנחה שיש דין ויש דיין מעל ומעבר לאני. עם שקיעת האמונה מעביר האני את סמכות־השיפוט לעצמו הוא. הטוב שבחיים הוא מה שטוב לחי לעצמו ולאינסטינקטים המנצחים. המשפט של הסמכות הטראנסצדנטית הוא שנקרא לפני כס־המשפט. בצורה גאונית ביותר נהג גאון הדראמטורגים הצרפתים, מוליאר, ביטוי לאיהו כרך של האני המנותק כל קשר מוסרי עם העולם החיצוני, תובע את עלבון האינסטינקט שנהפך למוחלט איטאגנטי, הופכו לדוגמאטיזם אימאננטי. הם Cassette וה־ Harpagon הם העולם: unia mystica

"Tous les magistrats sont intéressés à prendre cette affaire en main; et si l'on ne me fait retrouver mon argent, je demanderai justice de la justice."[8]

לפרש משפטים אלה פירוש קומי בעיקר — זוהי פרשנות בוטעה וצרות־מוחין. הם מעבר ומעל לכל קומי. זוהי הטראגדיה של האינסטינקט שנהפך למוחלט. ומשום כך, לא זו בלבד שהמשפט נקרא לפני כס־המשפט. עצם הדיבור פורץ מעבר לעצמו. השפה שוללת את עצמה בגלל מגבלותיה, כופה על האני שוב את עריצותה, שהיא שלכון של אולת־יד הדיבור והביטוי. הסיטואציה של הרפגון היא אנטיציפאציה של מצבו הקיומי של האדם המודרני בכלל. החי ללא אמונה. אבל אין האני מסוגל לשחרר את האני מעצמו. וכמו שהכסף ללא זיקה למשהו מעבר לאני הופך אותו למיסטיקן של האפס, כך גם אין הארוס מסוגל לשחרר את האני מעצמו. מה שנשאר זה הרעב ללא גבול. הארוס הולך ומצטמק לרעב הסכסואלי. חמילין האגואיסט הקיצוני הנהו האל החדש. בית־הדין אינו רוצה מאומה. „הוא מקבל אותך בבואך ומשלך אותך בלכתך".

אמת זו ידועה לכל גיבורי ברנר, כמו לכל גיבורי קאפקא או קאמי. השאלה הנוקבת עד תהום היא, אם

(הסוף בגליון 17, טור 1)

* חלק גדול של מסה זו יופיע כמבוא להוצאה מיוחדת של „שכול וכשלון" ב„עם עובד".

1. כל כתבי י.ח. ברנר, ה', 162־163, הוצאת שטיבל.
2. פ. קאפקא: המשפט, 253—264, תרגם ישורון קשת, הוצאת שוקן.
3. ב. קורצווייל: בין חזון לבין האבסורדי, 264, הוצאת שוקן, תשכ"ו.
4. כל כתבי ברנר, ד' 26.
5. פ. קאפקא: „המשפט" 266.
6. ברנר: „שכול וכשלון", ה' 92־93.
7. Wallensteins Tod, I, 7
8. ב. קורצווייל: „בין חזון לבין האבסורדי", 284.
9. Molière, L'Avare V. Littéraire Larousse, 97.

פבלו פיקאסו: הקנטאוריה, ליטוגראפיה (1947) מתוך התערוכה שנפתחה השבוע במוזיאון

דוד אבידן

שיר יתומים יזומים

את המקטנת
נתלה על ראש התרן
ואת אביה
נטבע בימסוף
נמצא בגריתו
מחטים של ארן
ונוצות של זמיר
והוא יצוף

הוא יתפרפר באנחה אל השמים
פרפר סגור זה נלם בלי כנפים
זמיר חשש צייץ בחשכה
גמר קריירה בלי טפת שמחה

את המקטרת
נקה בחסוטרת
ואת אמה
בנניה לנהר

והיא תצוף ליד הסוף
בלילה קר

רוקדת לה כמו דחליל ברוח

עולם אכזרי חדש
משחק פתוח

והו המים מורידים אותה לים
והבנים בצער מסים
קוראים לה לחזור אבל עכשיו
הכל ברור נגמר סגר הכל נהדף

ועל ההרים
לא השלגו חרים
כבר חדלים
עברו ללא תמורה
שרים אלמים הרשבבה
בלי אהבה

בסוף רוקח טוראי ירדים
את כל הילדים והנבדים
ואת עצמם
נתלה על המשקוף
הכל יפה
שלומשלום
ולילה טוב

מתוך הספר „שירים שימושיים", העומד להופיע בהוצ' לוין־אפשטיין בע"מ

רות אלמוג

על ספר טוב וספר רע

א

קראתי לאחרונה שני ספרים, שלא יכולתי להניחם מידי עד שלא סיימתי קריאתם. קריאת האחד היתה מלווה רגש של תיעוב, בעיקר כלפי עצמי, על שום שנסחפתי באותה סקרנות גואלת שהיא בת־הלוויה ההכרחית של הרכילות, על שום שהריגתני על פני הדפים אותה שמחה־לאיד לנוכח הכשלון המתקתק, שהוא הישגו של כל רב־מכר מתוחכם כמדרגה שלישית או רביעית נוסח־אמריקה, כשלונו המוסרי או האסתטי של סופר המיטיב להכיר את צרכי השעה, את טעמו של הציבור ואת נהיה האופנה ונענה להם לפי מיטב תחבולותיו.

אכן, זנות במסווה של קדושה — אופייניות כל־כך לספרים כסוג זה הנכתבים גם כאן וגם בארצות אחרות. ואם אמנם נכתב איזה ספר מרתק עברית, אין זה אלא מקרה, כי העברית לא ייחדה אותו מבני־מינו בלשונות אחרות. [illegible]

מסכן כאוצה ואינו אלא בבחינת אגדה או היסטוריה, יקומו אנשים־כמעט ויפרסמו יצירותיו בלחיית מחקרים הלומים ופירושים, להאדיר שבם שלהם בארץ.

הנה כי כן, יש להניח, שאותו ספר, אשר מטעים לגברי לא ספרותיים רבהי בטסף על פני שורותיו המסקרנות — ורבים דומיו — יוכה לאודת המבקרים הוטרים והבכירים כי אהוד. [illegible]

[illegible]

מרדכי שינר:

„זה אני הנשחט, בני"

(בשולי באבורו של מרדכי שלו: בסיפור אקמואלי למכבם ישראלי)

(„הרהבה והבעיה" 29.3.72—4.4.72)

[illegible]

יום ככל הימים

סיפור מאת גבריאל גארסיה מארקאס

ג. ג. מארקאס

התחלה נצינה של יום שני, הגשם פסק. דון אורליו אסקובאר, רופא־שיניים, שלא היה לו תואר, אך לעומת זאת אהב לקום מוקדם, פתח את מרפאתו בשש בבוקר. [illegible]

— אבא.
— מה יש.
— ראש העיר שואל אם תעקור לו שן.
— הגיד לו שאני לא בבית.

[illegible]

תרגם: י. ב.

חומר ל„תרבות וספרות" לא יוחזר אלא אם תצורף אליו מעטפה מבוילה ומבויגת.

העורך: אברהם יבין

רן שחורי

50 ציירים מפאריס

מוזיאון תל-אביב

האם „מתוך פאריס" בבירת אמנות — על שאלה זאת מנסים לענות בקטלוג בדרך אפולוגטית דווקא מנהל המוזיאון ד"ר ח. גמזו ומר ברנאר אנתוניה, המורשה, המשמש כמפקח כללי על ענייני האמנות ב־משרד החינוך הצרפתי ואחד האחראים לאירגונה ולשליחותה של תערוכה זו על פני הימים, ההוכחה לוויטאליות של המרכז הפאריסאי. אלא שהתערוכה עצמה ממלאת שליחות זו על הצד הרע ביותר. האם באמת כה התאכזר הזמן לציור הצרפתי, שהורטיס וסופו בשנות ה־50, או שמא הבחירה עשתה עוול משווע לאמנים רבים ולתדמיתו של הציור הפאריסאי בכלל? לצורת השמות הגדולים המופיעים בתצוגה, נראה, כי חלק מהם מיוצג בצורה רעה בעבודות שוליות, וכותנתי לאמנים מהשורה הראשונה כמו אפל, בזאן, ביסייר, הארטונג, ואסארלי, ועוד. נוסף לכך לוקה התערוכה בהכללתם הבלתי־מובנת של אמנים, אשר רמ־תם אינה מצדיקה את הופעתם בתע־רוכה ייצוגית כזאת.

התערוכה בכללה עושה רושם ציור־חוזר. רק פה־ושם מתגלים בדים הכובשים את העין, כציור הגדול השחור של סולאז', הקומפוזיצ־יה הכבדה והחומרית של דה־סטאל, הבד הספונטאני והפרוע של כאמייה, הציור האכספרסיבי של אלשינסקי. אולם, רוב המוצגים אינם חורגים במקרה הטוב מתצוגה גלרית־מסחרית בינו־נית. חלק גדול מהעבודות נוטות למתיקות ולאלגאנטיות, ולעתים אף ניצבות על גבול הקיטש. רוב העבו־דות צוירו בשנות ה־60, ועם־זאת, כולם, ללא יוצא מהכלל, שייכים לסגנונות השונים של שנות ה־50. מקובל להצדיק תופעה זאת כשלב „המסקה", אך במבט כולל נראה הדבר יותר כדשדוש במקום, כחזרה חסרת־השראה על דוגמאות שעוצבו בידי המייסדים הגדולים המשוא־אורדים, וכהתמסמסותו של אותו אוונגארד. מקובל להתייחס לתופ־עות אלה בנוסחאות מעורפלות וב־מושגים פואטיים, האהובים על מבק־רים ואמנים. כל יצירה שאינה קשור־ה להתרחשויות הסגנוניות בנות־זמנה נתפסת בהקשר זה כ„נצחית", כ„אמנות שמעל לאופנה", כ„בבואת חיים אמיתית" וכדומה. מבחינה זאת מאלפת התערוכה. היא מוכיחה עד כמה כל סוג וכל אופן של יצירת אמנות הוא פרי סגנון תקופ־תו, ועד כמה קצרים חייו של סגנון. המופשט הצרפתי — על כל גווניו המיוצגים כאן: החומרי, האכספר־סיבי, הלירי, הגיאומטרי והאופטי — הוא תולדה של רגע מסוים או מצב מסוים בגלגולים של האמנות, הוא ינק ממקורות ותקדימים רבים, ר־מהווה שלב־התפתחות של מסורות קודמות לו, אך בסופו של דבר הוא מגיע לנקודת סיום ומיצוי עצמי, או מתעוררת הסכנה, שהאמנות ה־זו תיהפך למוצר ארכיאולוגי. כל אמן עוסק בתחום הקרוב לזה, הוא מצר בשפתו, שאותה רכש בנסיון ערך וקשה, אך עצם היותו כפוף להגיונו של סגנון וצורת־ביטוי, ש־אינם בני־ימינו אינם עושים אותו נצחי. תערוכה זו, כתצוגה סלקטי־בית, המתיימרת להציג 25 שנים של פעילות אמנותית פאריסאית, שאמ־נים מכל חלקי העולם לקחו בה חלק, מוכיחה שוב, שמעטים מאוד האמנים המסוגלים להקנות ממד עיכוני נוסף לשפה אמנותית שבני־זמנם, ושתקופת שלטונו של כל סגנון אמנותי היא קצרה וחולפת מעצם מהותה. רק אמנים מעטים, רוב מאלה שעמדו על ערש לי־דתו של סגנון, מגיעים לאיכויות בהות, העומדות בפני שינויי הזמן והאופנה. האמנות הפאריסאית, שה־

ביאה לעולם הציור שורה של ערכים חשובים, ראויה להצגה מסכמת מבו־ררת ומעולה מזאת המוצגת במוזי־און.

ברם ואן ואלדה: פ.ס.ד. 11 (1948)

מיכה לורי (לובלינגר)

גלריה הרמתי — תל-אביב

עד כה הציג מיכה לורי בתערוכות קבוצתיות עבודות, שרובן היו בע־לות אפקט צבעוני חזק וניכר בהן כוח־המצאה. את מוצגי תערוכת־היחיד שלו ניתן לחלק לשתי קבו־צות: הקבוצה הראשונה כוללת את האובייקטים, העשויים מתי־בת עץ סגורה בזכוכית, שבה קבועים חומרים שונים. המתח נוצר כפיכות כפול: בין חומר לחומר שונה ממנו ובין אופנים ציוריים שונים. פיסות בד צבעוני מבריק, נייר בדיל, מגדי חומר פלאסטי, צמר צבעוני, חול, תמרורי דרכים, לוחות נירוסטה וכד' משמשים לו כחומר גלם. לפעמים, כמו באובייקטים עם תמרורי הדר־כים, מספיקה קביעת החומר בתיבת הזכוכית האלגאנטית ליצירת המתח הנדרש. [illegible] של שני חומרים השונים זה מזה בעת־ובעו־נה־אחת, כמו חול מעורם בתוך מס־גרת ומוקף בצמר גולמי. בתיבות אחרות מופיע אלמנט ציורי כתוספת ובניגוד למרכיב החומרי: לוח פח מכסה עבודה חופשית אכספרסיבית

בצבע, ציור של ראש אדם מצוות צומח מתוך עירמה של גלילי צמר צבעוני, או, שירבוט צבעי פרולה על גבי בד מסין לבן.

הקבוצה השנייה כוללת ציו־רים, הקרובים ברוחם לאכספרסי־יוניזם הפיגוראטיבי החדש, שתקף דימוי נעוצים בעבודותיהם של אמני ה„קוברה", של פראנסיס בייקון, אנ־טס ואחרים. הם מבוססים על צורות ציורי זריק, על עיצוב פרימיטיביסטי מכוון, על שימוש באכספרסיות מבות־גמים, הקרובים לציור הילד, על עבודה חופשית וגסה מאוד בצבע, בתריסה ובשירבוט, ועל עימות בין טכסטורות ציוריות שונות. הוא מצ־ליח להקנות לעבודותיו סימני־היכר אישיים מסוימים, אך התערוכה כב־ללה עדיין לוקה בחוסר מכוון־משמעות ברור. יש כאן יותר מדי מכל מיני סוגים וחלק מהעבודות סובל מעודף פריטים ומחוסר חיוניות. מוצגות כאן כמה עבודות מגובשות ובעלות עוצמה ומתגלה אמן צעיר בעל יכו־לת ומטען אישי.

יובל גולן

גלריה דוגית — תל-אביב

תערוכת היחיד השלישית של צייר צעיר זה נופלת בעוצמתה מתערוכותיו הראשונות. הוא מציג רישומים בטוש, שהם למעשה אילוסטראציות גרא־פיות מסוגננות־וקרות. שולטים בהם עיוותים אכספרסיביים מעודנים ו־קישוטים בצורת שירבוטים או הצל־לות. בנוסף לאלה מוצגים גם דפים המצוירים בפנדה והם חביבים ורגי־שים, נעימים לעין בסולם־הצבעים הרוטט שלהם ובשילוב האלגאנטי של הדביק, רישום וכתם־צבע, אך אינם חורגים מהדברים הכל־כך מקובלים וידועים בתחום זה. ליובל גולן השקפות פוליטיות ברורות והוא מנסה לתת להם ביטוי בציוריו. אלא, שנראה לי, שהבשורה החברתית־המינית שלו עדיין מוצאת את בי־טויה רק בכתובות המשולבות בשולי הרישומים ולא ניתן לה ביטוי אק־ויוולנטי בתכנים הציוריים. הוא נו־טה לעידון ציורי ולליריות, ואפילו הדפורמאציות של גוף האדם, האי־ברים הקטועים ואברי־המין, אינם מצליחים להוציא את הדף מגדרו המסוגנן, המאופק והאסתטי.

אמנון ברזל

דמות וצורה

ביתן האמנים, תל-אביב

המשותף למוצגים בתערוכה זו, הוא השימוש במצלמה כאמצעי בתהליך העשייה האמנותית. האפשרויות הר־בות שאמצעי זה מציע לאמן, באות כאן לידי ביטוי בהצגת הצילום עצמו כמוצר מוגמר מתוכנן, המסכם חשי־בה ובחירה של אמן, בקולאז', בהדפס־משי והאריסים צילומים, בהעתקה של שקופית מוקרנת על בד הציור, ובציור על פני צילומים מוד־פסים על דפי עתון, וכיוצא באלה. התוצאות שונות כמידת השוני בין האמנים המציגים, ורמתה של התע־רוכה אינה נופלת משל תערוכות המציגות עבודות בטכניקה דומה בגלריות חשובות באירופה או בא־רה"ב. ואין השוואה זו אומרת דבר בשבחן של העבודות המוצגות בביתן האמנים.

עוד לפני שניתן להתבונן במוצ־גים, מופנית תשומת־הלב של הצו־פים לתופעה הנוגעת לאתיקה המק־צועית של מארגני התערוכה כלפי האמנים המשתתפים: האולם כולו שרוי בצל עבודתו של יאיר גרבוז, שהשתלטה על שטח שאר המו־צגים כולם, והדומיננטיות הפיסית שלה הופכת את הציורים על פני הקירות לכתמים זעירים. ענין זה דומה לפרשת התערוכה הבינלאומית במוזיאון גוגנהיים בניו־יורק בשנה שעברה, כשעבודתו של דניאל בורן תפסה את חללו של המוזיאון הלול־ייני מן התקרה ועד לקומת הקרקע; בניו־יורק עורר ענין זה גלים של מחאה מצד המשתתפים האחרים, אך כאן — רק אדווה של התמרמרות מושמעת. כדי למנוע עיוותים ממין זה, ראוי שהאמנים שהוזמנו להשת־תף בתערוכות הבאות בסדרה, יב־דקו מראש את ארגון התצוגה לכל ערכיו.

מבחינת השימוש בצלום כאמצעי ליצירה — הרי עבודותיה של ז י ו ה ל י ב ל י ך הן ה„נקיות" והקיצוניות ביותר בתחום זה. צילום דמות ש־נעשה על־ידיה, מוקרן על מערכת גופים נפוחים. גופים אלה, הנושאים כעת את הדמות בעיוותים גיאומט־ריים בהתאם לצורתם — מצולמים ועוברים תהליך של פיתוח והדפסה. הדפסה זו מהווה את המוצר המוגמר, [illegible] עבודות אלה נושאות איכויות פלאסטיות מובהקות; הכ־ נתן הרגיש והשליטה באמצעים ה־טכניים יוצרים „ציור צילומי" בעי־צוב גיאומטרי בעל תכנים אכספרס־יוניסטיים.

מ ש ה פ ר ו פ ס המקרין אף הוא על בד הציור צילום של דמות שבורה על פני קוביות — מציל את התוצאה בצבעים מתקתקים, ו־מעלים את התהליך הטכני הראשוני. בציור נושאים כעין משמעות סוריא־לית, אסתטית מאוד.

עבודת הענק של י א י ר ג ר ב ו ז בנויה מרצף של ציורים הדבוקות על עשרה לוחות־עץ ריבועים. המשמעות שהיא נושאת מצדיקה את ממדיה (הנאמר למעלה לגבי הצ־גתה בתערוכה זו אינו נוגע, מכל וכל, לאמן או לעבודתו). מוצג זה הוא כעין סופרמארקט שתמצא בו: קולאז' עתון, ספט קירות ושעוניות, ציורים במגנון או בהעתקה (או אולי ציורים בקוריים) של שלזינגר, קופפרמן וכשל אמנים אחרים, מסמכים מודפסים, צילומים בנגטיב ופוזיטיב, אורגיות משוב־פלות וצלומי מגזינים, נייר אריזה הערבה מלל, או כתיבה ספונטאנית ושמות ציירים, ידידים וכו' וכו', המוטו החוזר: „ציירים צעירים הם עם לא מהימן". בכל המערכת הפלי־ זה הזאת שולטת הדמות הכסטיר־טיפית האוטומטית של גרבוז: אשה מפלצתית גדולת אברים, פעורת פה עם אבר־מין או בלעדיו, הקפנות וגיהוק של סכס. דמות זו חוזרת במאות ואריאציות על פני הקולאז־ים, הצילומים, בגדלים שונים ובת־ תנוחות כרייה משתשטות. העבודה שמציג גרבוז היא כאלבום פרוש של התקלוטות המודפסת, הכתובה, ה־מצולמת והמצוירה. הסכם המוקרן מבנה הוא כזה של מגזינים ושל סרטים. דו־ממדי. יש בעבודה זו עצמה, שובבות, כוזאה וגם ציור.

ר ן ש ח ו ר י מקרין על הבד צילומי מכוניות, מעתיק את קוי ההיקף וממלא את המשטחים בצבעים נקיים וחזקים. כעין פוביזם של פופ: צל ירוק, מושב מכונית אדום. פלאקא־טים יפים, בביצוע שאינו מקפיד על שלמות טכנית.

ג ד א ו ל מ ן מציג תחריטים בנושא התקשורת. הטלפון הוא האליל או הסיוט. ההדפסים והצילומים מבי־לים מעגלים חשבוניים מודפסים או קטעי רישום והעיבוד הטכני מעיד על כישוריו בהכנת הדפס. דמות האדם מופיעה כבשקל כאן למיכ־שור המגובר בקומפוזיציה מחושבת היטב.

א ר י ק ק י ל מ נ י ק מציג אובייקט הבנוי מכדי פוליאתילן שקוף הנתו־נים בתוך אריזות פוליאתילן שקוף אף הוא. על גבי כל אחד מן הכדים מודפס בהדפס־משי צילום של צי־רים, בגוונים שונים. הפיסול האוו־רירי והשקוף הזה יוצר אשליה של גופי עירום נפוחים, ויש בו אותיות עינים אופטית משעשעת, יותר מ־שאמצעים מכניים מסובבים מוכרים.

צ ב י ט ו ל ק ו ב ס ק י מציג קול־ דים על פני ציור בטכניקה מעורבת שרקע בהיר. מורכבות האלמנטים הקמיים, הצילומים והצבעוניים ב־עבודותיו יוצרת, כתמיד, גון אסתו־טי, מקצועי מאוד. ציוריה של ז י ו ה ל י ן נועלת ברמתן משאר העבודות בתערוכה זו.

יאיר גרבוז ציור

בין טהר לטהור יבדילו (ב)

בדרשיתנו הקודמת עיינו מעט בד־ענייט שהתפתחה בין פעלים שמשקלם ההיסטורי בעבר—נסתר הוא „פעל" (קמץ־צירה) לבין צורות של בינוני—תואר. אחר משקלו זהה. כיוון שמן הצד הקדום־עבר־בינוני התפתחה הכוכות כך. שבמסורת המקרא שלנו אין הפר־צורגי, המכיות שצורות העבר נדחקו במשך הלידה הלשון על ידי הבינוני הרווח יותר (קמץ־פתח). הרי נעבר פעל כתחרב הולך. יש שבמקרא כש־משת הצורה בקמץ־צירה לעבר ול־תואר—בינוני כאחת, אבל פעמים רבות העבר כבר נדחק. דרך משל: יש לנו סיבות להניח, כי לפועל

והם „קרבים אל ה' לשרתו" (יחזקאל מ'), הרי אין המדובר בפעולתיות הד־פעיה. אלא בעצביה ההולכת והד־ורת מטעם למטעם. אין ספק: יש הבדל בין „קרב" זה לבין „קרוב" המתאר את המצב ההולם. בכל זאת, אנו מק־רבים לגבול הסמנטיקה המדויקת כי־ אנו צריכים להבין את כתובן המדויק של נוסח כגון: „קרוב מצדיקי" (יש' נ'). אני מבטים אפוא כעין תרגיל הבהו: מה ההבדל המדויק בין דב־רי הנביא („קרוב"), לבין ניסוח כאילו אמור במקרא („קרב" — קמץ־צי־רה).

דווקא לשם כך הקדמנו כה שתק־דמנו על ניגוני הלשון בבסך הדו־רות. [illegible]

לא נוכל לפרט כאן כל הדורים. [illegible]

לאור כל כה שציינתנו על כה נד־זור אפוא הציון בהאלה המצב לגבי הצורה „מהר" (קמץ־צירה) הנקרית לפנינו במקרא. על כך במהלך רשי־מתנו.

משה גושן־גוטשטיין

טור הלשון

„קרב", ראוי היה בעבר משקל קמץ־צירה, כך לפי שיקולים השוואתיים, כך לפי שיקולים של „משמע", כך לפי ההיאום עם העתיד „יקרב" — בפתח). אבל מסורתנו היא, קרב — בריש פתוחה. ואלו בתואר—בינוני נמצא כמובן: קרב — בקריץ קמץ־צה, היא: קורב.

אף זה, שבעוד במשקל העבר הלך והלם — ומורי הלשון נלחמים על שרידי שבירותו בשיעורי הדקדוק — הרי במשקל התואר—בינוני הלך והרחב ומתפתח, והוא כיום משקל הפנור כמעט לכל חידוש. כל מי ש־רוצה ליצור תואר בכל תוכן „עובד", בונה אותו בקלות במשקל זה, כפי שאפשר לראות מן המילונים.

אולם דווקא בהתרחבות זו של ה־ [illegible]

צורך הבדור צונה על שאלות קור־אים בבעיה לשון ששיש בהן ענין לכלל. את השאלות יש להפנות ל־ בדור „טור הלשון", במערכת „הארץ", ת"ד 233, תל־אביב.

ספרים חדשים

מקור

שני סיפורי בינה — בינגה עוצבה ומצויה שלום — מאת חיים רמבגי. הוצ' „קריה כפרי" בע"מ, 48 עמ'.

ישראל ומשבר הציוויליזציה המערבית — מאת אליעזר ליבנה. עוסק בהתרחשות היהודית בסוף המאה ה־20 לאור ההבט ההיסטוריה הישראלית ופול נלגלי הציוויליזציה המער־בית בעידן הטכנולוגי. הוצ' שוקן, 240 עמ', 14 ל"י.

תולדות יהודי יוגוסלביה — כרך א' — מאת יקיר אבנמוג, בע־ריכת צבי לוקר. תיאור מקיף של קיבוץ יהודי קטן. בכרך הראשון: מימי קדם עד סוף המאה הי"ט. בהוצ' הת־אחדות עולי יוגוסלביה, 432 עמ'.

כנגבא לרוחא — (תולדות הג־אולת קרקע בא"י) — מאת יוסף ויץ. האנטופיאה של גאולת קרקע בישראל, [illegible] הוצ' „כגרה", 304 עמ'.

ההרבה בציורן — אגדות שהיו מאת אהרן אבוהו. על דמויות מימי העליה הראשונה והשניה, על עלילות בנין וההתיישבות ועוד.

אסיה — כרך מבואר של תצלומים ומכסם ג'יאוגרפי. ערוך מרעים: גרופ' דב ניר. הוצ' „מסדה", 256 עמ'.

אבק הזיבה — שירים מאת דב הומכקי. הוצ' „כגרה", 122 עמ'.

מיתוס קדומים — [illegible] — מאת כמה מחברים. הוצ' „מרלה", 90 עמ'.

מילון אשלקי עברי — כרך ב' — [illegible]

המקרא ברמב"ם — מבחר לפי המקרא ברמב"ם — [illegible] יוסף קאפח. הוצ' מוסד הרב קוק, [illegible]

סוציאליזם אתמול והיום — [illegible] הוצ' „קרית ספר", 128 עמ'.

ספר ההוב לבר־מצוה — [illegible] הוצ' „בוק", 248 עמ'.

[illegible] — [illegible] 98 עמ'.

[illegible] — [illegible] 121 עמ'.

יורם ברונובסקי

חמישה דפים קצרים

12.3.72

עינויים: אני עסוק בתוך הכורסה, נורא אין חשק לקום ואני מנסה לשוא להיזכר בפרקטום של הגדול „אבארג" כמו מקדה בראש, העינויים הללו, העצלות האיומה הזאת, חוסר הס־בירות של כל המצב... עינויים.

25.3.72

הוצאתי מן המגירה את התרגומים של שירי המקהלה מ־„נשות טראכיס" שעשיתי לפני שנה. היתה לי אז תחושה טובה שאינני צריך לפרסם אותם — ובאמת איך יכולתי להחזיל „כד־זה של הקיפריה הוא גדולי" (מול שלא ההולתי „גדול כוחה של הקיפריה") כשמניתה כמו בשיר המקהלה היפהפה הזה היא כל־כך פשוטה וחזקה ביותר וצריכה להיות כזאת בתרגום.

„לקיפריה יש כוח עצום" — הניסוח ההוא שלי. [illegible] Flat בתרגום. [illegible]

(אני נזכר פתאום שעזרא פאונד תירגם את „נשות טראכיס" בהיותו בבית חולי נפש לאחר המשפט שלו... הוא ליחק את זה טוב הרגום סופוקלס דווקא בסגנון שלו אז... שחקן רציני).

31.3.72

רומאן קצר של ג'ון הוקס „הקאניבאל", מבריק, הוא היה בן עשרים ושלוש בשעת כתיבתו, בגילי... איפה אני ואיפה הוא... אני מוצא את עצמי עוסק בדבר די בשוטה בשעת הקריאה ב־נובלה זו, חושב: כלום הייתי יכול לחבר כשמט זה או כשמט זה. הב, בנחוק, עצוב: פשוט, לא הייתי יכול לחבר אפילו עמוד אחד של „הקאניבאל", אפילו פיסקה אחת.

פראנסואז סאגאן כתבה „כמו פרוסט" כשהיתה בת שמונה־עשרה (מבחינת הסגנון) אבל זה היה בצרפת, [illegible]

אנגלית יותר מסובכת?

עברית? [illegible]

30.3.72

ש. נסעה לצרפת ומוכרה להתוכן עם הצייר שהכירה [illegible] היא נסעה — להכירו. לא אראה אותה זמן רב כאזד... אולי לעולם.

[illegible]

1.4.72

[illegible]

סיפורי ברנר כאנטיציפאציה של בעיית הסיפור המודרני

(סוף מעמוד 16)

[illegible]

Flaubert: Madame Bovary, Gallimard, 1961, 162-189.

ברוך קורצווייל

תמונות

שמן בטיב מעולה:

• יוסל ברגנר "צביה לסתיו"

• מוקדי, 1933 • מנחם שמי, 1945

אקורלים בשחור לבן וצבעים:

• מנה כץ • מנקס • קריזה

ליטוגרפיות חתומות:

מרק שגל • שטיינהרד • יוסל ברגנר

מרסל ינקו

רוז גלריה לאמנות

סמטת בית השואבה 1 (פינת אלנבי 94) תל־אביב, טל. 613924

Rooz

זה עתה הופיע

על רומן זה אמר אלכסנדר סולז'ניצין:

"זהו מפעל חיי החשוב ביותר"

מתוך העתונות:

"... הרומן ייכנה עם היצירות הקלאסיות של הספרות הרוסית כ„מלחמה ושלום" לטולסטוי ו„השדים" לדוסטוייבסקי..." ("יואה"יף" 4.4.72)

"אוגוסט 1914" כמוך השוואה ל„מלחמה ושלום" לטולסטוי כרומן מלחמה בלבד הוא נפלא. מבחינה סגנונית הנ סולז'ניצין בשיא כוחו — ולמעלה מזה... התכונות סיפורית משולבת בדיוק לשוני חד־כיהלום וחיות." ("אינטרנשיונל הארלד טריביון" 19־20.6.71)

"... סופרים כבלזק וטולסטוי אינם קמים בכל שנה, וללא ספק יכול סולז'ניצין להחשב כשווה להם". "זהו" כשיבת־ענק משיטת ראויה לכוח יוצר שלו ולגדולתו הכוסרית." ("ילה כונצי" 2.7.71)

520 עמודים * מחיר —.20 ל"י

במשך חודש ימים עד 15 במאי

מחיר מוזל —.16 ל"י

ניתן להשיג בכל בתי מסחר לספרים

ובהוצאת עם עובד, רח' מ זא"ה 22, ת"א

הופיע

„הקו הזרחני"

נובילה בשני חלקים

מאת

איתמר יעוז־קסט

הוצאת ספרים „ש. זק ושות'"

רח' המלך ג'ורג' 2, טלפון 227819, ירושלים

ספר חדש!

חזקת הבתים

מאת: ד"ר א. ארזי

מכיל ארבעים ושמונה שעורים של חזקת הבתים, כל שיעור כולל ניתוח הסוגיה ומבואה בצירוף ההוראה עם בקורת ההלכה, וכן ההוראה של המשפט התלמודי עם המשפט הרומי.

המחבר מסביר את חילוקי הדעות של חכמינו לא רק מבחינה העיונית והמשפטית, אלא אף מבחינת הרקע החברתי, המדיני וההיסטורי של התקופה, והוא מגלה עקבות בהשקפותיהם של חז"ל בהלכה ובאגדה.

הספר מגיש למעיין סוגיות קשות בדרך פשוטה ובלשון המובנת לכל.

למכירה בכל בתי־המסחר לספרים בארץ.

אוניברסיטת חיפה

מודיעה

כי נפתחת הרשמת תלמידים חדשים לחוג ללשון עברית

(במסלול דו חוגי)

לקראת התואר הראשון

ההרשמה מסתיימת ביום ב' 15.5.1972, כ' סיון.

חוברת הסברה וטופסי הרשמה ניתן להשיג (תמורה 2 ל"י), במפעל השכפול של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה.

בימים א'־ב'־ד'־ה' בשעות 10.00—17.00.

יום ג' בשעות 10.00—13.00.

המעוניין לרכוש את החוברת בדואר, מתבקש לשלוח המחאת דואר ע"ס 2.25 ל"י לפקודת אגודת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה.

חיילי צה"ל, הפונים באמצעות הדואר הצבאי, יקבלו את החוברות ללא תשלום.

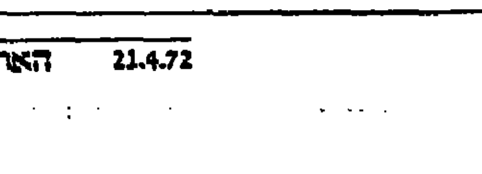

המפתח לפרסום בארץ

פרסום ב־הארץ

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

סיגמרין בע"מ
צבעי אניות

בעקבות הריארגון של המפעל שמחים אנו להודיע על מוצרי צבע רונדו בעלי איכות משובחת, מסוגנים ונקיים מסיגים עבור השוק המקומי.

✱ **צבעי מגן** — רד לד (מיניום) סינטטי, רד אוקסייד סינטטי, אפור נגד חלודה, צינקרומט צהוב ואדום־חום, אפוקסי אסתר רד לד, אלומיניום דרגה ימית, אלומיניום, אנטיקורוסים.

✱ **לכות** — לכה ימית שקופה ומגוונת, לכה שקופה דו־קומפוננטית, לכה להגנת לוחות עץ.

✱ **צבעי יסוד (אנדרקוטס)** — רונדו יסוד, יסוד מהיר ייבוש, סילר לבן, פלאסט סילר.

✱ **צבעי גמר** — סופר רונדו, לכה בנין מהירת יבוש, אנאמל סינטטי, רונדו מאט, רונדו טרנס, רונדו סופרקריל (אקרילי), רונדו פלאסט פי.ווי.אי. אמולזין, רונדוקיר — פי.וו.אי. אמולזין.

✱ **צבעי אפוקסי** וצבעים תעשיתיים מיוחדים.

שרות מיוחד לקבלנים, תעשיות, וחברות ציבוריות

סיגמרין - לצביעה נאה - ברמה גבוהה

מוכרים וסוכנים מבוקשים

Σ סיגמרין בע"מ
צבעי אניות, מגדל העמק ת.ד. 200, טלפון 40325—065

ה. מגידו ושות' מהנדסים בע"מ
אילדם חברה לבנין בע"מ
בשותפות עם קבוצת לואים משקיעים בישראל משיקגו ארה"ב

בונה דירות ברמת־גן
ברחוב האצ"ל -
דירות בנות 3-4 חדרים
★
דירות גג (פנטהאוז) 6-7 חדרים
(תכנון סופי לפי רצון הקונה)
★
כניסה תוך 10-13 חודשים.
✱
בבני־ברק
ברח' יהודה הנשיא 32 — פינת בארי,
דירות איכות בנות 4 חדרים, כניסה 10—12 חודשים

הרואה 17 רמת־גן טל. 721301

המועצה המקומית
רעננה
יובל ה־50

ביה"ס ממלכתי
ע"ש מ.ד. מגד
יובל ביה"ס — 40 מחזורים

כנס מחזורים תשל"ב

במלאת 50 שנה לייסוד המושבה רעננה ולציון מחזור ה־40 לביה"ס ע"ש מגד, מוזמנים בזה מנהלי מורי ובוגרי בית הספר להשתתף בכנס הבוגרים שיתקיים במוצאי יוני 1972 בבית הספר.

בוגרי בית הספר מתבקשים לאשר השתתפותם בהקדם תוך ציון הפרטים המופיעים בתלוש ההשתתפות הלוטה בזה ולהחזירו בצרוף —.5 ל"י למזכירות המועצה המקומית רעננה (לכל נלווה —.5 ל"י).

בוגרים שבידיהם חומר מתאים להקרנה או הקראה, מתבקשים לצרפו לתלוש הרישום (החומר יוחזר), כן מתבקשים הבוגרים להעביר הודעה זו לבוגרים אחרים.

פרטים נוספים והזמנה למשתתף ישלחו בנפרד לנרשמים.

לכבוד
המועצה המקומית
רעננה

שם בנעורים ________ שם פרטי ________ שם קודם ________
כתובת ________ בוגר מחזור ________
רצ"ב תשלום במזומן/בהמחאה ע"ס ________ חתימה ________

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

20.4.72

	שער	שינוי	שער קודם
מניות			
העשיה, מסחר ושירותים			
חשמל (ש)	60.5	+1	60
אליאנס ב' (ש)	795	+5	780
אלקו 1 (ש)	110	—5	108
אלקו 2.5 (מ)	108	+3	102
אלקטרה 1 (ש)	215		
אלקטרה 5 (ש)	188	+1	190
ארגמן (ש)	320	—17.5	
ארגמן (מ)	315.5	+0.5	318
ארגמן (ר"מ) (מ)	322	—8	
אתא ב' (מ)	165	+2.5	162
אתא ג' (ש)	167	+4	163
אתא משנה (ש)	158	—6.5	155
בית הרכב (מ)	78		75
דובק ר"מ (מ)	290.5	—1.5	290
קרור 1 (ש)	260		
קרור 10 (ש)	146	+3	146
כבלים (מ)	151.5	+1.5	151
סר"ב ר"מ (מ)	126.5	—1.5	129.5
ספנות (ש)	166.5	—3	
כימיקלים (מ)	80	+1.5	80
לאים ר"מ (מ)	90	—5	91
מולר (מ)	192		
נחושתן ר"מ ✱ (מ)	231	+11	
סבע (ש)	740	+20	
סבע (מ)	770	—30	
פיניציה ר"מ (מ)	111.5	+1.5	109.5
מפעלי נייר (מ)	253	+2	244
עסיס ב' (מ)	250	+5	249
שמן ר"מ (מ)	107.5	—2.5	104
תעל ב' (מ)	181	+13	170
ערד (ש)	99.5		97
בנקים וביטוח			
אוצר שלטון (מ)	אין מסחר		
א.ה.ת. (מ)	303	—3	
אוצר לתעשיה (מ)	315		315
אי.די.בי. ר"ג (ש)	195		194.5
אי.די.בי. ב' (ש)	230	—5	226
בנק אגוד (ש)	226	+1	227
אפותק' (מ)	177		178
אי' בריטי ר"מ (מ)	190	+2	186
אי' בריטי (מ)	191	—2	
דיסקונט א' (ש)	370		365
בנק לחקלאות ר"מ (ש)	104	+1.5	104.5
בנק מזרחי (מ)	135		
פועלים (מ)	257	+11	253
פיתלים ר"מ (מ)	273	—9	270
בנק כרמל (מ)	138.5	—5.5	
לאומי רגיל (מ)	305	+3	303
משכן בנין (מ)	145	—3	145
סחר חוץ ✱ (מ)	231	+11	
8% פ' תעשיה (ש)	86.5	—0.5	
פ' משכי (מ)	194	—1	188
משכי כבי (מ)	160.5	+0.5	155
כלל תעשיה (ש)	125	+2	121
מרכזית ב' (ש)	174	+4	172
הסנה (מ)	180	+7	175
ו.ק.ב. 1— (מ)	210		212
ו.ק.ב. 10— (מ)	115	+6	108
ספחות (מ)	171		170
סהר ג' (מ)	176	—4	175
צור (מ)	151		
מקרקעין ובניה			
אזורים (ש)	169	—6	170
אפריקה 1 (ש)	364		354
אפריקה 10 (מ)	332	+11	325
הכ' הישוב (ש)	227		212
הכ' הישוב (מ)	230.5	+6	217
מפעי הדר (ש)	105.5	+3.5	100
ישרים (ש)	145	+10	137
ל. ובנין (ש)	217	+8	208
כהודרין (ש)	161	+1	155
פרי אור (ש)	170	—0.5	
אבני — ישי (מ)	117		118
נאות אביב (ש)	91	+1	86
ריאלקו (ש)	157	+5	134
רסקו ר"מ (ש)	97	+5	92
רסקו (ש)	77		74
דלק הנפט			
דלק ב' (מ)	195		190
דלק ג' (ש)	176	+5	166
ירדן א' (מ)	80	—4	

	שער	שינוי	שער קודם
חברות להשקעה			
אלגר (מ)	95.5	+4.5	92.5
אלרן (מ)	180		178
פרפלים (מ)	199	+12	193
יצוא (מ)	88		86
זה (מ)	105	+6	102.5
אמפא א' (ש)	132	+3	129
דיסקונט (ש)	222	+6	210
פת (ש)	213	—7	
יפת ב' (מ)	140		
לאומי (ש)	196	+1	194
סחר חוץ (מ)	103.5		101
מזרחי ב' (מ)	118		113
פריון ב' (מ)	77	—3	77
כלל (ש)	115		115
שוק חופשי			
בבא (ש)	74.5	+0.5	73
לפידות (ש)	145	+3	137
לפידות (מ)	190	—5	
מניות בבורסה			
אי.די.בי. (ש)	206	—2	204
אבישר ● (ש)	77	—4	
7% בנק מסכ' לשיכון (מ)	121		120
6.5% כור (ש)	148	+1	148
7% צים (מ)	247		
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אגריק א' (מ)	אין מסחר		
8% אגריקו (מ)	אין מסחר		
7% פ' התעשיה (מ)	217		
6% פ' התעשיה ב' (מ)	162.5		
6% פ' התעשיה גג (מ)	99.5	+0.5	
6% פ' תעשיה גג 1	98.5		
גזית (ש)	61		

אגרות חוב	סגירה	שינוי
צמודות לדולר		
5% זוטא ים המלח (ש)	195.9	—0.2
5% אג"ת ים המלח (מ)	102.8	—1.2
6% חשמל חטיבה ב' (מ)	121.5	+0.5
וולפסון קלור מאיר 6.5% אג"ח (ש)	84.5	
הלוים 5	111.5	
הלוים 6	114	
הלוים 7	113.6	+0.4
הלוים 8	101.3	—0.3
הלוים 9	102.5	
הלוים 10	104.3	—0.2
הלוים 11	102.3	—0.5
הלוים 13	102.8	
הלוים 14	102.9	—0.2
הלוים 15	101.8	+0.2
הלוים 16	103	+0.2
הלוים 17	104	—0.4
הלוים 18	103.2	+0.2
הלוים 6 פדיון	110.1	
צמודות למדד		
קרן ורבית		
מלוה בטחון 1967		
סדרה א'	164.5	+0.3
סדרה ט'	164.2	+0.2
סדרה י"א	164.7	+0.2
מלוה בטחון 1968		
סדרה א'	146.4	+0.1
סדרה ה'	143.8	+0.3
סדרה כ"א	142.2	+0.1
מלוה בטחון 1969		
סדרה א'	139.3	+0.8
סדרה ט'	133.5	
סדרה כ"א	133.9	+1
מלוה קליטה 1962 אינדקס 132.6	147.5	
מלוה קליטה 1963 אינדקס 132.6	213	
מלוה קליטה 1964 אינדקס 138.5	193.7	
מלוה קליטה 1965 אינדקס 110.1	173.4	—0.4
מלוה קליטה 1966 אינדקס 18.7	147	

מפתח: ר"מ — רגילות בכורות; א' — מניה א'; ב' — מניה ב'; ג' — מניה ג'; (ש) — על שם; (מ) — מוכ"ז; בלתי מסומנות — מניות רגילות; ● — מוכרים בלבד; ✱ — קונים בלבד.

החברה לניהול קרנות בנאמנות בע"מ

	מחיר יחידה	מחיר פידיון	מחיר שוק
צבר	199.3	189.9	189.9
ארז	113.22	107.9	107.9
איתן	112.86	—	110.11

הנאמן: בנק הפועלים בע"מ

הסתערות על המלך

שחמט
בעריכת משה צ'רניאק

מאז ומתמיד היתה התקפה ישירה של המלך לנושא האהוב ביותר על ציבור השחמטאים. כלום יש לך בשחמט מראה יותר מלהיב מן ה־מלך, הנגרר החוצה באמצעות הקרבת אחד מכליו ונרדף ע"י שאר הכלים?

ב"ק הזדמנות זו ומלכו מקבל מט. 35. —, מה־ה1+; 36. מ—ז2, מה־ז2+; 37. ט—ה3, צ—ח8+; 38. מ—ג3, ה; 39. צ—ו1, מה—א3; 40. צ:ו5+, ו:ו5; 41. מה—ה×.

הכלים נועדו להקרבה

המסע האחרון, 12. —, צ—ח8+? מעיד שהשחור אינו מעריך כראוי הי סכנה הנשקפת למלכו. בדומה לדוגמא הקודמת הוא מפנה מקום ב־8 לפרש ומשלה את עצמו כי בכך יבלום את ההתקפה.

סיום משחק מס' 741
נערך בברית המועצות, 1962

סיפוב

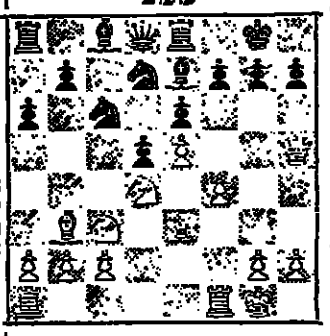

מרוכוב

13. פ:ד5!
פתיחת קווים מרשימה. מורפי, ב־כבודו ובעצמו, לא היה עושה זאת טוב יותר.
13. —, ה:ד5; 14. מה:ד7!!
לא לשווא כלמדים את השחמטאי: „היזהר מהקרבות על ו7". השחור ציפה רק ל־14. ר:ד5 והכין על כך 14. —, פד:ה5.
14. —, מ:ה7
אסור, כמובן, 14. —, מ—ח8 ב־של 15. פ—ה6.
15. ר:ד5+, מ—ה6;
אבוד לדעת. השחור מפסיד גם אחרי 15. —, מ—ו8; 16. פ—ה6+, מ—ו8; 17. פ:ד8+, מ—ח8; 18. פ—ו7+, מ—ו8; 19. פ—ה6+, מ—ח8; 20. פ:ח8, אך לא בצורה דראסטית כל כך.
16. הה+, מ—ח5; 17. ר—ה3+, מ—ה4; 18. ז3+, מ—ח3; 19. ר—ה2+.
לא רע גם המסע ה„שקט" 19. פ—ה6! הזוכה במלכה תוך איום פ—ה4×.
19. —, מ—ה4; 20. צ—ה4+, ה־שחור נכנע.
בלי להמתין להמשך: 20. —, מ—ו5; 21. צ—ח4× או 20. —, מ—ח5; 21. צ—ח4+!, ר:ח4; 22. ר—ו3×.

שחמט בישראל

ידיעות בקצרה אליפות המועדון „לסקר" ת"א, סיבוב רביעי: מלאכי ניצח את סמילטינר, משיאן את כהנא, צ'רניאק את וולפינגר, פלאס את גוטליב, בן־יעקב את פוס, גלוזמן את סוה. המשחק לביא־ראובן בן נסתיים בתיקו. הדירוג: מלאכי 4, צ'רניאק 3½, כהנא, פלאס 3, בן יעקב, ראובן, לביא 2½ ● אליפות המועדון „רסיי" מתקרבת לסיומה. שלושת המקומות הראשונים נקבעו סופית: יושע 11½, פלאס 11, וולפינגר 10½, על המקום הרביעי מתחרים פוס ויניש ● בתחרות בזק על „גביע יום העצמאות" בחדרה השתתפו 3 קבוצות בלבד: נבחרת עפולה, קבוצה צעירים ממרכז הנוער ת"א והקבוצה המקומית. נערכה תחרות „אישית" ובה ניצח קומאי עם 10 נקי מ־11. אחריו: אבני 9½, מלצמן, סלוצקי וכהן עם 7½ כ"א. בסיכום „קבוצתי" זכתה מרכז הנוער.

שחמט בעולם

ידיעות בקצרה התחרות הבינלאומית המסורתית בסאראייבו נסתיימה בנצחונו המפתיע של לסלו סאבו, בן ה־55. רב האמן ההונגרי צבר 11 נקודות ב־15 משחקים והקדים את פטרוסיאן 10½, קרס, הורט וינסה 9½ כ"א. ווקיץ 9, מטולוביץ 7½ ● צרפת יזהרה של ארגון האולימפיאדה בשנת 1974. הקונגרס הבא של פיד"ה ידון בהתמודדותה של ישראל (ולא כפי שפירסם בארץ אישתקד, אחרי הקונגרס בוונקובר, כי לישראל זכות אוטומטית במקרה שצרפת אינה מבטלת את האיפציה). עם זאת טובים סיכוינו כי אין כיום מדינות המעוניינות ליטול בידן משימה קשה זו ● התחרות אזורית ראשונה (במסגרת אליפות העולם ל־יהודים) נפתחה בוורניאצ'קה־בניה שביגוסלביה. אחרי 5 סיבובים מוביל מליך (גרמניה כזרחית) עם 3(1). אחריו: ריקאבינה (יוגוסלביה) 2½(2), ביביביב (בולגריה) וסבייהל (צ'כוסלובקיה) 2½(1) ● דרום־אפריקה פרסמה רשימת ה„רנקינג", בה נכללו 320(!) שחמטאים בקיטנים וביראשם פרידגוד (האלוף הנוכחי) עם 2367 נקי וקרון (אלוף לשעבר) 2234. פרידגוד יתמודד החודש עם אלוף רודזיה, דוגאלי, על המקום בתחרות אזורית.

נושא תחבולה — שח עקיף וכפול

עמדתו של הלבן עדיפה. הוא יכול לבחור בין תכניות התקפה שונות באגף המלך — להכפיל את הצריחים בטור ח' או להעביר את מלכתו לאותו טור, לפרוץ עמדות השחור ע"י 4ז ד־5, וכדומה. תגובתו של השחור באגף המלכה תהיה איטית יותר.

המסע האחרון: 23. —, רז—ו8; מאיים בהכאת הרגלי ב4 (לא מייד 23. —, פ:ב4, כי אז 24. צ—ב1, ר—ו8; 25. ר—ד2). הלבן יכול להמשיך 24. ר—ד2 ואחרי 24. —, ר:ב4; 25. ר:ב4, פ:ב4; 26. צו—ב1, פ—ג6; 27. פ:ב5 יזכה בעדיפות. אך הוא מוותר על דרך בטוחה זו לטובת תחבולה מעניינת.

סיום משחק מס' 740
אליפות „לסקר" ת"א, 1972

וולפינגר

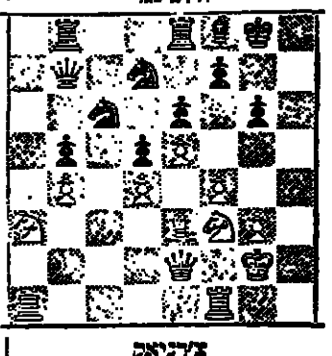

צ'רניאק

24. פ—ה5!, ר:ב4;
השחור נאלץ להסתכן: הגנה סבירה לא תציל אותו, למשל: 24. —, ר—ו7; 25. צ—ח1, פ—ו8; 26. מ—ו1, פ—ה7; 27. ו4 ואין מנוס מפני התמורה מה—ה2, פ—ה7 ר פ—ו6+ עם הכרעה.
25. מה—ו4, פ—ה7;
הגנה יחידה מפני האיום 26. מה—ח4; השחור מקווה עתה להחליף מן הסכנה. אך הלבן הכין לו הפתעה.
26. ה5!!
מסמר התחבולה. אם 26. —, ו:ה5?? או 27. פ:ה6++ ומט במסע הבא. ובינתיים מאיים הלבן ו6+.
26. —, ה:ו5; 27. צ:ה5!
גם עתה אסור להכות את הצריח בשל פ—ה6++. ובינתיים מאיים הלבן בהכאה על ה. היכול השחור להגן על נקודה ז? א) 27. —, צ—ז7 (או צ—ו8); 28. צ:ז7!!, צ:ז7; 29. פ—ה6+, מ—ו8; 30. מה:ו6+ ומט בלתי נמנע. או ב) 27. —, פ—ו8; 28. פ:ז7; (זוכה גם 28. צ—ח1), 28. —, פ:ז7; 29. צ:ז7+!, מ:ז7; 30. צ—ו1+, מ—ז7; 31. ר—ה6+!, מ—ח8; (31. —, מ:ה6; 32. צ—ו1 ומט בלתי נמנע), 32. מה:ו6 עם התקפה מכרעת.
המסע הבא של השחור יוצר סיכוי נגד והלבן נתבע לדיוק רב בהמשך התקפתו.
27. —, פג:ה5!; 28. ד:ה5, ד4+;
29. פ—ו3, פ:ה5;
הכרחי כדי להגן על ז. אם 29. —, צ—ה7; או 30. ר:ז7, ר—ג5; 31. ה6+, ו6; 32. צ:ו5 הלבן זוכה.
30. ר:ז4, ו6
אסור 30. —, ר—ג5; כי אז 31 צ:ה7+, מ—ו8 (משחרר את האיום פ:ו4) 32. צ:ב7, פ:ו4; 33. צ—ו7+ ומט בפרש, אך נשאלת השאלה: האם עדיין אסורה הכאת הצריח? הבה נראה: 30. —, ז:ו5!!; 31. פ—ה6+, מ—ו8; 32. מה—ו7+, מ:ה6; 33. מה:ו5+, מ—ז7; 34. מה:ו5+, צ—ה6; 35. פ—ג2!; ומאיים גם צ—א7. ללבן סיכויים לנצחון, אם כי אין הדבר פשוט כל כך. מכל מקום היה זה, לגבי השחור, המשך הטוב ביותר.
31. צ:ה5!
זוכה כנראה גם 31. ר:ה5, ו:5; 32. פ—ה6++, מ—ו7; 33. מה—ז7+, מ:ו6; 34. מה:ו6+, פ—ו5; 35. צ—ו1+.
31. —, צ:ה5;
אך 31. —, ו:ה5; 32. מה—ח4!, מ—ו8; 33. פ—ג2!, ה:ד4; 34. צ—א6! וזוכה. אכנם עתה אין זו הדרך היחידה לנצחון.
32. ר:ה5, ר—ג5+; 33. ר—ו4, צ—ה8; 34. פ—ה6+, מ—ו7; 35. פ:ג5;
פחות ברור 35. פ—ו8+, צ:ו8; 36. ר:ג5, צ—ח8!; אחרי המסע ב־טקסט יכול השחור להכנע. הוא מת־

קצר וקולע

הרי שני משחקי „מיני" בעלי שרק תחבולני.

לבן: דה רוזיה
שחור: דוארטה
אליפות בראזיל 1959

1. ד4, פ—ו6; 2. ג4, ז6; 3. פ—ג3, ר—ז7; 4. ה4, ד6; 5. פז—ה2, פב—ד7; 6. פ—ו3.
רעיון מעניין, שלא זכה משום־מה לפופולריות רבה יותר. המגמה: להתקיף באגף המלך.
6. —, ה5; 7. ד5, א4; 8. ר—ה2, פ—ג5; 9. ח4, ח5;
בא בחשבון 9. —, ח6; 10. ר—ה3 (10. ה5? ד:ה5;), 10. —, 0—0; 11. מה—ד2, מ—ח7.
10. ר—ה5, 0—0?;
משגה, המאפשר ללבן התקפה מוחצת. הנכון הוא 10. —, מה—ד7; למשל: 11. 0—0, פ—ד4; 12. ו3, פ—ו6 עם סיכויי נגד טובים.
11. ר:ה6!
הקרבה זו ממחישה את הרעיון הפיתוחי שהחל במסע 6. פ—ו3.
11. —, ז:ה6; 12. פ:ה5, מ—ז7;
שיא האופטימיות! הוא הולך לגבן (במלך!) על פרשו הרתוק. אך קשה לפגוע לשחור הגנה משביעה רצון, למשל: 12. —, פג—ז7; 13. צ—ח3 או 12. —, ר—ח8; 13. מה—ח3 הזוכה.
13. מה—ד3, פ—ו6; 14. פ:ה7, מ:ה7; 15. ה5, צ—ח8; 16. ה6+, מ—ו6; 17. הו1!
מאיים לזכות במלכה (18. ר:ו6). כנגד 17. —, מ—ז7; יכריע 18. צ—ה6.
17. —, מ:ה5; 18. מה—ה3+ ו־מט במסע הבא.

לבן: שמאבן
שחור: אוקמפו
מר־דל־פלאטה, 1971

1. ה4, ה5; 2. פ—ו3, פ—ג6; 3. ר—ב5, א6; 4. ר:ג6, ד:ג6; 5. 0—0, ר—ד6; 6. ה3, ה:ד3, ה5; 7. ד3.
אם הלבן מסתפק בשוויון העמדות הוא יכול אף להמשיך 7. ה:ד4 !! ו1, ה:ד4; 8. ז3, ז:ו3; 9. מה:ו3.
7. —, מה—ו6; 8. פב—ד2, פ—ה7;
9. צ—ה1, פ—ו6; 10. ה:ד4 ?
משגה תיאורטי ידוע. יש לשחק קודם לכן 10. ד4!, למשל: 10. —, ה:ד4; 11. ה5, או 10. —, ר—ו6 ורק עתה מותר 11. ה:ד4, ה:ד4; 12. פ—ח2, צ:ח2; 13. מה:ד4 עם סיכויים שקולים (פכמן — לבדיאל, 1967).
10. —, ה:ד4; 11. פ—ח2, ז3!;

בעיה מס' 675
ה. ביניגר, 1930

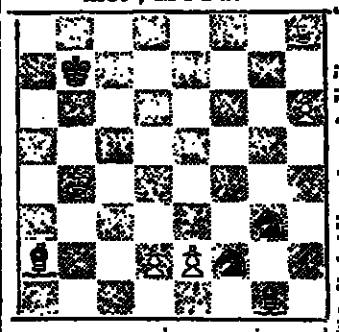

הלבן מתחיל וכופה תיקו

התזורת כלי אינה מספקת את ה־שחור (11. —, צ:ה2; 12. מה:ד4).
12. פ—ו4,
גם בדרכים אחרות לא ניתן להחלץ מן הסכנה. למשל: 12. ו:ד3, ר—ג5+; 13. מ—ח1, צ:ה2+!; 14. מ:ה2, מ—ה7 ומט בלתי נמנע. או 12. מה—ד3, ר—ג5; 13. צ—ו1, פ—ד4; ואין מנוס מפני מה—ח6—ח1×.
12. —, מה—ד4; 13. ו:ד3, ר—ג5+; 14. פ—ה3, ר:ה3+; הלבן נכנע. הוא מאבד את מלכתו.

בעיה מס' 676
י. זלמן, 1939

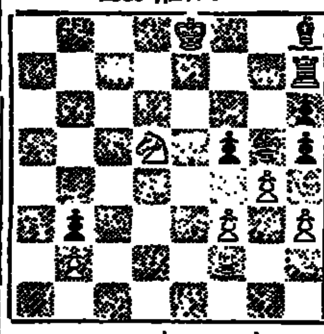

הלבן מתחיל וכופה תיקו

פתרון הבעיות

מס' 673 (דוברסקי): 1. 4ז.
מס' 674 (דוראויל): 1. ב3!, ר:ב3; 2. צ:ב5, צא—8א!!; 3. צ—א1!!, ר—2ג; 4. צ—ב2, ר—ד3; 5. צ—3א, ר—ג4; 6. צ—ב4, ר—ו1; 7. מ—2ו, ר:ה3; 8. צ—א1!, 5ז; 9. מ—3ז הוכה.

איסור כניסה

יד השבוע: דרום מחלק. מזרח־מערב פגיעים.

צפון
♠ A J 9 5
♡ 10 5
◇ 8 2
♣ A Q 9 6 2

מערב
♠ 3
♡ Q J 9 7 6
◇ A J 7 3
♣ 10 4 3

מזרח
♠ Q 7 2
♡ K 8 4 2
◇ Q 10 9 4
♣ 8 7

דרום
♠ K 10 8 6 4
♡ A 3
◇ K 6 5
♣ K J 5

ברידג'

בתחרות קבוצות הגיעו דרום־צפון לחוזה סוטי של „4 ספייד" בשני החדרים, לאחר מהלך הכרזה שיגרתי למדי.

בחדר הפתוח התחיל מערב את ההגנה עם ה־Q הארט, שנלקח על־ידי ה־A ספייד בדומם והמשיך משם עם ה־9 ספייד. מזרח שם ספייד נמוך והכרוז החליט לעלות עם ה־K ספייד בעוד מערב משליך הארט (הכרוז הניח כי קלפי הספייד אצל המגינים „צריכים" להתחלק 2:2 היות שלא בידו ולא בדומם נמצא קלף בודד בשום סידרה).

עתה ניסה הכרוז להיפטר מקלף ההארט הנמוך בידו באמצעות קלפי הקלאב בדומם. הוא משך שתי לקיחות גבוהות בקלאב בידו והמשיך בקלאב שלישי. אולם מזרח חתך ללא דיחוי את הקלאב השלישי עם ה־Q ספייד. מזרח משך לקיחה שניה עם ה־K הארט, ואחר כך ציחק את ה־10 דיאמונד. הכרוז לא יכול היה להימנע מלהפסיד שתי לקיחות בסידרת הדיאמונד, והוכשל בביצוע החוזה בהפרש של לקיחה אחת, כאשר הוא משיג תשע לקיחות בלבד.

אותו החוזה בוצע בקלות יחסית בחדר הסגור הודות לקו משחק הרבה יותר מתלה מצד הכרוז, שהדגיש עד כמה גרוע שיחק הכרוז בחדר הפתוח. גם בחדר הסגור התחיל מערב את ההגנה עם ה־Q הארט. הכרוז נעצר לחשוב והיטב כי יש לו ארבעה מפסידים אפשריים: אחד בספייד, אחד בהארט ושניים בדיאמונד, אם הכל יושב רע לגביו.

לפיכך החליט הכרוז שביצוע החוזה יהיה בטוח רק אם הוא יוכל לאסור את הכניסה לידו של מזרח, על מנת לפתוח משם את סידרת הדיאמונד. הכרוז החליט להימנע מ־לזכות בלקיחה הראשונה ואיפשר ל־Q הארט לזכות בה. מערב המשיך בהארט שנלקח על ידי ה־A הארט ביד הכרוז. זה המשיך בספייד אל ה־A ספייד בדומם וחזר משם עם ה־9 ספייד. כאשר מזרח שם ספייד נמוך, עקף הכרוז עם ה־10 ספייד בידו וזכה בלקיחה, בעוד מערב משליך הארט.

עתה משך הכרוז את ה־K ספייד ולכד את ה־Q ספייד מיד מזרח. „הטיפול" בסידרת הקלאב איפשרה לכרוז להשליך שני קלפי דיאמונד על קלפי הקלאב הגבוהים בדומם, ולבסוף הפסיד הכרוז לקיחה יחידה בדיאמונד, כאשר הוא מבצע 11 לקיחות בביצוע החוזה.

הקוראים יבחינו: שגם אם היתה העקיפה בספייד נכשלת, ומערב היה זוכה בלקיחה עם ה־Q ספייד, היה החוזה מתבצע על־ידי הכרוז. „איסור הכניסה" על כורת היה נשאר ב־תוקפו ובכל מקרה היתה ההגנה מ־סוגלת לזכות רק בלקיחה אחת בדיאמונד. זה היה משאיר לכרוז עשר לקיחות לביצוע המשחק.

תחרות ארצית בבאר־שבע

התחרות ארצית לזוגות ולקבוצות ייערכו היום ומחר בבית־העם בבאר־שבע. היום אחה"צ תתקיים התחרות ארצית לזוגות על גביע „העצמאות" שתימשך גם הערב. הול־מחר בבוקר תתקיים באותו מקום התחרות ארצית לקבוצות על גביע „פרידמן" ז"ל.

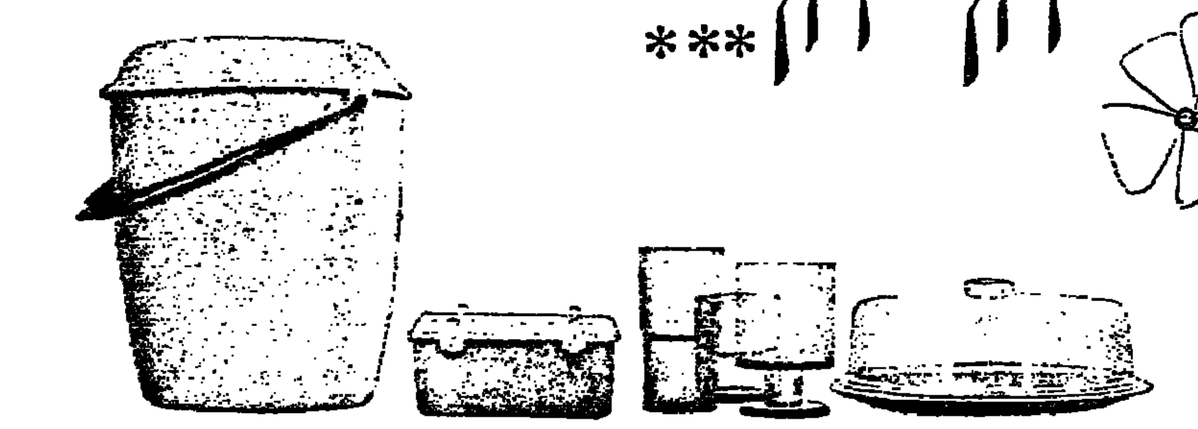

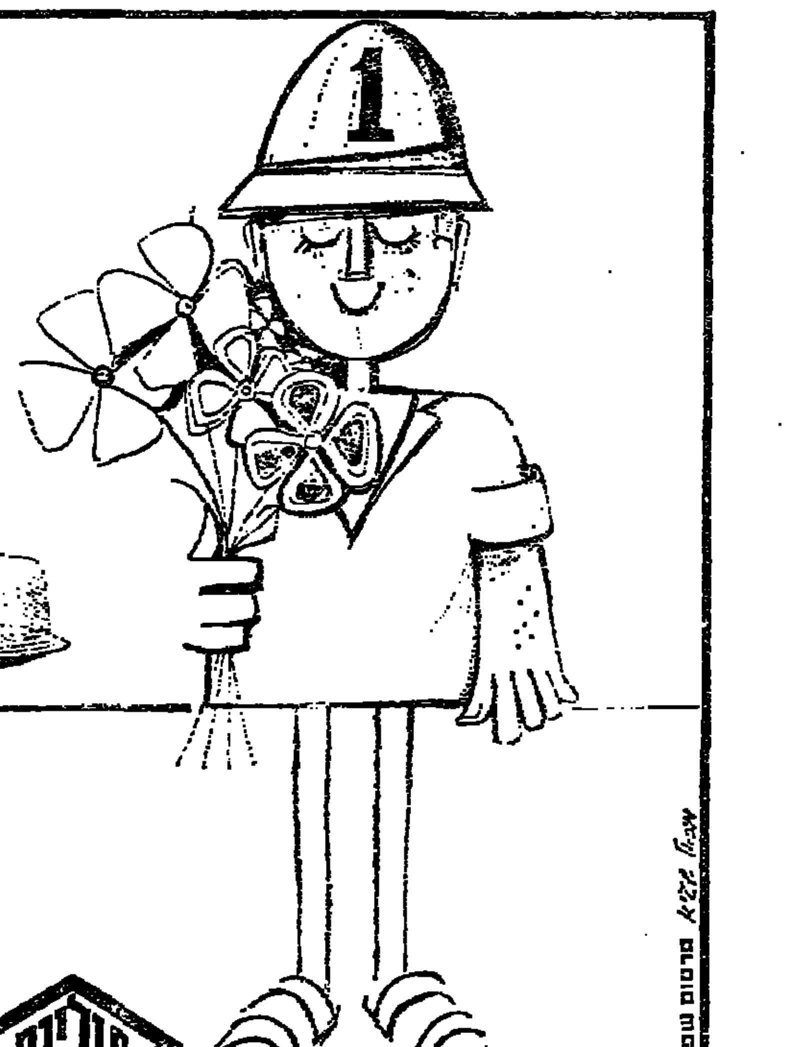

חן חן***

ושוב חן, חן, לכם קהל הצרכנים הנכבד על שבחרתם בנו כטובים ביותר. היה לנו כדאי להתאמץ, להשקיע הכנון, חומר פלסטי מעולה ועיצוב מושלם בכל אחד ממוצרינו. כוסות, ספלים, צלחות, דליים, פנשים ועוד עשרות כלי בית של חוליות, זכו באמונכם והורמו על ידכם בסקאל דעת קהל של „ידיעות אחרונות" כטובים ביותר.

חוליות העשית פלסטיקה, מיצרת כלי בית, מושבים למכוניות, צנרת מיכלי דיחה ואביזרים שונים מפלסטיק — כולם באיכות מעולה ובהדור סביר.

כדאי לקנות מוצרי חוליות.

תעשית פלסטיקה חוליות

חוליות פלסטיק

המפעל: קבוצת שדה נחמיה ד.נ. הגליל העליון טל: 37: 067-40736
המחסן: ת"א רח' המלך ג'ורג' 18 ג' סמטה אלמונית 7 טל: 625464

פירצה בחומת השכר

חברי אגד תובעים משכורת של 1200 ל"י "נטו" לחודש

מאת שלמה גרבר

החלטתה של הנהלת אגד להעלות את משכורת חברי הקואופרטיב מ־1200 ל־1340 ל"י בחודש, ולאחר מכן ל־1650 ל"י בחודש, אף כי כללה במשכורות את דמי הכלכלה ומאמץ הקיץ ששולמו עד כה בנפרד, עוררה סערת־רוחות רבה הן בחוגים ממשלתיים הן בחוגי ההסתדרות. הדבר בא לידי ביטוי בשאילתא שהוגשה בוועדה המרכזת של ההסתדרות, אשר בתגובה לה הודיע מר י. בן אהרון, כי ההעלאה איננה תופסת עד לאחר שיתקיים בירור. גם סגן שר התחבורה גד יעקובי ביקש את כלכלני המשרד לבדוק את העניין.

מחוגי אגד קשה היה לקבל הסבר על ההעלאה בשעור כה גבוה, הם הסתפקו בתגובה יבשה, בה נאמר כי ההעלאה היא במסגרת מדיניות השכר הרשמית וכי היא נובעת משינויים במרכיבי השכר בלבד; שלא ישפיעו על ההוצאה הכוללת לשכר החברים. אולם אם נבדוק את פרטי ההעלאה והשלכותיה יתברר, כי תשובה זו איננה עומדת במבחן המציאות.

שכר חברי אגד בתחילת השנה עמד על 1200 ל"י, כפי שהיה גם שכר חברי קואופרטיב דן. בהתאם למדיניות השכר הרשמית היתה ההעלאה צריכה להסתכם בתוספת היוקר בשעור של 5% ובהעלאת שכר בשעור של 3%, כלומר ב־8% בלבד, או ב־100 ל"י בקירוב. האמנם קואופרטיב דן העלה את שכר חבריו ל־1300 ל"י, בעוד שהנהלת אגד הוסיפה לכך גם 3.5% תחילת שכר, כך שמשכורות חברי אגד הועלה ל־1340 ל"י.

אולם בינתיים החלה להתעורר בקרב חברי אגד תסיסה רבה, בעיקר עקב הגידול הרב במנגנון המשרד של הקואופרטיב, לאחר צירופה של סיעת האופוזיציה להנהלה, בהתאם להסכם שנעשה בשעתו לשם השגת „שלום בית" בקואופרטיב. לפי הסכם זה היה על אנשי האופוזיציה להוות 28% בקרב ההנהלה וממלאי התפקידים. אולם כאשר הגיעו לביצוע, לא באו נציגי האופוזיציה בתפקידים השונים במקום נציגים של הסיעה השלטת דאז, שהיו צריכים לוותר על מקומם, אלא נוספו עליהם. כך נוצר מצב של גידול רב במספר ממלאי התפקידים השונים, דבר שהביא בהוצאות נוספות למשרדים, מזכירות, מכוניות פרטיות …

תופעה זו גרמה להתמרמרות ולתסיסה רבה בקרב החברים מן השורה. בהעדר אופוזיציה החלה התארגנות של חברים בתוך הסניפים, והללו החלו להתאסף ולהשמיע האשמות חמורות נגד ההנהלה על בזבוז והוצאות ראווה. המצב הגיע לכך שההנהלה נאלצה לקבל משלחת של שני נציגים מכל סניף, שליחי 35 סניפים ברחבי הארץ, כלומר משלחת בת 70 איש. המשלחת הגישה תביעות … להפסקה מיידית של ניפוח המנגנון, הבזבוז וההוצאות הראוותניות … לחסכון ולניצול העבודה, … העלאת משכורת החברים ל־1200 ל"י ברוטו ל־1200 ל"י … תביעה נוספת שהועלתה היתה … את האיחוד עם דן, אשר … החברים אין צורך בו …

הנהלת אגד נאלצה למצוא דרכים להעלאת השכר כדי להרגיע את החברים מבלי לעקוף את מדיניות השכר הרשמית. הוחלט להעלות שוב את משכורת ה־1340 ל־1650 ל"י ברוטו, אך לכלול בה גם את דמי הכלכלה ודמי מאמץ הקיץ, אגב הג־דלת תשלומים אלה. דמי הכלכלה, הם כ־50 אגורות לשעת עבודה, למעשה נעו בין 5 ל־6 ל"י ליום … שעות נוספות, הועלו ל־7 ל"י … עבודה. למעשה יש בכך העלאה של כ־50 ל"י בחודש. דבר דומה … גם לגבי מאמץ קיץ. … נובע מתוך ההעלאה בשכר … דמי הכלכלה ומאמץ הקיץ, ש־… קיבלו גם בעבר אך בנפרד … המשכורת, יתברר כי חברי אגד … העלאת שכר של כ־22.75%

לפי הסידור הבא: 5% תוספת יוקר; 3% העלאה בהתאם למדיניות השכר; 3.5% תחילת שכר; ועוד כ־11.25% הפרשי דמי כלכלה ומאמץ קיץ.

פרמיות ושעות נוספות

אולם יש לדעת כי אין העלאה זו במשכורת החברים משקפת את כל ההכנסות של חברי אגד. אחד המרכיבים החשובים ביותר בשכר החברים הוא ההכנסות מפרמיות ומעבודת שעות נוספות. מאחר שהפרמיות ודמי השעות הנוספות הן פונקציה של השכר, הרי שיהיה צורך לחשבן משכר כולל של 1650 ל"י לעומת 1200 ל"י לפני כן. יוצא, איפוא, כי הפרמיות ודמי השעות הנוספות יגדלו גם הם ב־37.5%. ואם נביא בחשבון כי ההכנסה הנוספת של חבר אגד מפרמיות ושעות נוספות נעה בין 500 ל"י ל־800 ל"י בחודש, ויש הנוהגים יותר מכך, וכי הכנסה זו נהנית מהקלות במס הכנסה, הרי יתברר שלמעשה יגדל שכר החברים ב־200 עד 300 ל"י נוספות על המוצהר על־ידי ההנהלה.

מצבם של חברי הנהלת אגד הוא ללא ספק קשה ביותר. מצד אחד הם עומדים בפני לחצים כבדים של אלפי החברים־הבוחרים, המאיימים על עתידם כחברי ההנהלה, והם חייבים למצוא דרך להרגעת הרוחות. ההנהלה אף הודיעה על קיצוצים וחסכון במנגנון. בהוצאות רכב וטלפון לעצמם ולויתור ממלאי התפקידים, וגם ביטול הכניה של ביחול מרוזבי, שהיה מגדיל את המנגנון עוד יותר.

מאידך הם צפויים ללחצים הן מצד הממשלה הן מצד ההסתדרות, להימנע מהעלאות בשעורים כה גבוהים, העלולים לשמש תקדים חמור ביותר בתחום השכר במשק, בייחוד נוכח ההתנגשות של פרשת עובדי התחזוקה באל־על, בה עמדה הממשלה וההנהלה בתקיפות נגד תביעות מופרזות של הסבת תנאי השכר.

ואמנם מיהרה הנהלת אגד להבהיר, כי אין עדיין החלטה על ההעלאה של משכורת החברים וכי הדבר הועלה כהצעה בלבד, הטעונה עוד בירורים והכרעה, וזאת למרות שקראתי על ההחלטה במו עיני בברוז שהופץ על ידי ההנהלה בין החברים. עוד החליטה ההנהלה כי על אף העלאת המשכורת, יוסיפו גם להבא לחשב את הפרמיות ודמי השעות הנוספות על בסיס השכר הקודם, כלומר 1200 ל"י בחודש. זוהי החלטה שקשה יהיה לעמוד בה לאורך זמן בגלל לחץ החברים. ואין ספק שבמוקדם או במאוחר יחליטו להתאים את הפרמיות ודמי השעות הנוספות לשכר המוגדל החדש.

השאלה היא אם יצליחו חברי אגד להוכיח את כוונתם ולשכנע את ההסתדרות והממשלה, כי ההעלאה היא „במסגרת מדיניות השכר ואיננה חורגת ממנה", וכי היא מהווה למעשה „שינויים במרכיבי השכר ללא הגדלת ההוצאה הכוללת על שכר", בשעה שכל חבר יהנה מהכנסה נוספת של כמה מאות ל"י בחודש, אם אמנם תבוצע ההחלטה כלשונה.

פיתוח מרחב אשדוד – אשקלון

האיזור יהיה מוקד משיכה שיתחרה בגוש דן

מאת עמוס חדד

תכנית לפיתוח מרחב אשקלון־אשדוד, שהכין צוות המכון לתכנון ולפיתוח, בראשותו של ד"ר דן סהאן, בשביל אגף הפרוגרמות במשרד השיכון, קובעת חמש מטרות לפיתוח האזור הפשר לשמש מוקד מתחרה לאזור גוש דן.

ניצול מירבי של מיקומו הגיאוגרפי של האזור כחוליה מקשרת בין שלושה מוקדים ברמה ארצית — תל־אביב, ירושלים ובאר־שבע; פיתוח המוקדים הפנים אזוריים הכוללים את הנמלים (כמוקדים ברמה ארצית), אתרי הנופש וחופי הרחצה (כמוקדים ברמה אזורית) וערי השדה כמרכזי שירותים לעוברי־דרך ולסביבתם הכפרית; יצירת מערכת נתיבי התנועה ברמה אזורית אשר תשולב במערכת הארצית; מיקום מפעלי תעשיה ומתקנים הנדסיים בעלי פוטנציאל זיהום תוך התחשבות מירבית בתנאים המטאורולוגיים ובתנאי הטופוגרפיה; הרחבת הבסיס הכלכלי של ערי האזור והעמדתו על מגוון מתאים, שיאפשר גמישות בתנאי הזעזועים במשק.

התכנית מבוססת על התפתחות האזור החל מהמאה ה־19, כאשר היה האזור דל אוכלוסין וחקלאותו עניה מאד. במחצית הראשונה של המאה ה־20 התפתח האזור הרבה. בסקטור הערבי הורחב מגוון הגידולים ובסקטור היהודי הוקמו 18 ישובים חקלאיים רובם קיבוצים. מאז 1948 הוקמו באזור המון עיירות. הראשונה בהן אשקלון (אוהרה במג'דל שהיתה העיר הערבית המרכזית באזור). הערים האחרות לפי סדר הקמתן: קרית־מלאכי, שדרות, קרית־גת, אשדוד.

מאז קום המדינה הוקמו באזור 90 ישובים חקלאיים, המונים יחד עם הישובים של טרם־העצמאות 115 כפרים, מושבים, מושבים שיתופיים, קיבוצים, מרכזים כפריים ומוסדות. התנופה העיקרית לפיתוחו החקלאי של האזור ניתנה על־ידי קו ירקון־נגב, שהפעלתו הביאה להקמת חבל לכיש. התנופה העיקרית לפיתוח עירוני־תעשייתי של האזור קשורה בהפעלתו של נמל אשדוד (1965), ותמריץ נוסף ייתן לאזור אם יוצמדו לנמל הנפט באשקלון (שהוקם ב־1970) מפעלי ייצור של נפט ומוצריו על החוף.

מאז מלחמת ששת הימים הפך אזור התכנון מאזור שוליים לאזור בעל מעמד של חוליה פנימית מקשרת בין מוקדי פיתוח לאורך החוף של ישראל ורצועת עזה וסיני ולאזור המגע עם מישור החוף ועם כיווני הצירונים של רכס הרי יהודה.

זיהום־אויר

התכנית קובעת כי באזור התכנון שוררים תנאים מטאורולוגיים המאפשרים זיהום אויר, וביחוד בחורף. רוחות בעלות עוצמה נמוכה מ־6 קשר לשעה (עוצמה המאפשרת זיהום אויר) שכיחות באזור בעיקר בשעות הבוקר. פיתוח תעשייתי ופיתוח מתקנים להפקת כח חייבים להביא בחשבון תכונות אלה בשעה שקובעים מיקום מתקנים בעלי כושר זיהום.

אשר להשתיה הקיימת באזור התכנון, קובעת התכנית כי לפי כמות המים באזור (הנהון מהיזה לנפח אשקלון בלבד) הן מנקודות מקומיים הן ממקורות חוץ יעבדו לרשות האזור להתרחבות עירונית עד 1980, כ־7.7 מיליונים מ"ק (לאחר הפחתת מכסות המים החזויות לחקלאות והפחתת המים לתעשיה ובגורים). כמות מים זו (כ־7.7 מיליונים מ"ק) תספיק ברמה של 80 מ"ק לנפש לשנה, לקליטתם של כ־96 אלף תושבים באזור — ללא הרחבה בהקצאת המים לתעשיה.

תחנות־כוח

בפרק הדן בתחנות הכח נאמר כי לשלושת הכורים הגרעיניים אשר אחד מהם פועל ככור מחקר באזור נחל שורק, אחד שימוקם באזור ניצנים ואחד שימוקם ליד זיקים, יהיו כורים דו־תכליתיים — הפקת כח והמתקת מים. בסביבת שני הכורים מוגדרים שני אזורים: האחד, אזור סגור ברדיוס עד חמישה ק"מ מהכור אשר בו אסור כל פיתוח המחייב איכלוס קבוע. ניתן להקים בו מבני תעשיה ומתקני נופש בתנאי שיובטח פינוי מהיר. השני, אזור התושבים אשר בו אסור להקים אזורים צפופים וריכוזים עירוניים בני יותר מ־5000 נפש. גם באזור זה ניתן להקים מבני תעשיה ונופש בתנאי שיובטחו אמצעי פינוי נאותים.

השפעתם של הכורים היא בכך שמנעתם באפשרויות ההתפתחות האורבנית של אשדוד ואשקלון לאורך רצועת החולות. עקב מציאותה של קרקע חקלאית המעובדת באינטנסיביות ממזרח לערים, מוגבל למעשה תחום התפשטותן. כמקור פוטנציאלי לזיהום רדיואקטיבי מהווים הכורים מעין „מגבלה פסיכולוגית" לפיתוח. בשלב זה, הוחלט להתייחס למגבלות הכורים כאל מגבלה נתונה. לגבי העתיד, מומלץ כי טרם הקמתו של כל כור תיבדק נחיצותו המיידית ויבחנו אפשרויות מיקום אלטרנטיביות. בכל מקרה, במידה שיוחלט להחליף את הכור הגרעיני בקומפלכס של תחנות כוח טרמיות, יועדף כור גרעיני עקב האפקט השלילי היומיומי של זיהום אויר, שמקורו בתחנות כוח טרמיות.

המים הצירונים ברחובות, באר־שבע ותל־אביב, בהשוואה למצב בערי האזור. כתוצאה מכך האוכלוסיה החזקה ובעלת הרווחה הכלכלית אינה נוהה למרכזים עירוניים באזור. רחובות ואשקלון הם המרכזים העירוניים העיקריים המספקים שרותים מגוונים לתושבים באזור. קרית־גת החלה רק לאחרונה את קטריה המרחבים והרחבת תחום השפעתה. לאחרונה החל להתכוון תחום שרותים עם אשדוד המושכת קהל קונים מהישובים הכפריים בסביבת של רחובות ואשקלון.

מוקד משיכה

התכנית קובעת כי עקב היות האזור באזור שוליים עד למלחמת ששת הימים, טרם מיצה את מירב פוטנציאל הפיתוח שבו. עם פתיחת הגבולות לאחר המלחמה נעשה האזור חוליה פנימית מקשרת בין מוקדי פיתוח ברמה ארצית באזורים שמצפון, מדרום וממזרח לו. העתודות הקרקעיות ומוקדי הפיתוח הנמצאים באזור הגבולות הצפויות כגוש דן המונה כמיליון נפש, מאפשרת להניח כי האזור עשוי להיות מוקד משיכה שיתחרה לגוש דן.

עם הרחבת התעופה — כאמור בתכנית — יידרש בקרוב מאד איתור של שדה תעופה בין־לאומי גדול. והתנאי של שדה כזה קיימים הציגה אחהית. עם הגברת חשיבות של הדרום, הצפיפות ההולכת וגוברת בגוש דן והעובדה שבאזור הדרום עדיין בנויים מרחבים בהיקפים לפיתוח שדה בין־לאומי גדול. נראה בשלב זה כי האזור המתאים ביותר לנמל האויר הזה בביכורים שמצפון לבאר־שבע. שדה זה יחייב קיום קשר מהיר עם תל־אביב ועם ירושלים כאחד.

אשר לקשרים עם יהודה ושומרון ואפילו עם ירדן (בימי שלום), יהיו אלה קשרים הדוקים במיוחד עם רצועת עזה. יש להניח שקשרים אלה ייקיימו בעיקר דרך באר־שבע, כי דרכה העיקה נחה יותר. כן יש לצפות, שהתפתחותה של רצועת עזה מבחינה כלכלית הגדל והכן אף כי הוא צריך בהקמת נמל. אם נמל כזה לא יוקם, יש להניח כי נמל אשדוד ימלא את התפקיד של נמל מוצא ליהודה ושומרון, ואכן בשנים האחרונות נתרכז גידול צנוע של תנועת הסחורה בנמל אשדוד שמקורה בצרכי יהודה ושומרון.

התכנית קובעת כי הכנות אלה מכתיבות הקמת מידית של מערכת התחבורה בהירות שיחברו את המוקדים ויענו על הדרישות הגישה שיתוצרו.

המערכת העירונית

אשר למערכת העירונית, מסכם הצוות כי מערכת הישובים העירוניים באזור מאופיינת על־ידי היעדר היארכיה ברורה של המוקדים השונים. פרט לאשדוד, שהיא עיר נמל ותעשייה, ניטשטש האופי המקורי שיועד לערי האזור. כמהגשמת התחרות בין אשדוד ואשקלון כהראשונה מושכת אליה התפקידים - בתחום המינהל הממשלתי, שהיו קודם לכן בשליטתה הברורה של אשקלון.

הערים קרית־מלאכי ושדרות, לא פיתחו את התפקיד המתוכנן כמרכזי שרותים לסביבה החקלאית ואימצו לעצמן תעשיות. בשתי הערים עיקר הפיתוח התעשייתי נעשה על־ידי הסקטור החקלאי שבקרבתן, המנצל את העיירות כמאגר לכוח עבודה. יש גורמים המשפיעים על תחומי ההשפעה העירונית האלה בעיקר התלוה בתחבורה הציבורית. פרט לאשקלון, כאליה ומבגה שרות אוטובוסים בסדר, אף מרכז עירוני אינו מקיים קשר אוטובוסים מסודר לסביבתו.

רמת השרותים גבוהה יחסית במר־

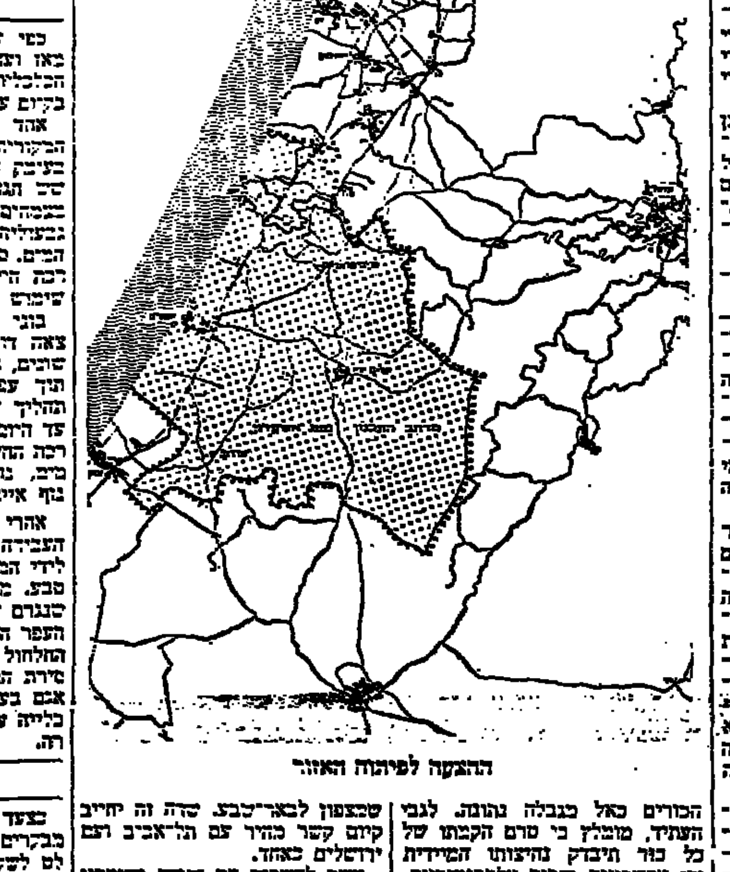

ההצעה לפיתוח האזור

שמורת הציפורים

הכנרת משלמת על השגיאות שנעשו בשמורת החולה

מאת נחמן פביאן

כשהחלו הרחפורים בעבודת ייבוש החולה בשנות ה־50 החליטו מתכנני המפעל, אנשי הקרן הקיימת, להועיד שטח של 3100 דונם, בתוך 50 אלף הדונם של התכנית, כשמורת טבע. השמורה הוקצה לא בשטח האגם, כי אם בשטח אחר הקרוב אליו. ניתן לומר שהשמורה נוצרה באופן מלאכותי.

מטרת השמירה להבטיח המשך קיומו של עולם החי והצומח הקדום לבי החולה, לצרכי הצפיות, ליבוד הנופש. לכשרה זו הוכשרו דרכי גישה עד לסוללה, נקבעו נקודות תצפית והובאו סירות מנוע לצריכה סיורים מודרכים.

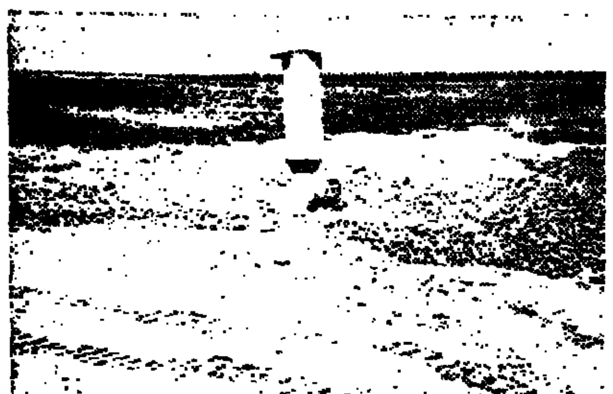

שטחי בצה בשמורת החולה

הניסיון שנכשל

כשם שהמצים במפעל ייבוש החולה באו ועד היום מהבחינה החקלאית־כלכלית, כך נכשלה גם השמורה בקיום עולם הצומח והחי של החולה. אחד הדברים שייחדו את החולה המקורית היה „ההגירה", בשל השונו בעומק האגם בנקודות שונות ננעוד של חגורות צמחיה בסוגים שונים, שבמהם הסוביצים ועד לצמחים שבעליהם או גוציהם ניבאו בצל המים. סביב כל חגורה התפתחה מערכת חיים שהיתה מותנית על השימרים בבחזור מים טבעיים.

בוני השמורה ביקשו להשיג תוצאה דומה על־ידי קביעת מפלסים שונים, אולם המים החלו לחלחל אל תוך עפר החוללות ואט את החל התליך של יבוש השמורה, שנמשך עד היום. תהליך זה שיבש את מערכת החיים בשמורה ואת נופיה (אגמים, נחלים זורמים, נוף בריכות, נוף איים ושלוליות).

אחרי משא ומתן שנמשך שנים העבירה הקרן הקיימת את השמורה לידי המדינה — לרשות שמורות הטבע. מומחי הרשות גילו, כי הנזק שנגרם על־ידי חלחול המים לסוללת העפר הוא מעבר ליבוש. נסתבר, כי החלחול ואבדן המפלס יחד עם רצף סירת המנוע והפרעות המבקרים באגם בעונות הקינון, עלולים להביא כליה על חלק גדול מן החי בשמורה.

סגירת השמורה

כצעד ראשון נסגרה השמורה בפני מבקרים וסיורי הסירה הופסקו. הוחלט לשקם את השמורה. עבודות התכנון בוצעו על־ידי ההיל. לפי התכנית יהיו בשמורה בהדי־גידל שלנים שיבטיחו קיומם של צמחים ובעלי חיים האופייניים לחולה.

בצובא דוגרות האגמות. עוף זה הוא גדל מימדים וצבעיו בולטים. גם ההולנג בולט היטב בכל צבעיו וצריחותיו. ההופיות הם עופות הנבי־סים לבים, שוחים ויוצאים בהכים תהגיעה בלתי פוסקת. בכות העופות האלה פתחה בבריצה הכנים. ההכדרה שימשה להגירה של ההופיות, אילים בהבציה הצייביים במפלס צמח צבר שבישה היה בהבצפים יכתור באה בכך פתחה דגירת ההופיות.

עבודות השיקום המאמדות בכ־4 מליון ל"י, יסתיימו לדעת מומחי טבע בארבע שנים. בשלב הראשון, בקיץ הקרוב, יוצפו מחדש 150 דונם של שטחי החולה להצלת הכנרת.

בבבון כ־3 שנים יערכו בדיקות לבדיקת תוצאות ההצפה. אנשי רשות שמורות הטבע פנו אל המועצה הלאומית למחקר ופיתוח בבקשה לסייע בנושא זה. כי קשורה גם שאלת הצלת הכנרת וסביבה, אחד הפתרונות המוצעים על־ידי המומחים לבעיית הכנרת היא הצפת חלק כן שטחי החולה מחדש, ושיקום השמורה יכול לשמש הדגמה להקדבינוי של תופעה זו והשלכותיה.

היקף סוללות המים של החולה הוא של 5 ק"מ לערך. לאורך כל ק"מ אחד יותקנו קטעים של הסוללה. החופרים ימלאו את הקטעים האלה בחרסית, כדי להפסיק חלחול המים. השלב האחרון של השיקום יכלול גם חפירת בריכה בהיקף של 200 דונם בתוך השמורה עצמה. בבריכה זו ייכוו המים היורדים אל החולה מבריכות הדגים של הגליל העליון, לצורך שקיעת חומרים אורגניים הנסחפים עם מים אלה.

להראת הדיקוים היתה השמורה סגורה בפני מבקרים כמספר שנים. עובדה זו גרמה איתורה בשיבת לתקות צפרים. בחורף האחרון שהו בחולה צפרים שהיו הרבה כאחרונה לאפריקה. כאשר יבשו השטחים בשנים האחרונות הצפרים הצפורים לשהות רק ליד בריכות הדגים הסביבות לישובי האיזור. הנזקים היו כבדים ביותר. בפרט זה שנגרם על־ידי השקנאים.

הגנה לצפורים

מר דן פרי, הממונה על השמורה, ערך בחודשי הסתיו סקר תצפית על השקנאים. הוא מצא, כי בעונת הסתיו עברו בעמק החולה כ־30 אלף שקנאים. אנשי מדגה מהאיזור, עמם שוחחתי, סיפרו כי חלק ניכר משקנאים אלה נהגו לחנות בבריכות הדגים ועובדי המדגה נאלצו לגרשם ביריות או על־ידי הקמת רעש.

בחורף האחרון שהו בחולה גם אנפות במספרים גדולים.

החולה שימשה מקום דגירה לשני מיני ברווזים: הברכיה — ברווז של צבעו חום ואפור בהיר, הנחשב לאבי ברווזי הבית, והברווז השיישן, קטן מימדים, שצבעו חום בהיר עם צוירות לבנות.

דגרו שם גם שלושה מינים של אנפות: האפירה, הארגמנית והגמדית.

שיקום השמורה יביא לשובן של צפרים אלה ובעלי־חיים אחרים לאיזור החולה.

הבעיה היא כיצד לאפשר למטיילים לראות את הנוף של השמורה ובעלי החיים בלי לגרום לפגיעה בחיי בעלי החיים. המבקרים שלה, שהם בסביבה של הכנרת, האגמות, הביבל, בונות קינן בנוף בקרבת הסוללה והן בורחות על קאשר בני־אדם אינם באים בשבה.

ועוד יש להכיר על …

רעות הבדירות הבבע גבלה על עצבה בשיבה נבבדה. שיקום השמורה יוכיע על נוף החולה וכל הקף הכנרת. יש לקוות כי תימצא הדרך לקיים את השמורה ולאפשר גם לציבור המטיילים לבקר בה ולהנות מן הנוף המיוחד של החולה.

דת ומדינה בבית הנשיא

דיון גלוי־לב על מידת גמישותה של ההלכה

מאת עוזי בנזימן

לא מכבר התקיים בבית הנשיא בירושלים במסגרת הפגישות הקבועות של חוג התנ"ך, דיון גלוי לב על יחסי דת ומדינה. בהסכמת הנשיא יוחדו שתי ישיבות לנושא „גמישותה של ההלכה" בהשתתפות משפטנים ואנשי רוח, רובם מזוהים כשומרי מצוות.

נשיא המדינה, מר זלמן שזר, אמר כמה דברים גלויי־לב על הרגשתו כאשר הוא חותם, בתוקף תפקידו, על כתבי־מינוי לדיינים חדשים: „אנחנו ממנים כל שבוע דיינים. ואנחנו שואלים אם יש להם סמיכה. כיון ש„פרנסתי" קשורה בכך, אני צריך אחרי כן לאשר. ואני שואל את עצמי: מה אני עושה? שאלתי רב גדול בישראל. אמר לי: אתה יכול להיות שקט, לפניך מביאים רק את אלה שיש להם סמיכה והיתר הוראה. ההתלהי לחקור: מהיכן באה הסמיכה? מהיכן בא היתר ההוראה, שהאיש יודע שיש פוסקים, בזה אין לי כל ספק. אינני צריך לחשוש שמא אינו יודע.

„אלה הנותנים סמיכה והיתר הוראה מה הם בודקים, מה הם שואלים ומה הם חוקרים? עד כמה האיש יודע את עצם הענין. אבל איש אינו שואל אותו האם הוא מחמיר בשורש נפשו או הוא מקל בשורש נפשו. ואני שואל את עצמי: מה אני עושה פה? אני על דעת המדינה מקבל אותו כדיין: הוא מחמיר, אם כך יפסוק כבית שמאי, הוא יפסוק שלא כדין...

„...בתוך הרבנים להתורעה שיכולים להיות גדולי פוסקים, יש רבנים בישראל שהם גדולי ארץ, הם יכולים לפעמים להיות מבוגרי הגאונים, אבל אסור לתת להם להיות דיינים משום שאינם פוסקים כהלכה האומרת ש„הלכה כבית הלל"...

שאלת ההתמשרות עם החיים

דבריו של הנשיא, שהעלו את הויכוח, נאמרו בהקשר לשאלה היסודית, אותה העלה פרופסור משה זילברג, בדבר הרתיעתם של רבני הדור מלמצוא פתרונות במסגרת ההלכה לבעיות אנושיות חמורות.

אגב ציטוט מפורט ממקורות תלמודיים ומפרשנות מאוחרת קבע הפרופ' זילברג כי הדין מתיר לחכמים לעקור דבר מן התורה. טעות גדולה היא לטעון — אמר פרופסור זילברג — ממש „עם הארצות המהולה בשנאת התורה" כי ההלכה נוקשה, בלתי משתנית, לא אנושית ואכזרית. היפוכו של דבר הוא הנכון. ההלכה גמישה מאד ורגישה מאד. מוכנה בשעת הצורך לעשות את התיקונים הגדולים ביותר הנדרשים בשל שינוי תנאי המציאות, או בשל שינוי צורת החיים. ... לאחר שהזכיר דוגמאות להלכות קביעתו זו (כמו תקנת הפרוזבול של הלל, ביטול הצורך בשני עדים בעת נישואים במאה השניה לספירה, התרת איסורי נישואין מטעמים של „להרבות שלום בעולם", ועוד) דיבר פרופסור זילברג על הרבנות הראשית.

השאלה שאני שואל את הרבנים היא זו: אם יתברר לעיני כל, ואף הרבנים יודו בכך, כי איסור מסויים של התורה, פוגע קשה באינטרסים של המדינה, ויש צורך לתקנו, לצמצמו או לבטלו. היראו את עצמם מוסמכים ורשאים לעשות הדבר, או לא?

התשובה לשאלה צריכה להיות חיובית. הרבנות הראשית, בימינו, היא „הגרוסיה" או „הסנהדרין" של תקופת בית שני, „יפתח בדורו כשמואל בדורו", אומר התלמוד... הרבנים הראשיים לישראל עומדים, ביחס להלכה, בראש האומה. איני אומר, כי הם ה„למדנים" הגדולים ביותר בעולם: ידועים לי כמה רבנים בגולה, אשר למדנותם והשכלתם המשפטית אינן נופלות מזו של הרבנים הראשיים. אבל כאשר המדובר הוא ב„סמכות", התפקיד הוא חשוב, ותפקידם בענייני הלכה הוא הגדול ביותר באומה היהודית. הברירה העומדת בפניהם היא: או לצעוד עם תה של המדינה כמדינה דתית, באורה, שומרת על קדשי האומה העתיקים, אבל בדרך חכמיה הראשונים, „מרבה שלום בעולם", אינה מעלימה עין מצרכיהם הבדוקים של אורחי התורה: או לתת למדינה להידרדר לדרגת מדינה לבנטינית, קטנה, בחשלת, ללא עבר וללא מסורת, מטולטלת כל זיקה ויחס אל ציניה הרוחניים הגדולים, של האומה. זוהי הברירה היחידה, דרך אחרת — להשליט את ההלכה במדינה, ללא התחשבות עם צרכיה החיוניים של המדינה, לא תיתכן.

ההלכה כיסוד החיים?

המשפטן פרופסור זאב פלק השיג על פרופסור זילברג: כשם שאין התורה משמים, כן אין לנתק את ההלכה מן החכמים. כשם שאמר אומר שיפתח בדורו כשמואל בדורו, זאת אומרת שיש כל הכוח בידי החכמים של כל דור ודור וגם בידי

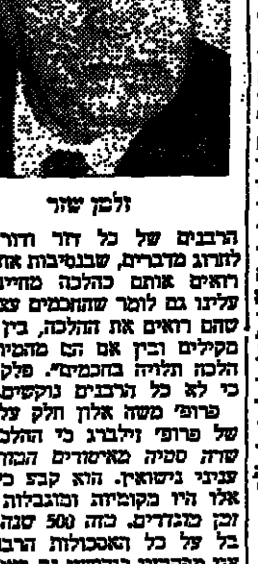

זלמן שזר

הרבנים של כל דור ודור אפילו להורג מדברים, שבנסיבות אחרות היו רואים אותם כהלכה מחייבת. כך עלינו גם לומר שהחכמים עצמם כפי שהם רואים את ההלכה, בין אם הם מקילים ובין אם הם מחמירים, ההלכה תלויה בחכמים. פלק הסכים כי לא כל הרבנים נוקשים.

פרופ' משה אלון חלק על טענתו של פרופ' זילברג כי ההלכה איפשרה סטיה מאיסורים הנוגדים, בענייני נישואין. הוא קבע כי סטיות אלו היו מקומיות ומוגבלות לזמני ובן מגודדים. כמה 500 שנה שמקובל על כל האסכולות הרבניות כי אין מפקיעין קידושין גם באותם מקרים שלגבי כן התורה סטיה מזו. עם זאת, אמר פרופ' אלון: „נושאי ההלכה צריכים לראות ולהיווכח שהקמתה של מדינת ישראל היוותה מרכז לכל עם ישראל יצרה מציאות היסטורית חדשה שיש בה כדי להשפיע מבחינת שיקולים הלכתיים מהותיים, על דרך פסיקתם בבעיה גדולה זו. הידברות הדדית זו שיש בה גם משום שמירה על רציפותם הפסיקתית של ההלכה וגם משום ראיה נכונה של המציאות ההיסטורית החדשה שבאה לנו בזכות הקמתה של מדינת ישראל, תביא אותנו להתוצאה הרצויה".

מר ש. ז. שרגאי אמר: קיים אמנם היסוד של פיקוח נפש דוחה שבת. „אבל לא כדי לבטל את השבת, אלא כדי לקיים הרבה שבתות. יש בידי חכמים לעקור דבר מן התורה כדי לקיים את התורה. אבל אין בידי חכמים לעקור דבר מן התורה כדי לעקור את התורה".

הבעיה היא אם הצד השני מוכן לקבל את המשפט העברי כיסוד להסדר היינו. אם הדבר הזה יתקבל על הצד השני, אז הרבנים האשכנזים והספרדים ביניהם ימצאו את הפתרון באותו הכיוון שדיבר עליו פרופסור זילברג.

פיגור של מאתיים שנה

מר בן ציון לוריא היה בין הדוברים בדיון שייצג את התפיסה החילונית. הוא אמר כי מאז שנקבעה ההלכה עברו מאות שנים רבות. לחיות לפיה היום קשה ונוגד כל קידמה. אנחנו חיים כיום בערים גדולות. מותר בשבת ללכת בתחומי העיר ללא כל הגבלה. אבל מבחינה פיסית זהו כבר בלתי אפשרי.

הטיעון המרכזי בדבריו של מר אליעזר ליבנה היה כי זה מאתיים שנה לא ליוותה ההלכה את ההתפתחות הרוחנית וההתברתית באותה אינטנסיביות בה פעלה עד אז. ודווקא במאתיים השנים האחרונות חלו בחברה האנושית תמורות גדולות מאשר באלפי שנות תרבות האדם שקדמו לתקופה זו. יסוד נוסף בדברי מר ליבנה: ההלכה כמעט־לא יושמה בתקופת קיומה של המדינה היהודית. ההלכה מעולם לא נתכוונה למדינה יהודית קיימת.

מר ליבנה הסכים כי העובדה ההיסטורית היא שהמדינה חודשה בידי יהודים שלא הכירו בעול מצוות, וחלקם גם לא היו מושרשים ביהדות. פינסקר בחוברתו המפורסמת לא ידע לאן הוא רוצה להחזיר אותנו, האם לאסיה או לאפריקה או לאמריקה — אולי, הוא אומר, „לארץ ישראל". הרצל בספרו „מדינת היהודים" לא התכוון דווקא לארץ ישראל. בפני זה יש בתוכנו אותו הפילוג שלא היה בימי החשמונאים. להם היו צרות אחרות. על הפילוג הזה אין להתגבר בבת אחת. מי שחושב שזה אפשרי, הוא אוהב בלתי רציני. לא ניתן הדבר, כי אין הציבור החילוני מכיר בתחולת ההלכה כפי שהיא, כמקור לחקיקה, ואין לצערנו רבנות המוכנה להחזיר ולפרש את ההלכה שתוכשר לחול על המדינה ועל החברה היהודית שיכלו לחיות בה.

פרופסור זילברג ענה לטענות המתווכחים. בין השאר אמר: „...האם, למשל, אין הרבנים מפקיעים את הקידושין במקום שקיימת אפשרות לכך — מפני שנתולים בדינו של פוסק אחד או בדומה לזה, ואין שמים לב לכך, כי אילו הפקיעו, היו מצילים עשרות אלפי נשים מן העבירה החמורה של נישואי אשת איש. הרי הם לא רק שאינם מקיימים את ההלכה, אלא אף עוברים עליה עבירות ממש, ויראי שמים אדוקים המאמינים בשכר ועונש, צריכים לחשוש ולפחד מפני אשה של בית היגום. ובכלל מתפלא אני על שלוות הנפש בה הם לפעמים מתייחסים לצרת הפרט"...

הרחק מסאון ירושלים

בגבעת שפירא אין סופרמרקט וגן־הילדים הוא רק בתכנון

מאת גדעון אלון

על אם הדרך ירושלים — רמאללה בבהדירות הגבעה הצרפתית, צמחה שכונה חדשה — גבעת שפירא. שמו של שר הפנים המנוח חיים משה שפירא הונצח ברובע בתי האבן הלבנים. שני הרחובות המרכזיים, שנסללו כבר בחלקם, נקראו בשמות שני הארגונים הצבאיים: ההגנה ואצ"ל.

מדי יום בחודש לכאן משתכנים חדשים במשאיות עמוסות לעייפה. הם אינם נרתעים מהעובדה שאין אף טלפון ציבורי בשכונה, שטרם נפתחה חנות מכולת אחת ושהכבישים עדיין בשלב של הכנות.

קרוב למאה משפחות כבר גרות בשכונה. החוצה המבוקשת כשני קילומטרים צפונה מרחוב אשכול. בסביבה לגבעת שפירא עולים כאירניים של חברות קבלניות המציעות דירות למכירה. במקום שלוה המרפית מופרת על ידי רעש המכונות בכביש רמאללה. לרגעים נדמה כאילו באים לעיר חדשה בלב המדבר.

המשתכנים צריכים להיות מאושרים. הם נמלטו מעשן הכרך, מהמולת רחובות החוטים ומצפיפות המכוניות. הם גרים בבתים יפים ממנו נשקפת ירושלים השלמה מגבהים. בהם האויר צח. חלפו רק חודשיים מאז באו לכאן ראשוני המתישבים, ובפיהם טענות: הבטיחו לנו גן ילדים, אמרו שיסללו כביש ועד חג הפסח תסתיים בניית הסופרמרקט, התחבורה הציבורית אינה מגיעה לכאן, טלפונים אין, המעליות אינן פועלות בחולן וזה מקשה מאוד על החיים.

את הבה קלינן עבשוי בתצר בי־זוג עם שני עקסיה: המצב מאוד לא נוח. אנחנו חייבים לקנות בעיר מביבה, חלב וכל שאר המצרכים. לכמה דיירים אין רכב פרטי כיון שמכרו אותו בטרם נכנסו לדירה ונאלצים ללכת ברגל מהר הצופים או לבוא במוניות, באין תחבורה ציבורית.

בחזר המהדנות המורנקם שיש סיפרה גברת י. ת.: עיקר הטענות על מופנות לעירית ירושלים. סגן ראש העיריה מר גדיש הבטיח מבנים טרומיים לכתות א'—ד' וטרם התחיל בהקמתם. הבטיחו הקמת בית ספר יהודי ורק עתה תצאו המכרזים לבניתם. העיריה הבטיחה הקמת גן חובה לשיהיו כמובה ילדים, אך עתה מתעלמים מכך. מטפלות אינן מגיעות לכאן ונשים נאלצות לוותר על עבודתן ולהשאר בבית.

בתי ספר וחנויות בבניה

פועלים ערביים עושים שיפוצים אחרונים בבתים מרובי הכניסות. מוגשים גדולים מוסיפים לצבוד. „בנק הפועלים" מודיע שבקרוב יפתח כאן את סניפו, אך בן ירושלים מתקשה לחוש שהוא מצוי באזור שיפוטה של עירו. הגל הדש, מבריק, ורק כיפת מסגד עומר, חומת הר הבית וצריחו של מגדל ימקיא הבראים מרחוק, מכירים לו שהוא בירושלים.

סגן ראש עירית ירושלים ומחזיק תיק החינוך מר יוסף גדיש אמר: קיבלנו מחברת שיכון עובדים שהדירות ברוחנות לגן חובה. סיכמתי עם ועד הדיירים שכאשר יהיו 15 ילדים נפתח שני גנים במגמות דתית וחילונית. ביהדים המבללסוי בגבעה הצרפתית ייפתח לשנת הלימודים תשל"ד ולתיכון עוד בעגלי הציהה אבן פינה לאחרונה. על־פי התכנון הוא עתיד לקלוט 600 תלמידים ולכלול 33 כיתות. לתלמידי א'—ד' ייבנו לקראת שנת הלימודים הקרובה מבנים טרומיים.

חברת שיכון עובדים היא בין הבונות את השכונה החדשה. מנהל מחוז ירושלים של החברה יעקב ויכברג אמר: בנינו שבע חנויות במרכז המסחרי המתוכנן בגבעה הצרפתית. כל החנויות שיכללו מכולת, ירקות, דגים ובשר, ייפתחו בעוד כחודש. עד כה נכנסו לדירותיהם רק אותן המשפחות שהיו חייבות לפנות את דירותיהן הקודמות.

מרכז קואופרטיב „אגד" בירושלים מר אהרון ליבכמן אמר: אינו יכולים להפעיל תחבורה לגבעה הצרפתית כל עוד לא הוכשרו כבישים מתאימים. קבענו לאחר שיהיו כבישים שיובו לדירותיהם, יילך קו 4 הנוסע לרחוב אשכול עד לגבעה הצרפתית.

בינתיים הולכים ילדי הגן וביתיהם לרחוב אשכול השכנה, כשעליהם לחצות את כביש רמאללה הסואן. בינתיים עושים הדיירים השבים בעצמם „צעירים מרחב אשכול או מהר הצופים.

הישראלים החופשיים

מטרות:

נישואים אזרחיים לכל
חיסול הבירוניות הדתית
רפואה מודרנית ללא הגבלות
תחבורה ציבורית בכל ימות השבוע
הפסקת ההטפה לילודה בלתי־מבוקרת
חופש התפריט
חופי רחצה ללא הגבלות
שיוויון זכויות וחובות לכל ישראלי מכל מוצא
סילוק המיסטיקה הדתית מן החינוך

מדינה חופשית - חברה פתוחה

דרכי פעולה:

הפעלת לחץ על המפלגות ועל מוסדות השילטון במישרין; הסברה בציבור

לכ' הישראלים החופשיים (אגודה ביסוד)
ת.ד. 4600, ת"א / ת.ד. 9779, חיפה (למחוק המיותר)
אני מבקש לצרף את שמי לרשימת הפעילים/אוהדים
אני מצרף_______ל"י בשיק ע"ש האגודה / אינני תורם כעת
שם (בכתב ברור)_______כתובת_______טל._______
אני מציע לפנות אל: (מצטרפים אפשריים)

מגדלי רוטשילד
בת־ים

המרכז המסחרי הגדול
המפואר והמשוכלל ביותר!

בלב ליבה של העיר בת־ים, במקום מפגש הרחובות רוטשילד, קדושי קהיר והלפר, מקימה חברת "פאן־לון" את המרכז המסחרי הגדול, המפואר והמשוכלל ביותר:

לבחירתך - הסוחר, איש המינהל, בעל המשרד והמשקיע:

★ **חנויות ובתי־עסק:** 4000 מ"ר חנויות בגדלים שונים ולמטרות מגוונות בקומות המסחריות ובפסג' המפואר.

★ **משרדים:** קומת משרדים עיליות אשר בה יתרכז חלק גדול מחיי המינהל והמסחר בעיר.

דירות פאר אקסקלוסיביות

ב"מגדלי רוטשילד" 2 מגדלי מגורים רבי קומות ובהם דירות פאר אקסקלוסיביות בנות 3½—3 ו־4 חדרים.

ב"מגדלי רוטשילד": מגרשי חניה נרחבים ★ מעליות ★ צוות מיוחד לאחזקת הבנין.

פרטים ותכנית בניה: במשרד המכירות של "פאן־לון" בבת־ים: רח' רוטשילד 34.

מגדלי רוטשילד - ההשקעה מס' 1 בבת־ים!

פאן-לון

חברת הבניה הפרטית מס' 1 בישראל!

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

המשרד הראשי: תל-אביב, שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר יום חול 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

דרוש
מנהל חשבונות עצמאי
(אפשרי מנהלת חשבונות)
לחברה העוסקת ביבוא ובשיווק
בדבר פרטים ונסיון קודם
נא לפנות לת. ד. 14217 ת"א.

דרוש
בחור יוצא צבא
כעוזר למחסנאי מכירות של חלקי חשמל ואלקטרוניקה.
בעל קטנוע או טילון.
★
אסטרגל בע"מ טל. 262049 או 269303.

דרושה אשה
בעלת רכב
להפצת מוצרים לבתי חולים
רצויה אחות לשעבר
נא לפנות לת.ד. 16284, עבור „אשה"

לחברה קבלנית ארצית לבנין בחיפה
דרוש
מהנדס בנין בכיר
הכישורים הדרושים:
● עצמאי ובעל יוזמה
● נסיון של 7 שנים בביצוע
● ניהול משרד טכני עם צוות הנדסאים
● ארגון קידום הבניה
למועמד המתאים מובטחים:
● עמדה בכירה בחברה
● תנאי עבודה ושכר מצויינים
לפנות בכתב לת. ד. 4505
עבור „מהנדס בנין בכיר"
סודיות מובטחת

ישראויר בע"מ
הנדסת קירור, איוורור ומזוג אויר
תל-אביב, רחוב מקוה-ישראל 23, טל. 622988
דרושים
1. טכנאי קירור ו/או מיזוג אויר
2. רתכים
3. צנרים
4. נער שליח
נא לפנות בין השעות 4.00—5.00 אחה"צ למר דוריאן

דימונה בע"מ
דרושה
מזכירה בכירה
הכישורים הדרושים:
★ שליטה בשפות עברית ואנגלית
★ הדפסה במכונת כתיבה בשתי השפות
★ נסיון קודם
מקום העבודה בתל-אביב
הצעות נא לפנות בכתב אל ת.ד. 2147 תל-אביב
לציין על המעטפה עבור „מזכירה"

האוניברסיטה העברית בירושלים
מודיעה על משרה פנויה של:
עוזר לראש קורסי קיץ (הסתדרות לאמריקה הלטינית) בבית"ס לתלמידים מחו"ל — חצי משרה
מכרז מס' 66/72
תאור התפקיד: אחראי לתכנון וביצוע של תכניות הקיץ המוצעות לקבוצות נוער לטינו-אמריקאיות; קשר עם מוסדות וגורמים שונים בארץ ובחו"ל; תכניות אלו כוללות אירגון הרצאות ופעילות במסגרת האוניברסיטה וסיורים ברחבי הארץ.
דרישות התפקיד: ידיעת השפות ספרדית-עברית על בוריין; ידיעת האנגלית רצויה; כושר ביטוי בכתב ובע"פ בשפות אלה; השכלה אקדמית, עדיף בוגר האוניברסיטה העברית; נסיון אירגוני ציבורי. מועמדים לבטח בגיל 26 אינם באים בחשבון. כושר אירגון ויכולת לקיים יחסי ציבור עם גורמים בארץ ובחו"ל.
הערה: התחלת העבודה בחודש אפריל (עבודה חלקית), בחודשים יולי-אוגוסט — עבודה מלאה. העובד יועסק ע"פ חוזה בכירה.
הדרגה: בהתאם לכישורי המועמד.
● על המעוניינים לפנות בכתב בצירוף תולדות חיים עד תאריך 28.4.72 אל: מחלקת כח אדם, קרית האוניברסיטה העברית, ירושלים, ולציין על המעטפה „מועמד למשרה מס' 66/72".

דרושים צעירים — חיילים משוחררים
למפעל פלסטיק בדרום בין גדרה לאשקלון
ללימוד מקצוע — תנאים טובים — עם אפשרות להתקדמות — עדיפות לבעלי רקע טכני.
לפנות עם פרטים מלאים ת.ד. 1082 תל-אביב

למפעל אופניים ישראליים בע"מ
בית-שמש
דרושים:
1. צבעי תעשייתי
2. מדפים
(לעבודה בציפוי אלקטרוליטי)
מועמדים בעלי נסיון יפנו בכתב לת.ד. 144 בית-שמש בציון פרטים אישיים.
סודיות מובטחת

דרוש
מהנדס מכירות
דינמי (חשמל או אלקטרוניקה)
למכירת מכשירי בקרה תעשייתיים
עבודה מעניינת ותנאים טובים לאדם המתאים.
★
ידיעת אנגלית חובה, ידיעת גרמנית רצויה.
אסטרגל בע"מ טל. 262049, 269303.

למוסד חינוכי בירושלים
דרוש
מרכז הדרכה
לפנימיה
הכישורים: —
★ השכלה אקדמאית (רצוי בחינוך)
★ נסיון בעבודה של 3 שנים לפחות
נא לפנות בציון פרטים מלאים לת.ד. 7281 ירושלים, עבור „מרכז הדרכה"
— סודיות מובטחת —

להברת שיווק בירושלים
דרושים:
* **מזכירה כללית**
* **מנהל למחסן**
תנאים טובים למתאימים.
נא לפנות בציון פרטים מלאים לת. ד. 7281 ירושלים עבור „חברת שיווק"
— סודיות מובטחת —

לבית-ספר תיכון 4 שנתי
עם פנימיה בירושלים
דרוש:
מנהל
הכישורים:
★ השכלה אקדמאית (רצוי תואר שני)
★ ותק של 3 עד 5 שנים לפחות בהוראה ובניהול.
נא לפנות בציון פרטים מלאים לת.ד. 7281 ירושלים עבור „מנהל".
— סודיות מובטחת —

המועצה המקומית קרית מלאכי
מכרז מס' 2/72
בהתאם לסעיף 13 לצו המועצות המקומיות, (...) תשכ"ב 1962, מכריזה המועצה המקומית קרית מלאכי על משרה פנויה כדלקמן: —
(1) תואר המשרה — תברואן.
(2) דרגת המשרה — י"א—י"ג דירוג אחיד.
(3) תאור התפקיד — סיור בעסקים ובמפעלים, בדיקת תנאי תברואה בהם; מתן הערה על צורך בשיפור מצב סניטרי במפעלים, בעסקים. העברת דוחות על תוצאות הביקורות, בדיקה תכנית סניטרית של העסקים; בדיקת בקשות לאישור או לחידוש רשיונות לעסקים ולמפעלים בתחום שיפוט המועצה המקומית בהתאם לחוקים, תקנות או חוקי עזר עירוניים. פיקוח על מצב התברואה בחצרות, פיקוח על הרחקת אשפה, מגרשי אשפה, ביוב, מתקני ביוב, עריכת בדיקות לגילוי יתושים, זבובים ומכרסמים. מתן הוראות בהתאם להדברתם. קיום קשר עם משרד הבריאות וגופים ציבוריים אחרים, מתן ייעוץ בנושאי תברואה שונים.
(4) נתונים אישיים — 10—12 שנות לימוד ותעודת תברואן מוסמך.
המועמדים צריכים לצרף לבקשה — העתקה על סיום השכלה, תעודת תברואן מוסמך, או אישור על סיום שלב א' או ב' של בי"ס לתברואנים של משרד הבריאות.
הבקשות למכרז יש להגיש למזכירות המועצה לא יאוחר מ-30.4.72.
פרטים וטופסים ניתן להשיג במחלקת המינהל אצל מר חיבה עוזי. על המועמד לעבור לגור בקרית מלאכי (במידה ואינו גר). (מי שאיננו תברואן מוסמך יחויב לגמור הקורס (...)).
דוד אלבג עמדי
ראש המועצה המקומית קרית מלאכי

למשרד רואה חשבון בירושלים
דרושים
רואה חשבון
בוחר מרכז
בוחן
מנהל חשבונות עצמאי
לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 2320 ירושלים.

למפעלי צביעת מכוניות
בקרית אריה, פתח תקוה
דרושים
* **צבעי רכב**
* **עוזר לצבעי רכב**
על המעוניינים לפנות בשעות העבודה למר ויקטור טלפון 916060

דרושה צעירה
בעלת יוזמה
למכירה עצמאית בחנות
הנתונים הדרושים:
השכלה תיכונית והופעה נאה
לפנות לת.ד. 16284 תל-אביב עבור „צעירה"

למפעל תעשיתי גדול בירושלים
דרוש
מהנדס מכונות
לעבודות תכנון מתקנים ופקות ייצור
על המעוניינים לפנות בכתב לת.ד. 3531 י-ם ולפרט קורות חיים ונסיון

„אתא"
חברה לטכסטיל בע"מ
דרוש
מסגר אחזקה
המעונין יפנה בכתב או אישית למחלקת כח אדם לפי הכתובת ביח"ר „אתא" קרית-אתא ת.ד. 83 טלפון 721321—04

לישיבת „נתיב מאיר" ירושלים
רח' הפסגה 1, טלפון: 35136
דרוש
* **מדריך במשרה מלאה**
לשנה"ל תשל"ג
* **עוזרת לטבחית**
* **עובדת מטבח**

למוסד חינוכי בירושלים
דרושים:
* **מדריך לחברת נוער**
הכישורים: השכלה תיכונית בעל נסיון בעבודה בתנועות נוער.
* **מטפלת - אם בית**
לחברת נוער — לעבודה מלאה. בעלת השכלה תיכונית, רצוי עם נסיון בעבודה; בוגרת צה"ל לאחר שרות.
המעוניינים יפנו לת. ד. 7281 ירושלים עבור „מוסד חינוכי".
— סודיות מובטחת —

„אתא"
חברה לטכסטיל בע"מ
דרוש
חשמלאי תעשיתי
בעל רשיון חשמלאי לעבודה במחלקת האחזקה (...)
המעונין יפנה בכתב או אישית למחלקת כח אדם לפי הכתובת ביח"ר „אתא" קרית-אתא ת.ד. 83 טלפון 721321—04

דפוס אופסט „אמנים מאוחדים בע"מ"
דרוש גרפיקאי
למשרת מנהל תהליכי ייצור עם נסיון בתהליכי הייצור השונים של דפוס אופסט לשם ביצוע מעקב אחר עבודות דפוס.
נא לכתוב בצירוף פרטים מלאים לדפוס אמנים מאוחדים בע"מ ת.ד. 2840 ת"א

לחברת פרסום גדולה
דרושה פקידה
כישורים:
צעירה, זריזה, חרוצה, לאחר שרות צבאי, עברית על בוריה, אנגלית והדפסה בעברית — רצויים, ידיעה טובה מאד בחשבונות — הכרחית.
★
נא לפנות בכתב יד ופרטים מלאים כולל נסיון קודם לת.ד. 33157 תל-אביב עבור מספר 520.
תנאים טובים למתאימה.

פדקו ישראל בע"מ
למפעל בהרצליה
דרושות
1. פקידה מתחילה
לאחר צבא, לעבודות רישום חשבונות רצוי גם הדפסות
2. מפעילת מרכזיה עם 9/3 קווים
נסיון בהדפסה עברית יתרון.
הפניות על הדרישות יפנו ישירות למפעל אזור התעשיה רחוב משכית, טלפון 930150 או בכתב ת.ד. 416 הרצליה ב'.
תנאי שכר ועבודה מעולים ★ סודיות מובטחת.

אריה
חברה לבטוח בע"מ
אנו מחפשים בחור צעיר ודינמי המעונין בהתקדמות וקבלת אחריות עבור
תפקיד בכיר
במחלקה האלמנטרית
באם הנך בעל נסיון במקצוע הבטוח של 3 שנים לפחות ובקיא בשפה האנגלית פנה אל ת.ד. 29182 ת"א.
סודיות מובטחת

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה למתמטיקה ולמדעי הטבע
מודיעה על
משרה של אסיסטנט במחלקה לכימיה ביולוגית
מכרז מס' 110/72
על המועמדים להיות בעלי תואר מוסמך או תואר מקביל אחר בביוכימיה, בכימיה פיסיקלית או בפיזיקה בציון כללי „טוב" לפחות וציון „טוב מאוד" בעבודת הגמר.
המועמד יעסוק בהוראה ויצטרך להרשם תוך כדי כך כתלמיד מחקר לתואר בכימיה ביולוגית.
על המועמדים להגיש בקשת מועמדות בכתב למזכירות המכון למדעי החיים, האוניברסיטה העברית בירושלים בצרוף תולדות חיים, אישורים על לימודים קודמים — תוך פירוט ציונים — ורשימת פרסומים ושמות ממליצים. את הבקשות יש להגיש תוך עשרה ימים. על המעטפה נא לציין „מועמד למשרה מס' 110/72".

וישי-ישראל בע"מ
דרוש/ה
שרטט/ת
הכישורים הדרושים: נסיון של 3 שנים בשירטוט מכונות וזיווד אלקטרוני. דרושה ידיעה בשפה האנגלית.
המעוניינים יפנו בכתב או טלפונית למחלקת כח אדם של „וישי ישראל" בע"מ, (...) 3, טלפון 29062.

בית ברל
בית ברל
דרושים
• מדריכי חברה
• מורים לעברית ידיעת-הארץ והסטוריה
• מדריכים לריקודי-עם:
שירה, דבקה ובמחול
לעבודה בבית ברל בהדרכת (...) עולים בעלי השכלה אקדמית מאמריקה הלטינית.
שליטה בשפה האנגלית.
יתרון שפה ספרדית.
להתקשר החל ב-24 באפריל לטל: 925051.

איך תוכל לבסס את עתידך המקצועי והכלכלי?

כשתבוא לעבוד במכרה התת קרקעי בתמנע | ייפתחו בפניך אפשרויות חדשות לבסוס מעמדך

1. לימוד מקצוע 2. מסלול קידום
3. פתרון בעיית הדיור 4. אפשרויות לחסוך כסף 5. תנאים סוציאליים
6. פעילות חברתית 7. הטבות שונות

לפרטים פנה אישית למר יצחק בניסטי, במזכירות משרדי החברה בת"א — הקריה, רח' ש' 2 (מול קול ישראל), טלפון — 255451, ביום ד' בין השעות 9.00—11.00 בבוקר 16.00—18.00 אחה"צ, או למחי כח אדם בתמנע, בין השעות 06.00—07.30, וכן לשכות התעסוקה ברחבי הארץ. הבא אתך פנקס מילואים, תעודת שחרור ותעודת זהות.

בוא לתמנע
לעתיד טוב יותר, לך ומשפחתך

דרוש ממתקן
עבור בית-חרושת למתקים בירושלים
עדיפות, לבעל נסיון קודם
בכל ענפי תעשיית המתקים
לפנות בכתב אל המנהל, ת.ד. 10150, ירושלים

למשרד מהנדסים יועצים
למזוג אויר
י. גולדשטיין, י. גונן
דרוש/ה
שרטט/ת
רצוי נסיון במזוג אויר
לפנות טלפונית: 230271 — 245017

צעירים
תושבי ראשון לציון
דרושים
לעבודת שרות הכרוכה במגע עם לקוחות
(באיזור מגוריהם)
הכשרה מקצועית תינתן ע"י המפעל
מועמדים בעלי רשיון נהיגה אשר השתחררו מצה"ל בשנה האחרונה, מתבקשים לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 4104 ירושלים.
סודיות מובטחת

צעירים
תושבי הרצליה
דרושים
לעבודת שרות הכרוכה במגע עם לקוחות
(באיזור מגוריהם)
הכשרה מקצועית תינתן ע"י המפעל
מועמדים בעלי רשיון נהיגה אשר השתחררו מצה"ל בשנה האחרונה, מתבקשים לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 4046 ירושלים.
סודיות מובטחת

למחלקה לחמרי גלם פלסטיים
במשרדנו בחיפה
דרוש
איש מכירות
בגיל 35 — 25.
הכישורים הדרושים:
הכרת השוק המקומי
ידע בסיסי בחמרי הגלם בענף
שליטה בשפות עברית, גרמנית ואנגלית.
רשיון נהיגה
פניות בכתב בלבד נא להפנות אל:
„כמיסריידר" — קושל ושות' בע"מ, חיפה ת.ד. 6019.
— סודיות מובטחת —

צעירים
תושבי טבריה
דרושים
לעבודת שרות הכרוכה במגע עם לקוחות
(באיזור מגוריהם)
הכשרה מקצועית תינתן ע"י המפעל
מועמדים בעלי רשיון נהיגה אשר השתחררו מצה"ל בשנה האחרונה, מתבקשים לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 719 ירושלים.
סודיות מובטחת

חרושת אלקטרומכנית ישראלית בנגב (...)
דרושים:
★ **חשמלאים תעשייתיים**
בכל הסוגים
★ **פועלים בלתי מקצועיים**
אשר יוכשרו במפעל לעבודות יצור שונות
★ **מכונאי ומסגרי אחזקה**
★ **שרטטים מכניים**
(מכונות וחשמל)
בעלי נסיון של שנה לפחות
★ **נער לשליחויות משרדיות**
—
המעוניינים יפנו אישית למפעל בשעות העבודה, (...) או טלפונית (...) למחלקת המנגנון.
סודיות מובטחת!

מערכות
מחקר פתוח והנדסה בע"מ
מפעל המעגלים המודפסים
למעוניינים בקידום אישי ובקבוצי במפעל עתיר מדע מוצעות המשרות הבאות:
1. **פקידה אחראית לייצור**
רצוי עם נסיון בעבודה בתעשיה, בעלת ידע בהדפסה.
2. **עובדי ציפוי מתכות**
3. **עבודות לקדוח מעגלים מודפסים**
4. **בחורים לאחר שרות צבאי**
ללא נסיון קודם. הכשרה מקצועית תנתן.
תנאים טובים למתאימים.
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ל„מערכות" ת. ד. 76 פתח-תקוה.

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר יום חול 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

למשרד תיכנון קונסטרוקציות-בניין בתל-אביב דרושים:

- מהנדס סטטיקאי
- הנדסאי
- שרטט(ת)

לשם קביעת ראיון, נא לטלפן למהנדס וילנפלד (03) 25 27 18, או (03) 25 48 31.

תנאים טובים — סודיות מובטחת

למפעל תעשייתי מתפתח בירושלים

דרושים: לתפקידי מפתח:

מנהל חשבונות

למחלקת הכספים עם נסיון בתעשיה כולל תמחיר. רצוי רואה חשבון בשלבים הסופיים.

פקידת ייצור

כתבנית עברית

כתבנית אנגלית

מחסנאי עבור סחורה מוגמרת

סוכן מכירות

בעל קשרים ונסיון בשטח הטכסטיל

תנאים טובים — שבוע עבודה של 5 ימים — הטבות מובטחות — רק בעלי נסיון יפנו לת.ד. 1016 ירושלים עבור מס' 81.

למוסד ציבורי דתי בירושלים

דרושה אם בית

לנערות בגיל 18—22

לפנות בצרוף תולדות חיים, לת.ד. 7555, ירושלים — עבור אם בית.

למשרד אדריכלים בתל אביב

דרושים

אדריכל וטכנאי בנין

בעלי נסיון של שלש עד חמש שנים.

להתקשר בשעות העבודה לטלפון 447870 ת"א.

דרושות מדגימות

להדגמת מוצר מזון

בסופרמרקטים באזור הצפון

טל. 04—923506, בשעות הערב.

למוסד ציבורי דתי

דרושה מדריכה

לנערות בגילאי 25 — 17

לפנות בצרוף תולדות חיים, לת.ד. 7555, ירושלים עבור מדריכה.

דרושים

מרכיבי נגרות בנין

לעבודות באשקלון

בפרטים נא לפנות

א. פרחי טלפון 057—4149 באר שבע בין השעות 17.00—22.00.

דרוש

עובד משק ואחזקה

לבנין משרדים גדול בת"א

נא לפנות בכתב לת.ד. 21016 ת"א ולציין משכורת מבוקשת

בירושלים

לנגריה גדולה לבנין

דרושים

עוזר למנהל עבודה בנגריה

נגרי בנין מכל הסוגים

תנאים טובים למתאימים

לפנות: נגרית מגדל בע"מ

רח' בר אילן 6 תל-ארזה

טלפון 86266 ירושלים

בית חינוך תיכון ערב ירושלים בפיקוח משרד החינוך והתרבות

דרושים

1. מורים

בכל המקצועות לתשליב

2. מנהל חשבונות

מועמדים להוראה בעלי רשיון הוראה קבוע ונסיון בעבודה יפנו בכתב ויציינו השכלה נסיון וגיל, לת. ד. 1294 ירושלים.

למפעל מבוסס ומתפתח בתל-אביב

דרוש מנהל

למחלקה לעבוד שבבי,

בעל נסיון דינמי

למתאים תנאים מיוחדים עם אפשרות לשיתוף ברווחים.

לפנות לטלפון 32972 בשעות העבודה ולאחר שעות העבודה טלפון 253530.

בית החולים הכללי „שערי צדק" ירושלים

מודיע על משרה פנויה של

דיאטנית מוסמכת

המעוניינות מתבקשות לפנות אישית ובהקדם, אל גבי רוטשילד, מנהלת שירותי המזון בביה"ח

למשרד מהנדסים יועצים דרושה

טלפוניסטית

ל-5 ימי עבודה, א'—ה' עם נסיון בעבודה משרדית כללית, ידיעת השפה העברית הכרחית, אנגלית רצויה.

מועמדות מתאימות תפנינה אל:

ב. שור ושות'

מהנדסים יועצים בע"מ

רחוב דיזנגוף 34, ת"א טל. 285294

סודיות מובטחת.

בית הספר המקיף הדתי השש שנתי חטיבת הביניים, עפולה

לחטיבת הביניים המקיף

דרושים לשנת הלימודים תשל"ג מורים בכל המקצועות

● על המעונינים לפנות בכתב בהקדם, להנהלת ביה"ס ת.ד. 528 גבעת המורה, עפולה.

לחברת בנין גדולה מחיפה

דרושה פקידה לחצי יום

שליטה בהדפסה הכרחית ונסיון בפקידות כללית

לפנות לת. ד. 44467 חיפה, עם פרוט הנסיון הקודם

החברה להגנת הטבע

רחוב השפלה 4 ת"א,

טלפון 35003

דרוש

מרכז לסניף החברה בירושלים במשרה מלאה

הכישורים הדרושים:

נסיון בעבודה ארגונית וציבורית

רקע מתאים בידיעת הטבע ובידיעת הארץ.

נא לפנות בכתב לחברה להגנת הטבע

רחוב השפלה 4 ת"א בצרוף קורות חיים

לעבודות פתוח ואחזקה של מכשור אלקטרוני

דרושים

הנדסאי-טכנאי אלקטרוניקה

בעל ותק של 3 שנים לפחות

*

פניות בכתב בציון קורות חיים ופירוט ההשכלה והנסיון המקצועי יש להפנות לת. ד. 4486 חיפה

אם יש לך נשמה של פקיד - זה לא הולך!

אנו מכשירים אנשים לעבודה דינמית ובלתי שגרתית, המבטיחה הכנסה נכבדה.

אם אין לך נשמה של פקיד — זה הולך!

הייה סוכן ביטוח,

פנה אל ת.ד. 1334 ת"א

עבור סוכן ביטוח.

אלקטרה

דרושים

למשרדנו בתל-אביב

- ✶ מהנדס מיזוג אויר
  בעל נסיון של 2—3 שנים. (משרה מס. 116).
- ✶ הנדסאי מיזוג אויר
  לטיפול בעבודות חו"ל — התפקיד כרוך גם בנסיעות ומחייב ידיעת אנגלית או צרפתית. (משרה מס. 142).
- ✶ הנדסאי חשמל
  לתכנון מערכות פיקוד וכוח, עבור מתקני מיזוג אויר (משרה מס. 104).
- ✶ שרטטים למיזוג אויר בעלי נסיון (משרה מס. 96).
- ✶ קורספונדנטית בעברית אנגלית (משרה מס. 141).
- ✶ כתבנית עברית אנגלית (משרה מס. 140).
- ✶ נקבנית י.ב.מ. (משרה מס. 132).
- ✶ נערה מתלמדת לעבודות משרד (משרה מס. 106).

המעונינים יפנו למחלקת כח-אדם, טלפון 34230 רחוב השפלה 3, תל-אביב

למפעלנו בחולון דרושים

- ✶ מהנדס תיפעול בעל נסיון
  באחזקה שוטפת של מכונות ומיתקנים. (משרה מס. 138).
- ✶ טכנאי ייצור
  לביצוע פרוייקטים שלמים בשטח של מדידת זמנים ושיפור שיטות רצוי בעל נסיון. (משרה מס. 139).
- ✶ שרטט/ת מכונות
  עם נסיון של שנתיים לפחות. (משרה מס. 131).
- ✶ טכנאי קירור בעל נסיון. (משרה מס. 92).
- ✶ חשמלאים להיווט לוחות פיקוד (משרה מס. 89).
- ✶ מבלטן (משרה מס. 124).
- ✶ אחראי על מחלקת ביקורת איכות
  עם נסיון קודם. (משרה מס. 136).
- ✶ מסגר אחזקה למכונות (משרה מס. 88).

המעונינים יפנו אישית למפעלנו בחולון, אזור התעשיה, רחוב האופן 2, בין השעות: 08.00—15.00 או טלפונית למס. 844191, מחלקת כח-אדם.

למשרד רואה חשבון בירושלים

דרוש בוחן מבקר

בעל נסיון

למועמד מתאים מוצעים תנאים טובים, התמחות והתקדמות מהירה מאוד, נא לפנות לת.ד. 2252 י—ם. סודיות מובטחת

לבית ספר אורט בנים בת-ים

דרוש מחסנאי

מועמדים בעלי כשורים מתאימים ולאחר שרות צבאי יפנו בכתב יד לבית-הספר לפי הכתובת: ת. ד. 2090 בת-ים עבור „מחסנאי" טלפון 866808.

לחברה יצרנית גדולה

דרושה

מזכירה - כתבנית מנוסה

בשפות עברית ואנגלית

(הדפסה מעולה ושליטה מלאה בשפות הנ"ל)

אפשרות מצויינת להתקדמות

תנאים טובים למתאימה — מובטחים

★

לקביעת ראיון נא לטלפן: 415131 ת"א לגב' אורן.

דרושים

לעבודה במחלקה העוסקת במערכות מכניות חדישות ברמה גבוהה ובמסגרת צוותות תכנון, פיתוח והרכבה.

* הנדסאי מכונות

הכשורים: בוגר בי"ס להנדסאים. רצוי בעל ותק של שנתיים בעבודות תכנון מכני ורקע קודם בענף המתכת.
תאור העבודה: תכנון מערכות מכניות בלתי שגרתיות ומתקנים שונים בתחום המכניקה העדינה, עבודות חישוב הנדסי וכו'.

* שרטטי מכונות

(בעלי נסיון ומתחילים)

הכשורים: בוגרי בי"ס מקצועי במגמת שרטוט או קורס לשרטוט ותכנון חלקי מכונות במכון ללימודי חוץ בטכניון.

למתאימים מובטח: -

- — משכורת בהתאם לכשורים.
- — עבודה מקצועית מעניינת ברמה גבוהה.
- — אוירה חברתית ונעימה.
- — עדוד וסיוע בהשתלמויות ולמודים.

● המעונינים יפנו לת.ד. 9757, חיפה (עבור מס' 12) ויציינו קורות חיים, השכלה ונסיון מקצועי.

אלקו ELCO

תעשיות אלקטרו-מכנית ישראלית בנגב ורמת-גן

דרוש

הנדסאי/טכנאי חשמל

למחלקת מכירות טכניות

להעסקה בעניינה

בשטח הכנת הצעות,

בפרויקטים, הערכות,

מגע עם לקוחות וכו'.

ידיעת עברית על בוריה הכרחית, (ידיעת אנגלית — יתרון).

תנאים טובים למתאים.

נא לפנות בכתב בפירוט תולדות-חיים ונסיון לת. ד. 230 ר"ג עבור „מכירות".

סודיות מובטחת!

מחלבות נהריה שטראוס בע"מ

דרושים לנו:

מנהל כח אדם

מועמדים בגיל 25—40, בעלי נסיון בניהול כח-אדם ובמבנים ליעבוד באופן עצמאי.

למועמד המתאים מובטחים תנאים טובים ועבודה מעניינת.

מנהל-חשבונות צעיר

לתפקיד אחראי ומרכזי, בעל יוזמה, השכלה הכרחית.

עבודה מעניינת וסיכויי התקדמות למועמד המתאים.

נא לפנות בכתב-יד, בצירוף קורות חיים לת.ד. 5 נהריה ולציין „עבור כח-אדם או „מנהל חשבונות".

לדפוס אופסט אביב באזהרים בע"מ

דרושים:

1. עוזרים לדפסי אופסט
2. צלם אופסט מנוסה

לפנות למשרד, אלנבי 111 ת"א בשעות העבודה

דרוש

מחלק לחלוקת גלידות

מחלקים בעלי רכב מסחרי מעל ½1 טון עם ערבות בנקאית יפנו ל„גלידות דימבון" טלפון 844166.

דרושים נגרים

לפנות: יצחק שדה 32 תל-אביב לעמוס טל. 39561 בשעות היום

דרושים

מסגרים מעולים לבנית מיכלי דלק ונפט, רתכי חשמל עם מסמך מעולים לריתוך מיכלי דלק ולחץ. ומסגרים מעולים בבנית מיכל פלדה (פלדת בלתי מחלידה) לעבודה באיזור חיפה, תל-אביב והמרכז

לפנות: „בורוף רוף" 8.00—10.00 853883 19.00—20.00 852498 בלבד

אוניברסיטת הנגב

באר-שבע

מכרז מס' 72/2

אוניברסיטת הנגב מודיעה על משרה פנויה של:—

מתכנת במחלקת ארגון ושיטות

הכשורים הדרושים: 1. נסיון של שנתיים לפחות בשפת קובול.
2. שליטה מלאה בעברית ואנגלית.

הדרגה תקבע בהתאם לנתוני המועמד. המשרה הינה משרה מלאה.

למועמד מחוץ לבאר-שבע הנהן עזרה בדיור.

פניות בכתב יד בצרוף תולדות חיים ותעודות יש לשלוח עד — 28.4.72 אל מחלקת המנגנון אוניברסיטת הנגב ת. ד. — 2053. באר-שבע.

חברה אלקטרוניקה לישראל בע"מ

ECI

לרגל הרחבת פעילותנו וכניסתנו לתחומים חדשים דרושים לנו:

מהנדסי אלקטרוניקה

— בעלי נסיון של שלוש שנים לפחות בנהול פרוייקטים בתחומים של ציוד ומערכות קשר שבע ובהוה.

מהנדס איכות

— בעל נסיון של מספר שנים ברכוז וגהול נושאי איכות ואמינות במפעל אלקטרוני.

מהנדס מכונות

— בעל נסיון של 3 שנים לפחות בתכנון ויזור לציוד אלקטרוני.

טכנאי ייצור בכיר

— בעל נסיון בתכנון מערכי יצור, כדירה וכבים, ארגון ושיטות.

פקידת ייצור

— בעלת נסיון בעבודת מזכירות הקשורה באגף ייצור במפעל תעשייתי — ידיעת הדפסה עברית הכרחית.

מבקר איכות מכני

— בעל נסיון של שנתיים בבקורת איכות מכנית במפעל תעשייתי.

פקיד אפסנאי

— רצוי בעל נסיון כמפ"ס בצה"ל.

מסגרים מכניים

— לעבודות זיווד אלקטרוני.

תנאים טובים למועמדים המתאימים

לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת. ד. 9045 תל-אביב ולציין את המשרה המבוקשת.

סודיות מלאה מובטחת.

דרושים

* מזכירה

שפת אם אנגלית

כתבנות וקצרנות אנגלית

* טכאי אלקטרוניקה

צעיר ודינמי המעונין להתמחות באחזקה ציוד מיוחד

* פקידה כללית / כתבנית

עם ידע בסיסי באנגלית

נא לפנות בכתב ל־

איסטרוניקס בע"מ

הא ת.ד. 21029

מכתשים באר-שבע

דרוש כתב טכני

הכישורים:

שפת אם אנגלית, ידיעת השפה העברית. יועדפו מועמדים בעלי השכלה חקלאית-ביאולוגית.

תיאור המשרה:

איסוף פרטים טכניים ועריכת ספרות מקצועית בשטח חומרי הדברה.

מקום העבודה:

באר-שבע.

למועמד המתאים מובטחים תנאים טובים.

סודיות מובטחת

נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון קודם למחלקת כח אדם, ת.ד. 60 באר-שבע

هكذا من الأصل

هكذا في الأصل

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר יום חול 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

לדפי זהב
דרושות
למחלקת הנהלת חשבונות
1. מנהלת חשבונות — בת 1־ד, לאחר שירות צבאי.
2. פקידה — בוגרת תיכון, לאחר שירות צבאי.
3. חניכה — הלומדת בי"ס ערב לפקידות, בכתה י'. 5 ימי עבודה בשבוע.

נא לפנות לגבי אדירה, טלפון 257111 ת"א

למשרד במרכז ת"א
דרושה
כתבנית עברית מנוסה
ידיעת אנגלית הכרחית
לפנות בכתב עם פרטי השכלה ונסיון לת.ד. 1460 ת"א עבור „כתבנית"

למלון רייך ירושלים
בית הכרם, טלפון 523121
דרושים:
א. **פקיד קבלה מנוסה** — למשמרת שניה
ב. **NIGHT AUDITOR** — עם נסיון

לחברה בת"א
דרושות
1. מזכירה־כתבנית באנגלית — רצוי עם ידיעת עברית, ליום מלא
2. מנהלת חשבונות — לחצי יום.

המועמדות מתבקשות לפנות בכתב, עם פרוט הנסיון לת.ד. 35013 תל־אביב.

דרוש באשדוד
* שומר — עובד לילה — בתחנת דלק „פז־גלים" (אפשרות דיור במקום)
* מלצר(ית) — בעל(ת) נסיון למסעדת „גלים".

לאדם המתאים תנאים טובים
לפנות במקום בשעות העבודה או טל. 055/24143, ת.ד. 53 אשדוד

לחברת איימס—יישום בע"מ ירושלים
דרושה מזכירה - כתבנית
הכישורים הדרושים:
* ידיעה מושלמת באנגלית ועברית כולל הדפסה.
* שלוש שנות ותק לפחות.
* התמצאות בעבודות ונוהלי משרד.

לקביעת ראיון נא להתקשר ל־522908—02 או 528507—02 ירושלים.

למפעל בימי במפרץ חיפה
דרוש
מנהל אחזקה
המועמדים מתבקשים לפנות בכתב בציון:
א. השכלה
ב. ידיעת שפות
ג. נסיון ומקומות עבודה קודמים.

התנאים ייקבעו בהתאם לכישוריו של המועמד
את ההצעות נא להפנות לת.ד. 29147 ת"א עבור: מפעל בימי.
— סודיות מובטחת —

דרושות
צעירות
בכל הארץ
באם את בגיל 16—25
באם אין לך מקצוע והשכלה
תוכלי להרויח — 600 ל"י לחודש ויותר
לאחר שתלמדי מקצוע חדיש ומהלכם תוך שלושה חדשי השתלמות מובטחת בכסף.
לקבלת פרטים גזרי ושלחי לת. ד. 28125 ת"א מס. 20.

שם ______
כתובת ______ עיר ______
גיל ______

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
דרושים
מדריכים ואסיסטנטים
המעונינים להשתלם לקראת תארים גבוהים בכימיה
★
קורות חיים בצרוף רקורד הציונים ושמות 3 ממליצים, יש להמציא לפקולטה לכימיה עד ליום 28.4.1972.

דרושה
מזכירה כתבנית
בוגרת תיכון בעלת שליטה טובה בעברית ובאנגלית (כולל כתבנות בשתי שפות) נסיון של שלוש שנים לפחות.
שעות העבודה מפוצלות תנאי השכר ייקבעו לפי כישורים. נא לפנות בצרוף תולדות חיים, בכתב יד עד 1.5.72

בצלאל
אקדמיה לאמנות ועיצוב
ירושלים
רחוב בצלאל 1

דרוש
מנהל מוסד לזקנים
בתל-אביב
הדרגה: ס"ז — י"ז לדירוג האחיד.
דרישות המשרה: נסיון בניהול מוסד לזקנים. רצויה השכלה אקדמאית בעבודה סוציאלית או פסיכולוגית.
את ההצעות בצרוף תולדות חיים יש לשלוח בצרוף כל התעודות והאישורים המעידים על השכלה ונסיון לפי הכתובת: הנאמן הציבורי לעניני צדקה, משרד הסעד ירושלים.

דרושים
1. מנהל מתפרה מנוסה
2. גזרן קונפקציה — עד גיל 35 לעבודה באשקלון.

לפנות חברת „יוטקס" בע"מ
טל. 823086 תל־אביב בשעות 08.00—13.00

Merci
ל„מפיבה" — גרב יפה
דרושים
1. פקיד יוצא צבא — למחלקת היבוא
2. פקיד משכורות — בעל נסיון בתעשייה

מועמדים בעלי רצון התקדמות השולטים בשפה העברית ושפה לועזית לימודית אחת יפנו בכתב למחלקת כח אדם ת.ד. 80 עפולה

חברה א"י לאוטומובילים בע"מ
מפיצי Ford בישראל
דרוש תמחירן
כישורים: ידע בתמחיר רצוי גם בסטטיסטיקה, עד גיל 27.
המעונינים יפנו אישית לחברתנו בת"א רחוב המסגר 43 לאגף כח אדם בימים ב' ג'-ג' בין השעות 10.00 — 13.00

מהנדס מזוג־אויר
(או מכונות)
מבוקש למשרד י. גולדשטיין, י. גונן מהנדסים יועצים למזוג־אויר
לפנות טלפונים: 230271—245017 בין 8—17

בחודשים יולי אוגוסט
מתפנה
מנכ"ל חברה
בעל ידע בארגון שוק וניהול פרוייקטים. המלצות מצוינות.
הצעות רציניות נא לפנות לת. ד. 20153 ת"א, עבור מנהל.

חברה א"י לאוטומובילים בע"מ
מפיצי Ford בישראל
לסניפנו בחיפה דרושה
פקידה כתבנית
מנוסה בעברית
ידיעה חלקית לפחות בהדפסה באנגלית, נסיון בעבודה משרד שונות, ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעה חלקית לפחות באנגלית, לאחר שרות צבאי
המעוניינות מתבקשות לפנות אישית לסניפנו בחיפה רחוב יפו 145 בימים א'—ה' בין השעות 09.00—13.00

לביה"ס התיכון העירוני בצפת (בי"ס מוכר)
דרושים:
מורים אקדמאים
מוכים עם היתר הוראה למקצועות:
1. אנגלית — בכתות הגבוהות (הכנה לבגרות)
2. כימיה — לכל הכיתות
3. מתמטיקה־פיסיקה — במגמה ריאלית לכיתות הגבוהות
4. מורים למקצועות האמנות — (ציור, פיסול, קרמיקה, מוסיקה ובכוכה) תינתן עזרה בדיור

לפנות: ת. ד. 163, צפת

דרוש
מנהל מכירות
למוצרי אלקטרוניקה ביתית בידורית באיכות גבוהה
מועמדים בעלי נסיון במכירות ושווק ציוד רדיו, מערכות סטריאו והייפי דליטי, מתבקשים לפנות עם פרוט מלא של קורות חיים ונסיון קודם בעבודה, אל: ת. ד. 16480 תל־אביב, עבור "מנהל מכירות"
★
סודיות מובטחת לכל הפונים

דרוש
למעבדה מכאנית
מנהל עבודה יצור
● תכונות נדרשות:
— כושר הדרכה וניהול עובדים מקצועיים.
— יכולת ליזום, לתכנן ולבצע עבודות מורכבות.
— ידע רב במסגרות חומרים.

● אופי העבודה:
— עבודה במעבדה מכאנית משוכללת העוסקת בעבודות לא שגרתיות של בניית מתקנים בתחום הרחב של הפיסיקה.

● תנאי העבודה:
— תנאים טובים לאדם המתאים.
— משכורת בהתאם לכישורים ונסיון.
— מקום העבודה תל־אביב

סודיות מובטחת
לפנות בציון פרטים מלאים הכוללים השכלה ונסיון בעבודה להד 17021 ת"א (עבור ב.א.)

דרושה
עובדת משק בית מנוסה
לעבודה בבקרים
משרה מלאה ב־8 שעות מ־08.00—16.00
בתנאי שכר חודשי
לפרטים נא לפנות לטל' 744614, בשעות היום

חברה מסחרית ארצית
מחפשת
להעסיק בליבו באזור תל־אביב
מועמדות לקורס קופאיות
(העבודה במשרה חלקית)
בתקופת ההדרכה ישולם מענק כספי
המועמדות מתבקשות לפנות בכתב בציון גיל ומצב משפחתי לת.ד. 8601, תל־אביב עד ליום 30.4.72.

דרוש
כתב טכני
כתיבת, תרגום ועריכה של חומר טכני: חוברות, פרוספקטים והצעות בעברית ובאנגלית.
הכישורים הדרושים: הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה, ידיעה יסודית באנגלית ובעברית, נסיון של שנתיים לפחות בכתיבה טכנית.
נא לכתוב אל מח' כח אדם ת.ד. 648, תל־אביב, בציון פרטים אישיים ונסיון בקצרה.
סודיות מובטחת

י. סלפטר ובניו בע"מ
דרושים
* **גזרנים למעילי עור**
תנאים ומשכורת טובים
לפנות סלפטר רח' הרצל 45 ת"א

גלנויט ישראל בע"מ
דרוש
תמחירן
א. הכישורים הדרושים:
1. בעל נסיון מעשי של לפחות 3 שנים
2. בעל נסיון בעיבוד נתונים.
3. התמצאות בהנהלת חשבונות.

ב. מקום העבודה במפעלנו באור־עקיבא (קיסריה).

מועמדים מתאימים יפנו בכתב בצרוף תולדות חיים ונסיון בעבודה לגלנויט ישראל בע"מ, אור עקיבא (קיסריה).
סודיות מובטחת

בתי זקוק חיפה בע"מ
בית הזקוק אשדוד
לתושבי אשדוד והסביבה!
אנו מציעים לך מקום עבודה במסגרת משפחת בתי הזקוק
כמפעיל מתקני הייצור
במפעלנו המוקם ונבנה באשדוד
עבודה מעניינת, קבועה ובתנאי שכר טובים ומתקדמים.
הכישורים הדרושים:
* השכלה תיכונית או מקצועית (10 כתות לכל לפחות).
* נכונות לעבוד במשמרות.
* גיל עד 45.
* בעל משפחה (תנתן עדיפות לבעלי משפחה עם ילדים).

מנהל סדנאות:
מהנדס בעל נסיון בניהול בית מלאכה וביצוע אחזקה במפעלים תעשייתיים.
ידיעת השפה האנגלית הכרחית.

מהנדס אחזקה:
בעל נסיון בניהול אחזקה של מתקנים תעשייתיים.
ידיעת השפה האנגלית הכרחית.

ההדרכה לרכישת המקצוע על חשבון המפעל.
פנה לא יאוחר אל: בית הזקוק אשדוד, טלפון 055—24404, ת.ד. 338 אשדוד מחלקת כח אדם.

למפעל מתכת בתל-אביב
דרושים חרטים ופועלי מתכת
מכל הסוגים
לפנות טלפון 32964 בשעות 8.30—16.00

למשרד ארכיטקט דרושים
1) טכנאי/ת
2) שרטט/ת
לעבודות ארכיטקטורה ובנין ערים
נא לפנות טלפון: 415588.

תעשיות סכו"ם ישראליות בע"מ
דימונה
דרוש
מבלטן
עם נסיון של חמש שנים בייצור מבלטים למתכת.
המועמד יידרש לגור בדימונה, החברה תשתתף בהוצאות הדיור.
לקביעת ראיון יש לפנות למנהל הייצור תעשיות סכו"ם ישראליות
אזור התעשיה דימונה, טל: 057—91440

דרוש שותף פעיל
לבית מסחר מבוסס במרכז תל־אביב לרדיו וטלביזיה מכירות ותקונים
השקעה של 120,000 ל"י
לפנות: ת. ד. 1334 תל־אביב לכס' ד/23283

בירושלים דרוש
מכונאי דיזל
עצמאי
לפנות: ת. ד. 8192 ירושלים או טלפון 02/61251

דרושה
טלפוניסטית
מנוסה
למרכזיה 20X5 למשרד בצפון ת"א
תנאים טובים
מ.ב.י. בע"מ
טל. 251918 או 250484

למפעל הגדול בסוגו בארץ
דרושים לעבודה קבועה וקבלנית
2 כרסמים מעולים
עם נסיון מעל 5 שנים
תנאים טובים לאנשים המתאימים
נא לפנות בכתב לידיעות אחרונות חיפה לכס' 300ה/7

צעיר
דינמי ונמרץ
מתפנה
בשטח שיווק והפצה קניות ואדמיניסטרציה
פרטים טלפון 04—711949

דרוש מפעיל
לבית קירור באויר מבוקר לפירות נשירים
הכשורים הדרושים: ידע כללי בהפעלת ואחזקת ציוד קירור, ידע בתפעול בית קירור.
הצעות נא לפנות בכתב: „פרי מטולה" חברה לקירור ולאריזה מטולה.

טלרד
תעשיות טלקומוניקציה ואלקטרוניקה בע"מ
לאגף מחקר ופתוח במפעלנו בלוד
דרושים:
1. **מהנדס אלקטרוניקה בכיר** — עם נסיון רב בשטח המכשירנות. יועדף בעל נסיון וידע בתכנון מכני עזר.
2. **מהנדסי אלקטרוניקה בכירים** — בעלי נסיון רב בשטח הטלקומוניקציה.
3. **טכנאי אלקטרוניקה** — בעל נסיון בטיפול ותחזוקה של ציוד אלקטרוני כעבודה.
4. **כתבנית מעולה בשפה האנגלית** — לעבודה במזכירות המפעל במשרה מלאה ו/או חלקית.

המעונינים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים לטלרד, מח' כח אדם, ת.ד. 50 לוד.
— סודיות מובטחת —

דרושים לעבודה בחודשים יולי-אוגוסט
בקייטנה לילדים בכרמל
1. מדריכים מנוסים
2. מבשלת אחראית
3. נשים ונערות לעבודה בחדר האוכל ובמטבח
4. אחות או חובש/ת
5. שומר לילה (אידיאלי לסטודנט)
6. מנהלת מטבח

אפשרות מגורים וכלכלה בפנימית הקייטנה
לפנות להוד הכרמל קייטנה לילדים דנית 25 חיפה טלפון 253901

בית ברל
לבריכת השחיה האלימפית של בית ברל
דרוש מציל
בעל תעודה ונסיון, המסוגל להיות אחראי גם על הפעלת הבריכה
המשרה לתקופה של 6 חדשים עם אפשרות להארכה
לפנות בטלפון: 925426

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל
המחלקה לעלית ילדים ונוער
למחלקה לעלית ילדים ונוער
דרוש שליח כמפורט
משרה מס' 3 —
שליח עלית־הנוער בצרפת
(פריס).
תאור התפקידים:
1. הפצת הרעיון של „עלית הנוער" בכל הקהילות היהודיות בדרום צרפת.
2. קשר עם הקהילות היהודיות, אירגונים יהודיים־צבוריים ופעילים, שליחי הסוכנות היהודית — למען עידוד העליה של נוער ללא ליווי הוריהם.
3. קשר עם בתי"ס המטפלים במועמדים לעליה.
4. קשר עם הורים המוכנים להעלות את ילדיהם ארצה.
5. ראיון חניכים המועמדים לעליה, כולל: בדיקת תעודות, מתן מבחן הישגים, קבלת דוחות פסיכולוגיים וכו'.

דרישות המשרה:
— רצויה השכלה אקדמית בעבודה סוציאלית או בחינוך.
— נסיון של לפחות 10 שנים בעבודה עם עולים בעבודה חנוכית ו/או בעבודה סוציאלית.
— ידיעת השפה העברית וכושר הבעה בע"פ ובכתב.
— רצויה ידיעת יידיש.
— כשר ארגון וכושר לנהל צוות.
— שליטה מלאה בשפה הצרפתית.

הדרגה המוצעת:
— ס"ז בדרוג האחיד, או דרגה מקבילה בדרוג האקדמאים.

על המעוניינים לפנות אל: עלית הנוער, ת.ד. 92 ירושלים, ולציין על המעטפה — „הצעת שליחות".

הועדה לאנרגיה אטומית
המרכז למחקר גרעיני, נחל־שורק
דרושים
● **מהנדסי מכונות** (בכירים וזוטרים)
לעבודה בתכנון ובצוע של מערכות ומתקנים לעבודות מחקר.
● **טכנאים**
(המעוניינים להשתלם ולעבור במכטרוניקה ואקום)
כישורים דרושים:
— בוגרי בי"ס תיכון מקצועי במגמת מתכת או בי"ס טכני.
— בעלי ידע בהפעלת מכונות עבוד שבבי, ריתוך וכו'.
● על המעוניינים לפנות בכתב אל: המרכז למחקר גרעיני, נחל־שורק דאר יבנה ולצרף פירוט קורות חיים.
סודיות מובטחת

למפעל תעשייתי גדול באזור חיפה
דרושים:
1. **מנהל חשבונות מדופלם** — עם נסיון של 3 שנים לפחות במפעל תעשייתי.
2. **פקיד קניות** — ידע בשפה האנגלית הכרחי.
3. **מנהל חשבונות צעיר** — בוגר הפקולטה לראיית חשבון.
4. **אחראי ליחידת ארגון ושיטות** — על המועמד להיות בעל השכלה אקדמאית בהנדסת יצור או ניהול עסקים. רצוי נסיון של 3 שנים לפחות.
5. **מכונאי מכונות לעבודות תכנון בתחנת כח** — עם ידע בשפה האנגלית.

הצעות יש להפנות אל ת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 214

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין) טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר יום חול 56 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

המכון למחקר ביאולוגי בישראל
ת.ד. 19, נס-ציונה

דרושים:

1. כתבנית אנגלית (חצי משרה)
2. כתבנית עברית
3. מנהל חשבונות סוג ג'

● המעונינים יפנו בכתב, בצרוף קורות חיים, השכלה ונסיון בעבודה קודמת לפי הכתובת הנ"ל.

ליחידת מחשב של בנק בת"א

דרושות נקבניות

לעבודה במשמרות

מתאימות ללא נסיון קודם בעבודה ותקבלנה הכשרה.
הצעות מועמדות יש להגיש לת.ד. 1687 ת"א ולציין על גבי המעטפה עבור "מנקבות".

למפעל בסביבות ר"ג

דרושים:

* מסגרים
* רתכים

מועמדים בעלי הכשרה מתאימה מתבקשים לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון מקצועי לת"ד 90 ר"ג עבור "רדי".

למוסד ארצי גדול

דרוש

טכנאי בנין / מפקח

הכישורים הדרושים:
1. נסיון של 8 שנים לפחות בניהול ופיקוח על עבודות בנין.
2. בקיאות בעבודות גמר מעולות.
3. קריאת תכניות מושלמת.
4. חישוב כמויות וביקורת של חשבונות בנין.
5. כושר הבעה בע"פ ובכתב.

הצעות מועמדות יש להפנות לת.ד. 1687 ת"א ולציין על גבי המעטפה עבור "מנגנון".

למוסד מחקר ופתוח באזור חיפה

דרושים

● **מהנדס מכונות**
לבנית מערכות מכניות ומתקנים

● **שרטט מכונות**
בוגר בי"ס מקצועי 4 שנתי לשרטוט והכנת חלקי מכונות

● המעונינים יפנו לת. ד. 9757 חיפה, עבור מס' 2 בצירוף קורות חיים ונסיון קודם בעבודה ובציון מספר טלפון להתקשרות.

המועצה המקומית ערד
המחלקה לחינוך
מחלקת חינוך ותרבות בערד בע"מ

דרוש

מנהל לבית-הספר המקיף בערד

(בית-ספר שש שנתי)

מועמדים מסמים אשר לקבל בלשכות המחוזיות של משרד החינוך והתרבות, ובמחלקה לכח אדם והוראה שבטי-ישראל 24 ירושלים.
המועד האחרון לקבלת הצעות מועמדות הוא יום 30.4.1972 תשל"ב.
עדיפות לבעלי ידע.

מנחם קפלן
מנהל מחלקת החינוך

צעירים

תושבי ירושלים

דרושים

לעבודת שרות הכרוכה במגע עם לקוחות
(באיזור מגוריהם)
הכשרה מקצועית תינתן ע"י המפעל

מועמדים בעלי רשיון נהיגה אשר השתחררו מצה"ל, בשנה האחרונה, מתבקשים לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 719 ירושלים.

פניות מובטחות

מחפשים אדם
בעל יזמה
הרוצה להתקדם במקצוע

ניהול חשבונות

הזדמנות לרכישת נסיון בהמחיר, שיטות ניהול והפעלת מחשב.
משכורת ומעמד בהתאם לידע, נסיון ויכולת אדמיניסטרטיבית של המועמד.
טלפון 04—924208 לקביעת ראיון.

לחברת בנין ארצית
לסניפה בירושלים

דרוש:

טכנאי בנין

בעל נסיון של 2—3 שנים.
בפיקוח על עבודות בניה בקנה מידה גדול.
השכר יקבע לפי כשורי המועמד.
המעונינים מתבקשים לפנות בכתב תוך פרוט קורות חיים ונסיון לת.ד. 7037 תל אביב.

דרוש

• טכנאי קשר

הכישורים הדרושים:
— בוגר בי"ס תיכון מקצועי
— לאחר שרות צבאי
— נסיון בעבודה עם מעבדות קשר אלחוט בצה"ל.

● פניות בצירוף תולדות חיים לת.ד. 7857 ת"א עבור א.ש.

חברת מחשב בע"מ
רח' עמק-רפאים 10 ירושלים

דרושים:
מפעילי מחשב IBM 360
בעלי נסיון DOS
בקבביות IBM

שפנויה להדריך ללקוחותיה על הפעלת יחידת הניקוב

למשרד רואה חשבון בירושלים

דרושים

1. בוחן (קיימת אפשרות להתמחות)
2. מנהל(ת) חשבונות

לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים, השכלה ונסיון לת. ד. 3359 י"ם

הדיראן

למעבדות הפיתוח

דרושים:

1. מהנדסי אלקטרוניקה — למספר משרות בתחום של תכנון, פיתוח מעגלים ותת-יחידות, ותכנון מערכות בתחום ציוד הקשר.
2. טכנאי אלקטרוניקה — לביצוע עבודות פתוח, בניה ובדיקה של ציוד חדש בתחום הקשר הספרתי. בעל נסיון של שנתיים לפחות, ידיעה טובה במעגלי טרנזיסטורים ומעגלים משולבים.
3. טכנאי ייצור — לעריכת מסמכי ייצור כגון: הנחיות ייצור, שרטוטי עבודה, רשימות רכיבים וחמרי גלם, תרשימי זרימת עבודה, תכנון התקנים לייצור. בוגר בי"ס לטכנאי ייצור. רצוי נסיון בשטח האלקטרוניקה.
4. טכנאי מכני — לעבודות ויזוד כירסום וחריטה. קריאת שרטוט טכני בעל נסיון

נא לפנות ישירות למפעל רח' כורזין 1 גבעתיים או להתקשר טלפונית 763513 לקביעת פגישה.

— פניות מובטחות —

הדיראן הדיראן

★ **מכונאי אחזקה**
★ **חרטים** ★ **מסגרים**
★ **צנרים** ★ **חשמלאים**

בוגרי בתי ספר מקצועיים, בעלי נסיון של 2—3 שנים לפחות, המעוניינים לעבוד באוירה צעירה ודינמית, דרושים ל-קריה למחקר גרעיני — נגב.

● למועמדים שיבחרו מובטחים:
— תנאי שכר טובים, בהתאם לנתונים האישיים.
— עזרה רצינית בדיור (למועמדים מחוץ לבאר-שבע).
— השתלמות והתקדמות מקצועית.

מועמדים שיפנו למדור קבלת עובדים, ת. ד. 9001, באר-שבע, יוזמנו לראיון אישי.

פניות מובטחות!

מורה למקצועות הומניים

(עברית - תנ"ך - אזרחות)

אם הנך מעונין להשתלב בצוות צעיר ודינמי במסגרת תעשיה עתירת מידע, נא פנה אלינו

● תאור המשרה:
— הוראת גילאים 15—18 במקצועות הומניים בבית הספר התעשייתי.
— שיעורי חברה ומנהג.

● הכישורים הדרושים:
— מורה מוסמך למקצועות הנ"ל. — בעל זיקה לנוער עובד.
— רצוי בעל נסיון של 2—3 שנים בהוראת גילאים אלה.

השכר ייקבע בהתאם לנתוני המועמד. תנתן עזרה בדיור.
הקריה למחקר גרעיני-נגב, ת. ד. 9001 באר-שבע. פניות מובטחות.

דרושה
מזכירת
מחלקה

הנתונים הדרושים
★ ידיעה בשפות עברית ואנגלית
★ ידיעת הדפסה בשתי השפות
★ נסיון קודם בעבודה

בעלות נתונים מתאימים מתבקשות לפנות לת. ד. 17224 ת"א (עבור מזכירה) בפרוט פרטים אישיים מלאים ונסיון בעבודה.

פניות מובטחות

שימי לב!

באם יש לך השכלה תיכונית באם את מוכנה לתקופת הכשרה של שנה בזמנך הפנוי.

תוכלי להרויח יותר

מ-1,500.- ל"י לחודש

בענף חדיש ומתפתח ולהגיע למעמד מקצועי מקביל לאקדמאית.

לקבלת פרטים נוספים שלחי לת.ד. 28125 ת"א למפי 25

שם: ______
כתובת: ______
השכלה: ______
גיל: ______

Elanit

מחפשת
בתנאים טובים עם שכר מיוחד (פרמיות)
עבודה קבועה

סוללים/ות
תופרות אוברלוק
תופרות זיגזג
גהצנים/יות

לפנות לאלגנית בע"מ מפעלי סריגה היא רח' מסד 11, תל-אביב, מול איצטדיון בזרוסל יהאליהו.
טלפון: 5-31423

צעיר בעל ידע בענף הצילום
מחפש עבודה מתאימה
בהצעות לפנות אל: ת. ד. 29615 תל-אביב

דרוש
קבלן שלד
לביצוע 48 יח"ד ביהוד, להתקשר טל. 912945.

דרוש סוכן

לתל-אביב והדרום — ולחיפה והצפון הקשור בהפצה ישירה למשרדים, מפעלים ו' מוסדות, עבור מוצרי יבוא בלעדיים ומלאי.
נא לפנות עם פרטים לת.ד. 5259 חיפה. מס. 132.

דרוש

כוון אוטומטים

לעיבוד שבבי
★ תנאים מצוינים
★ עזרה בדיור אפשרית

לפנות:
טל. (04)665662
ת. ד. 4688 חיפה
(עבור "כוון")

דרושות פועלות

לתפירת בגדי ילדים, לעבודה

להתקשר: בית תרושת "בלנית" גאולת בנימין 74 ת"א, טלפון 829703.
משלמים מחירים גבוהים.

למשרד נסיעות בינלאומי

דרושה מזכירה

השולטת ומדפיסה במכונת כתיבה בשפות אנגלית ועברית

להתקשר טל' 221296

דרוש עובד

למכבש אקסצנטרי

*

לפנות: ד. י. ג. בע"מ למוצרי חשמל
יפו, שד' ירושלים 24, טלפון 822059

מוסד טכנולוגי גדול באיזור חיפה

מחפש

1. **שרטט בכיר**
(לתפקיד "אחראי לקבוצת שרטוט")
בוגר לשרטוט ותכנון חלקי מכונות במדור ללימודי הנדסה מכנית, בעל נסיון של שבע שנים לפחות (משרה מס' 8/1)
2. **מכשירנים/טכנאי מכונות**
בוגרי בי"ס מקצועי במגמת מכשירנות/מכונות, בעלי נסיון של שלוש שנים לפחות (משרה מס' 8/2)
3. **כרסם**
בעל נסיון של שנתיים לפחות (משרה מס' 9)
4. **טכנאי ייצור**
בוגרי קורס לטכנאי ייצור רצוי בעל נסיון של שלוש שנים (משרה מס. 21/1)
5. **מבקר טיב**
בוגר קורס לבקורת טיב, בעל נסיון של שנתיים לפחות (משרה מס' 21/2)
6. **מסגר - רתך**
בוגר בי"ס מקצועי, נסיון של שלוש שנים לפחות (משרה מס' 21/3)
7. **מסגר - כרסם**
בוגר בי"ס מקצועי, נסיון של שלוש שנים (משרה מס' 21/4)

אצלנו תוכל למצות כישוריך, ללמוד טכניקות חדישות ומעניינות, להתקדם במקצועך, להשתלם ולהוסיף ידע.

משכורתך — בהתאם לכישוריך.

אם תפנה לת.ד. 4???, חיפה (ציין את מספר המשרה בה הנך מעוניין) בצרוף קורות חיים, השכלה ונסיון מקצועי, נשמח לקבלך לראיון.

— פניות מובטחות —

אלתא
תעשיות אלקטרוניות בע"מ
חברה בת של התעשיה האוירית לישראל בע"מ

אשדוד

דרושים:

★ **מנהל אחזקה**
הכישורים הדרושים:
נסיון של לפחות 10 שנים בתפקיד דומה במפעל תעשייתי אלקטרו-מכני. ידע במכונות לעיבוד שבבי, מדחסים, בשאבות ואחזקה כללית. נדרש כושר מנהיגות וכושר ארגוני. הגיל הרצוי 35—45.

★ **מהנדסי מכונות**
בעלי נסיון בייצור מכשירים אלקטרוניים.

★ **מהנדסי תעשיה/ייצור**
לתכנון ושיטות של פרוייקטים בפיתוח המוצר בהיקף גדול תוך שימוש בטכניקות מתקדמות.

★ **טכנאי ייצור**
לעבודות תכנון ותאום.

★ **טכנאי אלקטרוניקה**
בעלי נסיון בשטח ומוכנים לעבודה בנושאי טכניקה מתקדמים.

★ **הנדסאי וטכנאי מכונות**

★ **מסגר/מכונאי אחזקה**
בעל נסיון בעבודות אחזקה מכנית בעיקר במכונות לעיבוד שבבי.

★ **מזכירה**
בעלת יכולת לנהל משרד באופן עצמאי. שליטה בשפות עברית ואנגלית, כולל הדפסה.

★ **פקידה/כתבנית**
דרושה ידיעה בהדפסה בשפות עברית ואנגלית.

● על המעונינים לפנות בכתב אל מחלקת התעסוקה של "אלתא" — אשדוד.

לחברה מתפתחת

דרושה פקידה

השולטת היטב בעברית
עם ידיעה טובה באנגלית,
הדפסה בשתי השפות הכרחית.

טלפון 755819 ביום 1000—0800

למפעל תעשייתי גדול
באזור ת"א

דרושים:

1. **חשמלאי מוסך**
2—3 שנות נסיון בתעשיה
2. **דפס אופסט**
3—5 שנות נסיון באופסט, או בעל נסיון אחר שיקבל הכשרה בבקים
3. **חרט עצמאי**
2—3 שנות נסיון, שולט בשירטוט
4. **כרסם**
2—3 שנות נסיון, רמת דיוק גבוהה

בפרטים נא לפנות לת. ד. 33011 ת"א בציון התפקיד.

דרוש
מדפיס מנוסה
למכונת הידלברג שטוחית
תנאים טובים
דפוס רייתן בע"מ
הלפמן 47 ת"א
טלפון 827480
18.00—15.00

דרוש
מלפף עוגנים
למכשירי חשמל
תנאים טובים
טל. 57582 תל-אביב

דרוש דפס

למשמרת לילה
על מכונת
"היידלברג"
חצי גליון

לפנות לטל. 35961 בין השעות 11.00—19.00

סוכנות
לביטוח חיים
מחפשת
בעל כושר ונסיון
במכירת
ביטוח חיים
ובעל יכולת בהדרכה
ויעוץ לסוכנים
מתחילים

לפנות: ת. ד. 26137
תל-אביב

למפעל מזון בסביבות ראשל"צ

דרוש

נער לתפקיד עוזר מכירות

הכישורים הדרושים: 8—9 שנות לימוד (גיל 14—16) מגורים בסביבות ראשל"צ.
בהצעות מתאימות נא להתקשר טלפונית בשעות 8.00—15.00 (מלבד יום ו') — טלפון 941327.

ללודז'יה חברה לטקסטיל בע"מ

דרושים

1. **מנהל בקורת טיב**
2. **טכנאי ייצור**
בעל נסיון של שנתיים לפחות בקביעת נורמות.
3. **גזרן**

נא לפנות בכתב ללודז'יה בע"מ, אזור התעשיה חולון, ת.ד. 34, טלפון 847111.

המכללה לטכנולוגיה של אופנה וטקסטיל ע"ש שנקר

דרושים מורים

(במשרה מלאה)

לשנת תשל"ג להוראת המקצועות:

* כימיה טקסטילית
* טכנולוגיה טקסטילית
* טכנולוגיה של סריגה

לפנות בכתב: המכללה ע"ש שנקר, רח' אנה פרנק 24, רמת-גן, עבור המזכיר האקדמי.
פניות מובטחות.

ל-**ניבה** בע"מ
יצרני ויצואני הלבשה ותלבושות אופנה
יצואן מצטיין
דרך יפו-ת"א 25, ת"א, טל. 59555

דרושות

1. מפעילה למכונה בהנהלת חשבונות
רצוי עם נסיון קודם על אוליווטי.
2. תופרות טובות לתפירת קולקציות

לפנות למר פיני.

דרושים

מועמדים / סוכנים

לקורס ליועצי ביטוח חיים

עם התמחות במכירת תכניתנו החדשה הפופולרית והבלעדית

"צמד - צמיד"

ב: אשקלון הרצליה
אשדוד רעננה
רחובות לוד
רמלה הוד השרון

הקורס יתקיים בתל-אביב החל מסוף חודש אפריל

★ הדרכה ע"י צוות מומחים וכלכלנים
★ הכנה לקבלת רשיון ממשלתי לסוכן ביטוח
★ למסיימים בהצלחה ינתנו תנאים מיוחדים בהפצת תכניתנו החדשה באיזור מגוריהם, ועזרה בעבודה מעשית במסגרת החברה.

מועמדים מעל גיל 25, בעלי השכלה תיכונית ומעלה או בעלי נסיון במכירה וביעוץ השקעות יפנו בצרוף קורות חיים לת.ד. 29854 ת"א עבור "קורס לביטוח"

מגדל
חברה לביטוח בע"מ

משרד ראשי: תל-אביב רחוב ליליינבלום 36
טלפון: 59634-5-6-7

לעבודה בתל-אביב

חרטים וכרסמים

בכל הרמות

דרושים למעבדת פיתוח לעבודות רב-גוניות ובעלות אתגר, ללא סדרות ייצור רצוי השכלה מקצועית

בתשובה נא לפנות לת.ד. 17021 תל-אביב עבור חרטים, בצרוף פרטים אישיים מלאים.

פניות מובטחות

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח הכפול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר יום חול 55 אגורות למלה / יום ו' 75 אגורות למלה

לחברה קבלנית בירושלים
דרוש מנהל עבודה
מנוסה
לפרויקט מגורים בירושלים
— תנאים טובים —
נא לטלפן 226886 עד 2.30
ובערב לטלפן 523759.

למוניות הדר לוד בע"מ
דרוש סדרן
לזמן תקופה זוה, בעל ידע בשפות
בפרטים: נא לפנות למשרדנו ברחוב נוה-שאנן 20 תל-אביב, בין השעות 11.00—14.00 טלפון 35017.

יפאורה בע"מ — רחובות
דרושה מנהלת חשבונות
אפשרי מתחילה
לפנות בטלפון 952975
בשעות העבודה.

אחים קורנברג בע"מ
סוכני סימנס בישראל
ראשית-חכמה 12, תל-אביב
טלפונים 821558, 820752
דרושים
1. כתבניות עברית ואנגלית
ליום עבודה שלם.
2. שרטט/ת חשמל
ליום עבודה שלם.

נא לפנות בשעות העבודה.

למפעל תעשייתי גדול סמוך לנתניה
דרושים
1. פקיד ראשי
ללשכת המנהל הכללי, ידיעת השפה האנגלית הכרחית (רצוי גם גרמנית).
2. פקידה כתבנית עברית אנגלית
(רצוי גם גרמנית).
3. פקיד מלאי
בעל ידיעה באפסנאות והנהלת חשבונות.
4. שרטט
בוגר בי"ס מקצועי.

תנאים מיוחדים והוצאות נסיעה מובטחים. פניות בצרוף פרטים ונסיון קודם נא לשלוח לת.ד. 15 נתניה.

דרושים
1. חרטים
2. מסגרים מכנים

בוגרי בית ספר מקצועי — אחרי צבא לעבודה קבועה בתנאים טובים.
נסיון בעבודה שלוש שנים לפחות.
לפנות: בנימינוביץ ובנו בע"מ רח' בלפור 4, בת-ים — טלפון 864439 בשעות העבודה.

סיבי דימונה בע"מ
המשרד הראשי בתל-אביב
דרוש
עובד בכיר לניהול
מחלקת תמחיר ותקציב

כישורים דרושים:
רואה חשבון מוסמך, כלכלן או בוגר מנהל עסקים, נסיון במפעל תעשייתי של 3 שנים לפחות בכינון ויישום מערכות תמחיריות ותקציביות.

מקום העבודה המשרד הראשי ת"א, תנאי שכר טובים יקבעו לעובד המתאים.

• • •

המעונינים מתבקשים להמציא בכתב תולדות חיים ונסיון מקצועי, אל מנהל אגף כח אדם ת.ד. 2092 ת"א.

סודיות הפניות מובטחת

דרושים
למוסך המרכזי
סובארו
רהטי מכניקה, פחחי רכב וחשמלאי רכב
טלפון: 785133

דרוש
ארכיטקט צעיר
לפנות בשעות: 9.00—1.00 לטל. 220086

לחברה לשיווק הדרים ועיבוד פרדסים
דרוש מנהל
טלפון 942233
סודיות מובטחת

דרושות אחיות עם רכב לעבודות מחקר
אזורי תל-אביב, צפון וטבריה
גם במשרה חלקית
לפנות לפרסום "אמיר" ככר מלכי ישראל 8 ת"א עבור מס' 500089

לאחים גולדשטיין
דרושה נערה
לעבודות משרד
עם ידע בהנהלת חשבונות
ליום עבודה מפוצל בבנין אואזיס רמת-גן
להתקשר 725137

לנחום יובל בע"מ
לעבודות תאום ופקוח
דרושים:
★ מהנדסי בנין
★ הנדסאים
★ מכנאי בנין
★ נהגים

לפנות טלפון:
729965, 726704
בין השעות
09.00 עד 15.00

דרושה ספרית מעולה
לעבודה ולנהול מספרה בדרגסטור, רחוב קרן היסוד 25 ירושלים
לקבוע פגישה בטלפון 228326/7

בנק זקוק
1. לעבודה רצופה במרכז תל-אביב:
כתבניות עברית—אנגלית
פקידה/כתבנית עברית
2. לעבודה מפוצלת בצפון תל-אביב:
פקיד, שיוכשר לעבודה עם קהל.

פניות מפורטות בכתב-יד בציון השכלה, נסיון, גיל וציון התפקיד המבוקש לת.ד. 29569 ת"א.

לחברה גדולה בעלת מחסני ערובה העוסקת בעמילות מכס
דרוש
עמיל מכס או פקיד רשוי
בעל נסיון
מקום העבודה: חיפה
קיימת אפשרות עבודה גם בנמלי הארץ האחרים
תנאים טובים
בדבר פרטים נא לפנות בכתב לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 215
סודיות מובטחת

לחברה מסחרית
דרוש
מנהל חשבונות
סוג ג—ד.
עם נסיון בטיפול בלקוחות, [illegible]
נא לפנות לטלפון 622571, שלוחה 494.

ש. ירון — י. שמעוני
מהנדסים יועצים בע"מ
תל-אביב, רח' אפשטיין 14, טל. 440718
דרושים
טכנאים שרטטים
לעבודות תכנון קונסטרוקציות גשרים, בנינים, מבני התחבורה והנדסה אזרחית
תנאים טובים
סודיות מובטחת

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
מודיע על המשרות הבאות הפנויות:
במרכז המחשבים
מפעיל למחשב אלקטרוני
הכישורים הדרושים: השכלה תיכונית מושלמת; שליטה בעברית וידיעה באנגלית; רצוי נסיון קודם בהפעלה.
תפקיד: העבודה הינה במשמרות.
מס' המשרה: מ.מ.ב/16.

באגף פתוח ותחזוקה
מכונאי אחזקה
הכישורים הדרושים: השכלה מקצועית במכונאות או בהנדסה; נסיון בעבודה במכונות [illegible]
מס' המשרה: [illegible]/104.

● המעמדים מתאימים לדרישות יפנו בכתב [illegible] עד יום 28.4.72 בציון מס' המשרה.

דרושים
שרטטים [redacted]
לקונסטרוקציה
[redacted]
לפנות בכתב:
לת. ד. 22140, תל-אביב
עבור מספר 276 ● לפרט נסיון וידע

לחברה מסחרית גדולה בת"א
דרושה למח' המכירות
פקידה
כישורים הדרושים:
— נסיון בעבודה משרדית
— נסיון בהדפסה עברית/אנגלית
— לאחר שרות צבאי
— הופעה נאה
העבודה כרוכה במגע שוטף עם קהל.
לקביעת ראיון נא להתקשר לטל. 269184 ת"א

האם אתה בוגר בית ספר במגמת
חשמל ו/או אלקטרוניקה?
עם נסיון מעשי במסגרת שרות צבאי או אחר?
האם יש לך ענין לעסוק בנושא אחראי, מעניין ומשתלם עם סיכויים טובים להתקדמות?
כתוב עכשיו לת.ד. 6545 ת"א
עבור תכנית ב.א.

לסניפנו בבאר-שבע
דרוש
מנהל חשבונות עצמאי
לתפקיד: סגן מנהל חשבונות ראשי
מועמדים בעלי נסיון והשכלה מתאימה יפנו בכתב לת. ד. 33157 תל-אביב עבור מס' 505 ויפרטו תולדות חיים.
סודיות מובטחת

למכון הנרייטה סאלד בירושלים
דרושה
מזכירה למנהל
כישורים הדרושים:
— שליטה מלאה בשפות עברית ואנגלית
— הדפסה במכונת כתיבה בשפות הנ"ל
— בעלת נסיון ונסיון קודם בעבודה משרדית
שעות העבודה 08.00—15.00
דרגת המשרה: י"א—י"ב בדירוג האחיד.
נא לפנות בכתב יד בצרוף תולדות חיים עם פירוט ההשכלה והנסיון אל הכתובת: מכון הנרייטה סאלד רח' קולומביה 9, קרית מנחם ירושלים (אפשר להתקשר גם בטלפון בשעות העבודה למס' 62401) עד 25.4.72

למפעל תעשייתי בתל-אביב
דרוש
שרטט מכונות
נא לפנות בכתב,
או טלפונית אל:
רפאל
אבזרי צנרת - בנין ותעשיה
תל-אביב רחוב הכרמל 18, טל. 51953—4—5

למשרד פרסום גדול
דרוש נער אחראי לשליחויות
שיש ברשותו אופניים או קטנוע
פרסום א. טל ושות' בע"מ
רח' לבונטין 30, תל-אביב

דרושה מזכירה ראשית
בעלת נסיון בנהול וריכוז עבודות מזכירות השולטת שליטה מלאה בכתבנות עברית (רצוי גם אנגלית).
שעות העבודה 8—16.
המועמדות הפונות לדרישות הנ"ל תתקשרנה לטלפון 250969 בין השעות 17.00—19.00.

דרושים
כרסמים, חרטים
למשמרת אחרי הצהרים
מסגרים מעולים
למשמרת בוקר
תנאים טובים לאנשים המתאימים
נא לפנות לחב' "אדרל", רח' בצלאל 7 רמת-גן (אחרי בורסת היהלומים) טלפון 6—738115

למפעל תעשייתי בחיפה
דרוש
מנהל חשבונות ראשי
רצוי נסיון מעשי בתעשיה ותמחיר תעשיתי,
ידיעת השפה האנגלית רצויה.
תנאי השכר והתנאים הנלוים יותאמו לכישורי המועמד.
נא לפנות עם פרטים מלאים לת.ד. 1512 חיפה, עבור מ.
סודיות מובטחת.

דרושה פקידה
למחלקת החשבונות
— רצוי עם נסיון.
יום עבודה רצוף.
לפנות: קמראוס, שווק בע"מ, הגנת הארץ 13 (ליד גבורי ישראל 118), תל-אביב

דרושים נערים בני 16
לעבודה מעניינת ביותר במפעל אורטופדי של משרד הבטחון בתל-אביב
טל. 36620 או 38316

דרושה
מדפיסה מנוסה בעברית
רצוי עם ידיעות בהגה"ה
לפנות לת.ד. 1417 ירושלים

למוסד ממלכתי בחיפה דרוש
רב חובל
לעבודה בחוף
הכישורים הדרושים:
1. תעודת הסמכה כרב חובל
2. נסיון של שנתיים בפקוד על אוניה
3. ידיעת השפות עברית ואנגלית
● המעוניינים מתבקשים לפנות לת. ד. 1993 חיפה

דרושות
1. פקידה כללית
בעלת ידיעה טובה באנגלית ועברית
2. כתבנית עברית/אנגלית
3. כתבנית עברית
4. פקידה במחלקת מלאי

לפנות בכתב עם ציון פרטים מלאים לת. ד. 11202 ת"א ולציין במעטפה התפקיד הרצוי

למפעל תעשייתי גדול למוצרי מזון
דרושה
פקידת מנגנון
בעלת נסיון בעבודות כח אדם וידיעה טובה בהדפסה בעברית.
המועמדות מתבקשות לפנות בכתב יד בציון קורות חיים, נסיון קודם, דרישות שכר והמלצות לת.ד. 2438 תל-אביב עבור פקידת מנגנון. סודיות מובטחת.

דרושה
כתבנית עברית
(סלקס)
לעבודה במשמרות
בלשכת העתונות בירושלים
ידיעת אנגלית רצויה
● נא לפנות בשעות העבודה אל ד"ר לפיד, טל. 191—(02)226

לחברת
השמירה
דרושים
גובה כספים אצל לקוחות
באזורים: אשדוד, אשקלון, רחובות, ראשון לציון, נס-ציונה וקרית-גת
המעונינים יפנו טלפונית: 221137 ת"א לצורך קביעת מועד לראיון.
סניפים בכל רחבי הארץ.
שמירה · אבטחה · חקירות · מערכות אזעקה

הרבה נשים יכולות להיות יפות בהדרכתך
הצטרפי לחוג
דיילות זוהר
כל ההנאה תהיה שלך

תהני ותרוויחי היטב בזמנך הפנוי

מלאי את התלוש הרצ"ב ושלחי לאחת הכתובות:
[illegible]

לכ' חברת "זוהר"
שם .... טלפון ....
כתובת ....

משרד העבודה
שרות התעסוקה

אקדמאים מארה"ב מחפשים תעסוקה בארץ

ב-25.4.72 תגיע לישראל קבוצה של אקדמאים מארה"ב, המעונינים לעלות ארצה בחודשים הקרובים.
מטרת ביקורם היא למצוא תעסוקה ההולמת כישוריהם.
להלן רשימת המבקרים:

1. מהנדס קרמיקה — בן 47 נסיון של למעלה מ-20 שנה בתחום המיקרואלקטרוניקה.
2. מהנדס כימיה — נסיון בייצור וגם במחקר ופיתוח, בתפקידו האחרון היה אחראי על הקמת מעבדה למחקר ופיתוח שעסקה בתכנון hydrogen-oxygen fed fuell cells
3. כימאי — בעל תואר שלישי, נסיון בהוראה וכן ככימאי ספרות לצורך מחקר על פטנטים ורשומים.
4. פיסיקאי — בעל תואר שלישי, נסיון במחקר ופיתוח בתחום הקרינה גרעינית.
5. פיסיקאי — בן 37, נסיון בתחום האופטיקה בתעשיה הבטחונית בארה"ב.
6. פיסיקאי — בעל תואר שלישי, בן 30, נסיון בהוראה ובאלקטרואופטיקה.
7. מהנדס חשמל — בעל תואר שני, נסיון בתיכנון, פיתוח ובדיקות ציוד בתחום הקומוניקציה.
8. מהנדס אלקטרוניקה — נסיון במערכות עיבוד נתונים הקשורות במכ"ם ומערכות טילים.
9. מהנדס אלקטרוניקה — נסיון בתכנון ופיתוח מכשירים אלקטרורפואיים.
10. מהנדס אלקטרוניקה — בעל תואר שני, נסיון בפיתוח מערכות קומוניקציה וכן נסיון במחקר ופיתוח של מכשירים לקומוניקציה.
11. מהנדס אלקטרוניקה — נסיון של 12 שנה בתחום הנדסת מערכות בדרג מנהלי.
12. מנתח מערכות — בעל תואר שני במתמטיקה, נסיון של 7 שנים בישומים מדעיים.
13. מהנדס מכונות — בעל יותר מ-22 שנות נסיון כמהנדס בקרה לפיתוח מכשירים אלקטרונים מתוחכמים.
14. מהנדס אלקטרוניקה — נסיון במכירות ושיווק וכן בעל נסיון בביקורת איכות ואמינות.
15. מהנדס מכונות — נסיון של 15 שנה בתעשיה, בתפקידו האחרון עסק בפיתוח שיטות הערכת חומרים חדשים ותיכנון מכונות חדשות לייצור.

המעסיק המעונין לראיין מועמדים מבין משתתפי הביקור מתבקש להתקשר עם המרכז לתעסוקת אקדמאים מדור חו"ל טלפון 61141—02 קו פנימי 315, 30997—02.

המרכז לתעסוקת אקדמאים

דור כימיקלים בע"מ
מפעל המתנול
דרושים
אחראי משמרות
הכישורים הדרושים:
הנדסאי מכונות ו/או הנדסאי כימיה ו/או בוגר בית ספר מקצועי.
ידיעת אנגלית טכנית הכרחית.
מסגרים מכונאים
עם נסיון תעשייתי של כ-5 שנים.
עוזר למנהל חשבונות
הכישורים הדרושים:
סוג ד', 3 שנות נסיון.
נא לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים ופרוט הנסיון הקודם. לת. ד. 10036 חיפה.
— סודיות מובטחת —

אוניברסיטת חיפה
דרוש שרברב אחזקה
הכישורים הדרושים:
התמצאות יסודית במתקני מים קרים וחמים, אויר, גז וקיטור, דלוחין וביוב. בעל תעודת שרברב מעולה ונסיון של 5 שנים לפחות באחזקה צנרת.
הדרגה תקבע בהתאם לכישורי המועמד.
בהצעות מועמדות נא לפנות למחלקה על כח-אדם באוניברסיטת חיפה, דרך אבא חושי, חיפה.

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל
המחלקה למנגנון
משרה פנויה 35/72
תואר המשרה: **מנהל שירותים סוציאליים**
מקום העבודה: תל-אביב ומחוז המרכז.
תיאור העבודה: נהול, פקוח והדרכה ליחידה המונה 35 עובדים סוציאליים העובדים בשיכונים ובמרכזי קליטה באיזור תל-אביב-יפו עד נתניה לאשדוד.
הכישורים הדרושים:
1. תואר אקדמאי בעבודה סוציאלית.
2. נסיון בעבודה מקצועית של 8 שנים לפחות.
3. כושר הדרכה ומעקב.
4. ידע ונסיון בניהול שירות סוציאלי.
5. יכולת אישית ומקצועית לעבוד עם צוות בינמקצועי.
6. ידיעת עברית ואנגלית הכרחית.
הדרגה המוצעת: ג'—ב' בדירוג מח"ט.
התאריך האחרון להגשת הצעות: 5.5.72
הצעות מועמדות נא להגיש למחלקה למנגנון, ת"ד 92 ירושלים
(רצוי בפניה [illegible])

עבודה זמנית בחו"ל
לעבודה ברחבי העולם
לתקופה של 6—10 חדשים
נדרשים
יוצאי יחידות קרביות. בעלי כושר גופני מעולה. בעלי תושיה. ידיעה בסיסית באנגלית.

● מעונינים מתבקשים לפנות אישית
ביום א' 23.4.72 בין השעות 8.00—14
וביום ב' 24.4.72 בין השעות 14—18
לרח' אבן גבירול 10 חדר 102 ולהביא עמם פנקס מלואים.

הלוח הכפול (הארץ) (ידיעות אחרונות)

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין) טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר יום חול 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

למפעל
בסביבת רמת־גן
דרושים:
* רתכים
* מסגרים
* מסגר מכני

● בוגרי ביה״ס מקצועיים ובעלי נסיון יפנו לנציג המפעל לפי המקומות והמועדים כמה:

תל-אביב	היחידה להכוונת חוייל רח' אבן גבירול 10	ג, ה'	12.00—09.00
תל-אביב	לשכת מודיעין להעסוקה והכוונה רח' פרישמן 42	ב, ה'	בין השעות 2 עד 6 אחה״צ
רמת-גן	שרות התעסוקה רח' ארלוזורוב 14	ב, ד'	בין השעות 2 עד 6 אחה״צ

מנהלת מחלקה
לבגדי נשים
הופעה נאה ושפות
מעוניינות בהצעות
עבודה ת.ד. 644
עבור מנהלת.

דרוש
פחח בנין
בבת-ים
תנאים טובים במיוחד
אפשרות לשותפות
טל. 865942

דרוש עו״ד
הותק של שנה לפחות
למשרד עורכי-דין בת״א
נא לצרף להצעה פרטים מלאים על עבודה קודמת
סודיות מובטחת לחלוטין
● הצעות נא לפנות לת.ד. 300 תל־אביב.

דרושה מיד
כתבנית נשיונל דגם 32
רק בעלת נסיון ועצמאית בעבודה באה בחשבון
להתקשר בטלפון 3—35421 לפנות למנה״ח או לכתוב לת.ד. 2045 ת״א עבור כתבנית נשיונל.

בפתח תקוה ורמלה
דרושים מורים
למתמטיקה ואנגלית
להוראה חלקית בשעות הערב
רק בעלי נסיון בהכנה לבגרות
יפנו לטל: 54081 ת״א
בין השעות: 4.30 — 6.30 אחה״צ.

לחברת שיווק וייצור
דרוש
מנהל חשבונות
עם נסיון בניהול חשבונות תעשייתי וידיעת השפה האנגלית.
למשרה חלקית.
מקום העבודה הרצליה פתוח.
פניות בכתב עם פרוט הנסיון בעבודה יש להפנות לת.ד. 4104 תל־אביב, עבור „מנהל חשבונות". סודיות מובטחת.

למוסד חינוכי על-תיכוני
דרוש
מרצה לאלקטרוניקה
נא לפנות בכתב לת. ד. 557 עבור מס' 10 ירושלים

דרוש
מהנדס בנין
הנדסאי בנין
צעיר, עם נסיון בפקוח בניה, בתפקיד עוזר מהנדס ראשי, בחברת בניה גדולה.
משכורת ותנאים קשורים למועמד המתאים. (רצוי בעל רכב)
בעלי נסיון בקודות חיים, לפנות לת.ד. 2566, ירושלים, עבור בנין.
סודיות מובטחת.

דרושה
מזכירה-
כתבנית
עוזרת בהנהלת״ח
בשיטות העתקה
שעות העבודה
15.80 — 7.80
תנאים טובים למתאימה
פודקה בע״מ
רח' העבודה 23 בת־ים
טל. 863284.

דרושה
בבאר שבע
מוכרת מנוסה
עם ידע בפקידות,
בענף מוצרי חשמל
וגז.
לפנות: ת.ד. 8 באר־
שבע עבור „מוכרת",
בציון קורות חיים
ונסיון בעבודה.

דרושה עוזרת
עם לינה
להתקשר במשך
כל היום
למלפון 830638

מוכירת סניף חיפה
ופקידת קבלת קהל
הדרגה: ט'—י' אחיד
מקום העבודה: חיפה
כפיפות: למנהל סניף מח' הגביה בחיפה
תיאור התפקיד:
1) ניסוח מכתבים והדפסה במכונה (עברית)
טפול בדאר יוצא ונכנס
קבלת קהל
כישורים הדרושים:
1) השכלה תיכונית
2) שליטה מלאה בשפה העברית
3) כושר ביטוי בע״פ ובכתב
4) נסיון בעבודות משרדיות (מזכירות)
5) ידיעה בהנהלת חשבונות וידיעת שפות נוספות יתרון.
● המעונינים יפנו אל משרדנו בחיפה, ככר פלומר 1 בית לבנם.

להב׳ יבוא ויצוא רהיטים
דרוש בחור צעיר
לעבודה
עם נסיון בבגרות
תנאי שכר מצוינים.
נא להתקשר בדחיפות:
„אלפירו", רחוב אבר־
לצפה 30 ת״א,
טלפון 823993.

דרוש סוכן
חברה דינמית למוצרי
איכות, בשטח הכימי־
קליים, לצרכי תעשיה
ולמסחרות,
מחפשת סוכן
לאזור הדרום.
אנו מבטיחים עבודה
קשה, ורווחים גבוהים.
יודע בעניו אינו דרוש,
אנגלית + רכב
הכרחיים.
טלפון 055/31532
055/23497

FIAT
למוסך המרכזי „פיאט"
רח' גיבורי ישראל 109 ת״א
דרושים
● **מכונאים מתחילים**
בוגרי בית-ספר מקצועי ומשוחררי חיל חימוש בענף הרכב.
● **חשמלאי רכב**
עם נסיון של 3 שנים לפחות.
● **מחסנאי - כלי עבודה**
עם נסיון בענף הרכב.
● **מחסנאי - חלקי חילוף**
לעובד מתחיל.
● **פקידה טלפוניסטית**
בעלת ידיעה בהדפסה בעברית.
נא לפנות להנהלת המוסך בכל יום בין השעות 15.00—17.00 חוץ מיום ששי.

דרושים
למשרד אדריכלות גוף
הנדסאי או טכנאי
בנין / שרטט/ת
מנוסה
טלפון 232313

דרושה מפעילה
למכונת אודיובמי,
אפשרי גם מתחילה,
לחצי יום.
להתקשר 220792
או 245813
בשעות לפני הצ.

לחברה לבנין
והשקעות
דרושה
מנהלת
חשבונות
מנוסה סוג ד'
רצוי בעלת ידע הנסיון
קודם בשטח בנין
והשקעות, עריכת מאז־
נים, עריכה באזוים
והתאמות.
נא לפנות בכתב יד
בציון הגיל והנסיון
לת.ד. 4774, תל־אביב
עבור „בנין".

דרוש
עובד לחנות
טלוויזיות וחשמל
עם רשיון לקטנוע
ת״ד 1334 ת״א
למספר ד'/23747.

דרושה
כתבנית
טלפוניסטית
למשרה מלאה
לפנות למערכת
„יום-יום"
יצחק שדה 34 ת״א
בין השעות 9.00—12.00

למזרח שרות
לבטוח
מרזי את שפוניוג
חברה בע״מ
דרושה
נקבנית נשיונל 32
בשפה האנגלית עם
ידיעות בעברית
לפנות בשעות 12—14
שד' רוטשילד 28 ת״א
קומה ב' או בכתב ת״ד
29458 תל־אביב.

דרוש דחוף
מסגר רתך
לקונסטרוקציות ברזל
בתנאים טובים.
לפנות טל. 440312
למר שרגא
בין השעות 4.00—5.00

לביח״ר לסריגה
דרוש
מייסטר
למכונות לתקם לחקם
לפנות:
„פריגר צ'יבאקי" בע״מ
רח' קבוץ גלויות 23
ע״י בנין מרכזים ת״א

הודעות לעבודה

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לאספקה ולשירותים משקיים
רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים
מכרז 11/72 לאספקת
מחרטה
לעבוד מתכת

1. משרד החינוך והתרבות מבקש הצעות לאספקת מחרטה לעבוד מתכת.
תנאי המכרז ורשימות הפריטים אפשר לקבל במחלקה לאספקה ולשירותים משקיים, רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים, חדר 405 ובבנין הרדידונה, שדרות שאול המלך, תל־אביב, חדר 308.
2. הצעות מפורטות בהתאם לתנאי המכרז, בצירוף ערבות של בנק מוכר לפקודת משרד החינוך והתרבות בשיעור של 10% מערך ההצעה, למילוי תנאי המכרז, יש לשים במעטפה סגורה המסומנת במילים מכרז מס' 11/72, מעטפה זו תוכנס למעטפה שניה שתמוען: משרד החינוך והתרבות, המחלקה לאספקה ולשירותים משקיים, רחוב שבטי ישראל 34 (לתיבת המכרזים חדר 405) ירושלים.
על ההצעה להתקבל במשרד החינוך והתרבות לא יאוחר מיום 11.5.72.
3. אין משרד החינוך והתרבות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או הצעה כל שהיא, או להוציא את כל הכמות מכל פריט מסויים אחר.
ב. שכטר
מנהל המחלקה

הכל בכל נלוז
בלוח הכפול

בית מלאכה
לעיבוד שבבי
מעונין בעבודות
עם חוזה או
בהצעות אחרות
לפנות ת.ד. 44
נהריה מס' 2618
טל' 04—920110

דרושה בנתניה
דיילת ראשית
למח׳ פרפומריה
ליום עבודה מלא
(שעות עבודה
מפוצלות)
מועמדות רציניות תפ־
נינה אישית למנהל
כל־בו נתניה המשביר
לצרכן.
תנאים טובים.

ל־
PHILCO
בת־ים
דרושה
קודרת למנהל
חשבונות
שעות העבודה
08.00—16.30
לפנות בכתב „פילקו"
רח' הטוללים 9 בת־ים
אזור התעשיה

אוניברסיטת חיפה
דרוש חשמלאי
תיאור המשרה: אחזקת מתקני החשמל באוניברסיטה.
הכישורים הדרושים: בוגר בית־ספר מקצועי בעל רשיון חשמלאי מוסמך ונסיון מעשי של 3 שנים לפחות.
ההצעות נא לפנות למחלקת כח־אדם אוניברסיטת חיפה, דרך אבא חושי, חיפה.

הסוכנות היהודית לארץ־ישראל
המחלקה למנגנון
משרה פנויה 34/72
תיאור המשרה:
מפקח ומדריך מקצועי לעובדים סוציאליים
מקום העבודה: חיפה והמשק.
תיאור העבודה: מתן יעוץ והדרכה מקצועית לעובדים סוציאליים.
הכישורים הדרושים:
1. תואר אקדמאי בעבודה סוציאלית.
2. נסיון בעבודה מקצועית של לפחות 5 שנים כולל הדרכת עובדים סוציאליים.
3. ידיעת השפות עברית ושפה לועזית נוספת אחת לפחות.
הדרגה המוצעת: בי בדירוג מנהלי.
מועד אחרון להגשת הצעות: 5.5.72
הצעות מועמדות נא להגיש למחלקה למנגנון, ת.ד. 92 ירושלים
[illegible]

אוניברסיטת חיפה
דרוש
הנדסאי מזוג אויר/מכונות
התפקיד: אחריות להפעלה ואחזקה של חדרי מכונות מרכזיים: אחריות לאחזקת מתקני מזוג אויר, הסקה, צנרת מעבדתית, מעליות ואינסטלציה בבנין, תכנון, תאום ופקוח על שיפוצים והתקנות במערכות מזוג אויר, הסקה ואינסטלציה, מגע עם קבלנים לבצוע שיפוצים והתקנות כנ״ל.
הכישורים הדרושים: הנדסאי/טכנאי בכיר במגמת מכונות, כח חום או מזוג אויר. נסיון של 3 שנים לפחות באחזקה ובהפעלה של מערכות מזוג אויר, הסקה וצנרת. כושר ניהול מו״מ עם קבלנים. כושר ארגון וניהול צוות טכני. הכרחית ידיעת עברית; ידיעת אנגלית להבנת חומר טכני.
הדרגה תקבע בהתאם לכישורי המועמד.
הצעות מועמדות נא לפנות למחלקה על כח־אדם, אוניברסיטת חיפה, דרך אבא חושי, חיפה.

דרושים למפעל הפיס
שליח עם אופנוע
הגיל או חניכים
לעבודה קבועה
לפנות מיד לרחוב
הסטמן 3, ת״א
חדר 301.

דרוש
צינקוגרף
לפנות עם פרטים
מלאים ת.ד. 1082 ת״א
סודיות מובטחת

דרושה
מזכירה כתבנית
אנגלית מעולה
ידיעת התכתבות
בעברית יתרון
תנאים טובים למועמדת
המתאימה.
רציניות בלבד יכתבו
לת. ד. 16184 תל־אביב.

דרוש סדר־יד
לפנות דפוס א. ירום
בע״מ, דרך פ״ת 128
תל־אביב
טלפונים: 252590,
268840.

ויניליט בע״מ, מפעל למוצרי פלסטיקה
באזור התעשיה חולון
דרושים
לעבודה פועלים ופועלות
לפנות: במקום רח' הבנאי 23 חולון.

למלון 5 כוכבים בירושלים
דרושים
טבחים
עם נסיון
נא לכתוב לת.ד. 2494, ירושלים.

שם שרות מינהל תעשיתי בע״מ מעונין במהנדסי ייצור וטכנאי ייצור מנוסים למשרות בלאות כיועצים להכנת והפעלת שיטות שכר עידוד במפעלים באזור המרכז והדרום.
ת.ד. 385 רמת־גן או טל. 268970 אחרי שעה 18.00.

למפעלי בלו־בנד תלמה בחיפה
דרושים
★ **מסגר אחזקה**
בעל נסיון בעבודות אחזקה.
★ **פקיד משכורת**
הכישורים: בעל נסיון בעבודה מעשית, עריכת משכורות באמצעות י.ב.מ., ידיעת חוקי מס הכנסה ובטוח לאומי.
על המעונינים לפנות בכתב יד תוך פרוט נסיונם לת.ד. 707 חיפה, למחלקת המנגנון, עבור מס' 18472.
בלו-בנד תלמה

אנו מחפשים עבור לקוחותינו:
עבור חברה העוסקת בתאום ופקוח על הבניה
דרוש מהנדס בנין
בעל נסיון בבניה ופקוח על הבצוע
העבודה באזור הצפון
מקום המגורים חייב להיות בחיפה
או צפונה יותר.
תנאים טובים
לקביעת ראיון נא להתקשר טלפונית
263231 או בכתב תל־אביב,
רחוב ויצמן 71.
יועצים למערכות ניהול וייעוד בע״מ — סקר

קשת נקוי יבש
KESHET
דרושים
1. גהצנים/יות
2. פועלות למחלקות השונות
תנאים טובים
מפעלים לנקוי יבש, קשת בע״מ
רח' מנחם יצחק 2 ר״ג, טל: 735141

הלוח הכפול (הארץ) (ידיעות אחרונות)
מודעות מתקבלות:
תל־אביב
„הלוח הכפול" — שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין) טל. 248905, 230521, 230401;
אבן גבירול 66 טל. 7—263236
הארץ: מזא״ה 56 טל. 623311
ידיעות אחרונות: מקוה ישראל 12 טל. 621064
רח' מזוס 5 טל. 32289
ירושלים
ידיעות אחרונות הלל 28 טל. 225251
הארץ: ההסתדרות 5 טל. 7—224245
חיפה
הארץ: נורדאו 20 טל. 64311
ידיעות אחרונות: הנביאים 28 טל. 67931
באר־שבע
ידיעות אחרונות: החלוץ 80, טל. 3576
הארץ: שלח רחמים, בנין הוה, קק״ל 197 טל. 2042
ובכל משרדי הפרסום וסוכני הארץ וידיעות אחרונות בישראל
הלוח הכפול (ידיעות אחרונות) (הארץ)

ה.ב.י.ת
הנדסה·בנין·ונוי·תכנון
HABIT
מדוע
כדאי לך לקנות דירה
ב„ה.ב.י.ת"
כי אנו בונים דירות יפות ברמת תכנון גבוהה ובבצוע מעולה
כי מחירי הדירות אצלנו הם הוגנים.
כי אנו מאפשרים תנאי תשלום נוחים.
הצעתנו למכירה
בירושלים, בבית הכרם
בשדרות הרצל 64
דירות בנות 5½, 4, 3, 2 חדרים
כמו כן אנו בונים בכל חלקי הארץ.
סגל עובדי החברה ישמח לעמוד לרשותך בבחירת הדירה המתאימה לך.
בדבר פרטים נא לפנות למשרדנו.
ירושלים · רחוב יפו 33 (בית יואל) · טלפון 224548

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה לחקלאות — הקריה ברחובות · בית הספר למדעי התזונה והבית
נמשכת ההרשמה ללימודים
לקראת התואר
„בוגר במדעי התזונה והבית"
לשנת הלימודים תשל״ג
ההרשמה לליכודים בבית־הספר למדעי התזונה והבית לשנת תשל״ג נמשכת, והיא תסתיים בתאריך 31.8.72
טפסי הרשמה ופרטים ניתן לקבל במזכירות בית־הספר בין השעות 9:00—14:00 (בטלפון: 03—952625).

מועדון עין־הרים
בריכת שחיה שורש
מודיע לחברים ואורחים כי
הבריכה פתוחה
* מלתחה שמירת חפצי ערך
* מתקני ספורט
* מזנון
* דשאים ופנות לפיקניק
מושב שורש, ד.נ. הרי יהודה, טלפון 02—522578

נמשכת ההרשמה
לבית המדרש הממלכתי למורים ולגננות
במדרשת שדה בוקר
* למסלולי המורים לחטיבת הביניים
* למסלול המורים לבית־הספר היסודי
* למסלול לגננות

מתקבלים: א. מסיימי בית־ספר תיכון שיבואו לבחינות הבגרות או הגמר.
ב. בעלי תעודת בגרות מן הארץ ומחו״ל.
ג. בעלי נתונים מיוחדים — במסגרת הסבה מקצועית.
התמחות: במדעי הטבע,
במדעי היהדות.
לתלמידים המתאימים לימוד מדעי המחשב.
במקביל להקמת המרכז להקר המדבר בראשותו של פרופ' אבן־ארי
הנבנה רמת לימודים אקדמית בהוראת מדעי הטבע.
סידורים מיוחדים לעולים חדשים ולחיילים משוחררים; הקלות בתשלומים; עזרה בלימודים.
* תנאי פנימיה טובים. * הלוואה מותנית, מילגות.
לקבלת פרטים נא לפנות בכתב לפי הכתובת:
בית־המדרש הממלכתי למורים ולגננות,
מדרשת שדה־בוקר, טלפון: 057—95046/51

יבואן לתחרה ורקמה גם בסיטונאות,
מעונין למסור את העסק
בסך 20,000 ל״י.
בדבר פרטים נא לפנות ת. ד. 7203 חיפה.

ועד מקומי סביון
הודעה בדבר פדיון
מלווה פנימי
הועד המקומי בסביון בהנבד להודיע לבעלי האגרות הנ״ל כי הגל ביום 15.5.72 יפדו האגרות אשר במספרן בהתאם בהספרה „8" בבנק לסחר חוץ.
סביון
אברהם ע. מקליס
יו״ר הועד המקומי, סביון

להשכרה
מבנה תעשייתי מודרני
כ־900 מ״ר, ליד הצ'ק־פוסט, חיפה.
כולל: משרדים מודרניים, דירה 3 חדרים, חדר אוכל בו״ד, מקלחות, חדרי שירות, חיבור חשמל וכוח, מקום חניה.
נא לפנות לת.ד. 6270, חיפה.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

חנוכת תיאטרון ירושלים

בראשית השבוע הועלתה הצגת הבכורה על הבמה המשוכ־ללת בתיאטרון ירושלים החדש ע"ש שרובר: „הסוחר מוונציה" ע"י תיאטרון הקאמרי. לאחר ההצגה נערך באולם המלא מפה לפה דיון פומבי בנושא ההצגה בהנחיית ד"ר גרשון שקד, יו"ר ועדת הרפרטואר של תיאטרון ירושלים. בדיון השתתפו פרופ' אריה זקס, הבמאי, יוסף ירושאלי וכמה מן הצופים באולם, ביניהם פרופ' יגאל ידין.

עיריית ירושלים מקווה להמשיך בפעילות תאטרונית ענפה באולם החדש, שעל הקמתו נמתחה בעבר ביקורת מרובות.

חברה לפיתוח התיירות בעכו

הנהלת עיריית עכו החליטה להקים חברה לפיתוח תיירות בעיר שתרכז את כל הגורמים שפעלו עד כה בנפרד. החברה תוקם בשיתוף עם משרד התיירות ותפקידה יהיה ליזום ולתכנן פרוייקטים שירותיים לתיירות ופיתוח העיר לצורך תיירות פנים וחוץ. בחברה חדשה זו יאוגדו גם החברה לפיתוח עכו העתיקה וחברת החוף „חוף ארגמן".

בעבודות התשתית עומדים להשקיע כ־10 מליון ל"י שיוחזרו כתוצאה ממכירת פרויקטים. שלד הבנין של מלון סטלה־מאריס בכניסה הדרומית לעיר נרכש על ידי מלקיעים מחו"ל העומדים להשלים את המלון עוד בקיץ זה.

סופרים מתאבדים ביפן

בהתאבדותו של הסופר יאסי נארי קאוואבאטה בן ה־72 חתן פרס נובל מיפן, שוב באה לידי ביטוי פילוסופית־החיים הקודרת של סופרים יפניים. מאז 1895 שלחו יד בנפשם 13 סופרי־רומנים ומחזאים יפניים. הידוע ביותר מהוץ ליפן היה ריונוסוקה אקוטא־גאווה שהתאבד ב־1927, מחבר „ראשומון".

קאוואבאטה לא השאיר אחריו מכתב. ידידיו והשלטונות החוקרים את ההתאבדותו אינם יכולים למצוא לה סיבה. אלא שהמוות עובר לעתים קרובות כחוט השני דרך מחשבתם ויצירו־תיהם של סופרים יפניים. זה היה המקרה של יוקיו מישימה, בן חסותו של קאוואבאטה ומי שהתכוו לעתים קרובות כמועמד לפרס נובל: לפני 17 חודש התאבד ההאבדות פולחנית לאחר שניסה לשווא לעורר מרד בכוחות המזויינים.

כסיבות להתאבדויות סופרים ביפן יש לבקש לא רק את אבדן הערכים אחרי התבוסה במלחמה, אלא גם את המסורת היפאנית, הרואה בהתאבדות מעשה של היטהרות, במיוחד אם היא מבוצעת למען קידומו של רעיון.

"תחי אנג'לה דיוויס"

במוסקבה פורסמו השבוע כרזות לקראת אחד במאי. בענייני מדיניות החוץ הדגש הוא על מלחמת וייטנאם.

בברלין פורסם כרוז של המפלגה הקומוניסטית ובו 45 סעיפים. רק בסעיף 43 מוזכר המזרח התיכון. נאמר שם „ברכת סולידאריות לעמי ערב הלוחמים נגד אימפריאליזם וניאו־קולו־ניאליזם.

בסעיף 33 נקראים הספורטאים להילחם למען הישגים אשר יפארו את הרפובליקה המזרח־גרמנית. בסעיף האחרון, 45 נאמר: „תחי אנג'לה דיוויס".

קוסמטיקה לאסירות

שלטונות בתי הסוהר בצרפת הודיעו כי מ־1 במאי יורשה לאסירות בבתי־סוהר צרפתיים לקנות שפתונים, פודרה וכחול עיניים כדי לעזור להן לשמור את גאוותן הנשית.

חנויות בית־הסוהר יחזיקו רק את הסוגים הזולים ביותר המקובלים כדי להבטיח שהאסירות לא יבזבזו את דמי עבודתן.

מנהל שרותי בתי־הסוהר בצרפת, אנרי לה קורנק, שלח חוזר לכל מנהלי בתי הסוהר. „הדאגה לפנים היא כיום נהוג מקובל אצל הנשים. שלילת נהוג זה בזמן המאסר תגרום הזנחה הפעם שלא לדבר על התוצאות הפסיכולוגיות", הוא כותב.

היום לפני...

- 21.4.1967 : הצבא נוטל לידיו את השלטון ביוון.
- 21.4.1954 : האמריקאים מטיסים בטלון צרפתי להדרסין כדי להגן על דיאן־ביאן־פו.
- 21.4.1910 : הסופר האמריקאי מרק טווין מת בגיל 75.
- 21.4.1839 : צבא טורקיה פולש לסוריה במלחמה נגד מוחמד עלי.
- 21.4.1509 : הנרי השמיני עולה על כס המלוכה באנגליה בעקבות מותו של הנרי השביעי.
- 753 לפנה"ס : לפי המסורת הרומאית ייסד רומולוס את רומא היום לפני 2725 שנים.

ר"ק

ברבבל אל הנקרות
בראש הנקרה
פתוח יום יום
משעה 8.00 עד שעה 18.00

הימים הללו

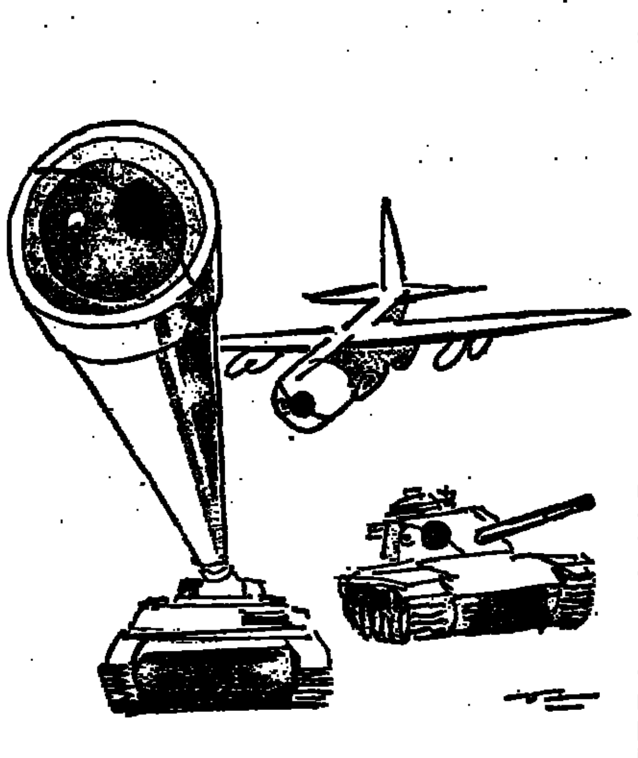

לישראל נוספו 3 כלי־נשק חדשים

מכתבים למערכת הארץ

תולדות „העלוקה" בחיפה

קראתי בענין רב את מאמרו של טוביה ארזי על „הלוחמה הפסיכו־לוגית לפני שחרור חיפה" („הארץ" 4.4), אך ברצוני להצביע על אי־דיוקים מסויימים בסעיפו הראשון של המאמר.

התאונה בחיפה — ה„עלוקה" ב־לשוננו דאז — לא הוקמה ביוזמתו של טוביה ארזי. בחודש דצמבר (לא אוקטובר) 1947 הצביעו כמה מאנ־שינו במרכזית הטלפון בחיפה על העובדה ששיחות גלויות בין מנהי־גים ערביים, כולל שיחות בין־לאו־מיות בין דמשק לקהיר ובין ביירות לקהיר, עוברות בחיפה והתנאים ל־האזנה פשוטים ונוחים. הם הפצירו בש"י שנטפל בכך, אך לאור הלחץ הכבד של עניני חירום נדחה הדבר. כתוך הכרה שבידינו מקור ראשוני שאין להזניחו ביקש ממני האחראי לפעולות המודיעין בדואר ובטלפון בחיפה לארגן משהו „פרטיזני" ואכן הצלחתי בסידור דלהלן:

פנינו אל משפחה מהימנה (בשנת 1947 עוד לא אמרנו „אמינה") ב־הדר־הכרמל שברשותה היה טלפון פרטי רגיל והשגנו את הסכמתה ש־הטלפון „לא יפעל" למספר שעות. סתמנו את פיות השפופרת בצמר־גפן הושבנו כמה מתנדבים, חברי „הגנה" ילידי עירק, להאזין למבחר שיחות שהאיש שלנו במרכזית הטל־פון קשר לקו פרטי זה. היות ולא היה לנו בימים ההם רשמקול, רשמו ה־מתנדבים את השיחות בכתב־יד ב־ערבית. אחרי שעות של האזנה, גם תירגמו את השיחות לעברית. נקלטו שם דיונים מדיניים ואסטרטגיים בין מנהיגים פלשתינאים, מדינאי סוריה ובצרים, מפקדי ה„מתנדבים הער־ביים" בביירות ובחיפה וגם החלטות ופקודות טקטיות מהסוג שטוביה ארזי מזכיר אותן. האזנה פרטיזנית זו נמשכה מספר ימים וכל החומר הנקלט הועבר מיד למרכז הש"י ב־תל־אביב.

כעבור שבוע בערך הגיע לחיפה דוד שאלתיאל ז"ל שהיה עדיין ראש הש"י (איסר בארי „הגדול" עוד היה סגנו) והוא ואברהם קידרון הודו לנו על היוזמה והודיעו לי שלא יהי־יה עוד צורך במלאכה ה„פרטיזנית". אורגנה מרכזיה סדירה עם כ־30 קווים וגוייס צוות האזנה מלא שפעל מאז ברציפות, 24 שעות ביממה, עד לשיחרור חיפה.

בהמשך המאמר מתייחס טוביה ארזי לישיבה עם הגנרל סטוקול „בעשרים באפריל 1948 בערב פסח". כל שחרור חיפה התנהל אמנם ב־ימים 21—22.4, אך ערב פסח היה ביום ו', 23.4, הוא היום שבו לחיצו את 18 הקרבנות של קרב שחרור חיפה למנוחתם. בידי הגבי יהודית בילין, אלמנתו של הרי בילין ז"ל וכיום קונסול ישראל בניו יורק, תיאור מפורט ומדויק על סידרת ה־דיונים בהשתתפות הגנרל סטוקול לפני שחרור חיפה ואחריה. הכתיר זה שנכתב ביום א' 25.4.1948 חולק בפרטים חשובים על זכרונותיו של טוביה ארזי.

ד"ר אריה ל. פלוטקין
בל הארבה, ניו־יורק

קריאות ביניים

במאמרו המצויין „חותמת הגומי בצלמה" („הארץ" 14.4) קובע אמנון רובינשטיין: „אך ראה זה פלא: לא נמצאה מפלגה אחת שתבעה דיון בהודעת השר גלילי". הכוונה היא להודעת גלילי על צירוף רצועת־עזה לישראל, שהושמעה בישיבת־הפגרה של הכנסת ביום 27.3.

כפי שיודע הפרופסור רובינשטיין, דרושות חתימות של 30 חברי־כנסת כדי לזמן ישיבת־פגרה. משום כך יכלו סיעות הימין הלאומני לזמן ישיבה לגינוי השימוש הלגיטימי בחופש־הביטוי מצד חברי הקיבוצים בדרום. לעומת זאת לא יכלו מתנגדי ההתנחלות לזמן ישיבת־פגרה לדיון בעצם פעולות ההתנחלות, הגידור ו־הנישול.

למרות זאת הגישה סיעתי בקשה רשמית לדון, באותה ישיבה שנקראה על־ידי האופוזיציה הימנית, בפרשת התנחלות עצמה. מזכירות הכנסת לא קיבלה את בקשתנו, מפני ש־לדעתה היתה גם היא זקוקה ל־30 חתימות.

הצורה היחידה שבה יכולנו לבטא את עמדתנו, והיה בדרך של קרי־אות־ביניים. עשיתי זאת כמה פעמים בשעת נאומו של השר גלילי. כפי שציין „הארץ" למחרת היום, באה הודעת השר גלילי על צירוף הרצי־עה לישראל בתגובה ספונטאנית. י־ר בגראה גם בלתי־מהוכנת, על קרי־את־ביניים שלי. הנבהתי מיד בקריאה נוספת, שנרשמה גם היא בפרוטו־קול: „אדוני השר, האם רצועת־עזה מתהוה למשאל־עם? כן או לא? הנו מה שהעולם רוצה לשמוע מפי היום !". על כך לא השיב עוד השר. אולי כבר התחרט באותו רגע על שנגרר אחרי קריאתי הקודמת וגילה בטעות לציבור ולכנסת את מטעלה קיבלה, בדרך בלתי־דמוקר־טית, החלטה גורלית במדיניותה.

לפני הנם אותה ישיבה כתיתי בי חריפות על הודעת השר גלילי, בי מסגרת של הנבכת היבכניתי מטצ־בה. קבעתי, בין השאר: „דברי השר גלילי היום הרי הבחינים לארץ שימשי יותר כאשר דברי בגדיל... כמעמית הצהרת הממשלה, שהיא מוכנה למשא־ומתן לשלום בלי תנ־אים מוקדמים היא — בלי תנאים מוקדמים מצד הערבים, אך עם תנ־אים מוקדמים מצד ממשלת ישראל. ואחד התנאים המוקדמים, תנאי בזי־ל, תנאי בל יעבור, הוא שרצועת־עזה היא חלק ממדינת ישראל".

ח"כ אורי אבנרי
הכנסת, ירושלים

„דו"ח מפאראנויה" מסלף את המציאות

בגליון „הארץ" כיום 7.4 הופיעה כתבה פרי עטו של יעקב רוזבליט, „דו"ח כפאראנויה". [illegible]

זאת ועוד, האמנם הגיע הזמן „לנוח ולהיות כמו כל העמים"? [illegible]

אין בכוונתי כאן להכריז לבעיה של כדי־כה הוץ תנ־ים אלא לגישה המוזרה, שאין לה כל עיגון במצי־אות, כאילו בעית הקיום של מדינת ישראל היא פרי דמיון חולני. איני יכולה אלא להפלא על דברי הקצר ההלקסיני של כר רוזבליט לגבי הנפרעות שעברו עלינו בעבר הלא רחוק.

חיפה — מרים בן־פורת

פרסומי האדם השלישי

קראתי ב„הארץ" מיום 13.4, כי „האדם השלישי" [illegible]

תל־אביב — יצחק קרני

ואקום
מכונת ואקום
משוכללת - למכירה
[illegible]
טלפון 823713

למכירה
סגבים ספורט
שנת ייצור 1970
לפנות כ־08.00 עד 13.00
טלפון 38925, ירושלים 17.00
עד 20.00 טלפון [illegible]

גופה על הכביש

תלונתו של מר דן סימון, בגכ־תב ב„הארץ" מ־7.4 על השארת גופתה של הרוגה בתאונה על ה־כביש במשך שעות ארוכות, מובנת מאוד. ואולם, הנסיבות מחייבות הסבר.

הגופה היתה גופתה של אשה זק־נה, שנהרגה בתאונת „פגע וברח" חמורה. חוקרי המשטרה שהגיעו ל־מקום 15—20 דקות לאחר התאונה, מצאו את הגופה מכוסה כבר בשמי־כה. בחקירה הראשונית הבחינו מיד בסימני עקבות הצמיגים, על הדרך ועל הגופה והבגדים.

רציפות זאת של סימני הצמיגים היותה בעלת חשיבות כראיה חקיר־תית ומשפטית, שהיה בה כדי ל־סייע בגילוי המכונית ובביסוס ה־חקירה והאשמה. החוקרים בבקום שקלו והעדיפו את צרכי החקירה על פני השיקול האסתטי וההרגשה ה־בלתי נעימה שמצב כזה מעורר. ה־גופה נשארה כשעתיים במקום (לא 3—4 שעות כדברי מר סימון) וזה מכונית שגרמה לתאונה אמנם הת־גלתה.

בכל מקרה אחר אין משהים את הגויה במקום אף רגע ביותר, ואו־לם החשש מפני ניתוק הרציפות של סימני הצמיגים בבקרה זה הוא ש־הכריע. יתא מר סימון סמוך ובטוח שאין זה הנוהג המקובל. אלא מקרה חריג שנבקש בלית ברירה לטובת החקירה. עגמת נפשם של העוברים שסיפלו בו, לא היתה פחותה משל כל אזרח אחר שהיה עד לצוות אסון.

פנ"צ כ. תבור
ראש לשכת המפקח הכללי בפועל ודובר משטרת ישראל

ברטה ושלמה קרמר — רגינה ואשה גרינדלינגר

שמחים להודיעכם על נשואי בניהם
נורית ומאיר
ביום ה' 13.4.72 (כ"ט ניסן תשל"ב)
החופה נערכה בחוג המשפחה.

לשופט י. שילה ורעיתו

ברכות רבות להולדת
הנכד הבכור
מכל המתמחים

לפרופ' דוד איילון

יו"ר הועדה האוניברסיטאית לחינוך גופני ולספורט

ברכות לבביות עם קבלת
פרס ישראל במדעי הרוח

מאחלים:
חברי הועדה האוניברסיטאית לחינוך גופני וספורט
ההנהלה וצוות היחידה לחינוך גופני
ספורטאי האוניברסיטה העברית בירושלים
וספורטאי איגוד ספורט אקדמי (א.ס.א.)

לראש המשפחה

דוד זכרין

במלאות לך ששים שנה

שנות בריאות והצלחה

מאחלים לך באהבה

אשתך, בנותיך, חתניך,
הנכדים
וכל המשפחה

למנהלנו הכללי

מר דוד זכרין

במלאת לך ששים שנה
ויובל לעליתך

מי יתן ותוסיף עוד שנים הרבה
במלאכת הפיתוח והבניה

עובדי חברת
דוד זכרין ושותי בע"מ

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

מודיע על

המשך הרשמה מועמדים לסמסטר החורף שנה"ל תשל"ג 1972/3

ליחידות האקדמיות:

הנדסה אזרחית	מתמטיקה
הנדסת מחצבים	מתמטיקה שימושית
הנדסת גאודזיה	מדעי המחשב
הנדסת מכונות	פיסיקה
הנדסת חשמל	כימיה
הנדסה כימית	ביולוגיה
הנדסת מזון וביוטכנולוגיה	הכשרת מורים במקצועות: בתמטיקה, פיסיקה, כימיה, וביולוגיה
הנדסה חקלאית	הכשרת מורים טכנולוגיים: במקצוע הנדסת חשמל
הנדסה אוירונוטית	הכשרת מורים טכנולוגיים: במקצוע הנדסת מכונות
הנדסת תעשיה וניהול כלכלה	
ארכיטקטורה ובינוי ערים	
רפואה	

לקבלת פרטים הרשמה יש לפנות למשרד רישום מועמדים במזכירות לימודי הסמכה, בנין אולמן חדר 417, בקרית הטכניון, נוה שאנן, חיפה, בימים א'—ו' בשעות 08.00—13.00. ניתן לפנות לשם קבלת מידע וטפסי הרשמה גם באמצעות הדואר או ע"י טלפון 235109—04.

התאריך האחרון להרשמת מועמדים הוא יום ו' 2.6.1972. להסר תאריך זה לא תתקבל בקשה להרשמה ללימודים בסמסטר החורף תשל"ג. הרשמת מועמדים לסמסטר אביב תשל"ג 1972/3 תתחיל ביום א' 4.6.1972.

להשומת לב הנרשמים: מועמד שתעודת הבגרות שבידו איננה משלמת תאשר בתוכנו/ה לגשת לבחינות/ת הבגרות הנוספות עד למועד יולי 1972 רשאי להרשם, אולם בבקשה הוא יוכל להמציא את הבגיה ההסדרים לפני יום ו' 11.8.1972 לידי מזכירות לימודי הסמכה, לא תוכל הנהלת הטכניון לדון בבקשתו ללימודים.

ידידי בעלי חיים

הרשם כחבר באגודתנו ועזרת לנו למנוע סבל מחיות.
אנו נותנים שרות וסרינרי 5 ימים בשבוע
בדבר פרטים נוספים לטלפן ל־827621
פנה אלינו בשביל יעוץ ועזרה לבעלי חיים.
יש לנו מבחר של כלבים וחתולי בית.
אגודת צער בעלי חיים — תל־אביב
רח' שלמה 30 יפו טל. 827621
פתוח משעה 4.30—8, ביום ו' 3—8.
אוטובוסים: 18, 41.

סלון לתסרוקות

עם ציוד של „וולה"
ברח' בן־יהודה בתל־אביב

למכירה במחיר הזדמנותי

לפנות: ת"ד 28247, תל־אביב

משרד העבודה
אגף הנוער
והחינוך המקצועי

„אגד"
אגודה שיתופית לתחבורה
בישראל בע"מ

החלה ההרשמה לבתי הספר התעשייתיים של „אגד" לשנת תשל"ג

בית הספר אזור צפון — במוסך עיר־גנים — חיפה
בית הספר אזור ירושלים

מקצועות הלימוד: באזור הצפון — כגמות:
1. מכונאות מרכבים.
2. מכונאות רכב.

באזור ירושלים — מגמה: מסגרות מרכבים לאוטובוסים
תקופת הלימוד: שלש שנים.

בוגרי ביה"ס (תלת־שנתי) אלו נגשים לבחינות גמר ממשלתיות של משרד העבודה ומשרד החינוך.

לבוגרים תוקנה זכות כניסה למכינה לביה"ס לטכנאים או הנדסאים.

מתקבלים תלמידים מסיימי כתה ח' ט' ושגילם 14—15.

ההרשמה מתקיימת לבתי הספר:

באזור הצפון: במוסך עיר־גנים חיפה — לפנות למנהל בית הספר צבי כגן טל. 223201.
בימים: א'—ה' בשעות 7.30—15.00.
קווי אוטובוסים: 64, 63, 62, 61.

באזור ירושלים: במשרד המשק בירושלים לפנות לה' משה אשכנזי טל. 521123.
בימי א'—ו'.
בין השעות: 8.00—15.00.

להרשמה יש להביא:
א. תעודת ציונים כתה ז' ושליש שני כתה ח'
ב. דמי הרשמה — 30 ל"י (שלושים לירות).
ג. מס' תעודת זהות של האב.
ד. שתי תמונות.

פעולות

ארגון נשים / מרחב ת"א — יפו

ביום ראשון 23.4, בשעה 5.00 אחה"צ, מסיבת חברות, בבית הגב' ברוריה בוטקובסקי, ב־ת"א, רחוב שד' א"ש 6, קומה ג', בהשתתפות: ח"כ ש. ז. אברמוב, שירצה על הנושא: „מס עזבון וחוק הירושה".

ארגון החברים הותיקים

ביום ראשון 23.4, בשעה 7.30 בערב, תתקיים מסיבת חברים (ע"י שלוחות ערוכים) לרגל יום־העצמאות הכ"ד, בבית ה־מפלגה הליברלית בת"א, רחוב אבן־גבירול 68, קומה ד', ב־הכנית: דברי פתיחה — מר יעקב בר־מזות, ברכת מרחב ת"א — ד"ר עקיבא ושמש, לקראת מתניית היובל למדי־נתנו — ח"כ יוסף תמיר, קבי־לת פנים לעולים חדשים מ־דרום־אמריקה בראשות הד' מרדכי דיין.

קרית־עקרון

ביום ראשון 23.4, בשעה 7.00 בערב, יתקיים ערב הסברה לחברים ולפעילים, בהשתתפות הח"כ גדעון פת, במועדון המפלגה בקרית־עקרון, רח' תל־אביב, דברי פתיחה: מר שלמה יהודה — יו"ר הסניף.

רחובות

ביום ראשון 23.4, בשעה 7.30 בערב, ערב הסברה לחברים ולפעילים, ברחובות, בבית־האכר, רח' הרצל 143, בהש־תתפות הח"כ אברהם כץ, דב־רי פתיחה: מר שמריהו מילצין — יו"ר מזכירות הסניף.

מרחב ת"א — יפו

ביום ראשון 23.4, בשעה 5.00 אחה"צ, ישיבת החטיבה ב־כוללה הדתית, בבית המפלגת בת"א, רח' אבן־גבירול 68, קומה ה', חדר 503.

אשקלון / ארגון נשים

ביום ראשון 23.4, טיול ליד־בית של הלמידות בית־הספר המקצועי.

מרחב תל־אביב — יפו

ביום שני 24.4, בשעה 5.00 אחה"צ, ישיבת הוועדה הלי־ברלית בעירית ת"א—יפו, ב־בית מרכז המפלגה, רח' אבן־גבירול 68, קומה ה', הפיצה מתכנסת בשעה 6.00 אחה"צ, באותו מקום.

ארגון נשים / מרכז

ביום שני, 24.4, בשעה 4.00 אחה"צ, ישיבת המזכירות ה־ארצית, בבנין המפלגה קומה ה'.

כפר־יונה

ביום שלישי 25.4, בשעה 4.00 אחה"צ, מסיבת הנהלת ה[illegible] כפר־יונה בהשתתפות [illegible] רפאל אבבי.

חוג יוצאי הונגריה / מרחב ת"א—יפו

ביום שלישי 25.4, בשעה 7.30 בערב, מסיבת יום העצמאות, בהשתתפות מר י. ג. פלשנר, ד"ר א. אגור הגב' הפוח.

עולי רוסיה — מרחב ת"א—יפו

ביום שלישי 25.4, בשעה 8.00 בערב, בבית ציוני־אמריקה ב־ת"א, רח' דניאל פריש 1, מסיבה לעולים־חדשים, במש־תתפות מר ברוך וינשטיין ו־ד"ר יצחק צייטלין.

עולי דרום־אמריקה / מרחב ת"א—יפו

ביום רביעי 26.4, בשעה 7.30 בערב, תתקיים מסיבה לעולים חדשים לכבוד עלייתו ארצה של א. גוטגנג, בבית המפלגה ב־ת"א, קומה ד' באולם „מירה" בערב, בהשתתפות עו"ד יצחק ברטון — יו"ר מזכירות המרחב ומר מרדכי דיין — חבר ה־הנהלה הארצית. המנחה: ה־גב' שרה טבקמן.

לוד

ביום חמישי, 27.4, בשעה 8.00 בערב, פגישת הנהלת הסניף בהשתתפות מר רפאל הבג — מנהל המחלקה הארצית.

סניף יפו / מרחב ת"א—יפו

ביום חמישי 27.4, בשעה 7.30 בערב, ישיבת מועצת הסניף במועדון המפלגה ביפו, שד' ירושלים 113, בהשתתפות מר מאיר הכהן — מזכיר כללי מרחב ת"א—יפו ומר ראובן דיסלה — סגן יו"ר המרכז ה־ארגון של המרחב. המנחה: מר יעקב וויגר.

קבלת קהל / מרחב ת"א—יפו

חברי מועצת העיר מקבלים קהל לשמיעת בקשות ותלונות והצעות ביום ב' ו־ה' בשעות 7—5 אחה"צ, במשרדי המפלגה הליברלית, קומה ה', חד־רים מס' 503, 504. קבלת קהל בענייניים מוניצי־פליים בבית המפלגה, רח' אב־גבירול 68, קומה ה', בכל יום בשעות 9—1 לפנה"צ, ו־5—7 אחה"צ, בחדרים 502, 503 (פרט לימי שלישי ושישי).

קבלת קהל / מעמד בינוני — סוחרים בעלי־מלאכה

כל משה קופמן — מזכיר ה־מחלקה, יקבל לפגנים ביום א', ג' וה' בין השעות 4—8 אחה"צ, בבית המפלגה הלי־ברלית בת"א, רח' אבן־גבירול 68, קומה ה', חדר מס' 513.

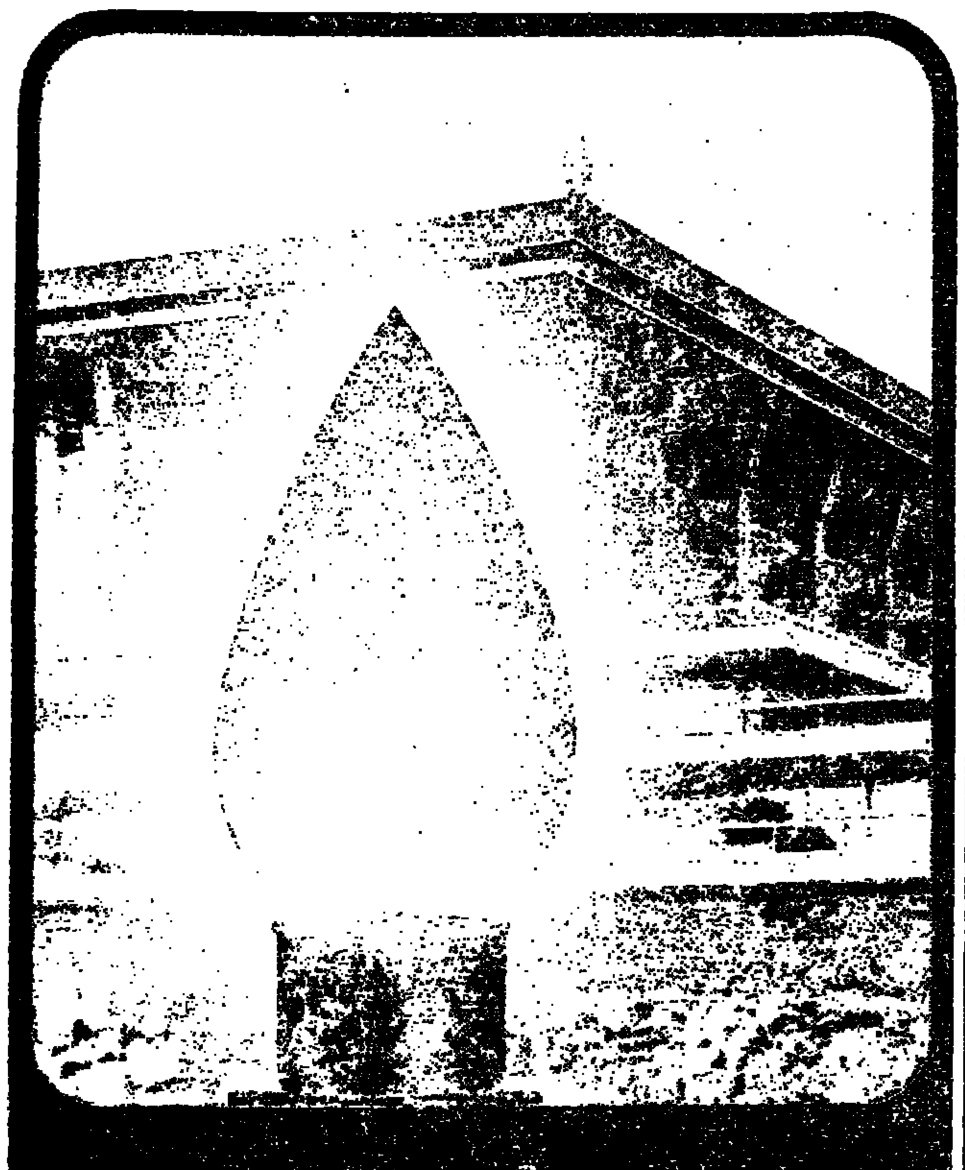

אבוקה ליום הזכרון
שהוצבה בבניני הציבור ברחבי הארץ

התכנון העצוב והביצוע:

תעשית שלטים עבודי בע"מ

PHILCO
זה ממש אוצר

✱ מכונות כביסה ✱ טלוויזיות ✱ מכונות יבוש
✱ מדיחי כלים ✱ מזגני אויר תוצרת ארה"ב

פילקו תמיד באיכות עולמית

PHILCO

איזור התעשיה בת-ים, רח' הסוללים 9, טל: 86 01 11

המהנדס הנגבי — חבר מועצת ירושלים:

מיבני רוטברג־בויאר טובים רק לפליטי עזה

מאת יגאל לביב, סופרו הכלכלי של „הארץ"

המיבנים שבונה קבוצת רוטברג—בויאר בקרית אונו, לפי שיטה שנוסתה במכסיקו, נפסלו ע"י המהנדס שבתי נגבי אשר בדק את התכניות בשביל עיריית ירושלים.

קבוצת רוטברג־בויאר מקימה עתה בקרית אונו שכונה של כ־200 קוטג'ים. המהנדס נגבי, שהוא גם חבר מועצת עיריית ירושלים, מסר לי כי בשעתו הציעו את התכנית לבניה בשיטה זו לעיריית ירושלים. הוא סייר בדרום אמריקה ובדק את המיבנים שכבר הוקמו, והגיש דו"ח שלילי לעיריית ירושלים. הוא אמר כי לא היה ממליץ על מיבנים אלה למטרה התורנית ממגורי פליטים ברצועת עזה. עם זאת, „יתכן שבארץ הם ייראו אחרת".

קבוצת רוטברג—בויאר קיבלה בפרוטקציה ובלחץ של שרי ממשלה שטח קרקע ממינהל ללא מכרז בקרית אונו. כן כפו על בנק טפחות לתת לה מימון לעיסקה ואת חברת שיכון ופיתוח כופים לקנות את הדירות במחירי קוסט־פלוס.

תושבי יהודה ושומרון יחוסנו נגד האבעבועות השחורות

(ל.ע.ס.): תושבי יהודה ושומרון יחוסנו נגד האבעבועות השחורות מיום השבת (מחר). פעולת החיסון תימשך כ־10 ימים.

החיסון יתבצע על ידי צוותים רפואיים בערים ובכפרים בכל יהודה ושומרון. הודעות לתושבים על מקומות החיסונים ומועדיהם ימסרו באמצעות לשכות הבריאות הנפתיות, העיריות והמוכתרים הקובעים בכל נפה וכן באמצעות הרדיו.

כל תושב שיחוסן יקבל אישור רפואי, על־כך הודיע אתמול דובר מפקדת אזור יהודה ושומרון.

הצוות עייף

מאת סופר „הארץ" בחיפה

צוות אנית המעבורת גלי עייף ואינו מוכן להפליג היום, יום הגעתם לחיפה, תורה להריל — נאמר במברקים שנתקבלו אתמול מהאניה בהנהלת חברת צים קווי נוסעים ובאיגוד הימאים.

גילי צמדה להגיע הבוקר לחיפה, לאחר שני סיורים ובהתאם ללוח הזמנים עליה להפליג לאירופה ב־4 אחה"צ ואילו הצוות תובע לעכב את האניה כאן עד מוצאי שבת.

נודע כי מהנהלת צים הוא נגד השיבו לימאי האניה, כי כל איש צוות עייף יוכל לרדת מהאניה ולחזור לעבודה בהפלגתה הבאה, אולם האניה חייבת להפליג בהתאם ללוח הזמנים ולא תעוכב כאן.

אולם חדש לנוסעים נכנסים יוקם בנמל התעופה לוד

עובדי התעופה האזרחית דחו התחלת מו"מ השכר — לפי פניית ש. פרס

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ" בנמל התעופה לוד

אולם חדש לנוסעים נכנסים יוקם בנמל התעופה לוד תוך שנה וחצי. רוב חלקיו יהיו מבנית טרומית ויובאו מקנדה. בהקמתו יושקעו 25—30 מיליון ל"י והוא יתוכנן על־ידי הארכיטקט בעל שם עולמי מר פיליפ ג'ונסון, שתיכנן את הכור האטומי בנחל שורק — מסר אתמול שר התחבורה, מר שמעון פרס, בעת סיור שערך בנמל התעופה לוד.

אורכו של האולם החדש יהיה כ־170 מטרים וגובהו 12 מטרים. קירותיו ישענו על יסודות של אבן ירושלמית. גודלו יהיה דומה לבית הנתיבות הקיים ובשנת 1974 אפשר יהיה להשתמש בחלק ממנו (פרטים ראשונים פורסמו עוד ב„הארץ" ב־24.3.72).

בניית האולם החדש באה לענות על צרכי גידול הנוסעים. לפי התחזית תגיע תנועת הנוסעים בנמל התעופה לוד השנה לשני מיליון לעומת 1.4 מיליון אשתקד. בשלב ראשון יוגדלו האולמות הקיימים של הנכנסים והיוצאים.

שינויים אירגוניים

שר־התחבורה נפגש בעת ביקורו בנמל התעופה לוד עם ועד עובדי התעופה האזרחית. בפגישה זו נדונו שאלת חתימת הסכם העבודה החדש והשוואת תנאי השכר להסכמים הנבים לעובדי אל על והתעשייה האווירית. מר פרס ביקש מהוועד להמתין חדש ימים להתחלת המו"מ עם ההסתדרות. הועד הסכים לכך. יו"ר הועד, מר נסים בכיה, הודיע כי מר פרס הבטיח להרכיב צוות שיבדוק את תביעות העובדים וכי הועד התרשם שגישת שר־התחבורה היא חיובית.

עוד מסר השר, כי בדעתו להקים צוות מיוחד שיבדוק את סדרי המינהל בנמל התעופה לוד וימליץ על הכנסת שינויים אירגוניים תוך מגמה לתת יותר עצמאות במינהל שיש בנמל ובתעופה בארץ בכלל.

מנהל משרד החקלאות הבריטי מבקר בישראל

(ל.ע.ס.) מר באזיל אנגהולם, מנכ"ל משרד החקלאות הבריטי, היה אתמול אורח של עמיתו הישראלי מר אברהם ברום. האורח ורעיתו סיירו במושבים וקיבוצים שונים ובמפעלי חקלאות. הם דנו בבעיות השונות הקשורות לסחר החקלאי בין ישראל לאנגליה, עם הצטרפותה לשוק האירופי המשותף.

ישראלים חופשיים הפגינו

(ע.). משמרת מחאה מטעם ארגון הישראלים החופשים למניעת כפייה דתית, הפגינה אתמול בצהרים מול בית ארלוזורוב בתל־אביב, שם נערך דיון של מרכז העבודה בנושא יחסי דת ומדינה. המפגינים, שהתחלפו מדי פעם, נשאו כרזות: נשואין אזרחיים לכל, תבוטל הרבנות הראשית וכולנו מכרזים.

יד י. בן צבי — למשכן הישן של הנשיא

מאת גדעון אלון, סופר „הארץ" בירושלים

עם העברתו בראשית השבוע למשכנו החדש של נשיא המדינה מר זלמן שזר ברחוב הקשת, תתמקם במשכן הישן ברחוב אלחריזי בירה יד יצחק בן־צבי.

נמסר כי בדירה המכילה בית אבן עם שמונה חדרים וצריף שוהדי (ויש בו שני אולמות) שהוקם בזמנו על־פי בקשתה של רעיית הנשיא המנוח גב' רחל ינאית בן־צבי לאירוח העולים לרגל, יותרכזו כל מפעלי יד בן־צבי במשכן הישן.

נודע, כי פעולות יד בן צבי לציבור במשכנו החדש, תהיה רק בעוד שלושה חודשים — בשל בדק הבית שיערכו בו.

בעקבות הסכם העבודה

בן־אהרון—בורר בנתיבי נפט

מאת סופר „הארץ"

מזכיר ההסתדרות מר יצחק בן אהרון, ישמש בורר יחיד לגבי כמה תביעות של עובדי נתיבי נפט, שעדיין נותרו שנויות במחלוקת — לאחר חתימת הסכם העבודה ערב יום העצמאות.

הסכם השכר הראשון לעובדי החברה מבטיח תוספת שכר של 5% בלבד למרות שהועד הגיש תביעה המסתכמת בתוספת של כ־100% על השכר. אחת התביעות שעדיין אין החלטה לגביהן, ואותה יברר מר בן אהרון, היא הדרישה לתוספת דמי שתיה בשיעור של 7 ל"י נטו ליום. העובדים טוענים, כי לתביעה זו כבר יש תקדימים במקומות עבודה אחרים בארץ.

בהסכם העבודה נקבעה טבלת שכר לכל 450 עובדי החברה ובה 16 דרגות שכר. המשכורת בדרגה הגבוהה ביותר מגיעה ל־97 ל"י ליום, אך עם התוספות היא מסתכמת בהכנסה של 116 ל"י ליום. ההפרש בין דרגה אחת לשניה היא בכ־10 ל"י בשכר ההתחלתי.

בהודעת דובר ההסתדרות, נמסר, כי הסכם העבודה שהוא לשנתיים הקרובות, נחתם בהתאם למדיניות המקצועית שקבעה ההסתדרות. הוא מכיל גם תנאים לגבי הקידום המקצועי, סיבות הופסקה ומסדיר את היחסים בין ההנהלה, העובדים וקרן הפנסיה מבטחים.

מו"מ עם נציג מארה"ב על סיוע לשיכון

דיונים על דרכי סיוע החוץ למטרות שיכון בישראל נוהלו בין ראשי משרדים הכלכליים ובנק טפחות לבין מר סטנלי ברוך, מנהל מחלקת השיכון הפיתוח העירוני בממשלת ארה"ב, שהגיע לארץ כאורח הבנק, עם רעייתו.

מר ברוך, שניהל בארה"ב את המו"מ למתן הלוואה בסך 50 מליון דולר לבנק טפחות נועד בארץ עם שר האוצר מר פנחס ספיר, שר השיכון מר זאב שרף, מנכ"לי המשרדים הכלכליים וראשי בנק טפחות ה"ה דוד טנה ומשה מן.

בימים הקרובים יצטרפו אל מר ברוך לביקור קצר בישראל, מנהלי בנקים המובילים להלוואות לדיור בניו־יורק ובבוסטון, שריכזו את ההלוואות מהבנקים השונים התומכים בהלוואה. האורחים ינצלו את שהותם בארץ לפגישות עם אישי ציבור מתחום הכלכלה והשיכון ולסיורים ברחבי הארץ.

ספיר ובורג הביעו תמיכה בהעלאת המסים העירוניים

הנושא יידון בועדה הכלכלית של המערך

דרישת השלטון המקומי להעלאת המסים המוניציפליים תידון בועדה הכלכלית של המערך.

אתמול נפגשו נציגי השלטון המקומי עם מזכיר ההסתדרות מר י. בן־אהרון. בפגישה זו השתתפו גם שר האוצר פ. ספיר ושר הפנים י. בורג אשר הביעו תמיכה בהעלאת המסים. לפני כן נפגשו נציגי השלטון המקומי עם ראש הממשלה גולדה מאיר, ושרי האוצר והפנים.

שר־האוצר אמר, שאין אפשרות לספק מקופת האוצר את דרישת השלטון המקומי להוספת אמצעים של 60 מיליון ל"י השנה. שר הפנים תמך בדרישת הרשויות המקומיות להעלאת המסים בגלל גידול ההוצאות.

בצד השרים היתה הסכמה עקרונית להעלאה שממנה יהיו פטורות המשפחות שהכנסתן אינה עולה על 500 ל"י לחודש. אך בעניין זה כזוכים להסכמה מצד ההסתדרות. לשם כך סוכם, שהנושא יידון בועדה הכלכלית של המערך.

תיק אל־על בהסתדרות נלקח מידי א. אידס

מאת אמנון ברזילי, סופר „הארץ"

תיק אל־על בהסתדרות נלקח מידי מר אפרים אידס בעקבות הסביבה שפרצה בשבוע שעבר באל־על והטענות שהועלו כלפיו על טיפולו בסכסוך. התיק מופקד עתה בידי הועדה העליונה בהסתדרות לענייני אל־על ומ"מ יו"ר האיגוד המקצועי מר יהושע ורצ'יגא, מטפל לפי שעה בתביעות השכר של עובדי התחזוקה של אל־על.

העברת התיק מידי מר אפרים אידס, היה אחד התנאים שהציבו ועד עובדי התחזוקה לראשי ההסתדרות, בעת שובם לעבודה התקינה. בחדשים האחרונים התרופפו היחסים בין חלק מועדי העובדים לבין מר אידס. אלה טענו כי מר אידס, כאיש הסתדרות הפקידים, אינו יכול לייצג ציבור עובדים שאינו משתייך לסוג זה של עובדים. ועד עובדי התחזוקה החליטו להחרים את מר אידס. לפיכך גם ההודעה על סכסוך העבודה עליה הכריז הועד נמסרה למר אידס דרך הנהלת אל־על.

אחת הטענות שהועלו נגד מר אידס כי במקום לייצג את העובדים, הוא מייצג את האינטרסים של הנהלת אל־על.

הצו בעניין מחיר כרטיסי הקולנוע בחג — „טעות"

מאת סופר „הארץ" בגוש דן

הפירסומים כאילו יעלו מחיר הכרטיסים לבתי הקולנוע ביום העצמאות ב־60 אגורות בלבד הם בטעות — כך אתמול מנהל קולנוע „אורדי" ברמת־גן, מר אריה רותבלום בתגובה לידיעה שפורסמה אתמול ב„הארץ". לדברי מר רותבלום מהרש במשרד הפנים כדי שנה כי אסור לפיו יהיו כרטיסים שמחירם 60 אגורות ברוטו, פטורים מהיטל עינוגים ביום העצמאות, אולם אין הצו מחייב את בעלי הקולנוע למכור כרטיסים במחיר כזה.

לדברי מר רותבלום לא קיימים כרטיסים במחיר 60 אגורות בבתי הקולנוע בערים הראשיות מזה שנים רבות וספק אם הם קיימים במקום כלשהו בארץ. לדבריו „צמוי משרד פרסם שמפר צו של לא עולה במס, שבה שכל בתי הקולנוע עבדו במצב כבויק גובה דרישה גדולה של המונים לכרטיסים במחיר מלא ללא הפרסום על מכירת כרטיסים כאלה. מר רותבלום הוסיף כי הצו של משרד הפנים אינו פוטר מהיטל עינוגים כרטיסים יקרים יותר.

ח"כ י. גולן: יש לתמוך בהמלצות ברוחל בקשר להרכבת רכב

„רצוני להכיר בועדת הכספים של הכנסת בהמלצות ועדת ברוחל, בקשר לאי־כדאיות פיתוח תעשיית הרכב בישראל" — אמר ח"כ יצחק גולן, חבר ועדת הכספים של הכנסת בישיבת הנהלת המפלגה הליברלית העצמאית (ל"ע), בתשובה על שאילתא ברוזן, שהוגשה על־ידי מר חיים סייבמן, יו"ר הנהלת הלוחמת העושיה.

מר גולן הדגיש, כי לדעתו על הממשלה לעודד אך ורק תעשיה, שסיכויי הרווחיות אינם מוטלים בספק ולא לצלוח טוב להתכניות, שיש בהן אולי רצון טוב ומעוף, אך גם סכנה של צבירת גרעונות על חשבון משלם המיסים הישראלי והשבוץ של שיבוש בכספים אלה למטרות חיוביות באחרת.

מונתה רשות לאישור יציאת משלחות נוער

(ל.ע.ס.). ועדת משנה בראשות סגן שר־החינוך והתרבות מר אהרון ידלין, תשמש כרשות מוסמכת לאישור יציאתן של משלחות נוער לצעדים בחודשי קיץ 1972. על כך מסר דובר משרד החינוך והתרבות.

לפי המלצה שהאושרה על־ידי שר החינוך והתרבות, תיתן הועדה אישורה אך ורק לפי הקריטריונים הבאים: קבוצות של ספורטאים פעילים למפעלי ספורט, שהן בגדר תחרות בינלאומית ומורגרים כמאושרים על־ידי רשות הספורט, כנסים בעלי אופי כדי"ב, משלחות בעלות אופי אמנותי וייצוגי (כגון: תזמורות, להקות מחול ומקהלה), מפעלים משותפים עם נוער יהודי המאורגנים על־ידי הסוכנות היהודית, תכניה חינוכית יהודית בעלת אופי נביוני, נסיעה בודדים לצורך מעוסקת במשפחות, תוך כדי עבודה (כגון במשקים הקלאיים), השתלמות מקצועית של מדריכי נוער או מורים, בקרים בודדים של התחייבויות קיימות, לאחר בדיקה מדוקדקת של התכניות ומידת הנזק המדיני בביטול התכנית.

„יש גורמים המנסים לעכב הפעלת שרות לסובלים מהתקף־לב בירושלים"

מאת סופר „הארץ" בירושלים

מנהל מגן דוד אדום בעיריה, מר חיים וינגוליק מסר כי הופעלו לאחרונה ארבעה אמבולנסים המצוידים במכשירים משוכללים לטיפול בחולי לב — אליהם יוצמדו רופאים שיפעלו מגן דוד אדום בבוקר עד 7 בערב.

על פי הסטטיסטיקה, נזקקים מדי יום בירושלים 3 אנשים לטיפול דחוף עקב התקף לב. נודע כי מחיר השרות הרפואי בשעה היום לחולי לב יהיה 25 ל"י. השרות יבוצע ביוזמת מגן דוד אדום ובסיוע משרד הבריאות ועיריית ירושלים. מר וינגוליק טען כי יש גורמים המנסים לעכב שרות זה, הוא סרב לגלות פרטים נוספים.

הפגנת מחאה, בתביעה להפסיק את הפצצות האוויר האמריקאיות בוויאטנאם תתקיים בשבת בשעה 4.30 אחרי הצהרים מול שגרירות ארה"ב בת"א. ההפגנה מאורגנת על־ידי הועד המאוחד לסולידריות עם וויאטנאם ועם לשלום הישראלי.

מי מוכר, מי קונה

בשוקי ההון והכספים

מאת מרדכי צבי

שמועות סותרות באו אתמול לידי ביטוי בשוק המניות: בפתיחה הגיע רוב המסחר בעליה והיא נבלמה גם בשני הסיבובים הראשונים של שלב השערים המשתנים. המחזור היומי הסתכם ב־5 מיליון ל"י מזה 2.3 מיליון ל"י בשלב השערים המשתנים.

אנשי בורסה רבים עזבו אתמול את אולם המסחר בהרגשה של אכזבה וכעס. האכזבה — מפני שקיוו לשיפור ניכר באווירה הכללית והתמלאו רק בחלקן. כעס — שהאווירה האופטימית שנוצרה בגאות בבורסה נפגמה קשות על ידי פליטת פה אומללה של מי שטוען כיום להיות מעצב המדיניות הכלכלית של המשק. אכן, רבבות משקיעים ישראלים יזכרו זמן רב לנגיד בנק ישראל את המתנה שהגיש להם ערב חג העצמאות האחרון.

פעלו — בניגוד להמונים

משקיפים בעלי עצבים חזקים יותר ערכו אתמול ניתוח מפוכח כדי לקבל תשובה לשאלה מרכזית: מי הם הקונים ומי המוכרים. שכן כלל ברזל הוא בעולם העסקים, ובמיוחד בבורסות השונות: העשירים הגדולים צברו את הונם כאשר פעלו בניגוד להמונים, ובמיוחד בימי ירידות חריפה. לכך שמעניין בדוגמה: כאשר קיבל רוטשילד את הידיעה על נצחון האנגלים נגד נפוליון הוא חש לבורסה הלונדונית והחל למכור, ולמכור. כאשר כולם נתפסו לפאניקה והציפו את ניירות הערך שלהם, קנה רוטשילד כמות ענקית במחיר אפסי.

אולי הדבר נשמע כסיפור יפה, אך הוא אמיתי ומשקף טכניקה ידועה, עליה חוזרו מאז בהזדמנויות שונות בכל מיני בורסות בעולם.

מי היו המוכרים אצלנו? בדיקת פקודות המכירה אתמול העלתה שבעיקר היו אלה ספקולנטים שפעלו קודם לכן בעזרת אשראי בנקאי. הירידות בשערי המניות הותירו רבים מאלה בלי נשימה ארוכה והם נאלצים למכור בלחץ הבנקים שהעניקו להם אשראי.

רשימה מגוונת

מי הם הקונים? הרשימה מגוונת: השתתפו אתמול בקניות מספר משקיעים מוסדיים, בהם קרנות בעלות היקפים של מיליוני ל"י. נמנה עם הקונים אחד הבנקים הגדולים שאף הוציא הוראה לסניפיו ויעץ להפנות שוב את הקהל להשקעות במניות. עם הקונים אתמול היתה גם קבוצה גדולה של יהלומנים. עם הקונים נמנה גם אדם פרטי שלפני ימים אחדים מכר מגרש ב־1.8 מיליון ל"י. כאשר נשאל האיש על ידי מנהל סניף הבנק אם אין הוא חושש מפני הסיכון שברכישת מניות, היתה תשובתו פסקנית: החזקתי את המגרש 40 שנה כי רציתי לשמור על ערך הכסף. לא אבזבז עכשיו את רכושי על רבית של חמשה אחוזים שמשלמת הממשלה.

זה, אם כן, התוך של הלכי הרוח השוררים בקרב הגורמים השונים הפועלים בבורסה. מכאן צעד נוסף להסקת המסקנות הטכניות: מה קנו אותם גורמים. התברר שגם אתמול עמדו במוקדי הפעילות המניות שהובילו בשעת העליות הגדולות. הסיבה לכך — מניות אלה ירדו בצורה חדה ולכן הן גם בעלות הסיכוי הגדול ביותר למקרה של שינוי המגמה בשוק. בין המניות שבלטו מבחינת היקף המחזורים: בל"ל — 150 אלף ל"י ע"נ, וולפסון — 180 אלף ל"י ע"נ, הכשרת הישוב — 180 אלף ל"י ע"נ, פז — 130 אלף ל"י ע"נ.

(ע.). תביעה לכנס לאלתר את הועדה לפירוק חוות החולה, כדי לברר סופית המשך קיום החווה או חיסולה — כלולה במברק ששלח אתמול מזכיר מועצת פועלי קרית שמונה, מר אורי דוקטורי, ליו"ר הועדה לפירוק חוות החולה, מר ישראל שכנאי.

(ע.). קופת פלדה שהכילה מסמכים שונים, המחאות וכסף מזומן בסכום של כ־20 אלף ל"י נגנבה בחג מבית התרופה למעדני בקניק שבקרבת מורע בעמק. המשטרה, שהעריכה שהגניבה בוצעה על־ידי קבוצת פורצים, בשעה שרוב חברי המשק כבר ישנו.

מדד שערי מניות בבורסה התל־אביבית

100 — 31.3.67

	20.4.71	13.4.72
מניות מדד כללי	225.91	239.09
בנקים וביטוח	183.92	189.49
מקרקעין	227.49	245.94
תעשיה ומסחר	310.37	328.17
חברות להשקעה	194.89	209.67
חברות נפט	215.88	228.02

בנק דיסקונט לישראל בערבון מוגבל

הודעות על אסיפות כלליות שלא מן המנין של:

א. בעלי המניות הרגילות.
ב. בעלי המניות הרגילות „א".
ג. כל בעלי המניות.

ניתנת בזה הודעה כי אסיפה כללית נפרדת של בעלי המניות הרגילות של החברה תתקיים במשרדה הרשום של החברה ברחוב יהודה הלוי 27/29, תל־אביב, ביום 16 למאי, בשעה 10.00 על מנת לעיין בהצעה שעקריהן כמפורטים להלן ולקבלן כהחלטה שלא מן המנין באם יראה הדבר למשתתפים באסיפה.

ניתנת בזה הודעה כי אסיפה כללית נפרדת של בעלי המניות הרגילות „א" של החברה תתקיים במשרדה הרשום של החברה ברחוב יהודה הלוי 27/29, תל־אביב, ביום 16 למאי 1972 בשעה 10.15 על מנת לעיין בהצעות שעקריהן כמפורטים להלן ולקבלן כהחלטה שלא מן המנין באם יראה הדבר למשתתפים באסיפה.

ניתנת בזה הודעה כי אסיפה כללית שלא מן המנין של כל בעלי המניות בחברה על כל סוגיהן תתקיים במשרדה הרשום של החברה ברחוב יהודה הלוי 27/29, תל־אביב, ביום 16 למאי 1972 בשעה 10.30 על מנת לעיין בהצעות שעקריהן מפורטים להלן ולקבלן כהחלטה מיוחדת באם יראה הדבר למשתתפים באסיפה.

עיקרי ההצעות שתובאנה לעיון ולהחלטה בכל אחת מהאסיפות הנ"ל:

1. הגדלת הון המניות הרשום של החברה בסך של 60,000,000 (ששים מיליון לירות ישראליות) על ידי יצירת 2,000,000 מניות רגילות „א" בנות 10.— ל"י כל אחת נוספות ו־400,000 מניות בכורה נתונות לפדיון 7½% בנות 100.— ל"י כל אחת.
2. מניות הבכורה הנ"ל תהיינה זכאיות אך ורק לדיבידנד קבוע בשעור של 7½% לשנה כשהוא צמוד לשער הדולר של ארה"ב. להחלטה ערכן הנקוב בעת פרוק, תהיינה נתונות לפדיון תמורת ערכן הנקוב לפי ברירת החברה, ויהיה להן קול אחד לכל מניה באסיפות הכלליות של החברה.
3. מניות הבכורה הנ"ל תוצענה לפי שהמנהלים ימצאו לנכון, לרבות לאחד בלבד או לאחדים מבעלי המניות של החברה, בפרמיה כזו, אם בכלל, כפי שיוחלט ע"י המנהלים.

הדירקטוריון

תל־אביב, 20 באפריל 1972.

משרד החוץ
מחלקת הסברה

השתלמויות קיץ בהסברה לסטודנטים ישראלים היוצאים ללימודים בחו"ל

מחלקת הסברה במשרד החוץ מקיימת בימים 18—21 ליוני 1972 השתלמות בנושאי הסברה

ההשתלמות מיועדת לסטודנטים ישראלים היוצאים לחו"ל, ומטרתה להכשירם בנושאי יסוד של ההסברה ובטכניקות הסברה.

ההשתלמות תתקיים באזור ירושלים, בתנאי פנימיה.

ההשתתפות בהשתלמות — חינם.

לקבלת פרטים נוספים נא לפנות אל: מחלקת ההסברה במשרד החוץ ירושלים (עבור השתלמות קיץ).

מספר המקומות מוגבל!

„אנשי הסלע" חיים את ההווה ללא דאגה לעתידם. הם מבוטחים ב„סלע".

מי הם „אנשי הסלע"? „איש הסלע" יכול להיות טכנאי, פקיד, מהנדס או מנהל, עצמאי או שכיר, דבר אחד משותף לכולם — הם מבוטחים בתכנית בטוח חיים של „סלע" ועובדה זו מאפשרת להם לחיות את ההווה ללא דאגה לעתידם, למצות כל יום בחדווה; אם זה בספורט, בבילוי או ביצירה.

האם אתה אחד מאלה? אם לא — כדאי לך להיות! „סלע" תבטח אותך לפי התכנית שלך, אין לנו „שטנץ" מוכן „להלביש" עליך. „סלע" ידועה בטיפולה המסור בלקוחותיה ובעיקר ביישוב מהיר וללא בעיות של תביעות. זה המבחן הממשי של כל חברת ביטוח, „סלע" עומדת בכבוד במבחן.

לך על ביטוח — בטח ב„סלע"

סלע — חברה לבטוח בע"מ

ת"א, רחוב אחוזת בית 6, טל. 51381, סניפים: ירושלים, טל. 231650, חיפה, טל. 535522, נתניה, טל. 23889

مكبر من الأصل

هكذا من الأصل

شכניו של עולה מגרוזיה שירד — מספרים:

האיש חזר לבריה"מ כיוון שהשאיר במוסקבה אשה שניה ו־2 ילדים

אשתו הראשונה ו־2 ילדים נשארו ברמלה ✱ עוד משפחה מעולי גרוזיה חזרה לרוסיה

מאת עמוס הדר
סופר "הארץ"

יוסף מדזגוורישוילי (29) אשר חזר לבריה"מ עשה זאת כיוון שהשאיר במוסקבה אשה שניה עם שני ילדים — כך סיפרו את־מול שכניו ברמלה, שהכירוהו מ־קרוב.

האיש ירד, בהשאירו ברמלה את אשתו הראשונה (19) ושני ילדים. אשתו הנמצאת בארץ סירבה ל־רדת עמו וניסתה אף לשכנעו להי־מנע מצעדו זה.

מדזגוורישוילי עלה לארץ ב־22 באוקטובר אשתקד. הוא התגורר ת־חילה אצל הקרובים ורק ב־22 ב־ינואר 1972 קיבל דיור ברמלה. ב־הגיעו זכה לטיפול מצד משרד ה־קליטה ושאר המוסדות ואף סודר בי־עבודה כסבל בנמל לוד. מאז לא פנה כלל למשרד הקליטה ולא ביקש עזרה כלשהי. שכניו ידעו לספר, כי אביו הנמצא בבריה"מ הוא איש ע־שיר ויש לו קשרים עם השלטונות והוא, כנראה, שסידר לו אשרות כניסה לבריה"מ.

ארבעה עולים אחרים מגרוזיה, מיכאל באגאלשווילי, אשתו ושני יל־דיו יצאו אף הם בדרכם חזרה ל־בריה"מ. המשפחה עלתה מטביליסי לפני כארבעה חודשים וקיבלה דירה באור יהודה. ראש המשפחה בן ה־45 סודר אף הוא בנמל לוד. אך חבריו לעבודה ידעו לספר, כי האיש היה תמיד ממורמר ומתח ביקורת על ישראל וסידורי הקליטה, אך בלי להצביע על עובדות כל שהן.

דובר משרד הקליטה מסר לי את־מול, כי בדרך כלל יורדים 9% מ־כלל העולים כעבור שנה וכי מספר היורדים מקרב העולים מבריה"מ הוא אפסי ביחס לעולים מארצות אחרות.

ילדים גרוזינים הוצאו מביה"ס בנצרת

(ע). אי הבנה בין תלמיד מעולי גרוזיה לבין מורה מבית הספר ה־ממלכתי גלעד בנצרת עילית, ש־דרשה ממנו להסיר את כובעו, גרמה להתמרמרות רבה בקרב עולי גרוזיה במקום ולהוצאתם מבית הספר של 7 מתוך 12 התלמידים הגרוזינים.

שבעת הילדים שהוצאו מביה"ס החלו ללמוד יחד עם קבוצה אחרת של ילדים מעולי גרוזיה, בדירה פר־טית בנצרת עלית, כשהמורה הוא מאנשי חב"ד, שהגיע למקום מקרית מלאכי.

על השתלשלות הדברים, נודע כי התלמיד דוד חוטובלי מכתה ב' בבית הספר גלעד, הגיע לכיתה כשהוא לבוש בגדים חמים וחובש כובע גרו־זיני. המורה, שכנראה לא ידעה ש־בני גרוזיה אינם חובשים כיפות, ביקשה ממנו להסיר את כובעו. ה־ילד סיפר את הדבר בבית, וב־עקבות זאת נערכה פגישה של כמה עשרות משפחות, במקום, שהחליטו להוציא את ילדיהם מבית הספר.

מפקח משרד החינוך במחוז הצ־פון, מר אליהו בר־חנא, מסר כי נפגש עם אנשי חב"ד והצביע אותם על חומרת המעשה שבהוצאת היל־דים מבית הספר וממסגרת לימודים קבועה.

ראש המועצה המקומית, מרדכי אלון, הודיע שהמועצה מצידה מוכנה לקיים בית ספר ממלכתי דתי במקום מגוריהם של עולי גרוזיה במידה שמספר התלמידים יצדיק הקמת מו־סד חינוכי נוסף, ואם משרד החינוך יאשר פתיחת בית ספר כזה.

צפור גרמה לתאונה

(ע). צפור גרמה לפציעה קשה של רוכבת קטנוע בת"א. ביום ד' רכבה סתו ולמינגר, תושבת ת"א, בת 30 על קטנוע בכביש גהה, כאשר פגעה בראשה ציפור קטנה. כתוצאה מכך איבדה הרוכבת את השליטה על הק־טנוע, שהתהפך. האשה אושפזה ב־בית החולים תל־השומר.

משרד־החינוך יספוג התייקרויות במוסדות הלימוד העל־יסודיים

בתנאי שבתיה"ס לא יעלו את שכר־הלימוד

(ל.מ.ע.). מר אליעזר שמואלי, סמנכ"ל משרד החינוך והתרבות, מסר כי לאור הסכם העבודה הקבוצי לשנת הלימודים תשל"ב, יכסה משרד החי־נוך התרבות את התייקרות בהוצ־אות בתי הספר העל יסודיים, בתנאי שבתי הספר לא יעלו את שכר הלי־מוד הנדרש מהתלמידים בכל צורה שהיא.

משרד החינוך התרבות יחשב את שכר הלימוד השנתי המגיע לבית הספר בשנת הלימודים תשל"ב ב־עבור כל התלמידים (הן בעבור ה־זכאים לשכר לימוד מודרג, והן ב־עבור אלה שאינם זכאים לו).

מר שמואלי הודיע למנהלי מוס־דות החינוך העל־יסודיים, ולבעלויות על מוסדות אלה, כי המענק לכל בית־ספר בשנת הלימודים תשל"ב בשעור 6.35 אחוז מכלל שכר הלימוד השנתי המלא לשנת לימודים זו.

המענק בשעור 6.35 אחוז אינו כולל תשלום בעבור רכישת אגרות על־ידי המעסיקים עצמם.

בקשר לרכישת אגרות חוב קיים הסכם, שלפיו הבעלויות מקבלות הל־ואות לשם מימון אגרות חוב אלה.

הוקצבו 600 אלף ל"י לגשר נוסף בכביש חלמה

ועדת הכספים של עיריית חיפה הקציבה בישיבתה האחרונה סך של 600,000 ל"י להקמת גשר ברזל, מק־ביל לגשר ביילי הקיים, בכביש חל־מה במפרץ חיפה. הגשר הנוסף יאפ־שר נסיעה בשני נתיבים ויקל מאד על התנועה למפרץ חיפה.

בראשון־לציון
למכירה מגרש
תעשיתי באיזור מגורים
★
לטלפן 261568 בשעות הערב

רחם עליהם
גורי חתולים וכלבים
• אל תשליכם
• אל תתן אותם לילדים כצעצוע
הבא אותם
אגודת צער בעלי חיים
יפו־דרך שלמה 30, ת"א
טל. 827621
אוטובוסים: 18, 41.

יהודה אריאל, סופר "הארץ" מוסר: חפירת מערת הקבורה במושב מענה, שנתגלתה לפני כשלושה שבועות עקב חפירת יסוד למקלט, נסתיימה בימים אלה. נתגלו בה מימצאים רבים — למרות שנשדדה בימי קדם. במערה 11 כוכים ונמצאו בה ארבעה ארונות קבורה מחרס שאחד מהם מעוטר בעיטורי לחיצת אצבע ומכסהו משני חלקים עשוי בקימור גבוה. לפי הקביעה האחרונה ברור שמערה זו היא מהתקופה הרומית המאוחרת (המאה ה־שלישית), דבר שאושר הן על ידי המימצאים הארכיאולוגים והן על־ידי עשרות המטבעות שנתגלו. חלק מהמטבעות נמצאו מדובקים זה על גבי זה ועל פי סימני השתי והערב של בד על המטבעות ברור שהושמו על גבי בגדי הנפטרים, שבחלקם הגדול היו כנראה נשים (זאת על פי התכשיטים הרבים שנתגלו). אחד המימצאים המצויינים: פיבולה מכסף, דהיינו סיכת בטחון מיוחדת בעלת קשת לרכיסת בגד, שהגנה שלמה ושמורה באופן יוצא מהכלל. כן נמצאו מספר זוגות עגילים ומטבעות מזהב משובצים באבנים טובות. חרוזי זכוכית בעלי דגמים שונים, צבעוניים ומלוטשים ביניהם חרוז זכוכית מצופה זהב. בתמונה: שני כלי זכוכית זעירים שנמצאו במקום. (צילום: י. אריאל)

שטבהולץ וורטהיימר גברו על האיראנים במשחק זוגות

מאת אבי רהבינין,
סופר ספורט "הארץ"

טניסאי ישראל — יוסף שטבהולץ ויאיר ורטהיימר — זכו אתמול ברמת גן בנצחון ראשון בהתמודדות נגד האיראנים בשלב המוקדם של מש־חקי גביע דייוויס, לאחר שגברו ב־משחק הזוגות (1:3) על חוסיין אק־בארי ואחמד נמאסי. לאחר משחק זה מובילה נבחרת איראן בשיעור 1:2 לפני יום המשחקים האחרון וה־קובע.

היום יתקיימו במגרשי הטניס ב־רמת־גן משחקי היחיד בין אלוף איראן, טאגי אקבארי, ליוסף שטב־הולץ טניסאי מספר 2 בישראל. ב־ידי שטבהולץ נתון המפתח לתו־צאת ההתמודדות עם איראן, שכן אם יפסיד (וקשה מאוד לצפות שינצח) תוביל איראן בשיעור 1:3 — כשמ־שמעותו נצחון ללא חשיבות בתוצאת המשחק האחרון שבו יתמודד יהושע שלם, אלוף ישראל, נגד האיראני. חוסיין אקבארי ויש להניח כי ינצחו.

במשחקי הזוגות הפתיע לטובה ה־צעיר בן ה־17 יאיר ורטהיימר, אלוף הנוער, כאשר יחד עם יוסף שטב־הולץ, שגילה יכולת טובה יותר מאשר ביום המשחקים הראשון, הצליחו ל־נצח בשתי המערכות הראשונות: בראשונה (אחרי 23 דקות) — 2:6; ובשניה (אחרי 30 דקות) — 3:6. במערכה השלישית הצליחו האיראנים תוך חצי שעה לנצח 2:6 למרות שה־ישראלים הובילו 0:2. אולם במערכה הרביעית, אחרי שהישראלים הו־בילו 1:3, סיימו בנצחון 3:6.

הצעיר ורטהיימר הקשה על יריביו בכדורי הגשה החזקים, ולמרות ש־לא שיחק עד כה יחד עם שטבהולץ כזוג, שיכבע ו"גנב את ההצגה". קפ־ סן הנבחרת, ד"ר איאן פרוכן, שהיה אמור לשחק לצד שטבהולץ, נפצע ולכן לא עלה לשחק.

יו"ר איגוד הטניס, אברהם פיי־גר, מסר כי ורטהיימר יישלח לתחרו־יות באנגליה וישתתף ביוני באליפות ווימבלדון לנוער.

יום ספורט ונופש של עובדי בנק לאומי

אירוע ספורטיבי ראשון מסוגו ב־ארץ ערכו 2500 מעובדי בנק לאומי, ביום העצמאות, במגרשי הספורט ו־משטחי הדשא, בבית ברל ליד צופית. עובדי הבנק, מיותר מ־100 סניפים ברחבי הארץ יחד עם בני משפחו־תיהם, נקבצו למיפגש חברתי של פ־עילות ספורטיבית ונופש. במשך ה־יום נערכו תחרויות ספורט של בוד־דים בגילאים שונים, מהקטנים ש־מבין העובדים ועד ילדיהם, ושל קבו־צות כסניפים ואזורים שונים.

התחרויות נערכו בענפים שונים, החל בכדורגל, כדור־עף, כדורסל, טניס וכלה בתחרויות קליעה למטרה, משיכה בחבל וריצה בשקים. כן נערכו תחרויות מיוחדות לנכים, ונבחרה אלופת הכתבניות של הבנק הקופאי המהיר ביותר.

צעירה ערביה שברחה ללבנון לדין — על פעולות מודיעין

(ע). הלאומיה ובעליה של צעי־רה בת 17 תושבת אחד מכפרי המי־עוטים בצפון הארץ, שעברה את ה־גבול, נתפסה על־ידי חיילי הצבא הלבנוני ונחקרה לאחר מכן במשך קרוב לחצי שנה על ידי אנשי מודי־עין של צבאות סוריה, לבנון והאר־גוני חבלה שונים, נתגלו השבוע לאחר שהוגש נגדה כתב אישום ב־בית המשפט המחוזי בעכו.

בכתב האישום, שהוגש על ידי עורך דין אביגדור רביד עוזר לאשי לפרקליט מחוז חיפה הצפון, אמר כי, הצעירה, שנבעה מאור לפרוש מפאת היותה קטינה, עברה את ה־גבול בחודש יולי אשתקד. לאחר שעברה את הגבול ליד אביבים, נת־פסה על־ידי חיילי הצבא הלבנוני ונחקרה על־ידי אנשי המודיעין ה־לבנוניים. כשנשחררה הכירה איש אל־פתח, שהעבירה לביירות ושם נחקרה במשך מספר שבועות. עם שחרורה בתום חקירה נוספת זו, נש־עה לבית קרובים, המתגוררים באחד הכפרים בקרבת הבירה הלבנונית. היא לא הספיקה ליהנות אצלם זמן רב, כיוון שדבר הימצאה שם הוד־גלה לאחד מחברי ארגון המחבלים אל־צאיקה, שעצר אותה והביאה ל־מפקדתו, שם נחקרה במשך ארבעה שבועות. בתום חקירה זו הועברה לידי המודיעין הסורי, שהחזיק בה במשך כחודשיים. בכל החקירות הל־לו מסרה ידיעות שונות על הימצאות כוחות צה"ל ליד גבול לבנון ועל הר־שבי כפרה, המשרתים בזרועות הבטחון.

כשחרורה הוחזרה הצעירה ללבנון, והוארסה עם אחד מקרוביה, שהוא קצין מודיעין סורי. עמו עברה שניה לסוריה, אך זמן קצר לאחר מכן פרץ בין השניים ריב והיא החזרה בשניה ללבנון. שם נתבקשה פעם נוספת עם אנשי המודיעין של הצבא הלבנוני שהציעו לה לשוב לישראל במטרה להכיר קצין צה"ל ולהוציא ממנו ידיעות שונות, בעיקר על כוחות השריון. היא נתנה את הסכמתה ו־סוכם אתה על הדרך, בה תעביר את ידיעותיה לידי כפעיליה.

ב־21.3.72 החזרה ארצה באמצ־עות הצלב האדום. היא נחקרה על־ידי אנשי מודיעין ישראלים, להם גילתה את כל השתלשלות העניינים. הצעירה, הנמצאת במעצר, מואשמת ביציאה שלא כדין מישראל, במסירת ידיעות לאויב וקשירת קשר כדי למסור ידיעות העלולות לפגוע בבט־חון המדינה ומגע עם סוכן זר.

"די לנו בתכלת לבן"

מאת אדר קיסרי
סופר "הארץ"

"כשאנו נהקלים, כאן בישראל, בדגלים אדומים המונפים על ידי חברי מפלגות השמאל, הדבר מר־גיז אותנו" — אמרו לי אתמול עולים צעירים שהגיעו באחרונה מ־בריה"מ.

"אנו יודעים היטב" — אמר אחד העולים "מהו דגל אדום. מספיק שסבלנו ברוסיה מהתבטיל הקדוי ה־שיטה הסוציאליסטית, זו שיטה מסו־לה. הגיע הזמן כי גם בישראל, יבינו הנגים המתקראים מתקדמים כי די בדגל אחד: "תכלת לבן".

✱

"נכון כי על בנין הקליטה", הד־סק, "תילהה בפ"ם, והאולפנים היו בם כמלים בידי השמאל, באשר רק היא כמובל להפניק לנו, העולים, כר־בות הבאה הביתה... אולם זה ע־דיין אינו הכל. כי שמגיע לכאן מבריה"מ, הסוציאליזם, להיות בעולים הוסטרים, אלהי להיות הסוציאלי־זם לסטוביה".

עולה אחד סיפר כי בפסח השתתף באחד הסדרים שנערכו בסבל על־לים החדשים: "סבך לצלחת ה־מצות ביהחזית הדי הגבורה נאית. הייתי בטוח כי אלה הדגות של פסח אולם טעיתי: היו אלה הגבורות הס־ברה על ההמהדורה..."

כלל ופרט

נשיא המדינה, מר זלמן שזר, ערך אתמול קבלת פנים למשתתפי חידון ה־תנ"ך ואתמול קבלת פנים למשתתפי חידון ה־ראל.

הסופר והמדינאי מגואטמלה מיגל אנחל אסטוריאס, חתן פרס נובל לספ־רות בשנת 1967, וחתן פרס לנין ל־שלום לשנת 1966, היה אתמול אורחה של אוניברסיטת תל־אביב. נכחו ראשי המוסד וכן שגריר ארגנטינה, ברזיל, פרו, הפיליפינים, פנאמה וגואטמלה.

הגיעו לישראל

מר לואיס הורביץ, המנהל הכללי של הג'וינט העולמי — מג'נבה, כדי ל־סקור פעולות הג'וינט וג'וינט/מלב"ן בארץ.

יצאו מישראל

ד"ר א. להמן, יו"ר הדירקטוריון של בנק לאומי לישראל — לאירופה בעניני הבנק.

מזכ"ל הנוער העובד והלומד, מר אבנר אגיו, יצא לוינה כדי להשתתף בכנס הבינלאומי של פאלקה, ברית הנוער הסוציאליסטית (באל־על).

מר יוסף קלארמן, חבר הנהלת הסוכ־נות היהודית וראש עליית הנוער — ל־אירופה בעניני עליית הנוער (באל־על).

אסותא־אלישע

נולדו ל:
אמנה ואלי כהן — בת.
רות וישראל גרינשטיין — בן.
אורה ויעקב צעירים — בן.
יונה ושאול פליגנר — בן.
קלרה וישראל רוים — בת.
אסלינדה וברוך אנגל — בן.
ניכיה ואלן פרידנר — בת.
מינה וזאב פלוצקי — בן.
חלו ושמואל זפיר — בן.
שושנה ואלפרד קאולי — בן.
אילנה ובדב פרגלית — בן.
צפורה ורפאל כודרי — בת.
פרידה ויצחק שמריז — בן.
רות ושלמה פרפור — בן.
עליזה וחיים בוארון — בן.
כנאה וגביל עמר — בן.
כרמלה ונהרי אהרון — בן.
חנה וגיגו רום — בן.
מרים ויצחק שניר — בת.
ופנפדיה ושפיק מנצור — בן.
ואמאל ושורים בישון — בן.

שרות הילדים הביתה
לנבות לבתי־חולים
"אסותא" "אלישע"
חיפה 81418 תל־אביב 245215

עירית גבעתיים

אגרות מלוה פנימי למוכ"ז הגרלה מס' 19 ביום 2.4.1972
הוצאה סריה ג' במספרי האגרות שתפדינה בסך —.10 ל"י כ"א

326 224 219 183 176 158 151 143 137 134 54 27 12
511 498 445 432 418 412 407 398 392 389 367 349 331
900 890 847 833 812 807 688 680 651 643 628 578 541
1061 1056 1050 1049 1047 1031 1029 1024 1013 1012 996 946 943
1299 1289 1283 1276 1238 1227 1168 1157 1154 1135 1122 1103 1096
1575 1567 1565 1542 1537 1519 1501 1491 1412 1408 1393 1354 1309
1728 1725 1699 1694 1691 1683 1672 1662 1652 1622 1599 1587 1583
1908 1907 1899 1867 1802 1792 1791 1784 1779 1749 1741 1740 1730
2261 2233 2206 2196 2183 2169 2115 2048 1998 1970 1947 1940 1930
2437 2423 2414 2405 2381 2387 2363 2352 2348 2340 2309 2294 2264
2649 2621 2612 2588 2564 2558 2551 2526 2498 2475 2468 2446 2439
2987 2968 2961 2852 2810 2779 2776 2750 2730 2707 2696 2671 2663
3358 3321 3295 3266 3232 3188 3163 3161 3124 3103 3045 3019 3005
3505 3496 3475 3466 3454 3453 3442 3414 3409 3408 3386 3381 3373
3910 3902 3890 3869 3841 3830 3825 3783 3774 3692 3648 3621 3509
.3993 3971 3968 3947 3913

אגרות מלוה פנימי למוכ"ז הגרלה מס' 13 ביום 2.4.1972
הוצאה סריה ד' במספרי האגרות שתפדינה בסך —.10 ל"י כ"א

328 325 312 243 211 168 163 148 127 119 111 106 32
626 578 568 567 562 552 519 506 495 487 400 338 335
811 810 807 789 753 748 685 671 670 669 661 646 636
1240 1221 1185 1166 1104 1051 1033 935 924 909 844 831 828
1397 1395 1348 1327 1316 1314 1310 1275 1258 1257 1246 1245 1242
1674 1660 1646 1640 1624 1583 1568 1555 1544 1473 1469 1468 1440
1955 1951 1925 1913 1859 1854 1848 1782 1729 1699 1693 1692 1683
2243 2202 2151 2141 2130 2128 2114 2105 2100 2074 2063 2047 1982
2572 2543 2476 2454 2453 2449 2445 2423 2391 2353 2308 2305 2282
2841 2832 2814 2783 2746 2726 2723 2658 2638 2622 2593 2575 2573
3027 3003 2995 2977 2968 2967 2938 2930 2895 2891 2868 2861 2844
3239 3234 3231 3213 3181 3170 3125 3087 3085 3083 3063 3054 3034
3485 3460 3452 3444 3442 3409 3395 3351 3341 3324 3304 3270 3255
3640 3629 3624 3623 3619 3616 3612 3590 3522 3519 3508 3495 3489
3928 3925 3921 3905 3904 3899 3873 3850 3769 3761 3717 3675 3648
.3998 3974 3953 3945 3929

אגרות מלוה פנימי למוכ"ז הגרלה מס' 7 ביום 2.4.1972
הוצאה סריה ה' במספרי האגרות שתפדינה בסך —.10 ל"י כ"א

429 344 343 342 338 277 276 188 181 142 141 140 139
751 723 673 658 648 613 612 575 567 531 520 502 497
1241 1240 1170 1165 1012 863 858 827 823 810 793 770 768
1732 1685 1644 1624 1595 1483 1477 1466 1460 1430 1407 1330 1316
1971 1970 1957 1956 1955 1954 1953 1952 1951 1950 1947 1902 1779
2357 2331 2305 2253 2252 2232 2231 2168 2167 2158 2157 1994 1972
2661 2645 2644 2627 2624 2601 2582 2482 2436 2420 2419 2359 2358
3116 3090 3065 3060 2962 2909 2908 2906 2878 2829 2822 2766 2725
3331 3442 3437 3277 3276 3266 3249 3238 3220 3219 3218 3147 3143
3952 3885 3884 3835 3757 3740 3739 3738 3657 3596 3580 3564 3547
4284 4378 4354 4260 4237 4232 4142 4100 4090 4066 4065 4053 3956
4890 4889 4850 4829 4802 4674 4624 4507 4439 4403 4400 4392
5315 5264 5256 5253 5250 5224 5059 5054 5053 5052 5051 5015 4960
5782 5759 5719 5655 5595 5594 5491 5440 5395 5392 5340 5334 5320
6212 6211 6210 6209 6182 6179 6017 5968 5929 5865 5840 5784 5785
6465 6445 6444 6390 6372 6369 6364 6363 6337 6317 6295 6294 6213
7046 6907 6900 6577 6676 6656 6653 6652 6651 6618 6613 6547 6494
7188 7187 7177 7175 7171 7144 7140 7106 7100 7098 7060 7049 7048
7544 7527 7524 7523 7502 7489 7402 7381 7379 7356 7322 7294 7205
8210 8145 8109 8099 8098 8063 8055 8050 7957 7953 7891 7847 7803
8481 8476 8458 8432 8430 8424 8404 8374 8359 8333 8294 8252 8233
9051 9050 9046 8985 8972 8915 8866 8828 8686 8589 8564 8563 8540
9826 9819 9701 9640 9453 9449 9410 9372 9242 9173 9172 9171 9105
.9913 9827

במלאות שנה לפטירת
האחות המוסמכת והפסלת
אנה הלר ז"ל

אחותי היקרה מכל:
מלאה שנה לעזבך אותי לגמרי. בודדה בשברי לבי, נושאת אני את כאבי הבלהי נרפא ע"י דמותך המרחפת לפני. שנה שנה ויום יום נראית את לי עובדת ביצירות הפסלות האהובות עליך במסירות הנאמנה שלך, והכוח זה אשר נותן לי את הכוח להמשיך לחיות עד אשר יבוא יומי, כי אכן, אין נצח עלי אדמות.
יהי זכרך ברוך.
אחותך האבלה
(אליגקה) רחל חלר

הננו מודיעים בצער על פטירת בעלי ואבינו
איזידור פונטיין ז"ל
בשם המשפחה א. פונטיין
היפה, דוד ושם פונ

ילדי כתה א׳5 וההורים
של בית הספר ראשונים בבת־ים
שולחים את תנחומיהם הכנים למורתם
ניצה וינר
על פטירת בעלה
דוד ז"ל

במלאות שנה לפטירת אמנו וסבתנו
הניה שק ז"ל
הערך אזכרה ליד קברה בבית העלמין בחולון,
ביום ראשון, ט' אייר תשל"ב 23.4.72 בשעה 4.00 אחה"צ.
המשפחה

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו
אינג' יהושע גליק ז"ל
נעלה לקברו להתיחד עם זכרו
ביום ראשון ט' באייר, תשל"ב, 23.4.72. נפגשים בשעה 2.00 ליד השער הראשי בבית העלמין בחוף הכרמל.
המשפחה

לשלום בן־מנחם
אתך אנו באבלך הכבד במות
אחיך ז"ל
עובדי בנק ישראל ירושלים

הקונגרס היהודי העולמי
מתאבל על מות
ברוך קרוא
חבר מערכת "גשר"

לרותי והילדים
יחד אתכם הכואבים על מותו ללא עת של
חברנו ומנהלנו
ד"ר שמעון בקר ז"ל
(סיומה)
חבריו למעבדה

אנו אבלים על מותו של עובדנו
הותיק והיקר
אברהם פלטק ז"ל
ומביעים תנחומינו למשפחה האבלה
הסוכנות היהודית לא"י
המחלקה לעליה וקליטה

איגוד המוזיאונים בישראל
משתתף בצער על מותו של
משה קניוק ז"ל
מנהלו לשעבר של האיגוד
ושולחים תנחומים למשפחה

הננו מודים לכל ידידינו ששיתפו עצמם
באבלנו ויגוננו
בהלקח מאתנו יקירנו
פייבל
משפחת גבוה
קיבוץ מפלסים

להביע למשי ברוכמן ומשפחתו
השתתפותנו הכנה באבלך על מות
אביך ז"ל
כיתות ח'
בית ספר ארנון

דוד (דודיק) וורטמן
איננו
ההלויה תצא היום, יום ו' 21.4.72 ד' אייר תשל"ב בשעה 11.15 לפנה"צ, מביה"ח רמב"ם לבית הקברות ליד כפר סמיר
המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
המהנדס דוד וורטמן ז"ל
מיסד המועדונים הטכניים לנוער ויו"ר אגודתנו
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
האגודה לטפוח מועדונים טכניים לנוער
ההנהלה העובדים והחניכים

יואכים אליקים שטרוק
איננו
ההלויה תצא היום, יום ששי, ד' אייר, תשל"ב 21.4.72, בשעה 11.00 לפנה"צ, מבית הלוויות העירוני ברח' דפנה 5, תל־אביב, אל בית העלמין האיזורי בחולון
אשתו: חוה שטרוק (לבית מוסולבקי)
חותנו: ד"ר מוסולבקי ורעייתו
נא להמנע מביקורי תנחומים

חברות התעופה הפועלות בישראל
אבלות על מותו של
אליקים שטרוק
ומביעות השתתפותן
בצער המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו
ר' יוסף פלדמן ז"ל
(מנובוסליצה — בסרביה)
נעלה לבית העלמין באבן־יהודה ביום א' ט' אייר תשל"ב, 23.4.1972 בשעה 4.00 אחה"צ
לאזכרה וגילוי המצבה
אנו מודים בזה לכל אלה שבאו לנחמנו באבלנו.
המשפחה

במלאות שנה לפטירתו של יקירנו
סטפן (שלום) כהן ז"ל
נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו ביום שני, י' באייר תשל"ב בשעה 3.45 אחה"צ בהר המנוחות ירושלים (24.4.72)
נפגשים ליד השער
אשתו, בתו ובנו
ומשפחות: טחורש, שכולבין

במלאת שנה לפטירת יקירנו
רס"ן (מיל.) יצחק (יז'ו) בסר ז"ל
תתקיים אזכרה ביום א', ט' אייר תשל"ב (23.4.1972)
בשעה 16.00 אחה"צ
נפגשים ליד השער בבית העלמין בחולון
המשפחה

במלאת שלש שנים לפטירתו של
בעלי, אבינו, סבנו ודודנו היקר
אריה וינברג ז"ל
נתייחד עם זכרו ביום ראשון, ט' אייר תשל"ב (23.4.72) בשעה 16.30 בבית העלמין הישן בראשון לציון.
מתאספים בשעה 16.15 ברח' יהודה 10, ראשון־לציון.
המשפחה

יקירנו
אלכסנדר פן ז"ל
איננו
ההלויה תצא היום, יום ששי, ד' באייר תשל"ב (21.4.72) בשעה 12.30 בדיוק בצהרים, מבית הלוויות העירוני רחוב דפנה 5 תל־אביב, ותעבור דרך "בית הסופר" רחוב קפלן 6 תל־אביב, ומשם לבית העלמין בקרית שאול
אוטובוס יעמוד לרשות המלוים
המשפחה המתאבלת

בעלי, אבי, חותני, סבנו ודודנו היקר באדם
ד"ר מרכוס (מוניו) זייבלד ז"ל
(בטשרנוביץ)
נפטר ביום א' באייר תשל"ב 15.4.72 בנכר. יובא לקבורה ביום שני, י' באייר תשל"ב 24.4.72 בשעה 13.30 בבית העלמין חוף הכרמל חיפה.
נפגשים ליד השער הראשי.
המשפחה המתאבלת בארץ ובחו"ל

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו ללא עת
של יקירנו
עו"ד יהושע שרר ז"ל
ההלויה תצא היום, יום ששי ד' אייר תשל"ב (21.4.72) בשעה 10.30 מבית הלוויות העירוני ברחוב דפנה 5 תל־אביב לבית הקברות בקרית שאול
אשתו, בניו והמשפחה
רח' בריתמה 52 א', ה"א

ביגון רב אנו מודיעים על פטירתה בטרם עת של
אשתי, אמנו וסבתנו היקרה
נחה פלדמן ע"ה
הלויה תתקיים היום, יום ו', ד' אייר תשל"ב (21.4.72) מבית הלויות בסנהדריה ירושלים, בשעה 2.00 אחה"צ.
בעלה: דוד פלדמן
והמשפחה האבלה
השבעה ברחוב ברנר 5, ירושלים.

בצער רב ובעגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו, סבתנו, דודתנו ונסלתנו
פרידה ליאון ז"ל
בשנת ה־83 של חייה
הילדים, מילי וגבי ליאון צהלה
קלאוס, מרה ויהודה ליאון קרית באלה
הילפבנג ובעדים דמשבדיין היפה
אלפרד ומשפחה לאבל, היפה

הלוח הכפול (הארץ) ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

היום בתנ"ך

המשנה היומית

● יבמות י"ד (א—ד).

תחזית הדרות

	מקס'	מינ'
ירושלים	6.50	5.01
תל־אביב	6.48	5.01
חיפה	6.52	5.45

שירותי רופאים כפי התורנות

תל־אביב:

● ד"ר סגל, בלוך 12, טל. ...

● ד"ר הראבן, אנ' שפירן 6, טל. 182424.

● מד"א, טל. 101, ...614326. רופא בין השעות 6 בערב עד 7 בבוקר, המבקר חולים ב' בביתם.

● ד"ר אהרונוביץ, טל. 23061, קופ"ח עממית, פ"ת.

● ד"ר א. רמן, טל. 924133, קופ"ח עממית, רחובות.

● אהוה הודית ובית מר ... בין השעות 9—10 בבוקר.

תורנות בתי מרקחת

● ליל שבת: אברמסקי, אלנבי 49, טל. 57526.

● הדר: ליל ויום שבת — ...

תורנות בתי חולים

● היום: דנציגר.

● שבת: ...

השמחו לנשואין

● מר בלומנפלד משה ... בית גולדשטין נשואים ב־ עיר דנואר שיקאגו. בשנת השבה.

תערוכות

● הקהל הרחב מוזמן לתערוכת הצייר הבינלאומי בית ... הוזמנה "גלריה" 74 (בצמוד), כל יום בשעות 10—13 ו־15—18.

בתי כנסת

● השבה פ' אחרי מות קדושים ... בית הכנסת הגדול, בת"א, אלנבי 110 ...

וילות ובתים

● וילות ובתים בהרצליה פתוח, וילות למכירה והשכרה "תיווך פתוח" 988666.

● ...

דירות

● לינקנר פיינברג בע"מ — מציעים למכירה בבתים דירות איכות מרהיבות 2½, 3, 3½ חדרים לבנות שדרות העצמאות 97 ... טלפון 871949 — 9.00—18.00, 19.00.

● "דירות צמרת בחולון" — בונה במרכז המפואר ביותר בחולון, דירות של 3, 3½ ו־4 חדרים ...

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

● למכירה 3 חדרים + פינת אוכל וארונות קיר, זוגות צעירים, פרטר מוגבה. — 58.000 ...

קבלנים מציעים

● "נוה רעננה" רמת־השרון בע"מ, בונה דירות פאר בנות 3½ ו־4 חדרים, משרד מכירות: רמת־השרון, רחוב סוקולוב 44, טלפון 774839 ...

דירות 1—1½ חדרים

דירות 2—2½ חדרים

דירות בדמי מפתח

דירות בשכר חודשי

דירות מרוהטות

חדרים מרוהטים

● בגבעתיים בשכ"ת חדר מרוהט עם ... טלפון 18.00.

ביקוש דירות

● דרושות דירות בכל גודל ריקות ומרוהטות עבור תיירים לתקופות קצרות וארוכות ...

חנויות

● להשכיר בשכ"ת באבן גבירול ליד העיריה, חנות 35 מטר + גלריה, טלפון ...

אולמות

● דרוש אולם 200 מ"ר קומת קרקע לחנות במקום מרכזי בתל־אביב ...

מגרשים

● למכירה מגרש בפונות ל־ בנין ...

משרדים

● חברה רצינית מעונינת בשכירת משרד בשכ"ת 3 חדרים לתקופה ארוכה לפנות טלפון ...

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר יום חול 55 אגורות לשורה /יום ו' 75 אגורות לשורה

הכשרה לעבודה

● קורס בהנה"ח 1—2 (ב—3) בתקופה קצרה ב־מחיר ללא תחרות, ספרים חינם. רח' המכביה 54 רמת־גן. דירה 16 ליד קולנוע ר"ג בשעות 17.00—20.00

● בשבוע הבא קורסים חד־שים: 1) למפיקות, מזכי־רות, והנהלת חשבונות. 2) ניקוב אי.בי.אם. השיעור 3) כתיבה במכונה ב־10 שעות בלבד ובאחריות — עזרה ב־סידור בעבודה בי"ס „הדר", יונה הנביא 14 ת"א (ע"י מוגרבי), טל. 56170

הצעות עבודה

● דרושים בחורים עם רש־יון נהיגה ב' למשרה מלאה. לפנות להציון בית הרכב מגדל־שלום.

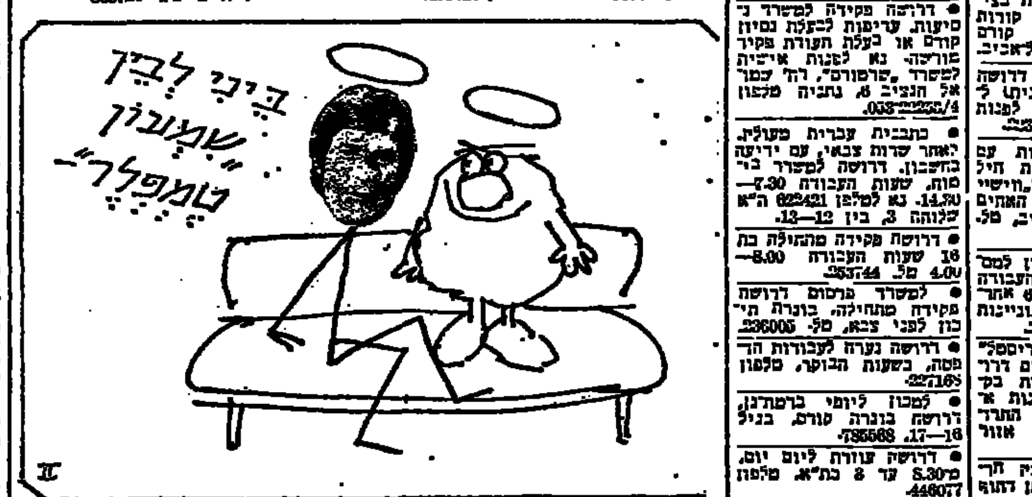

מכוניות למכירה

ביקוש עבודה

ביקוש רכב

השכרת רכב

מחסנים

בתי מלאכה

עסקים

هكذا من الأصل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 97 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248908, 230521, 238401
המחיר יום חול 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

● פולקסוגן 1500 1963, ב־מצב מצוין + רדיו מסם לשנה

● פולקסוגן סקווירה 1971 „ריבולי־מכוניות" מרמורק 12 (ע"י קפה סקאלה) טלפון 221355

● בהזדמנות ב.מ.וו. 700, 1965, שיפוץ כללי, במצב מצוין 8,300 .31479

● פולקסוגן 58 מנוע 1970, מסם 5 חודשים טל' 961514 יפה.

● למכירה פורד אנגליה מר־דל 1959—1960 בהזדמנות, 5000 לירות, 919044.

● סוזוקי אקאי (רוברט) סט ראו. זוגות רמקולים, בהזדמנות — 1600 ל"י. טלפון 948717 משעה 22.00

● אוסטין פכחרי 1971 4 דלתות.

● אופל קדט 1971 .83,000 ק"מ טלפון 051-6904 דפנה בשעות הערב.

● למכירה גורר 57 „אוטו־קאר" עם נ־קוב מצב מצוין בשעות הערב 860649 פרט לשבת.

● אנגליה 64 במצב מצוין ב־9,500 ל"י טל. 053-98189 לאהרון מיום ראשון בשעות העבודה.

● אם מכונית „סובארו" רצית? ל„סובארו" בהור הקרן פנית! ושתיים ותוב ה' תקומה 7 טלפון 927398

● פולקסוגן 1964 אחרי אר־גרול ומסם גלגל טלפון — .904265

אופנועים וקטנועים

● רוקאטי אחרי שיפוץ 67' בין 12.00—10.00 .726649 נבעתיים.

● למכירה וספה 67, במצב מצוין, ערב, טלפון 789063 בשעות הערב.

● למכירה וספה, מודל 63, במצב טוב מאוד. 864356

● למכירה סילון, מודל 68, במצב מצוין, טלפון 81121

● אך ורק אצלי תוכל לד־כוש כל קטנוע לנוער בתנ־אים נוחים, מצוין לקנות קטנועים משומשים ניסים, ע־ליה 11, תל־אביב.

● קטנוע נ'י. אס. ייצור 63' במצב טוב. טלפון 2467 חו־רה, לבקש בני.

● הונדה 50 הדש 1971 עם כל התוספות — 5,500 ל"י טלפון

● בהזדמנות וספה 150 1960 + סירה במצב מצוין טלפון .89606

רהיטים

● „מרסל" — רהיטי כתבת בן־יהודה 186, תל־אביב, טל' 241300 מיבחר אוכל מקסי־מות, ספלים, שולחנות. כוי אות מוכן ובהזמנה.

● קונה רהיטים משומשים ועתיקים, פריג'ידרים, ירו־שות ותיסולים. בהן 772786

● קנייה ומכירה רהוט משר־דים, ראי, פריג'ידרים וכל מיני דברים עתיקים ונוסף. — „שרייבר" רח' סלור 21, פ"ת טלפון 910204

● למכירה בהזדמנות בפה־ כורסאות, רצלתו סלוני, טל. 747589 אחה"צ.

● מזנון תלוי 2.65 מטר ב־מצב מצוין, עם מדורי פניני לפערכת ספריאופונית ורפי־קולים 411804

● קונה רהיטים משומשים, פריג'ידרים, מכונות תפירה לדברי בת 867025

● למכירה ארון מיק מודמרן 245×200 .411014 טלפון

● לרגל נסיעה ריהוט חדר־ שינה נה, עולי הנרדום 29 נפני .774803

● שולחן 4 כסאות, ספה, כורסא, דיבוסינסקי 16 ר"ג. 728125, לוקסנבורג.

● קונים רהיטים פריג'ידר־ רים והפצי בית משומשים. טלפון 874705 ציון.

● למכירה ארון 4 דלתות במצב טוב. גליקמן לרך הר־לום 91 ת"א כניסה ב' מלבד שבת.

● למכירה חדר אוכל לי־איש קומפלט, סמיד פלורנ־ מיני. טלפון: 224445.

טלוויזיה

● חיים תיקון טלוויזיות לפי בחת באינדרוסטרוניקס טלפון 248008 ת"א.

● „אצבא" מוכנות כללית לישראל מעבדה בלעדית ל־תיקוני טלוויזיה „אצבא" — בכר מלכי־ישראל 17 ת"א. טל' 230517, 246513. הסוכנות אינה אחראית לכל מעבדה אחרת בנוכדה.

תריסים

● הטוב למרכיבי תריסים! יוצור תריסי פלסטיק בעמצ־ רות אלומיניום מאולגו — „אנודייז" לפי מידות הפו־ מין 52 ל"י/מ"ר פרות מהיר ביצוע מושלם! הזמנה בכל. 804863 „פרטיפלסט" רח' ה־ עבודה 22 בת־ים.

● כנירת מרפסות בתריסי פלסטיק הול כתה ל"י מ"ר עוזיאל 60 רמת־גן טל. 748270 בצוע פעולה ומהיר.

● תריסי מים הזזה במחיר 32 בלבר במפעל. 804862, נוה — 230441

● הטוב למרכיבי תריסים! מסגרות מוכנות באלומיניום ופלסטיק ב־26 ל"י למ"ר — לפנות לב.א.ם. ברכובא 29 פתח־תקוה, טלפון 915064

מכונות כביסה

● הצעה מיוחדת: מכונות כביסה מ־600 ל"י, תנורי אפ־ פיה וכיריים מ־300 ל"י, מק־ ררים מודל 62 מ־1,450 ל"י, כמו כן מקררים כל הגדלים הספקה בודדה תשלומים נוחים, עד 42 חודש. עבור ל־ זכמן הכתות ומהגנות „בלל אליהו" יפו, שדרות ירושלים 29.

● מכונות כביסה חדישות 1972, גם ב־50 לירות לחודש, התקשר עוד היום לטלפון 240293 ויתמכונה בביתך.

● „חוסמק" במצב טוב טל. 730008

● למכירה מכונת כביסה מס־ פינגהאוז לאונדרומט חדש, נא לפנות המנעל 54 דירה 5 ריפון (ק. אונו), טלפון — 750789, נא להתקשר יום ו' משעה 16.00 ובשבת כל היום.

● בהזדמנות מכונה כביסה „אאוה" 1971 טלפון 037-3356 לבקש אילן.

● מכונת כביסה חובר סופר אוטומטית לאחר אוברואל, טלפון: 763620 מ־9.00—8.00 בבוקר ובשעה 4.00 אחה"צ.

● בהזדמנות מכונת כביסה אמקור חצי אוטומטית 250 ל"י טלפון 843491

● למכירה מכונת כביסה דגם „ניוטקס", להתקשר אחרי 14.00 רפלה, 963149

● תיקוני אקספרס למכשירי טלוויזיה ואנטנות בביתך — צלצל 825133 .50806

● „גלסה" — התקני טלוויזיה בביתך בשעות הערב. טלפונים 948188 .558618

● למכירה מכונת כביסה מ־ סחת כרום במצב טוב 300 ל"י טל. 770510.

● למכירה מכונת כביסה חצי אוטומטית במצב מצוין טל. 754952.

● למכירה מכונת כביסה צורפ 250 ל"י, טל. 226574

מכונות כתיבה

● בירוטכניקה — מכונות כתיבה ותיאום, תיקונים ר' השכרה בהזדמנות אלנבי 94 .612623

● השאלה מכירה ותיקונים, רייך, שדרות רוטשילד 10, טלפון 59046.

מכונות גילוח

● אליאס — מכירה ותיקו־ נים מכל הסוגים עליה 19. טלפון 821570

שטיחים

● למכירה כמות שטיחים יש־ נים לאחר ניקוי וצבע גם לפי מ"ר כל מטר 32 ל"י, צב־ עיון לפנות טל. 863893 או עוני 33 ל"י מ"ר לכל הפער־ שעה 8 בערב.

כלי־נגינה

● פסנתרים חדשים ומשו־ משים, עוגבים וגיטרות, ב־ הנאים נוחים „דו־רה־מי" — תל־אביב, פרישמן 72 טלפון 230438

מקררים

● בהזדמנות! פריג'ידר אמ־ קור „מארו־10" במצב מצוין, טל. 843531 ומילר.

דודי שמש וחשמל

חוגים

● פוקרון „רון" למבוגרים/ות ומתחילים (בגיל 24—15) ביום (40—25) מפגש צעי־ רים/ות הרצאות למבוגרים/ות פרטים וגם ריקוד רבת בכל ליל־שבת ומוצאי שבת במועדון בבין קולנוע מקסים ת"א.

בולים ומטבעות

● רשום את התחביב: בולי כמוה בן־יהודה 36 ת"א. אנו קונים בולים (מהתפשם או מלמר התושבים), ומשל־ מים מחירים טובים ביותר עבור בולי ישראל.

● קניה, מכירה והחלפה, לפנות: רוה' הה' ברקלאי 12 קומה ב' ת"א (מול אמפא). בערבת הגנבה הפרטית.

טפטים

● „בוטיק הטפטים". כל סו־ גי הטפטים בהיכונות ולפי הזירה. הדבקה ע"י מומחים

הלוואות

● הלוואות בתנאים נוחים לבעלי ורוכשי רכב טרפי 111 .236003

● לעובדים קבועים הלוואה מיידית עד 500 ל"י 22328.

● הלוואות לרוכשי ובעלי רכב, כור מכר ורכש בע"מ יהודה הלוי 62, ת"א טל' 612300.

● אנו נותנים הלוואות של־ נות סידור כיוהר לשכרות מסחריים טלפון 614113

● הלוואות במזומן ומיד ל־ עובדי מוסדות ציבור וכו' 61907 .68840

● הלוואות בתנאים נוחים לעובדי מדינה סידור מיוחד 238003

● משכנתא לא צמודה לזמן ארוך לבנם חדש ויקן, טלפון 17—16 6.30—8 .AB-823257

מי מצא?

● אבד בכלדרם צבאי עם מפקיים באזור רמת־גן גבע־ תיים, ב־18.4.72 בבוקר. למוצא שכר 880141/2, לאלכם.

● נגנבה מכונית הקסמוביל מספר 128-485 ירוק כהה. ה־ מוצא יפנה לטלפון 440840 או לתחנת המשטרה הקרובה המוצא יבוא על שכרו!

צילומים

● בית־ספר להוראת הצילום מבון דיוקו בע"מ בהנהלת של יעקב ברנשטיין מודיע כי נמשכת ההרשמה לקורס צילום ומעבדה מחזור ה' וכן לקורס הורסה לחובבים. פר־ טים והרשמה ת"א, רח' הירדן 16 בימים א'—ה' בשעות 17—18.

● מועדון חובבי צילום ר"מ גן ביום שני 24.4.72 בשעה 20.30 בבית יד לבנים תתקיים שיחה עם הצלמים יעקב אגור ומיכה ברעם חובבי הצילום כנוסים.

● למכירה בהזדמנות מצלמת סום 2, כולל עדשות ד אביזרים. 549125

שונות

● למכירה בהזדמנות 2 שמי־ חים ביניים הדשים, מבולם 171 הלקיס ווים, רוונכל — 830706

שידוכים

● רופא 26/190 מסודר: ת.ד. 18035/ב תל־אביב ל־49919.

● מעוניין בהכרות למטרה נשואין ת.ד. 18040 ת"א. נא לציין טלפון.

● צעיר 21 מעוניין באשה נאה + דירה למטרות ידי־ דות ת.ד. 2723 רמת־גן.

● בחור יפה בן 19 בגובה תי־ כון, מעוניין להכיר בחורה לידידות ת.ד. 7397 רמת־גן.

● תבחובה מכון להתכתבות שלא על בסיס מסחרי תל־ אביב ת.ד. 16488 עלון חודש אייר הופיע ונשלח לכל הב־ נויים שלח מעטפה בבוילת ותקבל פרוספקט.

● עצירי וקראי! כמה זמן את מחפשת אותו? חודש? שנה? שנתיים? כדוע לא תכשי לנסות ל„רעים" יכל אולי תמצאי אותו תוך — שבועיים?

● נאה, 37 מבוגרת ודירה מעוניין באנה ועדינה למט־ רה ירידות בלבד. סודיות מובטחת ת.ד. 26028 תל־אביב.

● שיחת הכרות ללא התחייבות ב„רעים" בן יהודה 58א' מלפון 282862 תל־אביב — היפה, ירושלים 16 טלפון 667348.

● צעיר 26/180 + מכונית מעוניין להכיר בחורה/אשה + דירה למטרות ידידות. סודיות מובטחת ונדרשת — ת.ד. (פרטי) 2128 רמת־גן.

● למוגר הקימו ב„רעים" מועדון למסיבות והכרויות „רעים" משרד מודרני נתר סם בן־יהודה 58א' טלפון — 282862 תל־אביב.

● 26/172 נראה סביר, לא ניתן להגדרה, בתמי לת.ד. 2700 רמת־גן.

● כבר נאה 36/180 + רכב מעוניין להכיר אשה למטרות ידידות. ת.ד. 36308 תל־אביב.

● אני מחכה לך כל יום בין השעות 20—16 18—9, אני נמצאת בין אלפי הכר־ טיסים ב„רעים".

● מסיבות, אל דאגה, ב„ר־ עים" תכנית עדרית ללא סקרנים מיותרים.

● מחשב אלקטרוני ועאלמי בי.אי.אם. יכירנו לבו(ת) זוגו האידיאלי(ת) ברוספקט ושאלון חינם. סי.אי.אם. ת"ד 6230 ת"א.

● נרוצה? בעיותי מוכרת לנו, נשמח לעזור לך מיד, בהצלחה נלאה „רעים" בן יהודה 58א' טלפון 282282 תל־אביב.

● קיבוצניקית נחמדה, ניתן להתעניין בה ב„רעים".

● מעוניין בהיכרות לקרובת משפחה ללא ידיעתה? פנה ל„רעים" תל־אביב, ירושלים.

● מורחית, 23/155, מחפשת זהב ופוב לכ.

● ישראלי בלוס אנג'לס — 34/174 עשיר נאה, מיכרה ביורה עומד להכיר בישראל מעוניין בישראלית כתאימה לקשר רציני. ריזה למטרות רציניות בלבד. P.O.B. 49016, Los-Angeles, California, 90049, U.S.A.

● החיים יפים! רק צריך לדעת לפנות למשרד המתאים! „רעים".

● בן 30 עם דירה ורכב מעוניין בידירה עד גיל 25 ת.ד. 2022 פתח־תקוה, פרטי.

● גרושה 22/170 ילידת ניו־ יורק מסודרת ועשירה „צמר חמר".

● תיירת מדרום אמריקה, רופאה, 24/160 מסודרת ד' עשירה.

● תיירת מאמריקה 32/165, רתיה, בת להורים מיליונרים „צמר חמר".

● צמר חמר פתוח כל היום, במוצ"ש 8—6, ומנתוף 10 .233010

● בחור 33/174 מזרחי, הש־ כלה עממית, מעוניין בנישו־ אים, לשקוני יצחק, ת.ד. 1211, ירושלים.

● דוק 38 רוצה בידידה גרושה או אלמנה ת.ד. פר־ טית — 10067 ירושלים.

● ילידת הארץ נאה 162/40 מעוניינת במסודר לכתוב ל־ פרסום אביר בכר מלכי יש־ ראל 8 ת"א לספר 155/מ.

● 28/170 עצמאי ומסודר, נאה, מעוניין בנאה ורצינית למטרה נישואים. ת"ד פרטי 20053

● צברית 28/160 סנונית! „קוקטייל" ואתה? ת"ד 4850 חיפה.

● לא די לקרוא — צריך לפעול, „ליקי", משרד שידו־ כים, 04-233090.

● רווק 30/170 מסודר, מעו־ ניין בתאימה למטרת ני־ שואין — לפנות „ידיעות אחרונות", חיפה, ל־3007/10.

● טרמי, צבר 31/167 מעוניין במתאימה ונחמדה למטרת רציניות (רצוי תמונה) ת.ד. 2224 ת"א.

שרותים

● בעריה והולמית! מלמר סוס ומבריקים מרצפות ד שמצות ביסודיות 87621.

● נקיון יסודי בדירות הד־ שות ועולים טל' 924244 — בערב.

● ב.י.א.ב. ריפונם — מב־ צעת עבודות סיוד, פלסטיק, צבע ופוליש מרצפות לאחר הצביעה, טלפון 854521.

● מבצע כל עבודות בניין תוספות ושיפוצים ומוכן לד־ רון עבודות שכפור טלפון 756028 שעות 8.00—6.00.

● אקספרס! בניה ושיפור צים, אינסטלציה והרסנית טלפון 844479 מאיר.

● „המנקים", ליטוש והב־ רקת מרצפות בפוליש וב־ פוליאסטר הלא מחליק, טל' 30244 כל היום.

● חידוש אמבטיות ישנות באמאייל סינטטי בכל הא־ רץ ובאחריות. כ"ל 243669.

● זהר, ליטוש והברקת מר־ צפות ונקיון יסודי, טלפון 243012.

● ב„דפיזהב" המצא את ה־ כתובות של חברות ההובלה באזורך.

● ב„דפיזהב" רשימת פלמ־ שי מרצפות בסוג: „מרצ־ פות ליטוש והברקה".

● ב„דפיזהב" המצא כתו־ בות הצבעים והסיידים ב־ סוגים: „צבעים וסיידים".

● נירוכסת כביש לשיש הוד־ לבה שיש וכיור, טל. 736189 מ־9.00, קוטליכח.

חיות בית

● גורי כמר אירי למכירה. טלפון 447423 אלוטות 4 — רכת אגבל, טיבלה.

● להשיג כלבים גורים וה־ כלבי בית יפים באגודת צער בעלי חיים, דרך שלמה 80 יפו.

● למכירה גורי זאב, רועה גרמני עם תעודות 03-941385.

● גורה קולי (לאסי) + תעודה למכירה ב־500 ל"י.

● הצטרף ל„אגודת צער בעלי חיים" רפה כו' אנו מב־ צעים בשבילך ניקוי והובלה.

● גורי שנאוצר בינוני שחור למכירה, טלפון 307473.

● גור פינצר (כסבי) עם תעודות 914751 בערב.

● גורי כלבת כחולי פצעיי־ נת למכירה פיירות, טלפון 04-041303.

● „הביי" כלבך יאהב אותך יותר אם תתן לו מזון כלבים הדש.

● גור רועה גרמני + תעו־ דה טלפון 774006.

● גורי רועה גרמני לאבא ב־ טלפון 741516 500 ל"י.

● למכירה גורה דוברמן בת חודשים עם תעודות 956734.

● קוקי לאבי גורים למכירה.

חקלאות

● למכירה בהזדמנות ברקי מור אוטי עם שופל ומכרת.

● למכירה טרקטורים פשר־ סיים.

● להשיג בתים לשתילה.

● מעוניין לקנות אדמת בצפון.

● בהזדמנות מכונת ניקוי גרעינים.

בתי"ס לנהיגה

● רצונך לימוד נהיגה בזמן קצר התקשר בערב 236502.

רוצים לקנות

● „הלובה" קונה ומוכר ד־ הימים מעומדים ופריג'ידר רים טל. 874241

● קונה כל הפצי בית מ־ שומשים: פריג'ידרים, מכונות כביסה, רהיטים וכלי־ בית. טל' 874267 בערב.

● מחיר גבוה תקבל עבור טלוויזיה, מכונת כביסה ד פריג'ידר המשומש שלך — S27061

מציעים למכירה

● „מוכירה אוטומטית" — להקלטה או מסירת הודעות טלפוניות מכירה והשכרה. „טלסוקאר" בע"מ טלפון — 269196, דוד פ"ת, 128 ת"א.

● מערכות סטריאופוניות: פישר, אקאי, סוני, פיליפס, טלפונקן ועוד ומניר אלק טרוניקה הולון — סוקולוב 60, פינת מזא"ה 1.

● למכירה בהזדמנות 11 מאד נייס, מקרר מהורה, מכונה לבנינות ועוד — 858582 ב־ 17.30—19.00.

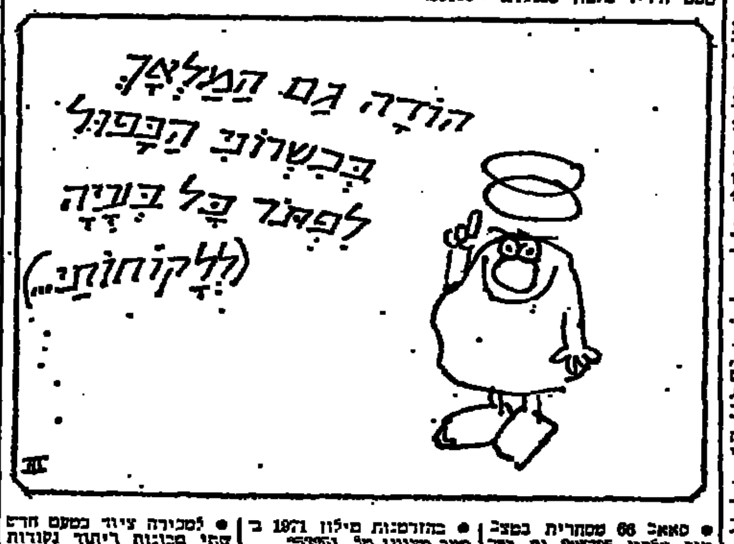

● למכירה ציור בסגנון חדש שתי מכונות ריתוך נקודות (בונקם שויים) אלקו פי 128 מכונת ריתוך תוצרת ליאשר שוויץ.

● במכירה בית מלאכה להר־ מסת תוויות (אטיקים) עם חוג לקוחות קבוע, פרנסה טובה לאדם מבוגר לעבודת כפיים.

● למכירה שולחן כתיבה 2×1 מטר תוצרת חוץ הזדמנות חדש טל. 741028.

● לחובבי פיקניקים אהל מצוין, חדש תוצרת צרפת 2.20×3.30 על 4.20 מתחלק לחדר שינה ורצפת פלסטיק.

● למכירה מאווררים ולוחות מיקוד להמכות במצב מצוין.

● ראש, מנומי שור 15"1 משופר למכירה, אלכם — מלצם 32 ת"א. רק ביום ו' אחרי 20.00 בשבת כל היום.

● בהזדמנות ציור חדש ל־ תאורות במה מצלמה קליבר 6×6 רפלקס.

● בהזדמנות! מגבר סיונר סנסואי מודל אכס 5000 חדש.

● מכונת קטל ספמה עוזי 14/16 לפנות לסלמה קטינה.

● חליפת צלילה כמעט חדשה בהזדמנות. 953150

● למכירה מכונית מילון 1971 במצב מצוין טל. 53351.

● רכיב עם סירה חדשה ב־ מצב טוב טל. 448203.

● הונדה 50 סוף 1971 במצב הדש טלפון 287861.

● בהזדמנות למברסה + סי־ רה 62, ראש פינה 17 חולון אחרי.

● למברסה וסירה פיברגלס 1968 סיזמאצית צבע ופסם בר־ גג, בלסור 163 בהזיים.

● למכירה קטנוע רבים ב־ מצב מצוין 1969 טלפון — .789801

● הונדה 350 סוף 1970 — 18,000 ק"מ טלפון 914597 אורי.

● מילון 1968 מסם שנה 350 ל"י, טלפון 279334.

● אופנוע + סירה ב.ס.א. בהזדמנות, מצוינת רח' 50 מס. 4 יפו, מול קצין העיר לשעבר כהן.

● מילון 71, מצב חדש, 4 חודשים על הכביש טלפון 246730.

● למברסה 67, בהזדמנות. טלפון ביום שישי 651154 שבת 848965.

● בהזדמנות וספה אס.אס 67, החוב מ"ר מספר 10, שכו־ נת התקוה, ליד החוב נדב יזרעאל.

● ב.ס.אי. 3.5 כ"ס, במצב מצוין, טל. 288770 ת"א.

● מעוניין לקנות וספה 50 71 במצב טוב 55041.

● למברסה סוף 67, מסם שנה טלפון 739257.

● בהזדמנות וספה 150 ,65 מסם לשנה טלפון (055)91953.

● בהזדמנות סילון במצב מצוין, אחרי אוברול, טלפון 830611.

● סאאב 96 מסחרית במצב טוב טלפון 925795 גם בש־ בת.

● פולקסוגן 1969, 1300, מסם אוטומט 65,000 ק"מ 782583.

● אופל רקורד 1968 „ריבר לי מכוניות" מרמורק 12 (ע"י קפה סקאלה) 221355.

● צ'מפיון מוטורס (ישראל) בע"מ יבואנים כלליים של פולקסוגן ופורשה המשלחה.

● למכירה פיאט 124 פורד סוף 60' מצב מצוין + תו־ ספות. 734314.

● מכונית ספורט מ.ג. 1967 במצב חדש, 788683.

● דה־שבו 64 במצב טוב, טל. 612734.

● וילים 1964 + רדיו 6 צילינדר במצב טוב, להתקשר 355475.

● למכירה מרצדס 220 1962 במצב מצוין, טל. 981005.

● פיאט 600 64 עשר מבו 65 אחרי אוברול, פורד קור־ טינה 64 „רבב סמלון" טל. 910863.

● למכירה פורד קורטינה מו־ ער אוטומטית 1600 עם 84 אלף ק"מ 24,000 ל"י, טלפון 537829.

● קונסול פורד 1964 מסם אחרי אוברול טל. 871622.

● פולקסוגן 1968 מסם לשנה + רדיו טלפון 876422.

● פולקסוגן 1600 1970, מ־ פורד, במצב טוב, ב.ס. לשכת סוכנות.

● קורטינה 70 1970, סדן, לפנות לפנים מסם ב.ג.

● דופין 59 בהזדמנות טל־ פון ביום שישי 861154 בשבת 848065.

● פיאט 850 1965 במצב מצוין, טלפון 320042 לשנה במצב מצוין.

● פורד אנגליה 1967 7 טלפון 873909 מצב מצוין.

● מורים 1100 1966, מסם לשנה מצב מצוין 820042.

● פורד קורטינה 1965 מצב מצוין 546654.

● אוסטין מיני 1966 מצב מצוין, פורד קורטינה 1100 לשנה במצב מצוין.

● פורד אסקורט 1970 יד ראשונה מצב מצוין טלפון.

هكذا من الفصل

הלוח הככול ירושלים

קיבלת מודעות: הלל 28 טל. 225251
הארץ: ההסתדרות 5 טל. 224245

תורנות רופאים לפי התמונות

תורנות בתי מרקחת

תורנות בתי חולים

בתי כנסת

הרצאות וכינוסים

● האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים מודיעה על הרצאה באנגלית של פרופ' ב' מזר...

דירות

● דירות, הנהלה, מגרשים...

קבלנים מציעים

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

● בסכום שניים 50.000, ב' רוממה 50.000...

● בקרית-שבה, בסלבית וב' ביתיה דירה 3½ בבניה...

● 2 הדרים גדולים, כל הנוחות, במרכז, טל. 233762

● דירות 2 חדרים גדולים, בחנה יהודה, השקעה 8, גר 15.

● 2 חדרים בקרית יובל + הכנה ביתית, טל. 5245000

1½-1 חדרים

דירות בדמי מפתח

דירות בשכר חודשי

דירות מרוהטות

2-2½ חדרים

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

אולמות

משרדים

מחסנים

חנויות

מגרשים

עסקים

ביקוש עבודה

מכוניות למכירה

הצעות עבודה

● דרוש נגר או נגרה עבור עבודה שלישית במשרד עור...

אופנועים וקטנועים

מציעים למכירה

מקררים

טלוויזיה

שידוכים

צילומים

כלי־נגינה

באות נוכריות

חיות בית

ריקודים

רהיטים

אירועים בידור

חוגים

בתי ספר ושיעורים

Mizraki S. 33 rue st. Ambroise Paris 11. France.

ריפוי

ריקודים

הלוח הככול חיפה והצפון

קבלת מודעות: הנביאים 28, טל. 667931
הארץ: נורדאו 20, טל. 661166

תורנות רופאים

חיפה

● רופא תורן במד"א טל: 101

תורנות בתי מרקחת

● ליל שבת: המזרח, הרצל 37, טל. 62211

● שבת: בלפור מסדה 1, טל. 62289

תורנויות בתי חולים

● היום: רמב"ם (כירורגית, תאונות, פנימית, ילדים, גניקולוגיה), בית רוטשילד נשים.

● שבת: רמב"ם.

וילות ובתים

● בית בודד בקרית מוצקין טל' 83020—068 אחרי 19.00

קבלנים מציעים

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

1½-1 חדרים

● למכירה דירה בת 1½ חדרים רמות רמז, טל. 224998

ד. מרוהטות

משרדים

מגרשים

אולמות

חדרים מרוהטים

דירות בשכר חודשי

עסקים

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

מכוניות למכירה

ביקוש דירות

הצעות עבודה

שרותים

חנויות

אופנועים וקטנועים

ביקוש רכב

בתים לנהיגה

מציעים למכירה

Nestler ● לוח שרטוט חדש ...

רוצים לקנות

מקררים

כלי־נגינה

הלבשה

חיות בית

ספרים

שידוכים

הלוח הככול נתניה

דירות

דירות למכירה

קבלנים מציעים

עסקים

חנויות

מכוניות למכירה

מקררים

בתי־ספר

הקלאות

אשדוד

פרסומים

הכל בכל בלוח
בלוח הככול

[illegible]

ספורט הארץ
בעריכת יחיאל ארזי

רק ירושלים מסוגלת להדיח את מכבי ת"א

הדולקים אחרי המוביל — הפועל חיפה, הכח ונתניה — במשחקי חוץ ✱ מכבי תל אביב — הפועל ירושלים

מאת סופר ספורט „הארץ"

כאשר יחסיים מחר הסליט ה־19 של משחקי הליגה הלאומית העונה, מסוגלות רק שתי הקבוצות הירושלמיות לגרום להילוף יחיד בפיסגה, חילוף כידיה את מכבי תל־אביב מהצמרת לאחר שבועות ארוכים שהוא ממוקם בראש הדירוג.

אבל כמובן שזו אפשרות תיאורטית שאין להמר עליה בוודאות: מכבי תל־אביב הוא היחיד מבין ארבעת הראשונים בדירוג שיהנה ממשחק ביתי, כאשר יארח את הפועל ירושלים הנדורג שישי. מאחר שלגיורא שפיגל וחבריו סיכוי טוב להעשיר את מאזן קבוצתם בשתי נקודות נוספות, קשה להניח שבית"ר ירושלים, שנסוג מעט באחרונה, יחמיץ הזדמנות להוכיח שוב את כוחו ויאבד ברמת־גן שתי נקודות להפועל חיפה, מדורג שני, היחיד המסוגל לעלות השבת למקום הראשון. כל זאת, במידה שינצח את בית"ר בבירה ויהנה באופן בלתי צפוי מהפסדו של מכבי הל־אביב בבלומפילד (שעה 4).

גם שני המועמדים הנוספים לכתר — הכח רמת־גן — ומכבי נתניה — יוצאים מחר למשחקי חוץ. מחזיק הגביע שהודח בשלום על־ידי מכבי יפו מהמערכה בקרב דרבי של בצי־סות־11 יוצא לבלומפילד. כדי להתמודד שם (בשעה 2) עם הפועל תל־אביב, בקרב מסקרן של צמרת נגד תחתית. תנופת הרמת־גנים כול נסיגת הפועל תל־אביב כבמחיים קרב מסקרן שכל האפשרויות בו פתוחות. נצחון להכח יחזק את מעמדו בפיסגה אבל ידיח את מארחיו ל־עמדה מסוכנת בתחתית הטבלה. מ־שום כך מתקבל יותר על הדעת — תיקו.

מכבי נתניה, וחוזר למערכה ה־לאומית לאחר פגרה ממושכת, כמעט חודשיים, יתארח בפתח־תקוה אצל הפועל המקומי (בשעה 4) עם רצון עז להוכיח, כי חזר לעצמו לאחר סידרת אי־הצלחותיו לפני מסע הנבחרת הלאומית לארגנון. בהתחשב ב־עובדה שהפתח־תקואים מצויים רק במרחק של 3 נקודות מאיזור הירידה, יש להניח שיתפתח קרב עיקש שקשה לחזות מראש כיצד יסתיים.

הדרה מול בני־יהודה

המאבק המרכזי בחולקה השני של הטבלה יהיה בחדרה בין הפועל המ־קומי לבני־יהודה, שני סוגרי הטב־לה מזה מחזורים ארוכים. נצחון חדרתי יחיד לקבוצה סיכוי להישאר בליגה, אבל יסתום כמעט סופית את הגולל על בדורגלני הפרבר התל־אביבי. הישג לבני־יהודה יסבך את שתי הקבוצות במקרה שבית"ר הל־אביב (מדורג 14) יצליח להפתיע ב־פתח־תקוה (בשעה 2) את הפועל כפר־סבא שנחל שלשום תבוסה מפ־תיעה במגדל־העמק במשחקי הגביע. שני משחקים אלה מהווים את ה־חוליה המרכזית בהתפתחות המאבק על בריחה מאיזור הירידה.

שלושה ימים לאחר שפרצץ מהוקו הביתי של שמשון עם הפועל חיפה יוצא מחר שמשון למשחק־חוץ נגד מכבי בחיפה. החיפאים המדורגים 13, עם 2 נקודות יתרון בלבד מאיזור הירידה, וודאי חייבים להוסיף למאז־נם הישג כלשהו, דווקא מול קבוצה מאוכזבת שהפסה אתמקד את הכב־קום השני ונדרדרה העונה עד למ־קום ה־9 בדירוג.

הפועל באר־שבע שחידש את הגר־פתו, עלה עד למקום השביעי, יארח במגרשו בנגב את מכבי יפו הבלתי יציב, המפתיע כדי שבת במדים, לטוב או לרע.

החל מהשבת השבה הראשית של משחקי הליגה הלאומית היא 4 אחר־הצהריים.

טבלת הליגה הלאומית

1. מכבי ת"א	19	14—26	26
2. הפועל חיפה	19	11—25	24
3. הכח ר"ג	19	15—22	24
4. מכבי נתניה	19	19—30	22
5. בית"ר ירושלים	19	12—19	22
6. הפועל ירושלים	19	15—18	22
7. הפועל כפ"ס	19	17—18	21
8. הפועל ב"ש	19	19—18	19
9. שמשון ת"א	19	19—17	19
10. מכבי יפו	19	16—17	16
11. הפועל פ"ת	18	17—16	16
12. הפועל ת"א	19	21—17	16
13. מכבי חיפה	18	22—15	15
14. בית"ר ת"א	19	30—11	13
15. הפועל חדרה	19	19—7	13
16. בני־יהודה	19	28—8	10

מחר טורניר היובל של מכבי ת"א בכדורסל

טורניר האביב בכדורסל, לציון מלאת 40 שנה למחלקת הכדורסל של מכבי תל־אביב, יפתח מחר בערב בהיכל הספורט ביד־אליהו, בהשתת־פות שתי קבוצות אורחות ושתי קבו־צות ישראליות.

במשחק הראשון, שנועד ל־7.30 בערב, יתחקו בוס ליר, אלופת בל־גיה והפועל תל־אביב. במשחק שלא־חר מכן יתמודדו קבוצת פרטנופה (לשעבר פידס) נאפולי, מחזיקת גביע אירופה ב־1970, נגד האלופה ומחזיקת גביע ישראל, מכבי תל־אביב.

לפני המשחק הראשון יהיה טקס חגיגי ובו יוענקו מגילות קלף ל־18 מותיקי תקופות שונות בכדורסל של מכבי. את הערב תנעים להקת ג'ין פופ, שתופיע לפני הקהל בהיכל.

ביום ראשון בערב יקיו משחקי ה־גמר של הטורניר. במשחק הראשון ישחקו שתי הקבוצות המנוצחות ב־משחקי מוצאי־שבת, [illegible] שתי הקבוצות המנצחות.

מירוצי אופניים

מירוצי אופניים לבוגרים ונוער יהיו מחר בשעה 7.30 בבוקר בשכונת יוספטל ברמלה.

אתלטיקה בווינגייט

תחרות הזמנה לאתלטים מצטיי־נים, יהיה הערב במכון וינגייט. החי־לת התחרות בשעה 5.

שיוט השומרון

שיוט השומרון יהיה מחר בשעה 9 בבוקר מול חוף סדות ים.

דרור ברנוד בניף ידיו וגיורא שפיגל מהייך בסיפוק לאחר הבקעת השער השני במשחק הגביע בו ניצח כליטים מכבי תל־אביב את הפועל בפתח־תקוה 1:2. ברנוד ושפיגל הבקיעו את השערים למכבי. (צילום: בה יוסף)

המאבק מגיע לשיאו בדרום: הפועל חולון יוצא למרמורק

מאת סופר ספורט „הארץ"

כאבק הס"א של צבורת ליגה א', מחוז הדרום, יהיה מחר ביהובית, כאשר הפועל ברמורק המוליך את הטבלה, יארח במגרשו את הפועל חולון שהתייצב אכש בפני רפדה המשמעה לדיון בפיצוץ מישחקו ב־שבת ההולפת עם הפועל אשקלון.

נראה, כי זהו המאבק הכבריע שב־כוחו לחרוץ בבירה לא מבוטלת את גורל העליה לליגה הלאומית, שבעה מחזורים לפני תום המאבק על כר הדשא. זאת, כשום שבנצחון מרבורק על האורחים מחולון יקנה לבוליך יתרון נקודות לא מבוטל וגם הפרש שערים מכריע, בעוד שתיקו או נצ־חון החולוני ישאיר את המאבק פתוח ושווה סיכויים כמעט עד לסוף המי־רוץ.

מבחינה תיאורטית והאי יצפה מכ־בי שעריים לנצחון־חוץ מפתיע של חולון, בתקווה שיצליח לגבור על הפועל בקרית־אונו, סוגר הטבלה ה־מצוי עדיין בעמדת בריחה מהירידה. כשלון מכבי שעריים יסתום את הגו־לל על סיכויו לזכות העונה בבכורה, אבל נצחון עדיין ישאיר אותו בתמו־נה, יהיו התצאות המיפגש בין מר־מורק לחולון אשר יהיו.

כך או כך, ברור שעיני כל יופנו מחר לרחובות בציפיה מתוחה להרצ־אות מיפגש הענקים בין המוליך כ־מרמורק להפועל חולון — שתי קבו־צות שאינן כשתירות את שאיפתן הפנה לעלות לליגה העליונה.

יתר משחקי מחוז הדרום: הפועל לוד — הפועל בית־שמש, הפועל אי־לת — הפועל בת־ים, הפועל באר־שבע — מכבי בת־ים, הפועל אש־קלון — הפועל אשדוד, הפועל יהוד — ביתר רמלה, מכבי רמת־עמידר — הפועל ראשון־לציון.

פ"ת תארח את נתניה

כאשר היא נהנית כ־11 נקודות יתרון ושובה לליגה הלאומית כבעט שאינו כוטל בספק המועוד כחר קבו־צת מכבי פתח־תקוה במגרשה עם בית"ר נתניה המדורג בבקום ה־13, בנראה ללא שום סיכוי להפתיע את המוליך במגרשו. הפועל רמת־גן ה־מדורג שני, אך זה מכבר אינו מא־בין בכוחו להחזיר לליגה העליונה, יתמודד בהצליה עם הפועל המחו־כי הכדורג במקום הזו.

יתר משחקי מחוז הצפון: הפועל טבריה — הפועל גאליאל, הפועל קרית־שמונה — הפועל מהנה־יהודה, הפועל קרית־הכרמל — מכבי הרצ־ליה, הפועל נתניה — הפועל עכו, הפועל נהריה — הפועל קרית־חיים, הפועל כנרת — הפועל מגדל־העמק.

הערב בליגה בכדורסל

המשחק המרכזי בליגה הלאומית בכדורסל יהיה הערב בין הפועל גבעת־גבעה־יגור התופסות מ־קום רביעי ושלישי בטבלה. הערב הגה מבנחה בכבי הפועל הל־אביב, שהתמודדו בינהן בדרבי ביום ד' שעבר.

יתר המשחקים: הפועל חולון — הפועל גבעת ברנר/גנן. מכבי חיפה — הפועל גיר דוד. בית"ר ירושלים — הפועל חיפה. הפועל קרית חיים — מכבי רמת־גן.

שחיה לילדים

תחרות שחיה לילדים, בין הגילים 10 עד 14, תהיה מחר בשעה 10 לפני הצהריים בבריכת השחיה של מכון וינגייט.

טורניר בכדורמים

טורניר כדורמים לקבוצות נוער עד גיל 16, יהיה מחר בשעה 9.30 בבוקר בבריכת השחיה של קבוץ גבעת חיים.

אליפות בהתעמלות

, [illegible] בהיכל הספורט בעבנן אליפות ישראל בהתעמלות, לגברים בדרגה לאומית. תחילת ה־אליפות הערב בשעה 5 והמשכה מחר משעה 10 לפני הצהריים.

תחרות דואר בקליעה

התחרות בין־לאומית בקליעה בדו־אר, בין נבחרות ישראל וארה"ב, תהיה מחר בשעה 9 בבוקר במטווח רמת־גן. הקליע: אקדח חופשי, הרו־גיל אולימפי 60 כדור.

מתח עצום בצמרת האנגלית

דרבי קאונטי למשחק חוץ קשה נגד מנצ'סטר סיטי

לונדון, 20 (עיר). המאבק על כתר אליפות הכדורגל באנגליה הנעשית לליגה השנה, יוכרע כנראה כבר בשבת, בעקבות השינויים שחלו ב־משחקי אמצע השבוע.

המוליכה בטבלה, קבוצת דרבי קאונטי, תשחק במנצ'סטר־סיטי, ה־סיכויים קלושים מאד לזכות בבכו־רה, אפילו אם תנצח במשחקה האח־רון בשבת, הרי שיהיו לה 57 נקו־דות ולדרבי 56, אך לזו האחרונה נותר עוד משחק אחד בבית, נגד ליברפול.

שתי הקבוצות הנוספות המאבקות על הבכורה, הן ליברפול ולידס בכך לשתיהן נותרו עוד שלושה מש־חקים, אבל לליברפול נקודה אחת יותר (54).

בשבת תארח ליברפול את איפסוויץ' (11), שניצחה את מנצ'סטר־סיטי (2:1) באמצע השבוע ולידס תשחק בווסטברומיץ' (18).

פרט למשחק החוץ של ליברפול בדרבי, יהיה עליה להופיע בבית [illegible]

הוין ניכה נגד ארסנל בלונדון. יאר־[illegible] את [illegible].

בתחתית [illegible] המאבק בין שלוש הקבוצות, אשר על ראשים היו בירך לרדת לליגה השניה. [illegible] [illegible] נוטינגהאם, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ווימבלדון נוטינגהאם את מנ־[illegible].

ארסנל לגמר

גברה במשחק החוזר על סטוק סיטי — 1:2

[illegible] (ג. ע"ר). מחזיקת הגביע האנגלי, קבוצת ארסנל, עלתה בפעם השניה בתולדותיה [illegible] לגמר הגביע האנגלי, כשגברה במשחק החוזר [illegible] על סטוק סיטי 1:2.

המשחק הראשון בין הקבוצות, [illegible] בשבת [illegible] [illegible] 1:1.

ארסנל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

פלה יפרוש רק בעוד שנתיים

ריו דה ז'אנירו, 19 (אי. פי.). פלה, הכדורגלן המהולל [illegible], הודיע סופית כי יפרוש מכדור הכדורגל בעוד שנתיים. בראיון לבו־[illegible] הספורט „פלאראר" אמר פלה בן ה־31, כי אינו רוצה דעיב עם אלה המופיעים, כי יוקירו הקבוצה [illegible] שאינו [illegible].

„איני סבור כה, כאשר פרשתי מן הנבחרת הסתם, [illegible] [illegible], אבל [illegible], כי הקהל אוהב אותי כמו תמיד, יאני צריך כל [illegible] כדי להשביע את רצונו".

בהתייחסו לדברי [illegible] שכתבו כי הוא מאבד את הכח ההב־לגה שלו, אמר פלה: „האנשים [illegible] [illegible] לאלה [illegible] הם אינם חושבים כלל על אלה הי־[illegible] להבקעת השער. זו מה [illegible] לי, בשנים האחרונות אני משחק [illegible], ואם היה [illegible] לב, היה נוכח לדעת [illegible] אלה [illegible] [illegible]".

הוקף חוזהו של פלה עם קבוצתו סאנטוס יפוג בסוף השנה. הוא יחד־תים עם קבוצתו לעוד שנה, והחל באוקטובר 1973 ישחק בקבוצתו ללא קבלת תשלום. „אני רוצה לסייע ל־סאנטוס להרוויח כסף. אשתתף ב־משחקי הקבוצה כאשר יזדקקו לי וכאשר ארצה — לא כתובה".

שיאים אירופיים בשחיה

האנובר 18 (ע"ר). שני שיאים אירופיים לנשים נקבעו בתחרות שח־יה [illegible] באנובר. ההולנדית בת ה־15 אנקה רייקרס, שיפרה בשניה את שיאה של [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2:26.8 דקות.

בריה"מ — פרו 0:2

[illegible], 20 (ע"ר). נבחרת הכדור־רגל של בריה"מ, [illegible] את נבחרת פרו 0:2. [illegible] (14) [illegible] (18) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

מכבי ת"א - מחלקת הכדורסל

לרגל יובל ה־40 של מחלקת הכדורסל

„יפתח מחר, מוצ"ש 22.4

טורניר האביב

בהשתתפות:

בוסליר בלגיה ✱ פידס נאפולי איטליה

הפועל ת"א ✱ מכבי ת"א

משחקי הגמר יערכו ביום ראשון 23.4

התחלת המשחקים ב־2 הערבים ב־7.30

חב. הר־חרמון

מודיעה

ש־רכבל החרמון יהיה סגור

[illegible] 20.1.72 [illegible]

[illegible]

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י

קרן החינוך לישראל

מיסודה של המגבית היהודית המאוחדת

מכרז בניה ק/128

מרכז קהילתי ע"ש לוין באשדוד

1. הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה בזאת הצעות מקבלני בנין לבנית מרכז קהילתי ע"ש הרי לוין באשדוד.
2. הבנין המתוכנן הוא בשטח של כ־1300 מ"ר.
3. את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום ג' 25.4.1972 בבנין הסוכנות, רחוב קפלן 1, תל־אביב, בחדר מס' 206 בשעות העבודה, תמורת תשלום של 250 ל"י אשר לא תוחזרנה.
4. סיור הקבלנים יתקיים ביום ה' 4.5.1972. הכינוס ליד משרד מהנדס העיר אשדוד בשעה 10.00.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצוינה בסעיף 3 לעיל עד ליום ד' 24.5.1972 שעה 12.00.
6. תנאי התשלום בפוגמים כפי שיקבע ברוזה טייחות.
7. ההשתתפות במכרז זה פתוחה אך ורק לקבלנים רשומים בהתאם לחוק רשום קבלנים לעבודות הנדסה באיות תשכ"ט; והרשאים בהתאם לחוק לבצע את העבודה המוצעת בהתחשב עם היקפה הכספי וסוגה.
8. אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

האזינו ביום שישי

ה־21 באפריל בשעה 12.00

לתכנית:

„במקצב יוצר"

בשידורי ישראל

נושא התכנית:

עבודה ולימודים מעניינים, אתגר וסיפוק

בהדרכה בנוער

עירית רמת-גן

הודעה

תוצאות ההגרלה של אגרות מלוה רמת־גן שנערכה ביום 2.1.72:

א. מלוה רמת־גן תש"ך (1960)

275	251	226	207	142	130	99	92	82	47	35	15	6
[illegible]	494	491	488	463	424	422	408	370	362	340	320	280
683	682	651	642	640	625	633	607	600	590	569	542	510
947	938	913	836	807	805	788	769	766	743	737	731	725	718
1258	1241	1225	1219	1195	1121	1101	1089	1070	1049	1009	1007	996
1556	1498	1456	1482	1456	1452	1423	1373	1345	1329	1314	1277	1273
1798	1773	1794	1764	1742	1735	1710	1652	1651	1647	1631	1606	1572
1970	1968	1955	1948	1922	1921	1912	1857	1856	1848	1833	1822	1818
2199	2183	2163	2153	2137	2113	2098	2097	2095	2070	2041	2023	1998
2542	2532	2531	2497	2452	2421	2379	2342	2305	2304	2274	2264	2218
2787	2796	2781	2770	2741	2722	2716	2645	2641	2630	2603	2593	2548
3036	2978	2943	2929	2928	2914	2875	2874	2864	2850	2849	2814	2789
3343	3340	3324	3253	3235	3216	3195	3164	3141	3135	3104	3083	3062
3500	3496	3483	3472	3471	3458	3457	3417	3413	3398	3396	3386	3370
3811	3796	3795	3787	3751	3755	3732	3725	3718	3683	3606	3627	3501
4064	4033	4007	3996	3956	3930	3922	3900	3894	3884	3839	3828	3817
4367	4289	4265	4236	4229	4219	4193	4153	4099	4097	4071	4068	4067
4680	4632	4625	4607	4606	4584	4547	4540	4530	4523	4509	4496	4372
4909	4866	4832	4828	4810	4736	4733	4731	4711	4710	4703	4701	4691
											4960	4936

ב. מלוה רמת־גן הסקב־1962 על פדיון האגרות הבאות בספירות:
8 סדרה א'
2 סדרה ב'

ד"ר ישראל פלד, ראש העיריה

„התאחדות ענף הקולנוע"

מודיעה:

שר הפנים פטר מהיטל עינוגים כרטיסי קולנוע במחיר 60 אג. להצגות יומיות ביום העצמאות. הפטור חל רק על מחיר זה ועל בתי הקולנוע שהשתמשו במחיר של 60 אג.

אנחנו מצטערים על אי ההבנה שנוצרה לחלק ממבקרי הקולנוע, מהודעתם של משרד הפנים.

„התאחדות ענף הקולנוע"

כור

תעשיות מתכת בע"מ

מפעלי הנדסה אלקן-חיפה

מפעלי מתכת ובתי-מלאכה המעוניינים:

א. ברכישת חומר חתוך למידה או לפי תכניות.

ב. בחיתוך אוטומטי של פחים עבים צורתיים.

ג. בכל מיני פחים, זויתנים ופרופילים בגדלים שונים.

●

יפנו למפעלי הנדסה אלקן — חיפה, מפרץ-חיפה טלפון 720082 למנהל אגף אספקה.

הלוח הכפול **הארץ** **ידיעות אחרונות**

הלוח הכפול **באר-שבע**

דירות

● בשיכון ה' לרגובגא 68 מ"ר. להתקשר טלפון: 057-2525.

● קונה ומוכר דירות, הגר־יות, מגרשים וכל מיני עס־קים גם בשכירות. תיווך לר־בו פשה 057-3012.

● קרקע בשיכון דירה 3 חד־רים מל. 4934 באר־שבע.

● פרידמן קונה מוכר ומש־כיר דירות ריקות ומרוהטות בכל צורה התוב קה"ל 00.

● דירה למכירה התוב ה' מפחרים 94 מ"ר. טלפון — 72583.

● דירה 3ה מ"ר בשכר ב' טלפון 0841 משעה 13.

● להשכרה וילה שבעת רסקו מהנהה בוולי, טלפון 5115.

דירות למכירה

● דירת 4 חדרים, רחוב בני־יהודה, שיכון ב', טלפון — 057—[illegible].

● בית דו־משפחתי, 4 חדרים + דונם אדמה בנווה־זאב באר־שבע, טלפון 0496—057, 72870—057 בערב.

● 3½ חדרים במקום טוב, מחנה באוגוסט טלפון — 057—6080.

● דירות 3 חדרים בסביבה טובה, קצבו ב', ביאליק 7403 משפחת פולק.

● דירת 2 חדרים, כלון + פ"א + קיפורים מכירה מי־דית 47.000. אפשרות לש־כנתא גדולה. לפנות בערב ל־משפחת נוה, שכונה ד', 1502/31.

● דירה בת 4½ חדרים עד בה ראשונה ע"צ + שיכו־ניב לדרך הנשיאים טלפון: 057-4669.

● למכירה/בהשכרה 3 חדרים + פ"א, ברימונה 1237/13 בינוי.

● בבאר־שבע מרכז אזרחי — דירות רווחה 3 רג חדרים בקרבת המרכז של באר־שבע. לפנות ל„רסקו" באר־שבע, בית „רסקו" טל. 2145.

● דירת שלושה חדרים ב־אשדוד, רובע 10/6 38000 טל. 055-22015.

● 3 חדרים ופינה אוכל 100 מ"ר ליד האוניברסיטה עם שיכוללים וארונות קיר טל. 0571081 בערב.

● דירות בנות 4 חדרים ב־תכנון וכנית כרמה בנווה החל ב־[illegible] ל"י. לפנות: „רסקו" באר־שבע, בית „רסקו".

● דירה 3½ חדרים פ"א. ק"ב, בצלאל 85 לוים.

● דירה 3 חדרים בשכר ב' ק"א 40.000 ומשכנתא, טלפון [illegible].

● דירה 96 מ"ר 3½ חדרים ה' לרגובגא, טלפון 4109.

דירות מרוהטות

● דירה מרוהטת 3 חדרים + טלפון, כרה המובחר־העמ־רבי, לחצי שנה, החל ממאי בתאריך לזוג, אפשרי הלי־כין עם ירושלמי טלפון: 057-5080.

ד. בשכר חודשי

● בשכונה 2 חדרים + שי־רותים, במקום ב', בסביבה טובה, מכירה סירות להגד לשר 057-6060 בערב.

דירות מהמעות

● דירות בשכר חודשי מכל הגדלים, טל. 72022 יונה.

ביקוש דירות

● קונה דירות מכל הגד־לים ובכל השכונות, טלפון: 72022 יונה.

עסקים

● למכירה 2 מבנים + חצר בגודל 380 מ"ר מתאים לכל מטרה, במרכז באר־שבע. ת.ד. 3074 ב"ש.

חנויות

● בבאר־שבע בדרך המשח־רים ביהודה מרכז אזור חי למכירה חנויות בגדלים שונים. השקעה בטוחה מצוי יונה ! לפנות „רסקו" באר שבע, בית רסקו. טלפון: 2415.

משרדים

● משרד 1½ חדרים מרוהט עם טלפון במקום מרכזי — משרד חדר אחד כול המקום להשכרה, סביון 6105, ההר תרות 80.

הצעות עבודה

● דרושים: נגרי־נגריות — (1) תגרת מכונה (באחראית) (2) בונד בית ספר מקצועי אחרי שרות צבאי, בעל כו־שר ארגון, בעל רשיון נהיגה — לפנות טל. 057-4119 תיר 410 באר־שבע.

שכוניות למכירה

● „מגור" שרותי קורה וני־רות כרכים המורת הבי לום קנות הד פעמי נבחר בבאר־שבע הד ההתחדרות 78 כל. 3654.

● אכספרס סוכנות מכ"ו לנכב 304 — 304 — 404 — 404 מכוניות וסחר מכונית לכבוד כבים. מוסר כרות באזור ה תעשיה, טל. 2999.

מציעים למכירה

● הגיות המכהיכות את ה אופנה בבאר־שבע והנגב „רובל", בפסג' פאר וגבר־בה האוטובוס קה"ל 112 מני־נות דבגי האביב וכקיץ.

בתי ספר ושיעורים

● המרכז האנגלי באר־שבע מודיע על פתיחת 11 קורס בגרות אקסטרני להורים או קומבר 2) קורסים למתחילים ולמתקדמים בחודש אפריל לפרטים נא לפנות למשרדינו שבב' פאר רח' הרצל 22 טל 3896.

בל מודעה המתפרסמת בלוח זה - מתפרסמת ללא תשלום נוסף גם ב"ידיעות אחרונות" על פי הסכם מיוחד בין "הארץ" ו"ידיעות אחרונות"

המועד האחרון למשלוח הפתרונות

ל- **חידון סמליק***

30 באפריל 1972

פתרונות שיגיעו לאחר מועד זה לא ישותפו בהגרלה. התאריך יקבע על פי חותמת הדואר

הודעה על מועד ההגרלה ומועד פרסום שמות הזוכים בפרסים תפורסם במוסף השבועי של "הארץ" ב-5 במאי 1972

פתור ושלח עוד היום והבטח את השתתפותך בהגרלת הפרסים הגדולה!

אם איכפת לכם מה שהילדים שלכם קוראים...

חיתמו למעגם על הארץ שלנו

השבועון לילדים ולנוער, המיועד לגילאים 8—15

והמומלץ על ידי משרד החינוך והתרבות

קוראי הארץ שלנו תלמידים טובים יותר

כל מנוי חדש יקבל חינם ידיעון כיס של הארץ שלנו

(גזור כאן)

לכבוד
הארץ שלנו
בית ההוצאה והבנליים
ת.ד. 233, תל־אביב

הנני מזמין בזה את „הארץ שלנו" החל מתאריך ________ והנני מוצא לפי הכתובת והשם הרשומים מטה.

תנאי החתימה:

שנה	חצי שנה	רבע שנה
40.— ל"י	21.— ל"י	11.— ל"י
במקום: 48.—	במקום: 24.—	במקום: 12.—

(מחיר 2 מכבבות הבלתי מתאימות מתוך ה־3)

כתובת הילד למשלוח העתון:
שם משפחה ________ שם פרטי ________
רחוב ________ מס' ________
עיר ________ מס' טלפון ________
יום הולדת: יום ____ חודש ____ שנה ____

שם ההורים או המזמין:
שם משפחה ________ שם פרטי ________
רחוב ________ מס' ________
עיר ________ מס' טלפון ________
מקום עבודתו ________

תשלומים: המחאה אישית בנקאית: לזכות הוצאת עתון „הארץ" בע"מ בצרוף

ה

בריכות בית זית ● פתיחת העונה 28.4.72

3 בריכות: לפעוטים, לילדים ולמבוגרים ✱ 5 דקות מירושלים ✱ מזנון במחירים עממיים

כרטיסי מינוי לכל העונה במחיר: 160.— ל"י לזוג; 170.— ל"י למשפחה בת 3 נפשות; 180.— ל"י למשפחה בת 4 נפשות

לכל המוסר מודעה זו בשעת רכישת כרטיסי המינוי הוענק הנחה בשיעור של 10%.

مكبرة من الأصل

ארדט
חברה לבטוח בע"מ

המשרד הראשי: בית ארדט

רחוב יבנה 32, תל־אביב. טלפון 614431
סניף ירושלים, רחוב בן־יהודה 5. טלפון 233721
סניף חיפה, רחוב נתן 11. טלפון 68236

החלה התייקרות העופות; צפוי מחסור בבשר טרי

מאת יגאל לביב, כופרו הכלכלי של „הארץ"

מחירי העופות האמירו בחודש האחרון והגיעו עתה במיכרזי ה־עופות השחוטים ל־2.9 לירות הק"ג. לפני כברויים היה המחיר 2.5 לירות, ולפני חודש 2.2 ל"י הקילו.

התייקרות זאת נובעת מהמחסור ב־עופות הנגרם על־ידי צמצום אספקת הביצים על־ידי איגוד מגדלי ביצים לרביה. כאשר הזהיר „הארץ" לפני החגים כי כתוצאה מצמצום אספקת הביצים יתייקרו העופות הכחישו נ־ציגי הממשלה טענה זו; עתה מצדי־קה המציאות את האזהרה.

המחסור בעופות גורם להקטנה מלאי העופות המוקפאים. עתה יש במלאי עוד 1000 טונות ואין שום אספקה לחידושו. בענף ההודים צדיין קיים עודף היצע כמויים, בגלל סיבות עונתיות. ההודים נמכרים כיום (חי) במחיר של 3.2 עד 3.5 הק"ג ו־

המחיר הוא 3.45 לירות הק"ג. מוצצת הלול משפקת כ־2700 טונה הודים לחודש, כמות גדולה מן הרגיל. אר־לם מפעלי העצעית הסימורים הנק־ניקים עברו לשימוש גובר בהודיים במקום בבקר.

אשר לאספקת הבקר, צפויה בעוד חודשיים האמורה מחירים כללית בגלל היכול עדרים וצמ־צום כמויות הבקר שמגדלים ב־ארץ. כיום שוחטים עגלים בני שבוע ואין ממתינים עד שיגדלו. כתוצאה מכך יוצר מחסור בבקר.

הבקר החי המקומי מהווה כשליש מצריכת הבשר מבקר בכלל, שהיא כ־40 עד 50 אלף טונה לשנה. מגדלי הבקר טוענים, כי הם סובלים מהפ־סדים ומחיר המינימום שהם מקבלים (4.3 לירות הק"ג) אינו מספיק. הם תובעים מחיר של 4.6 לירות, והד־בירו את ההחלטה לשרי האוצר וה־חקלאות. כיוון שהכרעה מתעכבת, מחסלים בינתיים משקים רבים את עדרי הבקר שלהם.

עובדי מס־הכנסה הכריזו על סיכסוך עבודה

קובלים על הפרת הסכם בעניין שעות נוספות על ידי האוצר

מאת אמנון ברזילי, סופר „הארץ"

3000 עובדי מס הכנסה הכריזו על סכסוך עבודה פעם נוספת ואיימים לנקוט בצעדים בעוד שבוע. בהודעה שנמסרה למזכירה על יהוי העבודה במשרד העבודה צו"ד גדעון בן יש־ראל נאמר כי מנזר האוצר הפר הסכם עם העובדים שנחתם לפני כ־חודש.

לפני כחודש וחצי החלו עובדי מס הכנסה בשביתת האטה, שנפסקה כמה ימים והופסקה בעקבות הסכם עם האוצר. לפי הסכם זה הותר לעובדים לעבוד שעות נוספות ללא הגבלה, בניגוד להגבלות הקיימות לגבי עובדי מדינה. האוצר הסכים להסדר ביתור זה יהיה בתוקף עד ל־10 ביולי — בגלל פיגורים חמו־רים בגביית המסים לשנת התקציב שחלפה.

בעקבות ההסכם הגיעו עובדי מס הכנסה בחודש הקודם למספר שיא של שעות נוספות עד ל־80 שעות לעובד. מאחר שהתערף על שעה נוספת מהסכם בכ־5 ל"י מגיעה המשכורת של רבים מהעובדים עד ל־400 ל"י לחודש. בשל נתונים אלה הודיעה הנהלת האוצר, כי לא בכל יחידות הגבייה יש כמויות עבודה כה גדולות המצדיקות מספר שעות נוספות כה רב. ועד העובדים לא מקבל כיוון זה והגבע לבצע את ההסכם כלשונו — כלומר: להתיר עבודת שעות נוספות ללא הגבלה.

העובדים טוענים עוד, כי מספר השעות הנוספות של החדש מארס מהווה מודד לגבי מספר השעות ה־נוספות בחודשים הבאים. גם לתבי־עה זו מתנגד האוצר, ההרשט ש־תביעה זו האושר גם על־ידי ועדים אחרים בשרותים הציבוריים.

דובר משרד החוץ, מר אברהם אבידר, יוצא היום לארה"ב בשלי־חות הבונדס. הוא ישהה שם כחודש ימים וישיר ברוב הכרכים היהו־דיים הגדולים.

אל קוראי „הארץ" בארה"ב ובקנדה

לנוחיותכם קיים משרד של העתון בניו־יורק לקבלת מינויים חדשים, לחידוש מינויים קיימים ולקבלת מודעות מכל הסוגים ל„הארץ" ול„הארץ שלנו":

Israel Communications Inc.
110 East 59th Street
New York, N. Y. 10022.
Tel 421-5547.

נציגים בלעדיים של „הארץ" בארה"ב ובקנדה

עובדי תי"ל החליטו לישון במפעל

כמחאה על כך שעדיין לא נמצא פתרון

מאת סופר „הארץ" בחיפה

[illegible]

בעת הזאת

EUROPA TOURING 1972

ע. בראון ביתים לספרים

תל־אביב, אלנבי 35, ובחלת בניסין 48, ירושלים, שלומציון המלכה 9

ISRAEL MAGAZINE

Issue April 1972

★ Spotlight on THE TOURIST BOOM — Jonathan Broder
★ The Story Of El Al — Arnold Sherman
★ And Now There Are Five — Martha Meisels
★ Kibbutz Guest Houses — Simeon J. Maslin
★ Monuments To The Fallen — Douglas L. Greener
★ Yad Vashem — Alvin H. Gilens
★ After Golda Who? — Pynchas Sapir — Yoel Marcus

הפצה בלעדית

סוכנות סטימצקי

ירושלים - תל־אביב - חיפה נמל תעופה לוד

להשיג בכל מקום

בעקבות דיון ממושך במרכז העבודה

גולדה מאיר תציע משאל במפלגה בענייני דת ומדינה

כמעט כל המשתתפים דרשו שינויים מרחיקי לכת

מאת סופר „הארץ" לענייני מפלגות

גב' גולדה מאיר תציע כנראה לערוך משאל במפלגת העבודה בשאלת דת ומדינה — על כך הו־דיעה ראש הממשלה בסיכום דיון חריף בענייני דת, אשר נערך את־מול בישיבת מרכז העבודה. לדב־ריה יש צורך לתת אפשרות מכ־סימלית לכל חברי המפלגה להביע את דעתם בנושא ולשם כך יש להשתמש במשאל עם — האמ־צעי בו השתמשה עד עתה המפ־לגה פעמיים או שלוש.

מרת מאיר השיבה על דברי חברי המרכז שרובם דרשו בין היתר מדי־ניות תקיפה לגבי המפד"ל והנהגת נשואין אזרחיים — כאשר סיימה גב' מאיר את דבריה ב־6 אחה"צ, היו רשומים עוד לדיון 27 חברי מר־כז, אך מזכיל המפלגה מר ישראל ישעיהו הכריז על סגירת הישיבה בנימוק, כי הובטח להנהלת בית אר־לוזורוב, שבו נערכה הישיבה, לסיים את הדיון לפני הצגת תיאטרון. ה־דיון על דת במדינה יועבר עתה — לפי החלטת הלשכה — לסניפים ויח־זור למרכז, אחרי גיבוש הצעות הח־לטות, במועד הרבה יותר מאוחר.

שפירא: ירושה

את הדיון על דת ומדינה פתח אתמול שר המשפטים מר י. ש. ש־פירא, אשר טען כי חוק האישות הקיים בארץ נתקבל בירושה מהחו־קים העותומנים ומהחוקים בתקופת ה־מנדט. ההתפתחות ההיסטורית של ה־ישוב היהודי בארץ־ישראל גרמה גם לכך כי „למעשה נשארו חיי הדת וה־מוסדות הדתיים והרבנות בישראל ב־ציבון אורתודוכסי", — אמר השר שפירא.

להלן אמר, כי „אין ספק שהנהגת נישואי תערובת בישראל בדרך של החוק כמוה כפירוק אחידותו של ה־עם בישראל וניתוק הקשר בין יהודי ישראל לבין היהדות בגולה". נוסף לכך הנהגת חוק זה תפגע בעקרונות דתיים של המוסלמים והנוצרים, ר־„יסמים מתחם לרגלינו חלק מהבסיס להגמוניה יהודית בירושלים", אמר.

בעת הדיון ציטט מוכיר איחוד ק־בוצות וקיבוצים החלטת מועצת ה־מחו של הקיבוצים, שבה נאמר כי „המועצה מביעה את דעתה שחוק הנישואין והגירושין הנוכחי אינו עו־נה על הבעיות של זמננו בכלל, ועל ענייני קיבוץ גלויות בפרט. יש למ־צוא פתרון של נשואין וגירושין חו־קיים — במקרה שההלכה כפי שהיא מופעלת על־ידי הרבנות, אינה מסו־גלת לפתור את הבעיות". לדבריו דרך הרפנסיבה לגבי מפלגות דתיות לא יכולה להיות דרכה של מפלגת ה־עבודה. הסטאטוס קו בין הדת לבין המדינה נמצא במצב של שינוי מת־מיד.

נציגי המשמרת הצעירה, מר שמו־אל בהס, אמר כי „כסוציאליסט אני בעד הפרדת הדת מהמדינה תוך מתן חופש דתי לכל אחד". „אינני מקבל את הטיעון שהדבר יביא להפרדה ל־שני עמים בקרב העם היהודי".

„צריך לשלם"

כמעט כל המשתתפים האחרים בדיון, חוץ ממר חיים הרצוג ומר יצחק קורן, דגלו בשינויים מרחיקי לכת פחות או יותר ביחסים בין דת למדינה ובהנהגת נשואין אזרחיים לאלה אשר אינם יכולים להתחתן ב־רבנות. מר קורן טען לעומת זאת, כי „החלטה לא נכונה בעניני דת תו־ריד את מפלגת העבודה מהשילטון" וכי „בעד ההסדר עם הדתיים צריך לשלם".

מרת גולדה מאיר אמרה בסיכום הדיון, כי אמנם קיימת בעיה של קואליציה, אך היא מוכנה לומר דב־רים, אותם היתה אומרת גם אם ל־עבודה היה רוב מוחלט בכנסת. לדב־ריה עוברת היהדות בגולה תהליך מזורז של התבוללות, ואהה התופעות בתהליך זה, הם נשואי תערובת. גושפנקא חוקית לנשואי תערובת ב־ישראל תגרום להתבוללות מהירה עוד יותר בגולה. „העדיפות הראשונה, הצוו קל הבדק הסוציאליסטי מחייב אותי לשמור על העם היהודי", אמ־רה. „מדינת ישראל לא אומר לי דבר אם לא ישאר העם יהודי".

לדבריה, אשמים החוגים הדתיים בכך שהדיון בענייני דת ובמדינה הת־קיים במפלגת העבודה. „כרטיס ה־כניסה ליהדות, הוא הגיור", אמרה, „אך אינני מבינה מדוע כניסה ליה־דות צריכה להוביל בדרך האיסורים".

דיון על פרשיות

בחלק הראשון של ישיבת מרכז העבודה נמשך הדיון על הציף „ה־חברה והכלכלה" אשר החל בישיבה הקודמת והיה מוקדש בעצם לפרשיות הכלכליות שנתגלו. כמעט כל משתת־פי הדיון בנושא זה דרשו אתמול מהמפלגה להוציא מסקנות ברורות לגבי דויה ועדה ותיקון. מר דניאל בלוך אמר כי מסקנות עובדתיות של רוב בועדה מחייבות הירהורים לגבי התנהגותו של מנהל החברה הכמ־שלתית, לא רק בחברה הזקית, אלא גם ציבורית־אתהנית. חה"כ מרדכי בן פורת אמר, כי מסקנותיה של הועדה מחייבות בדיקה כל החברות ה־ממשלתיות. הוא ההייצה גם להודע־תו של מר ספיר על תרומה בסך 100 אלף ל"י למפלגה מאוטוקרס וטען כי האדישות שבה נתקבלה ההודעה מעידה כי זה עניין שיגרתי, מקובל גם במפלגות אחרות.

את הדיון סיכם שר האוצר מר פנחס ספיר, אשר הזר ומנה את ה־הישגים של הכלכלה הישראלית. הוא הזהיר מחריגה בהדירוגות השכר ו־אמר כי היעד המרכזי עתה הוא מ־אבצים נגד האינפלציה.

רשות השידור: לא היה לנו חלק בבחירת המלחינים לפסטיבל הזמר

מאת נתן ריבה, סופר „הארץ" בירושלים

„לרשות השידור לא היה כל חלק בבחירת המלחינים והמשוררים ש־חיברו את 12 השירים שהתחרו בפ־סטיבל הזמר ובודאי לא בהוכנת ארבעה מתוכם — שהם עובדי ה־רשות — להשתתף בפסטיבל".

זאת אמרה אתמול בתשובה ל־שאלתה גבי דבורה בן־אבי, מנהלת בפועל של חטיבת ההסברה הקלות בדדיו. החטיבה אחראית להפקת ה־פסטיבל. בפסטיבל השתתפו ארבעה מעובדי רשות השידור: אהוד מנור, דוד ברק, משה וילנסקי ודודו לזי־רוז. לדבריה שבחירותם השתתפו ב־ה הראשונים וזכו בשלושת המקו־מות הראשונים.

היום לוויית אלכסנדר פן

המשורר אלכסנדר פן, אשר נמ־צא מת יום הצבאות בבית־החולים איכילוב בתל־אביב, ל־אחר מחלה ממושכת, יובא היום לקבורות בבית העלמין בקרית־שאול. הלוויה תצא ב־12.30 ב־צהרים מבית הוועד הפועל ב־רח' דפנה 5. הסבור ליד בית ה־ספר ...

[illegible]

לפני כתריסר שנים, אך רק מעטים משיריו זכו להופיע בבוטפים הספ־רותיים של התנועה ולביקורת של המבקרים הספרותיים.

עקב מחלתו פרש אלכסנדר פן מכל הפעילות מפעילות ציבורית. הניח אחריו אשה, שלוש בנות וכר־כדים.

האזינו מחר -

שבת ה־22.4.72

בשעה 1.00 אחה"צ

לתכנית בגלי צה"ל

"שאלות אישיות"

שיחתו של

מ"מ יושב ראש

מרכז הקבלנים והבונים,

מהנדס דוד שטרן

עם יעקב אגמון.

הלוח הכפול

עמודים:

9 ,8 ,7 ,6 ,5

25 ,24 ,23 ,22 ,21 ,20

הכל בכל כלום בלוח הכפול

מאמצים לרכישת אדמות במפרץ חיפה — בשביל מושב זרעית

מאת נחמן פביאן, סופר „הארץ"

„אנו עושים מאמצים לרכישת אד־מות באיזור מפרץ חיפה להשלמת כלכלתם של אנשי מושב זרעית וכן בעיבוד הבניות לפיתוח כפעל הצ־שיתי כדי להגדיל את מספר המשבי המושב" — אמר אתמול מנהל חבל הגליל של הסוכנות מר יעקב אזר, בעיה שנערכה בין אנשי המושב זרעית לבין מוכיר תנועת המושבים מר אריק נחמקין.

סרבן גיוס — לתקופת מאסר נוספת

מאת סופר „הארץ"

סרבן הגיוס גיורא נוימן נידון ערב יום העצמאות לתקופת מאסר חמישית של 35 יום. הוא מנמק סי־רובו להתגייס בכך שצה"ל הוא צבא הכובש שטחים ואין הוא רוצה להת־גייס לצבא כיבוש.

גיורא נוימן דחה כמה הצעות של ראשי צה"ל לשינוי בנימוקי סי־רובו להתגייס כדי שיאפשרו לו שי־רות לא בצבא. קרוביו בביצים דא־גה המדינה כתוצאה המצעד המבור־כך על מצב בריאותו, בעיקר הנפשי.

TIME

April 24, 1972

★ EAST-WEST TRADE: Moscow wants a deal

★ VIOLENCE IN U.S.A. and many other features of current interest

Price IL 2.15

להשיג בכל מקום

הפצה בלעדית:

סוכנות ברונפמן בע"מ

LIMOR

דבק עידן החלל!

ONE DROP OF PERMABOND© EQUALS ONE TON OF TENSILE BONDING STRENGTH!

פרמהבונד®

* אין צורך לבחוש חומרים * אין צורך למדוד כמויות שוות * אין צורך לחכות לייבוש * הדבקה תמיד מוצלחת. פרמהבונד פותר בעיות הדבקה בשניות ספורות. לטיפה אחת דבק שקוף כוח אחיזה של 1 טון. מתאים למכוניות שיניים, אלקטרוניקה, תכשיטים, מכשירי צילום, אביזרי ספורט פלסטיק צעצועים וכו'.

לפרטים נוספים פנה לספקים בישראל:

פולי־פיק בע"מ אזור התעשיה בת־ים. טל. 865560

מירר

מוח

PHILIPS

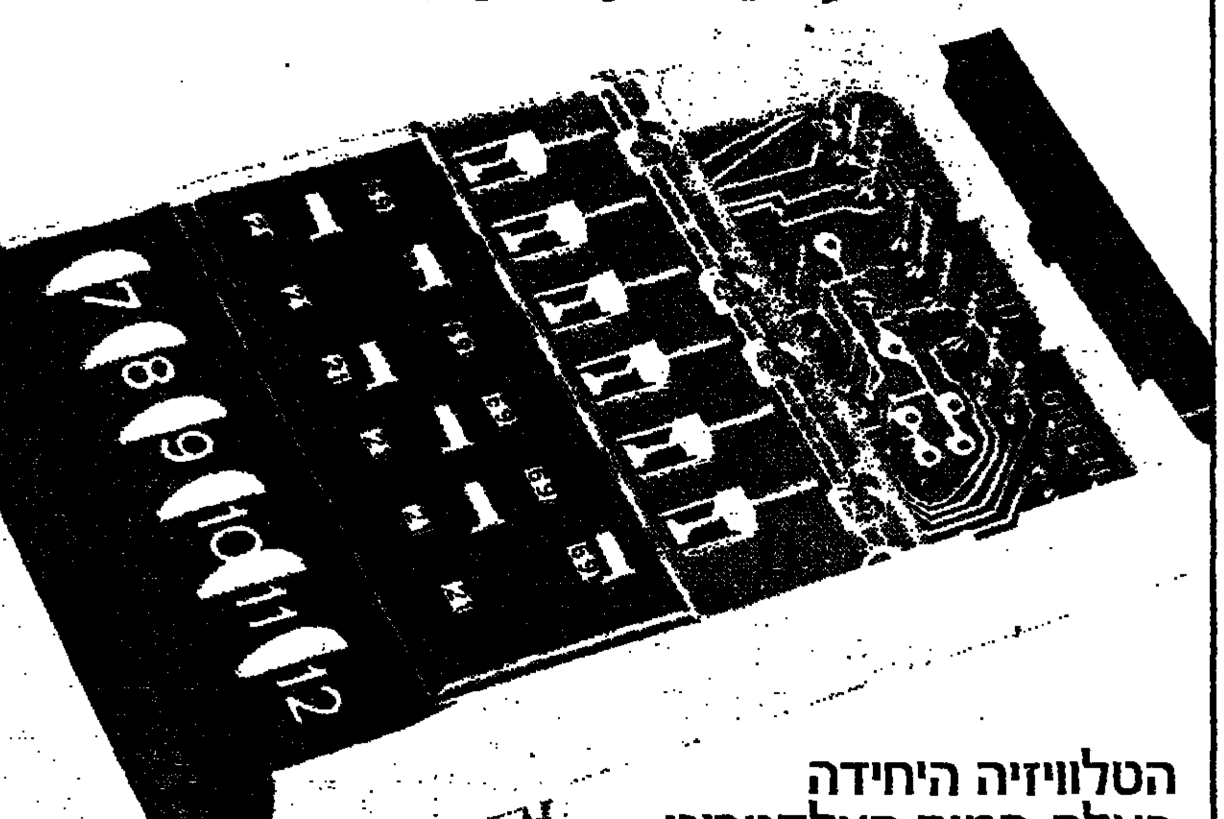

הטלוויזיה היחידה בעלת המוח האלקטרוני

פיליפס מביאה לך שוב את החידוש הבלעדי בדגמי הטלוויזיה לשנת 1972 — הטיונר האלקטרוני הנשלף כמגירה.

כל אשר עליך לעשות הוא לתת פקודות מראש לטיונר האלקטרוני המשמש כמוח לטלוויזיה. מוח זה ימלא את פקודותיך כל עוד לא תתן פקודות אחרות.

בנוסף לחידוש בלעדי זה אתה רוכש מקלט טלוויזיה אמין, בעל עצוב מהודר ומעל לכל 80 שנות נסיון וידע העומדים מאחורי פיליפס – החברה הגדולה ביותר בעולם (פרט לארה"ב) בתעשיה האלקטרונית.

PHILIPS

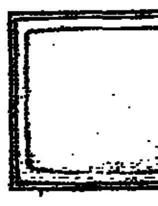

פיליפס תמיד שווה יותר

פרסום שפי

משרד העבודה
האגף להכשרה
והשתלמות מקצועית
מחוז ת"א והמרכז

ארגמן
מפעלים לצביעת
טקסטיל בע"מ
יבנה

בי"ס תעשיתי „ארגמן"

ההלה הרשמה לשנת הלימודים תשל"ג

במגמות:

א. **אחזקה** (חשמלאות ומסגרות)

ב. **בניה טקסטילית**

תקופת הלימודים 3 שנים

מתקבלים תלמידים מסיימי כיתות ח'–ט'

לפרטים והרשמה נא לפנות אל:

א. מחלקות החנוך בראשון־לציון, רחובות, נס־ציונה, אשדוד, גן רווה ויבנה.

ב. ביה"ס התעשייתי "ארגמן", יבנה, ת.ד. 172.

התחבורה לבית־הספר מובטחת

אגודת ידידי
בית כפר תיכון עירוני מקצועי י"ד
ויצ"ו צרפת

קייטנת יום לנוער חובב אמנויות

(כתות ז', ח', ט')

[illegible]

משך הקייטנה מיום א' 9.7.72
עד יום ה' 27.7.72
שעות פעילות מ־08.15 עד 15.00 אחה"צ

[illegible]

חברת פוספטים בנגב בע"מ

אגף אספקה — ת"א

מכרז מס' 6/72

לנהול מטבח פועלים במפעל אורון

הצעות בצירוף ערבות (שטר בטחון) בסך 20,000 ל"י יש להגיש למשרדנו בת"א, הקריה, רחוב ט' מס' 2 — אגף אספקה עד יום 10.5.1972, שעה 12.00.

מפרט לנהול המטבח אפשר לקבל באגף אספקה בתל־אביב או באורון במחלקת המשק.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.

בענין: פקודת החברות

ובענין: חברת „ישליט" חסכון ופקדון בע"מ בפרוק (להלן — החברה)

עפ"י החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 23.2.72 מונה בזה כונס הנכסים הרשמי, כמפרק זמני של החברה, לכל הנושים שטרם הגישו הוכחות חוב על תביעותיהם מהחבר־רה כי עליהם לעשות זאת לא יאוחר מיום 30.4.1972. הוכחות חוב להגיש במשרד כונס הנכסים הרשמי בירושלים.

טפסים להוכחות חוב ניתן להשיג בכל אחד ממשרדי כונס הנכסים הרשמי.

בירושלים: רחוב ידידיה 4
בתל־אביב: רחוב נחלת בנימין 39
בחיפה: רחוב שמריהו לוין 3
בבאר־שבע: רחוב החלוץ 117

צ. הניג, עו"ד
סגן כונס הנכסים הרשמי

חברת החשמל לישראל בע"מ

משרד מחוז הצפון ● מחלקת הרכש

מכרז

[illegible]

עיריית רחובות
המחלקה לחינוך

הודעה להורים

ההרשמה לגני הילדים לילידי 1968, תחל ביום ראשון 23.4.72

פרטים נוספים על סדרי ההרשמה בלוח המודעות [illegible]

מכרז

מוצעים בזה למכירה ברח' הרצל באשקלון 12 חדרי משרד לרבות שרותים ומרפסת גדולה בשטח כולל של כ־243 מ"ר (קומה עליונה).

קיימת אפשרות של בנית קומה נוספת.

הצעות בצירוף המחאה בנקאית בשיעור של 10% מסכום ההצעה יש להפנות למפרקי החברה לפי הכתובות הרשומות מטה, עד תאריך 30.4.72 שעה 12.00.

המכירה כפופה לאשור בית המשפט.

אין המפרקים מתחייבים לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

עו"ד נח רבינוביץ
רח' אבן־גבירול 52
תל־אביב.

עו"ד אברהם ניל
רחוב מקוה ישראל 16 יפו.

מפרקי חברת תלמי אשקלון בע"מ

גוש 6620
בעל קרקע בגוש 6620

אם אתה בעל קרקע בגוש 6620, שהוא גוש הקרקעות שבין כביש תל ברוך לקנטרי קלוב בצפון תל־אביב.

ואם טרם הצטרפת להסכם שבין ארגוננו לבין עירית ת"א — הנך נקרא בזה לטובתך להצטרף להסכם במסגרת ארגוננו.

הגוש עומד בפני הפקעה — ואם לא תצטרף להסכם, לא תהיה זכאי לקבל קרקע, ותקבל פיצויים מופחתים בלבד.

ההסכם במסגרת הארגון יאפשר לך לקבל תוך כשנה קרקע מאושרת לבניה והסדר עם חברת בניה.

[illegible]

ארגון בעלי המגרשים
בגוש 6620